

UCHWAŁA NR XXVIII/204/2021

RADY GMINY SŁOŃSK

z dnia 5 listopada 2021 r.

w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/120/2000 Rady Gminy Słońsk z dnia 28.12.2000 r. dotyczącej uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art.12 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 741 ze zm.) Rada Gminy Słońsk uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”, w zakresie określonym uchwałą Nr VIII/52/2019 Rady Gminy Słońsk z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk w miejscowościach: Lemierzyce, Słońsk i Ownice.

§ 2. Integralną część uchwały stanowią:

- 1) Załącznik Nr 1 - tekst jednolity zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk,
- 2) Załącznik Nr 2 - jednolity rysunek Studium w skali 1:25 000,
- 3) Załącznik nr 3 - Analiza uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy Słońsk,
- 4) Załącznik Nr 4 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Słońsk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia oraz podlega publikacji w Biuletynie informacji Publicznej Gminy Słońsk.

Przewodnicząca Rady Gminy Słońsk

Lilla Burkiewicz

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr ~~XXVIII~~/204/2021
Rady Gminy Słońsk
z dnia 5 listopada 2021 r.

WÓJT GMINY SŁOŃSK

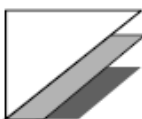

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SŁOŃSK

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
Spółka z. o.o. W GORZOWIE WLKP.

MAJ 2000 ROK

I ZMIANA – maj 2012 r.

II ZMIANA – luty 2017 r.

Pracownia Architektoniczno-Urbanistyczna ARCHITEC Zofia Cytryna
ul. Obrońców Pokoju 69/6, 66-400 Gorzów Wlkp.

tel./fax 95 739 00 73

III ZMIANA – 2021 r.

Zmianę nr 4 studium opracowano w Biurze Projektowym Piotr Kowalski,

ul. Sowiec 34 c, 70-792 Szczecin:

AUTOR ZMIANY NR 4 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SŁOŃSK:

mgr inż. arch. Piotr Kowalski,

uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.).

Zmiany w tekście studium wprowadzone przez zmianę nr 4 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Słońsk zostały wniesione fioletową i podkreśloną czcionką w celu ich uwidocznienia i wyartykułowania.

UCHWAŁA NR XIX/120/2000
Rady Gminy Słońsk
z dn. 28 grudnia 2000 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity -Dz.U.Nr 13 póź. 74 z 1996 r. z póź. zm.) oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U.Nr 15 póź. 139 z 1999 r. z póź. zm.)

Rada Gminy Słońsk uchwala co następuje:

§1

Uchwala się studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk w zakresie:

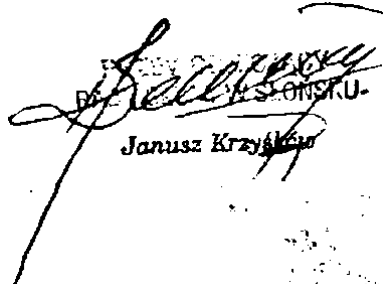
- 1) części tekstowej studium wraz z rysunkami zamieszczonymi w tekście,
- 2) rysunek studium w skali 1: 25 000.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy Słońsk

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Rada Gminy Słońsk
Janusz Krzyżak

**Uchwała Nr XVII/118/2012
Rady Gminy Słońsk
z dnia 29 maja 2012 r.**

w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/120/2000 Rady Gminy Słońsk z dn. 28 grudnia 2000 r. dotyczącej uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2002 r. Nr 214, poz. 1806, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, z 2005 r. Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, poz. 146, Nr 106, poz. 675, Nr 40, poz. 230), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162 poz. 1568, z 2004 r. Nr 6, poz. 41, Nr 92 poz. 880, Nr 141, poz. 1492, z 2005 r. Nr 113, poz. 954, Nr 130, poz. 1087, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 225 poz. 1635, z 2007 r. Nr 127, poz. 880, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237, Nr 220, poz. 1413, z 2010 r. Nr 24, poz. 124, Nr 75, poz. 474, Nr 106, poz. 675, Nr 119 poz. 804, Nr 130 poz. 871, Nr 149, poz. 996, Nr 155, poz. 1043, Nr 130, poz. 871, Nr 149, poz. 996, Nr 155, poz. 1043, z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 153, poz. 901) Rada Gminy Słońsk uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”, w zakresie ograniczonym uchwałą Nr V/23/2011 Rady Gminy Słońsk z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk,

§ 2. Integralne części uchwały stanowią:

- 1) Załącznik Nr 1 - tekst jednolity zmiany Studium,
- 2) Załącznik Nr 2 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Słońska.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia oraz podlega publikacji na stronie internetowej Urzędu Gminy w Słońsku.

Przewodniczący Rady Gminy
(-) Lilla Burkiewicz

Uchwała Nr XX/126 /2017
Rady Gminy Słońsk
z dnia 17 lutego 2017 roku

w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/120/2000 Rady Gminy Słońsk z dnia 28.12.2000 r. dotyczącej uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.), art.12 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r. póź, 199 ze zm.) Rada Gminy Słońsk uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”, w zakresie określonym uchwałą Nr XII/77/2016 Rady Gminy Słońsk z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk.

§ 2. Integralną część uchwały stanowią:

- 1) Załącznik Nr 1 - tekst jednolity zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk,
- 2) Załącznik Nr 2 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Słońsk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia oraz podlega publikacji w Biuletynie informacji Publicznej Gminy Słońsk.

Przewodnicząca Rady
(-) Lilla Burkiewicz

**Uchwała Nr.....
Rady Gminy Słońsk
z dnia.....**

w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/120/2000 Rady Gminy Słońsk z dnia 28.12.2000 r. dotyczącej uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 741 ze zm.) Rada Gminy Słońsk uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk”, w zakresie określonym uchwałą Nr VIII/52/2019 Rady Gminy Słońsk z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk w miejscowościach: Lemierzyce, Słońsk i Ownice.

§ 2. Integralną część uchwały stanowią:

- 1) Załącznik Nr 1 - tekst jednolity zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk,
- 2) Załącznik Nr 2 - jednolity rysunek Studium w skali 1:25 000,
- 3) Załącznik nr 3 - Analiza uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy Słońsk,
- 4) Załącznik Nr 4 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Słońsk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia oraz podlega publikacji w Biuletynie informacji Publicznej Gminy Słońsk.

Przewodniczący/a Rady

(-).....

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ OGÓLNA	11
1. Wprowadzenie	11
1.1 Studium, a system regulacji dotyczących rozwoju i zagospodarowania przestrzennego	12
1.2 Zespół projektowy:	14
2. Wprowadzenie	15
2.1 Dane i wielkości charakteryzujące	19
2.2 Główne uwarunkowania	21
3. Główne problemy rozwoju	25
II. LOKALNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	26
1. Ludność	26
1.1 Sytuacja demograficzna	26
1.2 Rozmieszczenie ludności	28
1.3 Możliwości i prognozy rozwoju	29
2. Funkcje gminy, przeznaczenie i użytkowanie gruntów	29
2.1 Funkcje gospodarcze	30
2.2 Funkcje obszaru gminy	30
2.3 Przeznaczenie i użytkowanie gruntów	31
3. Systemy obsługi technicznej	31
3.1 Drogi gminne	31
3.2 System zaopatrzenia w wodę	32
3.3 Odprowadzenie i neutralizacja ścieków	32
3.4 Gromadzenie i neutralizacja odpadów stałych	33
3.5 System zaopatrzenia w energię ciepłą	33
4. Środowisko przyrodnicze	34
4.1 Wartości i walory środowiska przyrodniczego	34
4.2 Stan i funkcjonowanie środowiska	34
5. Środowisko kulturowe	35
5.1 Stan i jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej	35
5.2 Obszary leśne	36
5.3 Osadnictwo	36
5.4 Walory i wartości zabudowy i zagospodarowania	37
5.5 Krajobraz przyrodniczo - kulturowy	37
6. Prawa własności gruntów	38
7. Jakość życia mieszkańców	38
7.1 Źródła utrzymania i dochody ludności	38
7.2 Warunki zamieszkania	39
III. UWARUNKOWANIA PONADLOKALNE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	41
1. Ochrona przyrody	41

1.1	Obszary ochrony przyrody	41
1.2	Obiekty ochrony przyrody	41
2.	Ochrona zasobów środowiska kulturowego	41
2.1	Obszary leśne, lasy ochronne	41
2.2	Kompleksy gleb podlegające ochronie	42
2.3	Złoża surowców geologicznych	42
2.3.1	Złoża udokumentowanych surowców geologicznych	42
2.3.2	Obszary o potencjalnego występowania złóż surowców geologicznych	43
2.4	Ochrona i użytkowanie wód	44
2.5	Ochrona obiektów o wartości archeologicznej i historycznej	47
	<u>2.6. Obszary występowania naturalnych zagrożeń geologicznych</u>	<u>47</u>
3.	Ponadlokalny system obsługi ludności	48
4.	Ponadlokalne systemy obsługi technicznej	48
4.1	System drogowy	48
4.2	System kolejowy	49
4.3	System przesyłu informacji i łączności	49
4.4	System transportu wodnego	49
4.5	System elektroenergetyczny	49
4.6	System zaopatrzenia w gaz	50
4.7	System ochrony przeciwpowodziowej	50
5.	Uwarunkowania wynikające z innych przepisów odrębnych	57
6.	Uwarunkowania wynikające z polityki regionalnej	57
6.1	Uwarunkowania wynikające z <u>nieobowiązującej na czas sporządzania IV zmiany studium</u> <u>Koncepcji</u> przestrzennego zagospodarowania kraju	58
6.2	Uwarunkowania wynikające ze Strategii i Planu zagospodarowania przestrzennego województwa	70
6.2.1	Uwarunkowania wynikające ze Strategii <u>rozwoju</u> województwa Lubuskiego	71
6.2.2	Uwarunkowania wynikające Planu zagospodarowania przestrzennego województwa	76
6.3	Uwarunkowania wynikające ze Strategii rozwoju gminy	87
6.3.1.	Uwarunkowania polityki przestrzennej wynikające z zarysu strategii rozwoju gminy z roku 2000	87
6.3.2.	Uwarunkowania polityki przestrzennej wynikające ze Strategii zrównoważonego rozwoju gminy Słońsk na lata 2007-2013 r.	92
	<u>6.3.3. Uwarunkowania polityki przestrzennej wynikające Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk</u> <u>na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024 - uchwała nr XXXI/233/2022 Rady Gminy Słońsk z dnia 11</u> <u>lutego 2022 r.</u>	<u>95</u>
	<u>6.3.4. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy</u> <u>granice krajobrazów priorytetowych</u>	<u>95</u>
IV.	POLITYKA ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	96
1.	Polityka przestrzenna gminy	96
2.	Strategia rozwoju przestrzennego	98

2.1	Cele strategiczne rozwoju przestrzennego	98
2.2	Obszary strategiczne dla rozwoju przestrzennego gminy	100
2.3	Strategia rozwoju infrastruktury technicznej	102
2.4	Instrumentacja <u>Instrumentacja</u> realizacji strategii rozwoju przestrzennego	102
	3. Kierunki zagospodarowania <u>przestrzennego</u>	103
3.1	Obszary ochrony przyrody objęte ochrona lub wskazane do ochrony na podstawie przepisów szczególnych	103
3.2	Obszary ochrony zasobów środowiska przyrodniczo-kulturowego	109
3.3	Obszary lokalnych wartości środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom	114
3.4	Kierunki zagospodarowania <u>przestrzennego</u> ośrodków systemu obsługi ludności i ośrodków rozwoju	115
3.5	Obszary modernizacji, rozwoju zabudowy i towarzyszącego zagospodarowania	117
3.6	Obszary pozaosadnicze restrukturyzacji i utrzymania dotychczasowego zagospodarowania	119
3.7	Kryteria, zasady <u>z</u> , standardy i <u>wskaźniki</u> zabudowy i zagospodarowania	123
	4. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej	128
4.1	System transportu drogowego i ścieżki rowerowe	129
4.2	Transport kolejowy	129
4.3	Transport wodny i szlaki turystyki wodnej	129
4.4	Telekomunikacja	130
4.5	Zaopatrzenie w wodę	130
4.6	Odprowadzenie i neutralizacja ścieków	131
4.7	Neutralizacja stałych odpadów	131
4.8	Zaopatrzenie w energię	132
	4.9 System przesyłowy złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	133
4.10	System ochrony przeciwpowodziowej	133
	5. Realizacja polityki przestrzennej	133
5.1	Opracowania specjalistyczne	133
5.2	Obszary dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania (mpzp) jest obowiązkowe ze względu na przepisy szczególne	135
5.3	Obszary dla których opracowanie mpzp jest obligatoryjne gmina zamierza sporządzić mpzp ze względu na uwarunkowania społeczno-ekonomiczne	135
5.4	Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania (wzizt) w trybie rozprawy administracyjnej	
6.	Wnioski do polityki regionalnej	136
	<u>7. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych</u>	<u>137</u>

SPIS RYSUNKÓW

Instrumentacja polityki przestrzennej:

~~Rys. 1 System planowania w Polsce~~

~~Rys. 2 System planowania w gminie~~

Uwarunkowania ponadlokalne:

Rys. 2 Stan istniejący i przesądzony

Rys. 2a Uwarunkowania archeologiczne AZP

~~Rys. 2b Polityka przestrzenna zagospodarowania~~

Strategia rozwoju przestrzennego:

Rys. 3 Struktura przestrzenna - **gmina Słońsk**

Rys. 4 Kierunki zagospodarowania - **gmina Słońsk**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

Rys. 5 Gmina Słońsk (skala 1:25 000) skompletowany odrębnie (Załącznik nr 2 do uchwały)

Rys. 5a Wieś Słońsk - kształtowanie struktury przestrzennej

TABELE

Tab. 1 Wybrane wielkości i wskaźniki.

Tab. 2 Rozmieszczenie ludności.

Tab. 3 Użytkowanie gruntów w gminie.

Tab. 3a Struktura władania użytkami rolnymi w gminie.

Tab. 4 Obiekty przyrodnicze podlegające ochronie.

Tab. 5a Obiekty o wartościach archeologicznych.

Tab. 5b Wykaz obiektów zabytkowych.

Tab. 6 Zasady i standardy zagospodarowania terenów o umiarkowanej koncentracji zabudowy.

Tab. 7 Zasady i standardy zagospodarowania terenów rozproszonej zabudowy.

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Wprowadzenie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zwane dalej studium jest nowym rodzajem dokumentu wprowadzonym do systemu planowania w Polsce ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity DZ. U. 1999 r. nr 15 póź. 139 z późniejszymi zmianami) - zwanej dalej „ustawą o zagospodarowaniu”. Art. 67 ust. 1 i ust. 3 tej ustawy wprowadza wprowadził obowiązek uchwalenia studium przed utratą mocy aktualnie obowiązujących planów

zagospodarowania przestrzennego sporządzonych w trybie ustawy z dnia 12 lipca 1994 o zagospodarowaniu przestrzennym przed końcem 2001 r.

Studium określa konstrukcję polityki przestrzennej gminy uwzględniając:

- uwarunkowania wynikające z dotychczasowego rozwoju,
- kierunki dalszych przekształceń przestrzeni gminy wynikające z zadań własnych oraz zadań w realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Studium stanowi dokument umożliwiający koordynację w zakresie planowania miejscowego w realizacji uprzednio wymienionych zadań w obszarze gminy. Rolę, funkcje i zakres studium określała „ustawa o zagospodarowaniu” (art. 6 ust. 2, 4 i 5), a obecnie „ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130)” (art. 9 ust. 2, 3 oraz art. 10 ust. 1 i 2) w związku z art. 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688). Z samej nazwy dokumentu wynika, że studium powinno określać uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy czyli okoliczności mające wpływ na kształtowanie zagospodarowania.

1.1 Studium, a system regulacji dotyczących rozwoju i zagospodarowania przestrzennego

Rolę i funkcję studium w systemie planowania w Polsce określa rysunek 1 oraz w gminie rys. 1a. Podstawą określającą uwarunkowania zewnętrzne, cele i kierunki regionalnej polityki przestrzennej były „ustalenia strategii rozwoju województwa zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa” (art.6 ust. 2 „ustawy o zagospodarowaniu”), a obecnie również „zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz strategii rozwoju gminy”. Uwzględnienie polityki przestrzennej państwa i polityki ponadregionalnej **ma zapewnić** ten dokument.

Pierwotna wersja Studium opracowywana była w sytuacji wyprzedzającego opracowania studium w stosunku do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Podstawę do określenia kierunków zagospodarowania **stanowiły**:

- przepisy szczególne wg [ez. rozdziału IV pkt. 4.1](#),
- Strategia rozwoju województwa lubuskiego z 6 marca 2000 r.,
- Strategia rozwoju przestrzennego (opracowana i skonsultowana z Zarządem Gminy w ramach fazy III prac nad studium),
- Studium zagospodarowania przestrzennego województwa gorzowskiego, uzgodnione z Sejmikiem Wojewódzkim.

Studium gminne" z kolei stanowi podstawę do:

- planowania miejscowego (mpzp),

- ~~decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów (wzist) wydawanych w trybie rozprawy administracyjnej (art.6 ust.5 pkt.2 oraz art.44 ust.1 ustawy o zagospodarowaniu")~~.

1- wsza zmiana studium (2012 r.) opracowywana była w sytuacji obowiązywania:

- **Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (KPPZK)**, przyjętej w 2001 roku (Monitor Polski z 2001 r., Nr 26, poz. 432), z horyzontem czasowym teoretycznie 25 lat (faktycznie nie aktualnej już w dniu przyjęcia, nie uwzględnia bowiem wielu uwarunkowań, takich choćby jak uzyskanie przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej) i rozpoczętych prac nad Koncepcją polityki przestrzennego zagospodarowania kraju -2030 (KPPZK-2030) (w fazie zakończenia konsultacji społecznych - nadzór Ministerstwo Rozwoju Regionalnego).
- **Strategii rozwoju województwa lubuskiego** z 19 grudnia 2005 r. (aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 r., przyjętej Uchwałą Nr XXXVI1/260/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2005 r.), obecnie w trakcie aktualizacji na podstawie uchwały Nr XLVI11/495/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad, trybu i harmonogramu opracowania aktualizacji „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego”,
- **Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Lubuskiego** z 2 października 2002 r. przyjętego przez Sejmik Województwa Lubuskiego Uchwałą Nr XXXVII/272/2002 i opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z dnia 18 listopada 2002 r. Nr 105, poz. 1279. i rozpoczętych prac nad aktualizacją Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Lubuskiego - (w fazie zakończenia konsultacji społecznych).
- **Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2007 - 2013** -przyjętej uchwałą Nr XVIII/100 /2007 Rady Gminy Słońsk z dnia 21 grudnia 2007 roku.

2-ga zmiana studium (2016 r.) opracowywana była w sytuacji obowiązywania:

- **Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (KPPZK)**, przyjętej w 2011 roku (Monitor Polski z 2012 r., poz. 252), z horyzontem czasowym do 2030.
- **Strategii rozwoju województwa lubuskiego** z 19 listopada 2012 r. (aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 r., przyjętej Uchwałą Nr XXXII/319/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego),
- **Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Lubuskiego** z 2 października 2002 r. przyjętego przez Sejmik Województwa Lubuskiego Uchwałą Nr XXXVI 1/272/2002 i opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z dnia 18 listopada 2002 r. Nr 105, poz. 1279., objętego zmianą przyjętą dnia 21 marca 2012 r. przez Sejmik Województwa Lubuskiego Uchwałą Nr XXI 1/191/12 i opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2012 r. poz. 1533. Samorząd Województwa Lubuskiego przystąpił

do sporządzenia nowej edycji PZPWL (uchwała Sejmiku Województwa Lubuskiego nr LIII/617/14 z 8 października 2014 r.)

- **Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2007 - 2013** -przyjętej uchwałą Nr XVIII/100 /2007 Rady Gminy Słońsk z dnia 21 grudnia 2007 roku.

3-cia zmiana studium (2021 r.) opracowywana była w sytuacji obowiązywania:

- **Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (KPPZK)**, przyjętej w 2011 roku (Monitor Polski z 2012 r., poz. 252), z horyzontem czasowym do 2030.
- **Strategii rozwoju województwa lubuskiego** z 19 listopada 2012 r. (aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 r., przyjętej Uchwałą Nr XXXII/319/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego),
- **Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego** wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka województwa Zielona Góra i Gorzów Wlkp, przyjętego przez Sejmik Województwa Lubuskiego Uchwałą NrXLIV/667/18 z dnia 23 kwietnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 2 maja 2018 r. poz. 1163),
- **Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2017 - 2020 z perspektywą do roku 2024** - przyjętej Uchwałą Nr XXI 11/142/2017 Rady Gminy Słońsk z dnia 18 maja 2018 roku.

Natomiast do opracowanie zmiany nr 4 Studium wykonano m.in. w oparciu o następujące materiały:

- Wnioski właściwych instancji, organów i przedsiębiorstw branżowych działających na terenie województwa lubuskiego oraz osób fizycznych,
- Dokumenty planistyczne obowiązujące na terenie województwa lubuskiego sporządzone na szczeblu krajowym i wojewódzkim, w tym m.in.
 - ✓ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.,
 - ✓ Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 - uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 roku,
 - ✓ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp., - uchwała Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 2 maja 2018 r. poz. 1163),
 - ✓ Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024
 - ✓ Analiza stanu realizacji Strategii Energetyki Województwa Lubuskiego wraz z prognozą rozwoju sektora energetycznego na terenie województwa lubuskiego do 2030 roku – uchwała nr XLVI/726/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 18 czerwca 2018 roku,

- ✓ [Program ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych - uchwała Nr XXII/323/20 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 7 września 2020 r.,](#)

1.2 Zespół projektowy:

1) zespół projektowy dokumentu głównego:

- główny projektant:
mgr inż. arch. Tadeusz Pękalski. - uprawnienia do projektowania nr 206/73zg, uprawnienia do planowania przestrzennego nr 634/88,
- projektant:
inż. Andrzej Jakubowski - uprawnienia biegłego d/s ochrony przyrody nrOP/I-z/214/110/97,
 - asystenci:
mgr inż. arch. Zofia Cytryna, tech. arch. Zofia Byczkowska, tech. elektronik Urszula Dubiel,

2) zespół projektowy 1-wszej zmiany Studium z 2012 r.:

- główny projektant: mgr inż. arch. Zofia Cytryna - uprawnienia do planowania przestrzennego nr 1679, zrzeszona w Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistycznej pod nr Z-288,
- asystentka: mgr inż. Maria Ziemiecka.

1) główny projektant 2-giej zmiany Studium w 2016 r.: mgr inż. arch. Zofia Cytryna -uprawnienia do planowania przestrzennego nr 1679, uzyskanych na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 Nr 15, poz. 139, ze zm.).

2) główny projektant 3-ciej zmiany Studium w 2021 r.: mgr Marzena Hoffmann -uprawnienia do planowania przestrzennego uzyskane na podstawie art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 741 ze zm.).

5) AUTOR ZMIANY NR 4 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SŁOŃSK:

[mgr inż. arch. Piotr Kowalski.](#)

[uprawnienia do projektowania zgodnie z art. 5 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym \(Dz. U. z 2024 r., poz. 1130\).](#)

2. Wprowadzenie

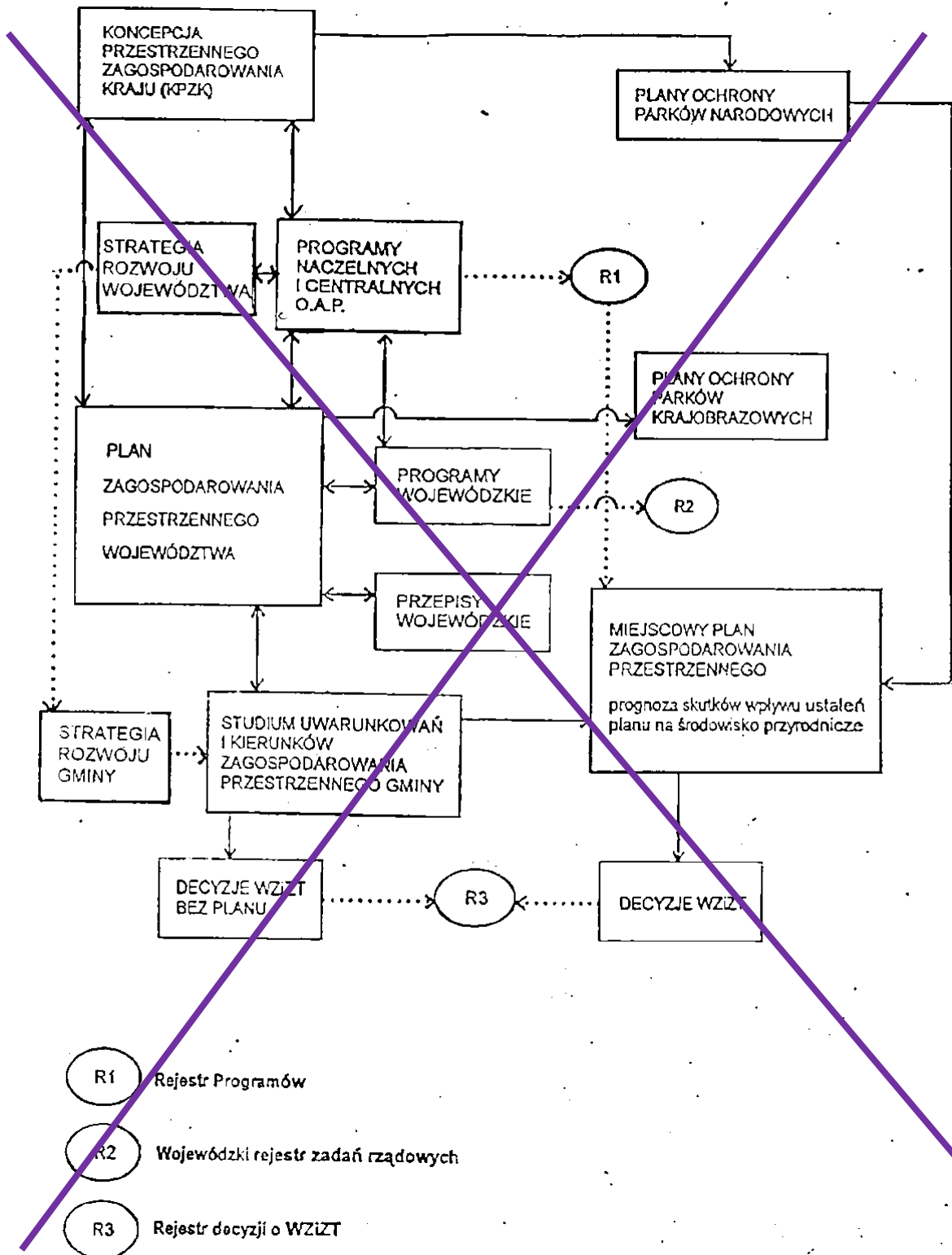
Opracowanie dokumentu głównego obejmowało całą gminę Słońsk w pełnym zakresie określonym ustawą z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 1999 r. nr 15 poz. 139).

1-wsza zmiana Studium z 2012 r. nie ingerowała w politykę przyjętą w Studium. Zarówno Studium jak i inne dokumenty strategiczne wymagać będą korekty, po aktualizacji:

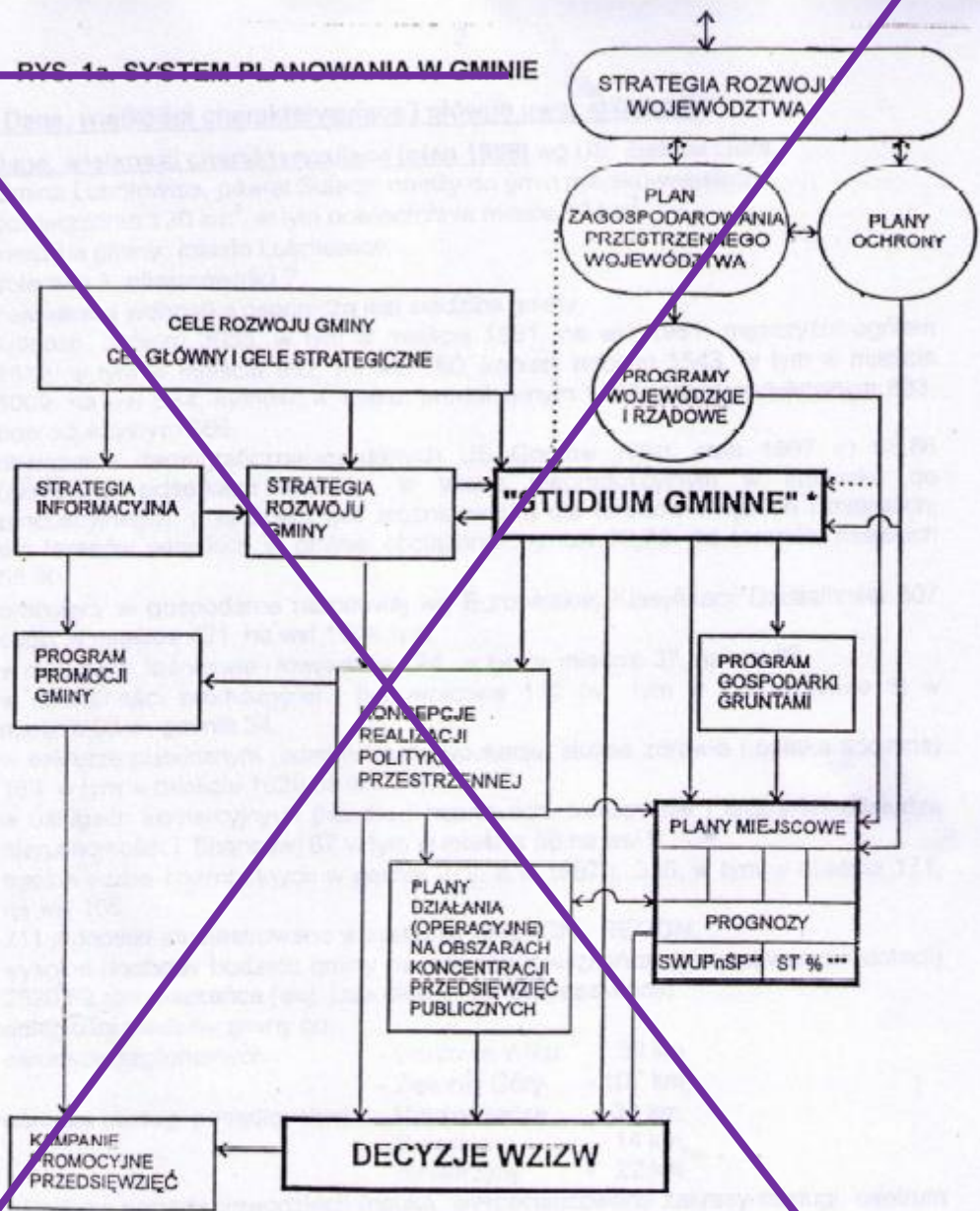
- Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju oraz
- Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego.

Istotną kwestią będą również wyniki prac poszukiwawczo- rozpoznawczych gazu i ropy naftowej, ponieważ obecność zasobów tego surowca oraz jego wydobycie zwiększyłyby w sposób istotny dochody gminy, zatem powinna również ulec zmianie Strategia rozwoju gminy Słońsk.

RYS. 1 SYSTEM PLANOWANIA W POLSCE

RYS. 1a. SYSTEM PLANOWANIA W GMINIE

* Art. 6, ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym - "W celu określenia polityki przestrzennej gminy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy".

** Prognoza skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze

*** Stawka % z tytułu wzrostu wartości nieruchomości

Opracowania obowiązkowe z mocy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym

Zmiana z 2012 r. dokonana została w zakresie ograniczonym uchwałą Nr V/23/2011 Rady Gminy Słońsk z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk w oparciu o wniosek przedsiębiorstwa Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA w Warszawie, które na terenie gminy Słońsk i gmin sąsiednich uzyskało od Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Koncesję nr 26/99/p na poszukiwanie i rozpoznanie ropy naftowej i gazu ziemnego pn. „Chartów-Ośno Lubuskie” z korektą istotnych danych mających wpływ na zastosowane rozwiązania (w szczególności w sferze ochrony przyrodniczej i przeciwpowodziowej). Koncesja ta została wygaszona decyzją Ministra Środowiska z dnia 14.11.2017 r. znak: DGK-IV.4770.101.2017.GJ.

Zmiana Studium pozwoli na eksploatację udokumentowanych złóż surowców energetycznych, a także na poszukiwanie zasobów ropy naftowej i gazu, i ewentualne jego zagospodarowanie - eksploatację złóż. Przedmiotem zmiany Studium są obszary ~~wyznaczone na załączniku nr 5:~~

- udokumentowanego złoża ropy naftowej i gazu ziemnego -"Kamień Mały" ~~jako obszar nr 4 oraz~~
- potencjalnego występowania złoża „Ownice” ~~jako obszar nr 2 i 3.~~

Wszelkie zmiany (wprowadzone 1-wszą zmianą Studium (z 2012 r.) wyróżnione zostały kolorem czerwonym w tekście i rysunku nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk (dokumentu głównego) przyjętego uchwałą nr XIX/120/2000 Rady Gminy Słońsk z dn. 28 grudnia 2000 r.

II zmiana Studium w 2016 r. nie ingeruje w politykę przyjętą w Studium. Nastąpiły zmiany w podstawowych dokumentach planistycznych - w zakresie: Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, Strategii rozwoju województwa lubuskiego i Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, co może wymagać aktualizacji niniejszego dokumentu oraz dokumentów strategicznych Gminy Słońsk. Nie mniej zakres objęty II zmianą przewidziany został w formie ograniczonej, która przede wszystkim pozwoli na eksploatację udokumentowanych złóż surowców energetycznych - ropy naftowej i gazu ziemnego oraz ich transport do Ośrodka Grupowego (OG) Górzycy.

Wszelkie zmiany (wprowadzone 2-gą zmianą Studium (z 2016 r.) wyróżnione zostały kolorem niebieskim w tekście i oznaczone w odpowiedni sposób na rysunku nr 5 i 5a Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk (dokumentu głównego) przyjętego uchwałą nr XIX/120/2000 Rady Gminy Słońsk z dn. 28 grudnia 2000 r.

III zmiana dokonana została w zakresie ograniczonym uchwałą Nr VIII/52/2019 Rady Gminy Słońsk z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk w miejscowościach: Słońsk, Lemierzyce i Ownice.

Zakres objęty III zmianą pozwoli na rozwój nowych terenów mieszkaniowych wraz z usługami, szeroko rozumianych terenów letniskowych wraz z zabudową usług turystycznych oraz terenów sportu i rekreacji. Zmiana studium nie ingeruje w politykę przyjętą w dotychczasowym dokumencie i jest zgodna z potrzebami i możliwościami rozwoju gminy oraz bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę, sporządzonym zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 741 ze zm), który stanowi załącznik do niniejszej zmiany Studium.

Wszelkie zmiany wprowadzone 3-cią zmianą Studium (z 2021 r.) wyróżnione zostały kolorem zielonym w tekście i oznaczone w odpowiedni sposób na rysunku nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk (dokumentu głównego) przyjętego uchwałą nr XIX/120/2000 Rady Gminy Słońsk z dnia 28 grudnia 2000 r.

Następnie, zgodnie z:

- Uchwałą nr XVIII/136/2020 Rady Gminy Słońsk z dnia 30 listopada 2020 r.,
- Uchwałą nr XXIII/167/2021 Rady Gminy Słońsk z dnia 7 maja 2021 r.,
- Uchwałą nr XXIX/212/2021 Rady Gminy Słońsk z dnia 30 listopada 2021 r.

przystąpiono do sporządzenia czwartej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk. Przedmiotowa zmiana studium polega głównie na wprowadzeniu ustaleń umożliwiających:

- 1) na terenie miejscowości Słońsk oznaczonym nr 1 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5 - wyznaczenie obszaru o funkcji terenu górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych,
- 2) na terenie miejscowości Słońsk oznaczonym nr 2 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5 - wyznaczenie obszaru o funkcji terenu produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych,
- 3) na terenie miejscowości Słońsk oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5 - wyznaczenie obszaru o funkcji terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

2.1 Dane i wielkości charakteryzujące

Zamieszczono wielkości charakteryzujące wg ostatnich publikowanych danych stan 1997 r. - US Gorzów Wlkp., US Zielona Góra stan 1998 r. (w ograniczonym zakresie), Wojewódzkiego Urzędu Pracy z 1999 r. Uzupełniająco podano dane dotyczące ewidencji ludności uzyskane w UG Słońsk z 1999 r.). **Dane oznaczone kolorem czerwonym podane wg publikowanych danych Statystycznych GUS na stan 31**

grudnia 2009 r. Uzupełniająco wg Spisu Powszechnego z 2002 r. [Natomiast dane wprowadzone kolorem fioletowym wg stanu na dzień 31.12.2021 r.– źródło Bank Danych Lokalnych \(https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica , data dostępu 30.11.2022 r.\)](https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica)

Gmina Słońsk należy do gmin wiejskich. Położona jest w powiecie sulęcińskim,

- powierzchnia 159 km²,
- siedziba gminy wieś Słońsk, 11 sołectw,
- największą jednostką osadniczą jest siedziba gminy Słońsk - 3024 mieszkańców (przed 1945 r. miasto - w 1947 r. utracił prawa miejskie) i wieś Lemierzyce 627 mieszkańców,
- odległości siedziby gminy od:

-ośrodków [regionalnych wojewódzkich o znaczeniu krajowym](#)¹ - Gorzowa 47 km,

- Zielonej Góry 113 km,

-ośrodków [obsługi ponadlokalnej lokalnych](#):

- Sulęcina 32 km,

- Kostrzyna 18 km,

- Słubic 37 km,

-przejsć granicznych:

- „Stary Kostrzyn” 15 km,

-Słubice 37 km,

- Świecko 41 km,

-[innych ośrodków miejskich zlokalizowanych poza granicami województwa](#) lubuskiego

[ponadwojewódzkich](#) (nauka, wyspecjalizowane zakresy obsługi centrum targowo - kongresowe):

- Poznania 156 km,

-Szczecina 127 km,

-Berlina 101 km.

- ludność: ogółem ~~4809~~ 4700, mężczyźni ~~2.384~~ 2398, kobiety ~~2.428~~ 2302, zaludnienie 30 osób/km²,
ludność w wieku przedprodukcyjnym ~~4044~~ 838, produkcyjnym ~~3426~~ 3004, poprodukcyjnym ~~639~~ 858,
- pracujący w gospodarce narodowej wg danych z 1997 r. Europejskiej klasyfikacji działalności 893, w tym:
 - w działalności produkcyjnej 470 (przemysł i budownictwo),
 - w sektorze publicznym (administracja, edukacja, służba zdrowia i opieka socjalna) 184,
 - w usługach komercyjnych (handlu i naprawach, obsłudze nieruchomości i finansów) 125,
 - w rolnictwie, leśnictwie i łowiectwie 23,

¹ [Wg hierarchii sieci osadniczej ustalonej w Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp., - uchwała Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. \(Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 2 maja 2018 r. poz. 1163\),](#)

- ~~378- 517~~ jednostek zarejestrowano w systemie Regon w gospodarce narodowej wg sekcji PKD 2007, z tego ~~367~~ w sektorze prywatnym oraz ~~400~~ osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą², w:
 - ~~Sekcji G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle: 124~~
 - ~~Sekcji F - Budownictwo: 51~~
 - ~~Sekcji A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo: 46~~
 - ~~Sekcji C - Przetwórstwo przemysłowe: 23~~
 - ~~Sekcji S - Pozostała działalność usługowa: 23~~
- bezrobotni ~~193- 47~~ w tym kobiety 34,
- dochody budżetu gminy na jednego mieszkańca (bez subwencji i dotacji) 682 zł (ponad 2 krotny wzrost od 1997 r.),
- środki pozyskane z budżetu Unii Europejskiej: 1 603 001,26 zł, co stanowi ok. 11 % budżetu gminy.
- wydatki ogółem na 1 mieszkańca 3140,42 zł

2.2 Główne uwarunkowania

- niewielka liczba ludności stałej (~~4809 4700~~ mieszkańców) - 30 mieszkańców/km² przy średniej woj. lubuskiego ~~72 73~~³ mieszkańców/km²,
- Zmiany w ilości ludności gminy są nieznaczne. Następuje odpływ ludności w miejscowości Lemierzyce (o 0,8 % ludności gminy) i Słońska (o 0,5 %), wg GUS również w Przyborowie ubywa mieszkańców (o 0,4 %). Zwiększa się natomiast liczba mieszkańców w miejscowości Ownice (o ok. 0,4 % ludności gminy wg UG/ o ok. 0,1 % wg GUS) Chartów (o ok. 0,3 % ludności gminy), położonych na południu gminy w sąsiedztwie (do 2 km) jez. Radachowskiego poza strefą zagrożoną powodzią.
- Wielkość rocznego wahanía poziomu wody w parku narodowym Ujście Warty osiąga 3,5 m (czasem osiąga nawet 4 m),
- znaczny udział ludności w wieku przedprodukcyjnym stwarza obecnie korzystną strukturę prorozwojową, jednak perspektywicznie (w okresie do 2030 r.) do 50% ludności w wieku produkcyjnym osiągnie wiek emerytalny przy mniejszym zasilaniu zasobów pracy grupami, które są obecnie w wieku przedprodukcyjnym,
- zmniejsza się liczba ludności w grupach wieku objętych szkolnictwem podstawowym i gimnazjalnym przy wzrastających w niewielkim stopniu potrzebach w zakresie szkolnictwa **średniego przedszkolnego**,

² Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 30.11.2022 r.

³ Dane: Województwo lubuskie w liczbach, <https://www.polskawliczbach.pl/lubuskie>, data dostępu 30.11.2022 r.

- ograniczone możliwości wzrostu demograficznego - zmniejszający się wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w 1991 r. - 6,8; w 1997 - 2,9; w 1998- 4,76, i 2009- 0,4 oraz 2021 r.: -7,2,
- dość wysokie obciążenie demograficzne (stan 1997 r.) wynoszące 82% (odsetek ludności w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do produkcyjnego) średnia d. województwa gorzowskiego dla obszarów wiejskich 80%, w roku 2009 spadło do 53,8%,
- szacunkowa stopa bezrobocia wg stanu na 31.12.2021 r. wyniosła 3,0%⁴ 8,6% (woj. lubuskie 11,2% 4,9%), jednak przy dużym prawdopodobieństwie występowania utajonego bezrobocia w rolnictwie rodzinnym, w 2009 roku spadło do 6,2% ,
- niskie dochody budżetu gminy (bez dotacji i subwencji) 322 zł/na 1 mieszkańca (woj. lubuskie 509 zł/mieszkańca), w 2009 roku wzrosły do 682 zł na 1 mieszkańca,
- relatywnie niskie dochody pracujących w gospodarce narodowej, co wynika z udziału dochodów gminy w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa w gminie 144 zł/1 mieszkańca (woj. lubuskie 254 zł/1 mieszkańca),
- główny układ powiązań zewnętrznych i wewnętrznych gminy zapewniają drogi:
 - krajowa nr 22 (Kostrzyn n/O-Słońsk-Krzeszyce),
 - wojewódzka nr 134 (Muszkowo-Radachów),
 - powiatowe nr: 1291F relacji Słońsk-Chartów- Gronów Gronów -Ośno Lubuskie, 1292F relacji droga krajowa 22 Lemierzycze Gaj- Ownice- {Ośno Lubuskie}, 1290F relacji Przyborów -Słońsk, 1286F relacji Jamno – Budzigniew - Zaszczytowo, 11285 1285F relacji: Słońsk – Gluchowo - Przemysław , 1284 w obszarach rozproszonej zabudowy w dolinie Warty oraz 1289F relacji Witnica-Kłopotowo-PKP-Lemierzycze Lemierzycze⁵,
- korzystne położenie przestrzenne: w strefie przygranicznej w sąsiedztwie przejścia drogowego „Stary Kostrzyn” i na kierunku międzyregionalnych powiązań transgranicznych - droga krajowa nr 22,
- koncentracja potencjału społeczno-gospodarczego gminy przy drodze krajowej nr 22, w ośrodkach o największej liczbie ludności o dobrej dostępności transportem drogowym w Słońsku, Przyborowie i Lemierzycach,
- możliwości dalszego rozwoju rolnictwa w oparciu o znaczne powierzchnie użytków zielonych oraz uprawy warzywno-ogrodnicze w dolinie Warty (północno-zachodnia część gminy) ze strukturą gospodarstw umożliwiającą rozwój rolnictwa ekologicznego,
- wykształcone w dotychczasowym rozwoju kierunki produkcji zwierzęcej oparte o:
 - drobiarstwo (gęsi, kaczki) w warunkach zbliżonych do naturalnych z wykorzystaniem wód otwartych i użytków zielonych,

⁴ Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 30.11.2022 r.

⁵ Źródło: Wykaz i przebieg dróg powiatowych - Powiat Sulęciński, https://bip.powiatsulecinski.pl/system/obj/3422_zal_1_-_drogi_powiatowe.pdf , data dostępu 30.11.2022 r.

- hodowla owiec (obecnie zaniechana),
- wykorzystanie nierolnicze obiektów obsługi rolnictwa i produkcji zwierzęcej (przemysł drzewny, drobna wytwórczość),
- występują tendencje rozwoju drobnego przetwórstwa związanego z gospodarką żywnościową i przetwórstwem drewna w rejonie Słońska,
- występowanie obszarów o wartościach przyrodniczych (stwarzają szansę i ograniczenia rozwoju przestrzennego) w tym o znaczeniu:
 - międzynarodowym - rezerwat faunistyczny Słońsk Park Narodowy Ujście Warty, Obszar Natura 2000 Ujście Warty typu C (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków -OSO, pokrywa się ze Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk -SOO),
 - transgranicznym i regionalnym -Park Krajobrazowy Ujście Warty, rezerваты przyrody: Lemierzyce i Dolina Postonii,
 - regionalnym: obszary chronionego krajobrazu „5-Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty” i „11A-Ośniańska Rynna z Jeziorem Radachowskim”, użytek ekologiczny „Nad Postomią”
 - lokalnym - zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Lenki” (gmina Ośno Lubuskie przy granicy z gminą Słońsk),
- występują znaczne obszary ochrony przeciwpowodziowej z systemem wałów i przepompowni melioracyjnych w dolinie Warty,
- zły stan sanitarny wód płynących Warty i jej dopływów III klasa czystości i klasa NON z głównymi źródłami zanieczyszczeń poza granicami gminy Słońsk (z priorytetami ponadregionalnymi i regionalnymi w osiągnięciu perspektywicznie -II klasy czystości Warty oraz z priorytetami regionalnymi i lokalnymi w osiągnięciu II klasy czystości na Kanale Postomskim i Leczy (Lence),
- w zakresie wykorzystania paliw do celów grzewczych następują zmiany:
 - spadek zużycia paliw stałych na rzecz paliw gazowych,
 - występują obecnie możliwości restrukturyzacji systemów ogrzewania w oparciu o inne paliwa proekologiczne jak: odpady z gospodarki leśno-drzewnej (realizacje pilotażowe - Holzwet), słoma, gaz płynny, olej opałowy i energię elektryczną z wykorzystaniem lokalnych źródeł energii (małe elektrownie wodne na rz. Łęczy i wiatrowe w rejonie Słońska i Lemierzyc),
- duże ograniczenia dla płynności i bezpieczeństwa ruchu na drodze nr 22 w terenach zabudowanych Słońska:
 - zmodernizowano odcinki poza terenami ww. miejscowości,
- możliwość wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa w oparciu o:
 - wykorzystanie przygranicznego położenia,
 - predyspozycje rolniczej przestrzeni produkcyjnej z ukierunkowaniem: ekologicznym w gospodarce hodowlano-pastwiskowej (w tym odtworzenie owczarstwa), drobiarstwie i rybactwie oraz z warzywniczo-ogrodniczym ukierunkowaniem gospodarki na gruntach ornych w dolinie Warty (północno-zachodni rejon

gminy w obszarach osadnictwa rozproszonego) i upraw ogrodniczo-sadowniczych w rejonie Chartowa i Ownic,

- rozwój funkcji turystycznych i agroturystycznych,
- drobne przetwórstwo i przechowywalnictwo,
- przetwórstwo drewna dla potrzeb budownictwa mieszkalnego i turystycznego,
- możliwość rozwoju turystyki specjalistycznej związanej z:
 - unikalnymi walorami przyrodniczymi **Parku Narodowego Ujście Warty**,
 - obsługą turystyki motorowej w paśmie drogi nr **22**,
 - wędkarstwem w tym turystyczne wykorzystanie gospodarstw stawowych,
 - łowiectwem i zbieractwem runa leśnego,
 - wykorzystaniem obiektów o wartości historycznej i ich pozostałości,
- występuje możliwość rozwoju:
 - turystyki pobytowej i letniskowej w oparciu o jezioro Radachowskie (pow. 65 ha) możliwości tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na Leczy (Lence),
 - agroturystyki w oparciu o wsie Przyborów, Chartów i Ownice oraz w oparciu o rozproszone osadnictwo w dolinie Warty rejon Głuchowa i Lemierzyc,
- konieczne jest porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie ze względu na ochronę wód powierzchniowych i podziemnych,
- gęsta sieć hydrograficzna wód płynących stwarza dogodne warunki odprowadzania oczyszczonych ścieków,
- zaawansowanie w rozwoju systemu grupowego neutralizacji ścieków sanitarnych Słońsk-Przyborów stwarza dogodne warunki dla rozwoju zabudowy o różnym przeznaczeniu funkcjonalnym,
- korzystna jest lokalizacja urządzeń szkolnictwa podstawowego w stosunku do rozmieszczenia ludności w obszarze gminy z występowaniem stref złej dostępności usług edukacyjnych w obszarach rozproszonej zabudowy wiejskiej w północno-wschodnim obszarze gminy,
- występuje złoża ropy naftowej i gazu ziemnego **„Kamień Mały” oraz obszary perspektywiczne w rejonie Ownic, Lemierzyc i Chartowa**, które stanowią rezerwę dla energetyki zawodowej, produkcja energii elektrycznej i ciepłej (EC Kostrzyn po wyeksploatowaniu złóż obszaru górniczego „Górzycza” lub w miejscowych urządzeniach elektroenergetycznych):
 - dotychczas zbadane złoża miały dość niską wartość energetyczną i dużą zawartość **siarkowodoru**, co wykluczało ich wykorzystanie bezpośrednio w systemach zaopatrzenia w gaz,
 - podjęcie eksploatacji tych złóż wymaga zmiany obecnych przepisów ochronnych dotyczących obszarów chronionego krajobrazu,
 - występowanie złóż pisku i żwiru,
- występują ograniczenia w zagospodarowaniu obszarów:
 - ochrony przeciwpowodziowej w Dolinie Warty,

- chronionego krajobrazu - celowe jest wprowadzenie korekt w ustanowionych przepisach ochronnych, które wydają się za daleko idące (niezależnie od prognoz i ocen oddziaływania na środowisko oraz zastosowanych rozwiązań technologiczno-technicznych i ochronnych) w zakresie zakazów: eksploatacji złóż, realizacji małych elektrowni wodnych i realizacji sztucznych zbiorników powyżej 10 000 000 m³ (dotyczy potencjalnego zbiornika w rejonie Ownic) oraz wykorzystania zainwestowania wytwórczo-usługowego i jego pozostałości w sąsiedztwie drogi nr 22 (rejon „Słońsk-Lemierzyce Gaj”),
- ograniczenia w zagospodarowaniu nierolniczym i nieleśnym:
 - występowanie gleb podlegających ochronie w sąsiedztwie zabudowy wsi Słońsk,
 - dużego zalesienia obszarów przywodnych jezior Radachowskiego i Głębokiego,
- ograniczenia przyrodniczo-fizjograficzne w rozwoju systemów kanalizacyjnych w rejonach:
 - Ownic i jeziora Radachowskiego (ograniczone możliwości odprowadzania ścieków do Łęczy (Lenki) powyżej potencjalnego zbiornika „Szumi woda”),
 - Chartowa (brak odbiornika).

3. Główne problemy rozwoju

- **kolizja wydobycia złóż kopalin, w tym złóż energetycznych ze środowiskiem przyrodniczym (obszarami cennymi przyrodniczo) oraz z rozwojem gminy w kierunku funkcji turystycznych i mieszkalnych,**
- zły stan sanitarny środowiska w obszarze gminy spowodowany zanieczyszczeniem w górnych zlewniach układu hydrograficznego szczególnie w:
 - zlewni Warty i Łęczy (Lenki) w gm. Osno Lubuskie oraz w zlewni Postomii i Kanału Postomskiego w gm. Sulęcini i Krzeszyce (z perspektywą poprawy z uwagi na realizację oczyszczalni ścieków),
- rozległe obszary wymagające ochrony p. powodziowej przy pogarszającym się stanie urządzeń gospodarki wodnej (obwałowania i pompownie),
- konieczność ograniczenia presji na środowisko wodne w obrębie gminy w zakresie:
 - neutralizacji ścieków sanitarnych szczególnie w obszarze rozwoju funkcji turystycznych (Ownice, j. Radachowskie, Chartów) oraz w Lemierzycach,
 - gospodarki stałymi odpadami z ograniczeniem metod składowania odpadów na wysypiskach,
 - emisji do atmosfery (stosowanie w zaopatrzeniu w ciepło paliw stałych powodujących relatywnie dużą emisję do atmosfery przy występowaniu cech inwersyjnych klimatu lokalnego),
- ze warunki zamieszkania i bezpieczeństwa oraz ze warunki ruchu na drodze nr 22 w obszarze zabudowanym Słońska,
- niewykorzystanie Słońska jako głównego ośrodka obsługi turystyki specjalistycznej i edukacji ekologicznej związanej z **Parkiem Narodowym Ujście Warty,**
- duża konkurencyjność ośrodków przygranicznych Kostrzyna i Słubic w pozyskiwaniu inwestorów,

- brak oferty w podaży produktu turystycznego (poza obsługą ruchu motorowego) przy korzystnym położeniu obszarów o walorach turystycznych w strefie przygranicznej w gminie Słońsk przy występującym niedorozwoju systemów kanalizacyjnych,
- niewykorzystywanie transportu kolejowego w polityce państwa i polityce regionalnej,
- konieczność utrzymania rozproszonego osadnictwa w wysoko produkcyjnych obszarach rolnych poza dogodnymi zasięgami obsługi infrastrukturą społeczną i techniczną
- dewaloryzacja wsi i zabudowy wiejskiej w obszarze przydatnym dla rozwoju funkcji turystycznych i agroturystycznych (Ownice, Chartów i Przyborów),
- brak zainteresowania inwestorów lokalnych i regionalnych pozostałościami zamku Joanitów w Słońsku,
- ograniczone możliwości rozwoju turystyki nad jeziorami ze względu na niewielką liczbę akwenów.
- znaczne zalesienia obszarów w dolinie Lenki ograniczające możliwości tworzenia sztucznych zbiorników wodnych o funkcji turystycznej oraz ograniczenia formalno prawne w obszarze krajobrazu chronionego,
- przekształcenie rezerwatu wielkoobszarowego „Słońsk” w park narodowy jest szansą w promocji gminy i umożliwić lepsze zasilanie z funduszy pomocowych, umacniając — proekologiczne — ukierunkowanie gospodarki — w gminie.

II. LOKALNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1.Ludność

Liczba ludności w gminie wynosi ~~4809~~ 4700 osób (wg ~~WUS~~ GUS- stan z ~~31.12.2009~~ 31.12.2021 r.);
 (wg U.G.) z następującą strukturą:

- wiek przedprodukcyjny - ~~1.044~~ 838 osoby tj. ~~21,7~~ 17,8%,
- wiek produkcyjny - ~~3.126~~ 3004 osób tj. ~~55,0~~ 63,9%,
- wiek poprodukcyjny - ~~639~~ 858 osób tj. ~~13,3~~ 18,2 %.

1.1 Sytuacja demograficzna

Sytuację demograficzną gminy w retrospekcji charakteryzuje zestawienie:

wyszczególnienie	1976		1988		1998		2009	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
ludność ogółem:	4777	100	4440	92,9	4684	98,0	4809	100,7
mężczyźni	2456	100	2257	91,9	2381	96,9	2381	96,9
kobiety	2321	100	2183	94,1	2301	99,1	2428	104,6
kobiety na 100 mężczyzn	94,5	--	97,0	--	97,0	--	102,0	--
wiek przedprodukcyjny	b.d.	b.d.	1.279	100	1.383*	108,1	1.044	81,6
wiek produkcyjny	b.d.	b.d.	2.433	100	2.581*	106,1	3.126	128,5
wiek poprodukcyjny	b.d.	b.d.	728	100	735*	101,0	639	87,8
przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	9,7	—	5,4	—	2,9	—	0,4	—
saldo migracji	-179	—	-67	~	-36	—	-4	—

b.d. - brak danych

*stan 31.12.1997 r. (brak danych za 1998 r. i 1999 r.)

wyszczególnienie	2021 ⁶	
	liczba	%
ludność ogółem:	4700	100
mężczyźni	2398	100
kobiety	2302	100
kobiety na 100 mężczyzn	95,99	=
wiek przedprodukcyjny	958	20,4
wiek produkcyjny	2884	61,4
wiek poprodukcyjny	858	18,2
przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-7,2	=
saldo migracji ogółem	-27	=

b d - brak danych

*stan 31.12.1997 r. (brak danych za 1998 r. i 1999 r.)

Z powyższego wynika:

- występowanie istotnych zmian w strukturze wieku ze wzrostem powyżej 5% grupy produkcyjnej i przedprodukcyjnej w latach 1988-1998, **tendencja wzrostu ilości ludzi w wieku produkcyjnym - w roku 2009 o ponad 25 % w stosunku do roku 1988 przy jednoczesnym spadku w pozostałych grupach o ok. 3%**
- obciążenie demograficzne wyższe od przeciętnego (~~82,1 ludności w wieku nieprodukcyjnym do 100 os. w wieku produkcyjnym~~), w stosunku do średniej wojewódzkiej w dawnym woj. gorzowskim dla obszarów wiejskich (80%), większym od średniej wojewódzkiej (70,2%), spadło w roku 2009 do 53,8,- 36 % ludności
- dość zrównoważona struktura płci z przewagą mężczyzn (97 kobiet/100 mężczyzn), w stosunku do średniej wielkości województwa lubuskiego (105), z tendencją do stabilizacji w latach 1988-1998, **w roku 2009 przeważała na rzecz kobiet i wyniosła 102 kobiety na 100 mężczyzn, natomiast wg stanu na 31.12.2021 r. – ok. 96 kobiet na 100 mężczyzn,**
- niższy przyrost ludności (2,9/1000 osób) w stosunku do średniej wielkości województwa lubuskiego (3,8/1000 osób), **osiągnął w roku 2009 stan poniżej jedności - 0,4 osoby/1000 osób w gminie, natomiast wg stanu na 31.12.2021 r. -7,2 na 1000 mieszkańców,**
- stale zmniejszające się saldo migracji w badanym okresie w roku 2009 osiągnęło wielkość -4 osoby.

Sytuację demograficzną gminy należy więc ocenić jako stabilną z tendencją regresyjną w wyniku obniżenia przyrostu naturalnego o tendencjach wzrostowych w latach 1988-1997 **i kontynuacją od 2006 r.** (wg danych UG) w wyniku dotychczasowego wzrostu biologicznego.

1.2 Rozmieszczenie ludności

Rozmieszczenie ludności w retrospekcji określa tabela nr 2. Występują w tym zakresie następujące uwarunkowania:

- koncentracja potencjału demograficznego w Słońsku i Lemierzycach,
- miejscowości o charakterze **regresyjnym** (spadek liczby ludności powyżej 5% w latach 1988 - 1999): Polne (spadek 16,7%, **do roku 2009 pogłębił się do 22%**), Grodzisk (spadek 19,2%, **do roku 2009 zmniejszył się do 17%**), Ownice (13 %) i Lemierzycy (6,7%, **do roku 2009 pogłębił się do 18%**). **Do roku 2009 do ośrodków o charakterze regresyjnym dołączył również Budzigniew (spadek o 7%) i Przyborów (spadek w stosunku do danych z 1988 r. o 6%). Ownice natomiast osiągnęły w 2009 r. w zakresie demografii stabilizację z tendencją wzrostu (o 1 %).**
- miejscowości o charakterze **stagnującym** (spadek lub wzrost liczby ludności do 5% w latach 1988 - 1999): Budzigniew, Chartów, Jamno, Głuchowo, Przyborów (5 miejscowości). **Biorąc pod uwagę dane z roku 2009 wśród ośrodków o takich tendencjach pozostaną Jamno i Głuchowo, przyłączą się do nich Lemierzycy i Ownice (z tendencją wzrostową).**

- **umiarkowany rozwój** ludności (wzrost liczby ludności od 5 -10%) w latach 1988 - 1999) wystąpił w miejscowości Słońsk i **utrzymał się biorąc pod uwagę dane z roku 2009 (w ostatniej dekadzie wykazywał jednak tendencję spadkową)**.
- Istotny **rozwój** ilości ludności (wzrost o 18 %) w Chartowie w stosunku do stanu z 1988 r. (który w okresie do 1988 wykazywał tendencje spadkowe)

1.3 Możliwości i prognozy rozwoju

Uwzględniając dotychczasowe uwarunkowania, w gminie występują umiarkowane możliwości rozwoju z tendencją do regresu w oparciu o własny potencjał demograficzny.

~~Dotychczas opracowane prognozy demograficzne dla województwa gorzowskiego uwzględniające uwarunkowania gminy charakteryzuje zestawienie.~~

wyszczególnienie	ludność ogółem w			tys.	
	1990	1995	2000	2010	2020
stan	4,43	4,51	4,93	4,89	—
prognoza biologiczna BPP 1990 r.	4,70 (szacunek)	b.d.	4,99	5,43	—
prognoza pomigracyjna BPP 1996r. wg prognozy pomigracyjnej GUS dla woj. d. gorzowskiego	4,80	4,80	4,80	4,90	4,90

Uwzględniając stan 1978 r. i 1999 r. tak wg danych U.S. jak i Urzędu Gminy obie prognozy uznać należy za nieaktualne. ~~Prognozy demograficzne dla woj. lubuskiego nie zostały dotychczas opracowane.~~ Studium w tej sytuacji nie może być sporządzone z uwzględnieniem metod parametrycznych lecz w oparciu o:

- waloryzację przestrzenną obszaru gminy,
- analizy występujących trendów demograficznych w rozmieszczeniu ludności w okresie 1988-1996 r.
- kształtowanie struktur „otwartych” z sukcesywnym uściśleniem w ramach planowania miejscowego.

Stosowanie metod parametrycznych nie jest również uzasadnione w sytuacji:

- dużej zmienności procesów transformacji,
- możliwości zmian w pozycji strategicznej gminy z uwagi na przygraniczne położenie i rozwój turystyki.

2. Funkcje gminy, przeznaczenie i użytkowanie gruntów

2.1 Funkcje gospodarcze

Funkcje gospodarcze uwzględniając strukturę zatrudnienia określoną w oparciu o Europejską Klasyfikację Działalności wg danych z lat 1997 i 1998 r. w gminie Słońsk charakteryzuje zestawienie (dotyczy podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 5 osób);

	<u>1997 r.</u>	<u>1998 r.</u>
ogółem	711(100%)	893(100%)
• przemysł i budownictwo	374 (52,6%) w tym:	470 (52,6%) w tym:
- działalność produkcyjna	336	454
- budownictwo	8	16
• rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	32 (4,5%)	23 (2,5%)
• usługi	305 (42,9%) w tym:	400 (44,8%) w tym:
- usługi w sferze budżetowej	189	184
- usługi komercyjne	116	125
- pozostałe działy	brak danych	91.

Z przeprowadzonych analiz w oparciu o strukturę zatrudnienia wynika, iż wiodące są dla gminy funkcje wytwórcze, a uzupełniająco usługowe. Uwzględniając strukturę rolnictwa rodzinnego zatrudniającego poniżej 5 pracowników w gospodarstwie rolnym (359 to gospodarstwa poniżej 15 ha o zatrudnieniu 989 osób) przyjąć należy za wiodące funkcje rolnicze, a uzupełniające wytwórcze i usługowe. Zmiany w latach 1997-1998 świadczą o umocnieniu się funkcji wytwórczo-usługowych oraz o regresie w rozwoju większych gospodarstw rolnych.

2.2 Funkcje obszaru gminy

Funkcje poszczególnych obszarów gminy określa rysunek 5, tak w zakresie stanu jak i potencjalnych walorów. Uwzględniając przeznaczenie i użytkowanie terenów gminy do wiodących funkcji zaliczyć należy:

- leśnictwo (44,5% obszaru),
- uzupełniająco rolnictwo (40% obszaru).

Według danych z 2010 (stan na 1.01. 2011 r.) nastąpiły daleko idące zmiany w użytkowaniu gruntów w kierunku (prawdopodobnie uwarunkowane przystąpieniem Polski do UE (dopłaty dla rolników):

- rolnictwo (66,3% obszaru),
- Leśnictwo (23,5% obszaru).

Możliwość rozwoju turystyki warunkuje zapewnienie utrzymania II klasy czystości wody jeziora Radachowskiego oraz poprawa stanu czystości wód otwartych, a szczególnie rzeki Lenki i kanałów w północno-wschodniej części gminy (górne zlewnie w gminie Krzeszyce i Sulęcín).

2.3 Przeznaczenie i użytkowanie gruntów

Według ewidencji gruntów ich przeznaczenie i użytkowanie charakteryzuje tabela nr 3 natomiast uwarunkowania przestrzenne określa poglądowo rysunek 4 i uściślają rysunki 5 i 5a.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że w latach 1989 - 1998 r. nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze użytkowania gruntów:

- użytków rolnych - ubytek o ok. 0,61 % powierzchni, tj. 87 ha, w tym:
 - gruntów ornych ubyło 58 ha,
 - użytków zielonych (łąk i pastwisk) ubyło 39 ha,
- powierzchnia lasów i zadrzewień powiększyła się o 109 ha,
- przybyło terenów komunikacyjnych (3 ha),
- ubyło terenów osiedlowych ze względu na zalesienie terenów przemysłowych w rejonie Lemierzyce-Gaj (6 ha),
- zmniejszyła się powierzchnia użytków kopalnianych (2 ha),
- ubyło terenów różnych (4 ha) i nieużytków (5 ha).

Zmiany w użytkowaniu i przeznaczeniu gruntów wskazują na ekstensywny charakter procesów rozwojowych.

W latach 1997 - 2010 nastąpiły duże zmiany w użytkowaniu gruntów:

- **znacząco wzrosła wielkość użytków rolnych (o 4.120 ha), w szczególności łąk (o 3.558 ha),**
- **powierzchnia lasów i zadrzewień zmniejszyła się (o 3.353ha),**
- **ubyło nieużytków (o 473 ha),**
- **ubyło również terenów pod wodą (o 105 ha).**

3. Systemy obsługi technicznej

Funkcjonowanie gminy w zakresie obsługi technicznej ludności i gospodarki zapewniają głównie ponadlokalne systemy za wyjątkiem zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków oraz zaopatrzenia w energię cieplną. Systemy ponadlokalne tworzą główny układ powiązań infrastrukturalnych, tak zewnętrznych jak i wewnętrznych. Przestrzenne uwarunkowania dotyczące systemów lokalnych obsługi technicznej określa poglądowo rysunek 4 oraz uściśla rysunek 5.

3.1 Drogi gminne

1) stan istniejący

sieć lokalną transportu drogowego tworzą drogi gminne o łącznej długości 26 km w tym o nawierzchniach twardych nieulepszonych i gruntowych 24 km (wg US stan 1998 r.)

- drogi gminne zapewniają uzupełniające powiązania w funkcjonowaniu sieci osadniczej gminy oraz dojazdy do pól,
- sieć tą charakteryzuje mała gęstość z uwagi na znaczną ilość dróg ponadlokalnych oraz duże obszary zalewowe,
- sieć dróg gminnych nie wymaga uzupełnienia wynikającego z aktualnych potrzeb powiązań wewnątrz gminnych (część dróg powiatowych pełni wyłącznie funkcje lokalnych powiązań),

2) potrzeby i możliwości rozwojowe układu dróg gminnych:

- główny układ dróg gminnych (o funkcji lokalnej) nie wymaga obecnie uzupełnień,
- potrzeby rozwojowe sieci dróg i ulic lokalnych związane są z zabudową i zagospodarowaniem nowych terenów [m.in. o funkcjach mieszkaniowych, przemysłowych i górnictwa i wydobywania](#).

3.2 System zaopatrzenia w wodę

1) stan istniejący:

- długość rozdzielczej sieci wodociągowej wg US 1998 wynosi 46,6 km, a zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych wynosi: 2008,4 dam³; na 1 mieszkańca ogółem 44,5 m³,
- ujęcia wody:
 - „Słońsk” położone w obszarze gruntów rolnych obsługujące w systemie wodociągu grupowego wsie Słońsk i Przyborów,
 - „Chartów” położone w obszarze gruntów rolnych w sąsiedztwie zabudowy zagrodowej wsi obsługujące w systemie wodociągu grupowego wsie Chartów i Stańsk (gm. Górzycy),
 - „Lemierzycy” położone w obszarze zabudowy zagrodowej (co nie zapewnia strefy ochrony bezpośredniej) obsługujące w systemie wodociągu grupowego wsie Lemierzycy i Ownice,
 - „Malta” (gm. Krzeszyce) z rezerwowym ujęciem w Głuchowie, obsługujące w systemie wodociągu grupowego wsie Budzigniew, Głuchowo, Grodzisk, Jamno, Lemierzycy i Polne oraz sąsiednie wsie w gminach Krzeszyce i Witnica w Dolinie Warty,

2) potrzeby i możliwości rozwoju:

- ujęcia wody w Słońsku i Lemierzycach nie mają dobrej lokalizacji i może dojść do ich skażenia, co spowoduje konieczność realizacji nowych ujęć,
- celowa jest rozbudowa sieci wodociągowych szczególnie we wsiach Słońsk, Lemierzycy, Przyborów (główne ośrodki rozwoju) oraz w Ownicach (funkcje turystyczne).

3.3 Odprowadzenie i neutralizacja ścieków

1) stan istniejący:

- długość magistralnej sieci kanalizacyjnej wynosi 3,0 km,
- oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna w Przyborowie, o wydajności 637 m³/d, o zasięgu obsługi systemu obejmującym część obszarów wsi Przyborów i Słońsk w systemie kanalizacji zbiorczej z przepompowniami,
- system ten umożliwi obsługę około 4 000 w systemie kanalizacji rozdzielczej,
- ww. system jest w rozbudowie w zakresie kolejnych przepompowni i sieci kanalizacyjnej,
- pozostałe wsie nie posiadają oczyszczalni ścieków,

2) potrzeby i możliwości rozwoju:

- dotychczasowy rozwój tych systemów nie odpowiada potrzebom ochrony środowiska,
- występują duże potrzeby rozwoju systemów neutralizacji ścieków z uwagi na małą odporność środowiska wodnego na degradację oraz sąsiedztwo obszarów szczególnej ochrony przyrody, wód powierzchniowych i podziemnych,
- niezbędny jest rozwój systemów kanalizacyjnych w Słońsku i Przyborowie (przepompownie i sieci magistralne w kontynuacji),
- objęcie systemami kanalizacyjnymi większych wsi o zabudowie skupionej: Lemierzyce, Ownice i Chartów.

3.4 Gromadzenie i neutralizacja odpadów stałych

1) stan istniejący:

- neutralizacja odpadów odbywa się na wysypiskach nie spełniających wymogów ochrony środowiska,
- funkcjonuje wysypisko o wyczerpującej się pojemności,

2) potrzeby i możliwości rozwoju:

Uwzględniając potrzeby ochrony środowiska i uwarunkowania przyrodniczo-fizjograficzne gminy konieczne jest porządkowanie gospodarki odpadami stałymi:

- występują potrzeby uporządkowania gospodarki odpadami stałymi w gminie,
- celowa jest zmiana systemu neutralizacji w oparciu o ponadgminny zakład utylizacji z technologią recyklingu i kompostowania, zamiast wysypiska poza obszarem gminy Słońsk.

3.5 System zaopatrzenia w energii cieplna

1) stan istniejący system zaopatrzenia w ciepło opiera się na kotłowniach:

- wbudowanych ogrzewających zespoły zabudowy w terenach mieszkalnictwa wielorodzinnego:
 - o niewielkiej wydajności cieplnej,
 - z brakiem możliwości rozbudowy,
- zakładowych w Słońsku,

- kotłowniach indywidualnych i ogrzewaniu piecowym występującym w pozostałej zabudowie,

2) **potrzeby i możliwości rozwoju:**

- w obszarach wiejskich z uwagi na charakter zabudowy nie stwierdza się potrzeb i celowości rozwoju systemów ogrzewania zdalczynnego ze scentralizowanych **źródeł ciepła**,
- występują **możliwości** zaopatrzenia w **energię cieplną** do celów bytowych i ogrzewania budynków w oparciu o:
 - energię elektryczną z krajowej sieci przesyłu na warunkach uzgodnionych z Rejonem Energetycznym,
 - gaz płynny i olej opałowy,
- docelowo w oparciu o gaz z systemów przewodowych w **większych wsiach** (Stońsk, Przyborów, Lemierzyce).

4. Środowisko przyrodnicze

Środowisko przyrodnicze charakteryzuje się wysokimi wartościami i walorami potwierdzonymi wprowadzeniem szczególnych form ochrony o znaczeniu ponadlokalnym (~~cz.~~ [rozdział III](#) pkt.1).

4.1 Wartości i walory środowiska przyrodniczego

Gmina położona jest w obszarze Kotliny Gorzowskiej, stanowiącej **część** obszaru Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej. Południowa **część** gminy znajduje się w obszarze Pojezierza Lubuskiego. Powoduje to duże zróżnicowanie cech środowiska przyrodniczego. W gminie występują obszary wartościowe przyrodniczo. Walory te związane są z występowaniem rzek, starorzeczy i kanałów oraz niewielkiej liczby jezior, dużych kompleksów leśnych i łąkowych, obszarów bagiennych, bagienno-torfowiskowych oraz obszarów o zróżnicowanej rzeźbie.

Walory te i wartości wynikają z następujących cech środowiska przyrodniczego:

- **gęstej** sieci hydrograficznej z zadrzewieniami i zalesieniami,
- występowania terenów o rzeźbie falistej i równinno-falistej z panoramicznymi ekspozycjami obszarów w **dolinach Warty i Łęczy (Lenki)**,
- dużego zróżnicowania ekosystemów wodnych i leśnych,
- występowaniem dużego kompleksu leśnego w południowo-wschodniej **części** gminy.

4.2 Stan i funkcjonowanie środowiska

Występują zróżnicowane struktury geologiczne, również o dużej przepuszczalności szczególnie w północnym i centralnym obszarze gminy z **gęstą** siecią hydrograficzną. Powoduje to duży dynamizm wzajemnych oddziaływań.

W obszarze gminy występują duże obszary biologicznie czynne funkcjonujące jako bank genów. Strukturę tych obszarów wyznaczają tzw. korytarze ekologiczne o dużym dynamizmie hydrosfery i związanych z nią ekosystemów i ekonów. Układ tej struktury określa poglądowo rysunek 4 i uściśla rysunek

5. Ponadto w obszarze gminy występują korytarze aerodynamiczne stanowiące rynny spływu i dynamicznego przemieszczania się mas powietrza w dolinie Warty.

Charakterystyczna dla tych struktur jest duża otwartość na antropopresję powodującą w obszarach pogorszenie stanu sanitarnego wód i cieków. Wszystkie rzeki i cieki charakteryzuje zły stan sanitarny (III klasa i NON).

Cechy i funkcjonowanie środowiska powodują że w obszarach dolin przylegających do sieci hydrograficznej jest ono mało odporne na degradację i presję tak zewnętrzną jak i wewnętrzną. Dotyczy to w szczególności:

- środowiska wodnego - zanieczyszczenia miejscowe oraz spływ zanieczyszczonych wód z górnych zlewni rzek Warty, Postomii, Łęczy (Lenki).
- występowania erozji wodnej i wietrznej obszarów o zróżnicowanej rzeźbie terenu, czemu w większości przeciwdziałają zalesienia,
- warunków atmosferycznych, położenie gminy w rynnę spływu zanieczyszczeń wielkoobszarowych powoduje podwyższone imisje - opad zanieczyszczeń wielkoobszarowych ze źródeł emisji w Berlinie i Kostrzynie,

W obszarze gminy występuje lokalne zagrożenie środowiska związane z dużą presją wewnętrzną na środowisko w wyniku:

- nieuporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, oraz ciepłowniczej w Słońsku i Lemierzycach,
- spalania głównie paliw stałych w energetyce ciepłej i gospodarstwach domowych.

5. Środowisko kulturowe

5.1 Stan i jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Wielkość obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej i strukturę jej użytkowania określa tab. 3, a przestrzenne rys nr 5. Do charakterystycznych uwarunkowań stanu zaliczyć należy:

- duży udział obszarów rolniczych w gminie (40,2%) o łącznej powierzchni 6 382 ha, **który w okresie 1998 - 2009 wzrósł do 10.502 ha (66,3% pow. gminy):**
 - o zwartej strukturze w dolinie Warty i w rejonach Słońska, Przyborowa i Lemierzyc,
 - o strukturze rozproszonej stanowiącej enklawę śródleśną w południowej części gminy w rejonach wsi Chartów i Ownice,
- znaczna powierzchnia użytków zielonych głównie w Dolinie Warty z największymi kompleksami w na północ od drogi krajowej nr 22 i w pozostałych obszarach gminy w sąsiedztwie rzeki Lenki,
- mała przydatność rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wskaźnik JUNG wynosi 59,9 pt. przy średniej kraju 66,6 pt.),
- znaczny udział gruntów w lepszych klasach bonitacyjnych (głównie IV):

- kompleksy najlepszych gleb występują w północno-wschodniej części gminy i w rejonie Słońska,
- najłagodniejszych w południowo-wschodniej części gminy,
 - znaczna powierzchnia gruntów rolnych znajduje się w obszarach chronionych przed zalewem,
 - występują tendencje do zalesień gruntów rolnych we władaniu AWRSP [obecnie Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa \(ziemia niechciana\)](#),
 - dominuje produkcja roślinna,
 - kierunki produkcji rolniczej w zakresie: hodowli drobiu (gęsi) i bydła, uzupełniająco trzody chlewnej,
 - ośrodki produkcji zwierzęcej, które zlokalizowane były w obrębach Słońsk i Przyborów, obecnie wykorzystane są w małym stopniu i częściowo przeznaczone na cele nierolnicze.

W strukturze wielkości gospodarstw występują:

- gospodarstwa wielkoobszarowe na powierzchni około **49,2%** gruntów rolnych,
- gospodarstwa rodzinne na powierzchni około **46,5%** gruntów rolnych (430 gospodarstw).

Rozdrobnioną strukturę gospodarstw rolnych, charakteryzuje zestawienie:

Ogólna ilość gospodarstw rolnych	-	430
w tym		
1-2 ha	-	83
2-5 ha	-	87
5-7 ha	-	61
7-10 ha	-	64
10-15 ha	-	64
powyżej 15 ha	-	71

5.2 Obszary leśne

Obszary lasów i zadrzewień zajmują ok. 7 073 ha tj. 44,5% powierzchni gminy. **W okresie 1998-2009 ich ilość maleje do 3.720 ha tj. 23,5 % powierzchni gminy natomiast wg stanu na 31.12.2021 r. grunty leśne ogółem zajmowały 3 642,21 ha co stanowiło 22,3 % powierzchni gminy⁷.** W strukturze PGL LP należą do Nadleśnictwa Ośno Lubuskie. Dominują siedliska boru świeżego (około 70%) i przeważają drzewostany sosnowe. Możliwości wykorzystania kompleksu leśnego należy ocenić jako **średnie**:

- **lesistość 44,5%,**
- **średnia zasobność zbliżona do średniej: >150m³/ha,**
- **przeciętny przyrost drzewostanów od 3,26 m³/ha,**
- **przekroczenia w etatach cięć średnie,**
- **zagrożenie pożarowe średnie.**

5.3 Osadnictwo

⁷ Dane: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>, data dostępu 30.12.2022 r.

Osadnictwo charakteryzuje rozproszenie w części północno-wschodniej gminy (tereny chronione przed zalewem, na północ od drogi krajowej nr 22) oraz skupione jednostki osadnicze w sąsiedztwie w/w drogi i w południowej części gminy.

Występują historyczne układy przestrzenne wsi z czytelnymi w planie wątkami:

- owalnicy we wsiach: Chartów, Lemierzyce, Ownice,
- wielodrożnicy we wsiach Słońsk i Przyborów z zatartym układem owalnicowym,
- wsie tzw. samotnicze o rozproszonej zabudowie osadnictwa XIX i XX w. parcelacji olenderskiej we wsiach: Budzigniew, Jamno, Grodzisk, Lemierzycko, Polne oraz część zabudowy Głuchowa.

Małomiasteczkowy charakter zabudowy o podwyższonych gabarytach do 2,5 kondygnacji charakterystyczny jest dla Słońska, który utracił prawa miejskie po 1945 r.

5.4 Walory i wartości zabudowy i zagospodarowania

W gminie występują obiekty o wartości historycznej, w tym wpisane do rejestru zabytków (określa je tabela - załącznik nr 5a i 5b).

Większość terenów osadniczych zachowała walory i wartości kulturowe. Walory architektoniczno-krajobrazowe posiada głównie zabudowa realizowana do 1960 r. wpisująca się harmonijnie w krajobraz przyrodniczy i kulturowy.

Zabudowa i zagospodarowanie wymagają jednak rewaloryzacji, estetyzacji i przekształcenia lub przesłaniania elementów dysharmonijnych, co ma znaczenie dla rozwoju turystyki, a szczególnie transgranicznej.

5.5 Krajobraz przyrodniczo - kulturowy

Charakteryzuje się dość wysokimi walorami krajobrazowymi wynikającymi głównie z cech środowiska przyrodniczego i kulturowego w oparciu o takie walory jak:

- występowanie w obszarze gminy wielu typów krajobrazów,
- zróżnicowana rzeźba terenu,
- zróżnicowanie wnętrza krajobrazowych i występowanie rozległych panoram,
- „spięcia” krajobrazowe wynikające z występowania dużego zróżnicowania w „pokryciu” terenu (zadrzewienia, obszary pól i zharmonizowana krajobrazowo zabudowa).
- dominują krajobrazy:
 - równinno-łąkowe i równinno-łąkowo-łęgowe,
 - występują krajobrazy:
 - falisto-leśno-rolno-jeziorne (w rejonie jeziora Radachowskiego i doliny Łęczy),
 - równinno-rolnicze doliny Warty z osadnictwem typu olenderskiego w rejonie Głuchowo - Polne,
 - rolno-łąkowe w dolinie Łęczy (Lenki),
 - równinno-falisto-leśne w obszarze krawędziowym Doliny Warty w rejonie Słońsk - - Lemierzyce,
- istotnymi wartościami krajobrazowymi charakteryzują się:

- wsie Słońsk, Ownice i Chartów
- dolina Łęczy (Lenki),
- łągi nadwarciańskie, starorzecza i kanały,
- zespoły wyrobisk potorfowych z zielenią łągową w sąsiedztwie Lemierzyc.

Do cech obniżających walory krajobrazu przyrodniczo-kulturowego zaliczono:

- obszary równinne,
- duże zalesienie ograniczające wnętrza krajobrazowe, -zabudowę z płaskimi dachami o gabarytach powyżej 1 kondygnacji,

6. Prawa własności gruntów

W gminie dominują grunty należące do Skarbu Państwa:

- grunty Skarbu Państwa stanowią 76% w tym we władaniu PGL LP ok. 44%, AWRSP i innych jednostek 32%,
- grunty prywatne stanowią 19% powierzchni,
- grunty komunalne ok. 5%, w tym nadające się do zagospodarowania i zabudowy stanowią około 1,7% powierzchni gminy.

Do roku **01.01.2011** nastąpiły zmiany:

- grunty będące własnością ANR (obecnie KOWR, wcześniej AWRSP) stanowią już tylko **17,1%**,
- zmniejszyła się również ilość gruntów komunalnych do **1%**,
- przeważają grunty prywatne, które osiągnęły **81,9%** powierzchni gminy.

7. Jakość życia mieszkańców

Ocena jakości życia mieszkańców nie jest możliwa wprost w oparciu o dane statystyczne i jednoznaczne kryteria. Do finalnych wniosków można jednak dojść analizując szereg składowych. Ocenę taką dokonano w oparciu o analizy źródeł utrzymania i dochodów oraz warunków zamieszkania. Uwzględniając te kryteria warunki życia ludności ocenia się jako: gorsze niż przeciętne w gminach województwa lubuskiego, głównie z uwagi na niższe dochody przy złym stanie zasobów mieszkaniowych. Sytuacja taka powoduje brak środków na remonty, modernizacje mieszkań i ich wyposażenie oraz zapewnienie ładu przestrzennego w obszarach o funkcjach mieszkaniowych w zakresie towarzyszącego zagospodarowania.

7.1 Źródła utrzymania i dochody ludności

1) źródła utrzymania

- głównym źródłem utrzymania ludności w gminie jest:
 - działalność produkcyjna o niskim przetworzeniu i specjalizacji,
 - rolnictwo,
 - działalność usługowa, (znaczny odsetek osób pracuje w ochronie zdrowia i opiece socjalnej, edukacji),

- emerytury, zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki z opieki społecznej,

- w strukturze źródeł utrzymania dominuje zatrudnienie w działach o dysparytecie dochodów w stosunku do wysoko opłacanych w gospodarce rynkowej specjalności, co wynika z analizy dochodów,

2) dochody ludności (oszacowano w oparciu o dochody gmin, analizy źródeł utrzymania oraz stopy bezrobocia):

- dochodowość niska, (na podstawie analogu z dochodów własnych gminy oraz stanowiących udział w dochodach skarbu państwa w zł na 1 mieszkańca

(US1997):

- relatywnie niskie dochody gminy **322 zł na** jednego mieszkańca (bez subwencji i dotacji), (średnia województwa lubuskiego **509 zł**), wynoszące w roku 2021 wartość na 1 mieszkańca - 7 672,44 zł.⁸

- niskie dochody pracujących w gospodarce narodowej - **144 zł** dochodu gminy z udziału w podatkach (stanowiących dochody budżetu państwa) **na 1** pracującego (w woj. lubuskim - **254 zł na 1** pracującego), natomiast w 2021 r. przeciętne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Słońsk wynosiło 4 685 przy średniej dla województwa lubuskiego 5 287⁹

- relatywnie niska stopa bezrobocia 8,6% - przy utajonym bezrobociu (średnia województwa lubuskiego **wg US w Zielonej Górze z 1997 r. 11,5%**), natomiast dla powiatu sulęcińskiego **na 31.12.1999 r. 12,2%**, **w roku 2009 w gminie osiągnęła wielkość 6,2%**, natomiast w 2021 r. – 3,0%¹⁰

7.2 Warunki zamieszkania

Warunki mieszkaniowe oraz pośrednio funkcjonowanie systemów obsługi i stan środowiska przyrodniczo-kulturowego mają wpływ na warunki zamieszkania.

Warunki zamieszkania w gminie określa się jako gorsze od przeciętnych,

głównie ze względu na stan techniczny mieszkań oraz ograniczone możliwości remontów i modernizacji.

1) warunki mieszkaniowe zbliżone do przeciętnych:

- zdecydowanie gorszy stan techniczny mieszkań wynikający z wieku substancji, przy większym niedoborze środków **na** modernizację i remonty:
- substancja mieszkaniowa w większości (**ok. 90%**) zrealizowana została do roku **1970**, w tym do **1944 r. około 82%** (w obszarze d. woj. gorzowskiego odpowiednio około **65%** i **50%**),
- niskie dochody ludności i gminy nie zapewniają środków **na** niezbędne remonty i modernizacje,
- **zagęszczenie mieszkań wyższe od przeciętnego:**

8 Dane: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>, data dostępu 30.12.2022 r.

9 Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 30.12.2022 r.

10 Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 30.12.2022 r.

- ogółem w gminie 3,67 osoby/1 mieszkanie (do roku 2009 zmniejszyło się do 3,19 os./mieszkanie) (woj. lubuskie 3,4 osoby/1 mieszkanie),), natomiast w 2020 r. przeciętna liczba osób 1 mieszkania na 1 mieszkanie wynosiła 3,11 przy średniej dla województwa lubuskiego 2,61¹¹

- standard zamieszkania zbliżony do przeciętnego:
- liczba osób na 1 izbę wynosząca 0,91 (woj. lubuskim 0,93, d. woj. gorzowskie 0,91),), natomiast w 2020 r. przeciętna liczba osób na 1 izbę wynosiła 0,72 przy średniej dla województwa lubuskiego 0,66¹²
- większa powierzchnia użytkowa w m²/1 osobę - w gminie 19,7 m²/1 osobę (w roku 2009 - 25,9 m²/1 osobę) (woj. lubuskie -18,3 m²/1 osobę), natomiast w 2020 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania na 1 osobę wynosiła 28,80 m² przy średniej dla województwa lubuskiego 28,40 m²¹³

2) stan sanitarny środowiska przyrodniczego zbliżony do przeciętnego w obszarach wiejskich ze względu na zanieczyszczenia z poza obszaru gminy przy:

- niewielkiej koncentracji ludności w gminie,
- brak w obszarze gminy obiektów powodujących zagrożenia dla środowiska przyrodniczego,

3) lepsza niż przeciętnie dostępność usług wynikająca z rozmieszczenia urządzeń:

- szkolnictwa podstawowego zapewniających dogodne warunki obsługi w miejscowościach, które zamieszkuje 78% ludności gminy (szkoły podstawowe w Słońsku i Lemierzycach oraz w sąsiedztwie Przyborowa),
- ochrony zdrowia:
 - ośrodki zdrowia w opiece podstawowej w Słońsku i Głuchowie przy niewielkiej powierzchni gminy (większość gmin wiejskich woj. lubuskiego posiada 1 ośrodek zdrowia),
 - w niewielkiej odległości od siedziby gminy znajdują się ośrodki opieki szpitalnej w Kostrzynie i Sulęcinnie oraz wyspecjalizowane zakłady leczenia szpitalnego w Gorzowie Wlkp.,
- dostępność tych usług jest jednak zdecydowanie gorsza w odniesieniu do ludności w obszarach rozproszonego osadnictwa w Dolinie Warty, która znajduje się poza zasięgiem komunikacji zbiorowej (przy małej i zmniejszającej się liczbie połączeń PKS oraz sieci drogowej o nawierzchniach gruntowych).

W gminie występuje ograniczona dostępność do usług kultury z uwagi na skromne wyposażenie w oparciu o:

- szkoły podstawowe w Słońsku i Lemierzycach,

¹¹ Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 30.12.2022 r.

¹² Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 30.12.2022 r.

¹³ Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 30.12.2022 r.

- bibliotekę w Słońsku.

III. UWARUNKOWANIA PONADLOKALNE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

Wyróżniono w tym zakresie uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego i przesądzonego przepisami szczególnymi (rys. nr 2a w skali 1:25 000 w odniesieniu do uwarunkowań ochrony archeologicznej). Uwarunkowania ponadlokalne o charakterze przestrzennym w bardzo ograniczonym zakresie określone zostały w Strategii rozwoju województwa lubuskiego. Z uwagi na konieczność określenia w niniejszym studium przestrzennego charakteru tych uwarunkowań w obszarze gminy oparte się na materiałach zebranych w Studium zagospodarowania przestrzennego województwa gorzowskiego, (rys. nr 2 w skali do 1:100 000). Uwzględniono uwarunkowania wynikające z ponadlokalnej polityki przestrzennej (rys. 2b w skali 1:100 000 w oparciu o uprzednio wymienione studium). Dokonano stosownych uściśleń przestrzennych uwarunkowań ponadlokalnych na rys. 5 w skali 1:25000.

1. Ochrona przyrody

Obszary i obiekty szczególnej ochrony przyrody ustanowione zostały w oparciu o ustawę o ochronie przyrody.

1.1 Obszary ochrony przyrody

W gminie występują obszary szczególnej ochrony przyrody określone w części rozdziale IV, pkt. 4.1, (w tym park narodowy (1), rezerваты (2), park krajobrazowy (1), obszary krajobrazu chronionego (2) i obszar Natura 2000 (1)).

1.2 Obiekty ochrony przyrody

W obszarze gminy występują obiekty przyrodnicze szczególnie chronione, do których zaliczają się pomniki przyrody (4) i użytek ekologiczny(1). Stan ich udokumentowania określa tab. nr 4 oraz poglądowo na rys. 3 wraz z uściśleniami na rys. 5 i 5a. Na obszarze gminy zlokalizowany jest także zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Uroczysko Doliny Lenki”.

2. Ochrona zasobów środowiska kulturowego

W gminie występują obszary środowiska kulturowego podlegające odrębnym regulacjom ustawowym. Obszary te określono w części rozdziale IV pkt. 3.2., na rys. 3 (poglądowo) z uściśleniami na rys. 2a oraz na rys. 5.

2.1 Obszary leśne, lasy ochronne

Obszary leśne i lasy ochronne podlegają regulacjom „ustawy o lasach”. Obszary te wchodzi w skład Nadleśnictwa Ośno Lubuskie. Celowe jest sukcesywne nadawanie statusu lasów ochronnych w korytarzach ekologicznych. Z uwagi na występujące uwarunkowania przyrodnicze duże obszary użytków zielonych, tereny zalewowe oraz rezerwat wielkoobszarowy Słońsk lesistość (39,05%) uznać należy za wystarczającą i spełniającą kryteria U. E. Zasadne są zalesienia, ze względu:

- ekologicznych (poprawa struktury gatunkowej, funkcje ochronne, powiązanie kompleksów, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 22, ograniczające uciążliwe oddziaływania),
- krajobrazowych zapewniając przesłanianie obiektów dysharmonijnych w „otwartym krajobrazie” (linie napowietrzne, budynki), których przekształcenie nie jest zasadne i możliwe ze względów funkcjonalnych i ekonomicznych).

Zalesienia w obszarach łąk śródleśnych i nieużytków stanowiących bazę dla różnorodności biologicznej nie są wskazane. Obszary do zalesień określono poglądowo na rys. 4 i uściślono na rys. 5 i 5a.

2.2 Kompleksy gleb podlegające ochronie

Kompleksy gleb podlegające szczególnej ochronie określono w części rozdziale IV oraz przestrzennie w sposób zgeneralizowany określa rys. 3 oraz bardziej szczegółowo rys. 5.

2.3 Złoża surowców geologicznych

Złoża surowców geologicznych o znaczeniu ponadregionalnym w zakresie ich przestrzennego występowania określa rys. nr 3 i nr 5. W gminie występują złoża udokumentowanych surowców:

2.3.1 Złoża udokumentowanych surowców geologicznych

- **złoże piasków i żwirów „SŁOŃSK”** - udokumentowane w roku 1985, wg danych z Państwowego Instytutu Geologicznego - złoże zaniechane - nieeksploatowane, ocenione jako konfliktowe z uwagi na występujące w odległości 100 m ujęcie wody dla miejscowości Słońsk,
- **złoże ilów warwowych „Muszkowo II”** - udokumentowane w roku 1968 i zaktualizowane dodatkiem w roku 2010, złoże zaliczane do złóż powszechnych, niekonfliktowe (kategoria rozpoznania B+C1+C2), udokumentowano również występowanie piasków (nie eksploatowano), złoże rozdzielone drogą wojewódzką, co ogranicza możliwości eksploatacji na terenie gminy Słońsk - złoże nieeksploatowane od 1993 r.,
- **złoże ropy naftowej i gazu ziemnego „KAMIENI MAŁY”** - udokumentowane w roku 2010. Jeden z wykonanych (czterech) odwiertów zostanie przeznaczony do zatłaczania wód złożowych.

Eksploatacja złoża prowadzona będzie trzema odwiertami (KM-1K, KM-11K, KM-12K). Rozpoczęcie eksploatacji złoża planuje się od 2022 r. Przewidywana wydajność odwiertów na poziomie ok. 25 ton/dobę/odwiert. Sumaryczne wydobycie ze złoża ropy naftowej na poziomie około 75 t/dobę (tj. mniej niż 500 t na dobę) oraz towarzyszącego gazu ziemnego na poziomie około 588 m³/h (tj. mniej

niż 500 000 m³), co kwalifikuje to przedsięwzięcie do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Aktualna prognoza wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego do 2035 r. przewiduje wydobycie ze złoża łącznie 260,19 tys. ton ropy naftowej i 49,85 mln m³ gazu ziemnego towarzyszącego. Maksymalne roczne wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego prognozowane jest w drugim roku eksploatacji złoża i wyniesie wówczas ze wszystkich trzech odwiertów łącznie 25,19 tys. ton ropy naftowej i 4,735 mln m³ gazu ziemnego. Koncesja na wydobywanie ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego ze złoża „Kamień Mały” została wydana na 30 lat (Koncesja Ministra Środowiska Nr 5/2014 z 31 grudnia 2014 roku oraz decyzja Ministra Klimatu zmieniająca koncesję z dnia 05.12.2019 r. znak: DGK-IV.4771,257, 2016.BG).

Zgodnie z ww. koncesją dla złoża „Kamień Mały” został wyznaczony obszar i teren górniczy „Kamień Mały”.

~~Aktualnie realizowane są~~ Zrealizowano roboty budowlano - montażowe związane z zagospodarowaniem złoża „Kamień Mały” tj. budowa Ośrodka Grupowego (OG) Kamień Mały, rurociągu płynu złożowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz zespołu zaporowo - upustowego relacji OG Kamień Mały (obręb Słońsk) -Ośrodek Grupowy (OG) Górzycy (Gm. Górzycy). Planowane zakończenie inwestycji - I kwartał 2022 r.

Dla rurociągów w/c służących do transportu płynu złożowego ustala się strefę bezpieczeństwa - wynoszącą 12 m, to jest 6 m na każdą stronę od osi rurociągu, w której obowiązuje zakaz działań mogących zagrozić trwałości rurociągu. Wewnątrz strefy bezpieczeństwa niedopuszczalne jest wznoszenie budowli i urządzenie stałych składów i magazynów oraz zalesianie, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto dla rurociągów w/c wyznacza się pas eksploatacyjny o szerokości od 4 m do 8 m (należy przez to rozumieć pas terenu po obu stronach urządzenia przesyłowego, konieczny dla właściwego korzystania z tego urządzenia, o szerokości niezbędnej do prowadzenia prac eksploatacyjnych, w tym swobodnego wejścia lub wjazdu sprzętu dla zapewnienia obsługi, konserwacji, remontów, napraw, montażu, prac kontrolno - pomiarowych oraz usuwania awarii i likwidacji urządzenia).

Przy projektowaniu obiektów terenowych (budowlanych) należy zachować odległość od czynnych odwiertów, która nie może być mniejsza niż 50m (w tym od odwiertu do zatłaczania wody złożowej Kamień Mały - 2), zgodnie z §161 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (Dz.U.2014.812). W strefie tej zabrania się wznoszenia obiektów niezwiązanych z ruchem zakładu górniczego otworowego.

2.3.2. Obszary potencjalnego występowania złóż surowców geologicznych

- gazu ziemnego - [Koncesja Ministra Środowiska Nr 5/2014 z 31 grudnia 2014 roku oraz decyzja Ministra Klimatu zmieniająca koncesję z dnia 05.12.2019 r. znak: DKG - IV.4771.257.2016.BG. Wokół zlikwidowanych odwiertów obowiązuje strefa ochronna o promieniu:](#)

- 5m wokół odwiertów: Chartów-1 Ownice-1 i Słońsk - 1K,

- 50 m wokół odwiertów: Ownice-2 i Chartów - 4,

wyznaczona zgodnie z projektem likwidacji tych odwiertów, na podstawie § 98 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu zakładów górnictwa wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (Dz.U.2014.812).

W strefie tej oraz na zlikwidowanych odwiertach zabrania się wznoszenia jakichkolwiek obiektów.

2.4 Ochrona i użytkowanie wód

Układ hydrograficzny (rys. 5) tworzą Warta i jej dopływy w III klasie czystości i pozaklasowe (NON):

- rzeki: Warta, Postomia Łęcza (Lenka), Muszyna,

- kanały: Białek, Bota, Budzigniewski, Doprowadzalnik, Chyżyno, Jamno-Budzigniew,, Głucha, Głuchowski, Grodziskm, Kaczy, Kobowa, Krępiński, Kręty, Krzywy, Lednik, Lemierzycki, Marianowski, Maszkowiecki, Postomski, Prądy, Przyborowski, Raczą Struga, Radzisz, Rypidłów, Sumatra, Śleżno, Torfowy, Żabczyn, Żurawi,

- jezioro Radachowskie: powierzchnia 65 ha, średnia głębokość 20 m, pojemność 1 300 tys. m³, przydatne dla funkcji turystycznej, chłonność turystyczna ok. 3000 osób,

- jezioro Kostrzyńskie w obrębie Słońsk,

Ponadto w gminie występują możliwości tworzenia sztucznych zbiorników wodnych:

- na rzece Lence (możliwe do utworzenia wg opracowań specjalistycznych),

- „Szumi Woda” o powierzchni ca. 35 ha, średniej głębokości 2 m i chłonności turystycznej 1750 osób,

- „Ownice” o pow. ca. 24 ha, średniej głębokości ok 2 m i chłonności turystycznej 1200 osób (występują ograniczenia formalno-prawne w obszarze chronionego krajobrazu),

- ~~zespół~~ ~~zespół~~ zbiorników „Słońsk I” wielofunkcyjny pow. ca. 18 ha i chłonności turystycznej 900 osób, „Słońsk II” rybacki pow. ca. 20 ha.

Perspektywicznie dla w/w akwenów należy zapewnić II klasę czystości w parametrach biologicznych i fizyczno-chemicznych.

Ponadto w obszarze gminy znajdują się akweny o znaczeniu lokalnym, do zagospodarowania wypoczynkowo-turystycznego w ograniczonym zakresie:

- starorzecza Warty i Postom ii,

- jezioro Głębokie o niewielkiej powierzchni i zalesionym obrzeżu,

- zbiorniki potorfowiskowe w rejonie Lemierzyc,

- stawy rybackie w rejonie Słońska.

Zbiornik wód podziemnych GZWP 137 Toruń -Eberswalde (Warta) -stracił rangę GZWP w związku z pismem Ministra Środowiska z dnia 22.06.2004 r znak: DG/kdh/ED/489-6473/2004 przyjmującym bez zastrzeżeń wykonaną w 2003r. przez Biuro Poszukiwań i Ochrony Wód - HYDROEKO w Warszawie „Dokumentację hydrogeologiczną ustalającą zasoby dyspozycyjne wód podziemnych dla obszaru GWZP nr 137 Toruń - Eberswalde (Warta)", stwierdzającym, iż zbiornik ten nie kwalifikuje się do rangi GZWP.

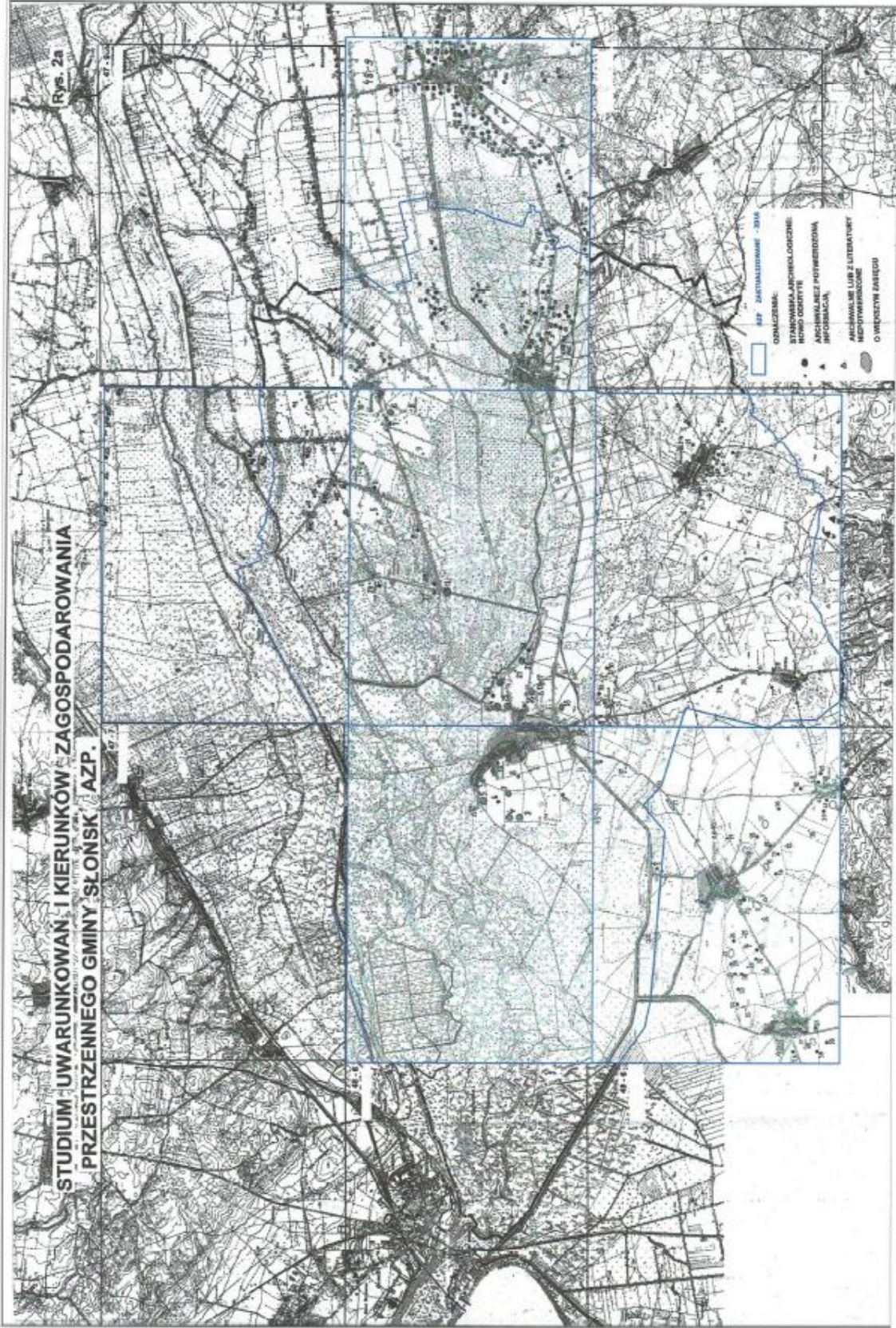
Rozwój przestrzenny powinien opierać się na rzeczywistym rozpoznaniu stanu zasobów wodnych. Przyjęte rozwiązania powinny gwarantować ochronę tych zasobów poprzez uwzględnienie określonych warunków i ograniczeń w ich wykorzystaniu. Należy maksymalnie ograniczyć zrzut zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych.

Planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać:

- podłączenie obiektów do zbiorczej kanalizacji, gdy występują odpowiednie warunki techniczne,
- dopuszczenie, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia ścieków do szczelnych szamb,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych z placów, parkingów oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zastosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody.

**STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SŁOŃSK AZP.**

Rys. 2a

2.5 Ochrona obiektów o wartości archeologicznej i historycznej

Ochrona zabytków prowadzona jest na podstawie Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840). W myśl art. 4. ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,
- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków,
- udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków,
- przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę,
- kontrole stanu zachowania i przeznaczenia zabytków,
- uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Ponadto, zgodnie z art. 3 pkt 1 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przedmiotem ochrony i opieki w studium jest zabytek, którego definicja zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami brzmi „nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową”.

W obszarze gminy występują obiekty zabytkowe. Objęte ochroną są obiekty archeologiczne (tab. 5a i rys. 2a). Obiekty o wartości historycznej wpisane do rejestru zabytków i proponowane do objęcia ochroną określa tabela 5b. Przepisy ochronne dotyczące zagospodarowania obszarów, terenów i obiektów zabytkowych ustalonych i postulowanych do ochrony określono w części rozdziale IV pkt. 3.2

Stanowisko archeologiczne AZP - Słońsk st.15, AZP 48-08/26, osada - późne średniowiecze, nowożytność zlokalizowane na działce 493/17 w Słońsku, podlega ochronie konserwatorskiej. W przypadku robót ziemnych w obrębie tego stanowiska archeologicznego, zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W zakresie pozostałego terenu objętego zmianą studium, w przypadku natrafienia podczas robót budowlanych lub ziemnych na zabytek, zastosowanie mają przepisy szczególne ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ponadto na terenie w miejscowości Słońsk (oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) na terenie oznaczony symbolem MW- terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (teren działki nr ewid. 493/17 w Słońsku), zlokalizowane jest następujące stanowisko archeologiczne podlegające ochronie konserwatorskiej:

AZP – Słońsk st. 15, AZP 48-08/26, osada – późne średniowiecze, nowożytność.

2.6. Obszary występowania naturalnych zagrożeń geologicznych

Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach geośrodowiskowych Polski, dostępnymi na stronach internetowych Państwowego Instytutu Geologicznego¹⁴ na terenie gminy Słońsk zlokalizowane są obszary predysponowane do występowania ruchów masowych:

- na południowy wschód od miejscowości Chartów,
- na południowy wschód od miejscowości Lemierzyce.

Jednocześnie na ternach objętych zmianą nr IV studium nie występują obszary predysponowane do występowania ruchów masowych

3. Ponadlokalny system obsługi ludności

Gmina Słońsk nie jest wyposażona w ponadlokalne urządzenia obsługi ludności, za wyjątkiem zakładu penitencyjnego Oddziału Zewnętrzny w Słońsku Zakładu Karnego w Gorzowie Wielkopolskim.

4. Ponadlokalne systemy obsługi technicznej

4.1 System drogowy

Podstawowy system powiązań drogowych gminy oparty jest na układzie dróg ponadlokalnych, należą do nich drogi:

- krajowa nr **22** relacji: (przejście graniczne „Stary Kostrzyn”) - Słońsk - Lemierzyce - (droga krajowa nr 3),
- wojewódzka nr 134 relacji: (relacji: droga krajowa nr 22 - obrob Lemierzyce - (Ośno Lubuskie Muszkowo – Ośno Lubuskie – Rzepin – Urad – granica państwa)¹⁵,
- powiatowe¹⁶:
 - nr **1289F** (stare oznaczenie 11157) relacji: Lemierzyce - Głuchowo - Budzigniew - (Kłopotowo gm. Witnica) Witnica - Kłopotowo - PKP Lemierzyce,
 - nr **1290F** (stare oznaczenie 11401) relacji: Słońsk - Przyborów - Słońsk,
 - nr **1286F** (stare oznaczenie 11402) relacji: Jamno - Budzigniew - Pólne Zaszczytowo,
 - nr **1285F** (stare oznaczenie 11403) relacji: Słońsk - droga nr 1286F Głuchowo - Przemysław,
 - nr **1284F** (stare oznaczenie 11404) relacji: droga nr 1287F - Krępiny - (Krępiny gm. Krzeszyce) Lemierzycko - Krępiny - Malta,
 - nr **1291F** (stare oznaczenie 11416) relacji: Słońsk - Chartów - (Gronów gm. - Ośno Lubuskie),

¹⁴ Źródło: PIG: <https://bazadata.pgi.gov.pl/data/mgsp/2/A/mgsp2A0425.jpg> i <https://bazadata.pgi.gov.pl/data/mgsp/2/A/mgsp2A0424.jpg>, data dostępu 07.11.2023 r.

¹⁵ Źródło: WYKAZ DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE w 2022 r. w administracji Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze https://www.zdw.zgora.pl/PL/2/Siec_drog_wykaz_drog_i_mapa/, data dostępu 03.01.2023 r.

¹⁶ Źródło: Wykaz i przebieg dróg powiatowych - Powiat Sulęciński, https://bip.powiatsulecinski.pl/system/obj/3422_zal_1_-_drogi_powiatowe.pdf, data dostępu 04.01.2023 r.

- nr 1292F (stare oznaczenie 11417) relacji: Lemierzyce Gaj - Ownice - ~~{Ośno Lubuskie}~~.

Wyżej wymieniona sieć **dróg** ponadlokalnych zapewnia podstawowe powiązania siedziby gminy z wszystkimi wsiami w obszarze gminy Słońsk. Większość z uprzednio wymienionych **dróg** pełni funkcje związane z ochroną przeciwpowodziową.

Sieć w/w dróg krajowych i wojewódzkich oraz część dróg powiatowych posiada nawierzchnie asfaltowe.

Konieczna jest:

- poprawa warunków ruchu na drodze krajowej nr 22 w obszarach zabudowanych wsi Słońsk,
- realizacja nawierzchni ulepszonych w Dolinie Warty szczególnie w północno-wschodnim obszarze gminy.

Przestrzennie rozmieszczenie sieci dróg ponadlokalnych określają rysunki: 4 (poglądowo) z uściśleniami na rysunku 5.

4.2 System kolejowy

W obszarze gminy występowała linia kolejowa (rys. 5) o znaczeniu lokalnym relacji: (stacja Chyrzyno m. Kostrzyn) - Słońsk - Lemierzyce - (Krzeszyce - Gorzów Wlkp.). Przewozy na tej linii zawieszono, a torowisko zlikwidowano.

4.3 System przesyłu informacji i łączności

Powiązania systemu poprzez centralę telefoniczną w Słońsku z gorzowską strefą numeryczną. Ponadto w obszarze gminy zlokalizowana jest wiejska centrala telefoniczna w Lemierzycach oraz sieć telefoniczna kablowa, doziemna i linie napowietrzne. Rozwija się również system telefonii komórkowej w łączności bezprzewodowej.

4.4. System transportu wodnego

Międzynarodowa Droga Wodna E70 Warta – Noteć – droga wodna klasy II o nośności 1000 t, położona jest obrzeżnie w stosunku do obszaru gminy i rozmieszczenia obszarów zainwestowania osadniczego i wytwórczo-usługowego. Odcinek drogi wodnej w granicach gminy nie jest wyposażony w urządzenia portowe i przeładownie. Obecnie transport wodny nie obsługuje gminy.

4.5 System elektroenergetyczny

Zaopatrzenie w energię elektryczną w obszarze gminy realizuje obecnie sieć 15 kV, wyprowadzona z GPZ 110/15 kV „Górzycy”, „Kostrzyn”, i „Sulęcina” i „Skwierzyna”.

Utrzymanie właściwych warunków eksploatacji i bezpieczeństwa wymaga wprowadzenia ograniczeń w zagospodarowaniu terenów w sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych 15 kV, w pasie korytarza technicznego o szerokości minimum 7 14 m (7 m po każdej ze stron od osi linii obu stronach) z w/w wymienione parametry stanowią wielkości uśrednione do uściślenia w mpzp z uwzględnieniem zróżnicowań technicznych dla poszczególnych linii.

Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie gm. Słońsk odbywa się poprzez sieć średniego napięcia SN-15 KV wychodzącą z GPZ Górzycza i GPZ Słubice. Dla istniejącej linii napowietrznej WN-110 kV przebiegającej przez teren gm. Słońsk przewidzieć korytarz techniczny 22m (11 po każdej ze stron od osi linii).

4.6 System zaopatrzenia w gaz

Systemy przewodowe występują w miejscowościach Słońsk i Przyborów. Pierwsi odbiorcy gazu w 2006 r. stanowili 2,1% ludności gminy (31 mieszkań), do roku 2010 liczba ludności obsługiwana gazem sieciowym wzrosła do 4,2% liczby ludności gminy (63 mieszkań). Aktualnie-Natomiast na początku 2017 r. liczba zaopatrywanych wynosi: 107 - w miejscowości Słońsk, 7 -w miejscowości Przyborów, a wg stanu na dzień 31.12.2020 r. w gaz sieciowy wyposażone było 8,28% mieszkań w gminie, przy średniej dla województwa lubuskiego 58,74¹⁷.

Ponadto przez teren gminy Słońsk przebiega rurociąg gazu DN 100 wraz ze światłowodem relacji Ośrodek Grupowy (OG) Kamień Mały – OG Górzycza. Zgodnie z:

- a) § 136 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21.11.2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe i dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1853 ze zm.), dla rurociągu DN 100 szerokość strefy bezpieczeństwa wynosi 12 m, tj. po 6 m na każdą stronę od osi rurociągu.
- b) Polską Normę PN-G-02100 :Górnictwo odkrywkowe. Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych. Użytkowanie i szerokość”, Tablica 1 należy zachować szerokości pasa ochronnego od ww. rurociągu.

4.87 System ochrony przeciwpowodziowej

Podczas sporządzania zmiany nr 2 studium uwzględnione zostały następujące obowiązujące ówczesnie uwarunkowania prawne zakresu ochrony przeciwpowodziowej:

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie sporządził mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego, na których zostały przedstawione obszary wskazane w art. 88 d. ust. 2 ustawy Prawo wodne, tj.: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi

¹⁷ Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk, data dostępu 04.01.2022 r.

raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego, obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie podał do publicznej wiadomości dnia 15 kwietnia 2015 r. poprzez umieszczenie ich w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz zgodnie z art. 88 f. ust. 3 ww. ustawy przekazał m.in. dyrektorom regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Tego samego dnia Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu przekazał ww. mapy m.in. wójtom, burmistrzom, prezydentom miast. Mapy te zostały przesłane do Urzędu Gminy w Słońsku pismem znak: TP.72.34.2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r.

Zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego, na terenie Gminy Słońsk występuje:

- a) obszar szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c) lit. a) ustawy Prawo wodne, tj. obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$);
- b) obszar szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c) lit. b) ustawy Prawo wodne, tj. obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$);
- c) obszar szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c) lit. c) ustawy Prawo wodne, tj. obszar między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego;
- d) obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$);
- e) obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy określone w art. 88 1. ust.1 lub/i art. 40 ust. 1 pkt 3) ustawy Prawo wodne.

Granice wyżej wymienionych obszarów przedstawiono na załączniku nr 5 w sposób zgeneralizowany (poglądowy). Główne źródło rozpoznania ryzyka powodziowego stanowią mapy udostępnione przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, teren pokryty powierzchniową wodą stojącą lub płynącą, w liniach ich brzegu, nie stanowi obszarów wymienionych w art. 88 d. ust. 2 ustawy Prawo wodne.

W obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się lokalizowania nowych

przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania (art. 40 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy).

Podczas sporządzania zmiany nr 4 studium uwzględnione zostały następujące obowiązujące uwarunkowania prawne zakresu ochrony przeciwpowodziowej:

W obszarze gminy występują znacznych rozmiarów tereny zagrożone powodzią. Przeważająca część gminy Słońsk narażona jest na podtopienia. Są to obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 z późn. zm.)

W obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy (art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne). W przypadku gminy Słońsk są to obszary zagrożenia powodziowego dla rzek, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi rzecznej jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat).

Ponadto fragment północno wschodni gminy położony jest na terenach zagrożenia powodzią w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych.

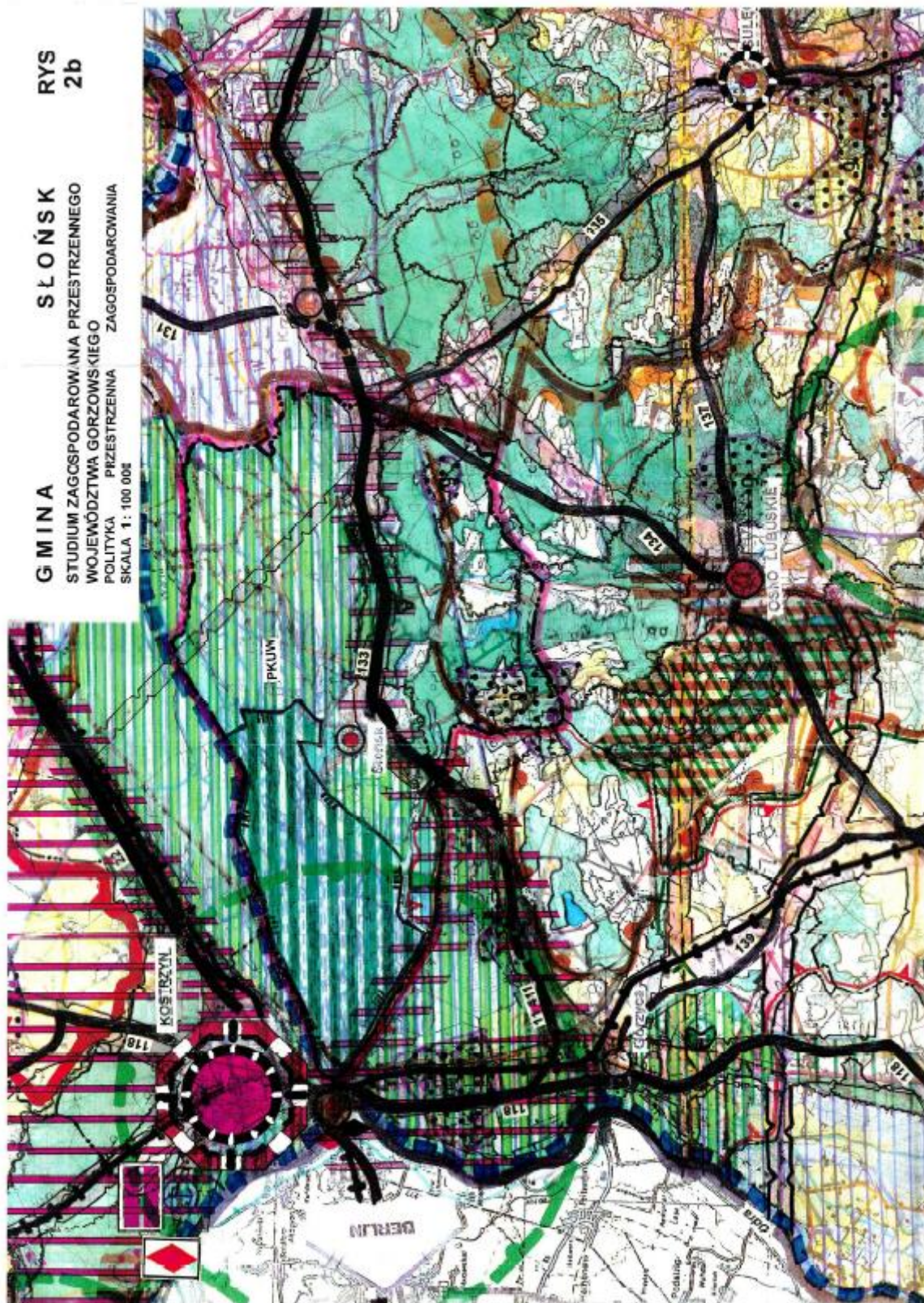
W granicach objętych zmianą nr 4 studium nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią

GMINA

SŁOŃSK

**RYS
2b**

STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA GORZÓWSKIEGO
POLITYKA PRZESTRZENNA ZAGOSPODAROWANIA
SKALA 1 : 100 000

Zabrania się również wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie. (wg art. 88 l, ust. 1 ww. ustawy).

W przypadku wykonywania jakichkolwiek robót lub czynności mogących utrudnić ochronę przed powodzią, konieczne jest uzyskanie decyzji dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej zwalniającej od ww. zakazów.

Jeżeli realizacja inwestycji nie utrudni zarządzania ryzykiem powodziowym, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zgodnie z art. 88 1. ust. 2 ww. ustawy, może w drodze decyzji, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zwolnić z ww. zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią.

Ponadto jeżeli realizacja inwestycji nie spowoduje zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy Prawo wodne, może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów (o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy) określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może również dla terenów, dla których nie określono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić zakazy:

- o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne, kierując się potrzebą ochrony wód, lub
- o których mowa w art. 881 ust. 1, kierując się względami bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się (art. 88n Prawa wodnego):

- 1) przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- 2) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- 3) rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby;
- 4) wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- 5) uszkadzania darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów.

Jeżeli nie wpłynie to na szczelność i stabilność wałów przeciwpowodziowych, marszałek województwa może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów (art. 88n ust. 3 ustawy PW).

Zakazów, tych nie stosuje się do robót związanych z utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych, a także do robót związanych z budową, przebudową lub remontem dróg rowerowych lub czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego. Zakaz, o którym mowa w pkt 1, nie dotyczy przejeżdżania rowerem wzdłuż korony wałów.

Budowa, przebudowa lub remont drogi rowerowej oraz wyznaczanie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego na wale przeciwpowodziowym wymaga zgłoszenia marszałkowi województwa.

W przypadku gdy zagrożona jest szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych oraz w razie wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność ograniczenia możliwości poruszania się po wałach, jak również w razie konieczności wykonania prac związanych z konserwacją lub remontem wałów przeciwpowodziowych właściciel lub zarządca wału przeciwpowodziowego wprowadza czasowy zakaz poruszania się po wałach przeciwpowodziowych. Wprowadzając taki zakaz oznacza wały powodziowe i ogłasza o zakazie w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie lub w środkach masowego przekazu.

System ochrony przeciwpowodziowej w gminie tworzą obwałowania rzeki Warty i kanałów oraz przepompownie melioracyjne koło Słońska oraz Lemierzyc i śluzy wałowe przy ujściach Muszyny i Postomii. Wysokości i szerokości wałów obliczone są na przepuszczanie bez awarii wód powodziowych „stuletnich” (1%). Wymagają jednak renowacji i konserwacji. Ważną rolę w systemie ochrony przeciwpowodziowej pełnią drogi dojazdowe do w/w urządzeń hydrotechnicznych.

5. Uwarunkowania wynikające z innych przepisów odrębnych

Lokalizacja projektowanych obiektów stałych lub tymczasowych:

- o wysokości 100 m i więcej powyżej poziomu otaczającego terenu lub wody, wymagają zgłoszenia do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego właściwego organu nadzoru nad lotnictwem wojskowym i oznakowaniu jako przeszkody lotnicze,
- o wysokości 50 m n.p.t. i więcej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, podlegają zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

6. Uwarunkowania wynikające z polityki regionalnej

Zgodnie z (art. 9 ust. 2) ustawy [z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130) w związku z art. 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688) Studium uwzględnia:

~~– zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,~~

- ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- ustalenia strategii rozwoju [ponadlokalnego](#) oraz strategii rozwoju [gminy](#).

6.1 Uwarunkowania wynikające z nieobowiązującej na czas sporządzenia IV zmiany studium Koncepcji przestrzennego zagospodarowania

kraju

W obowiązującej (na czas I zmiany Studium) Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (KPPZK) przyjętej w 2001 r. (Monitor Polski z 2001 r., Nr 26, poz. 432) ustalono główną przesłankę:

„historyczna szansa i narodowa konieczność dynamizacji rozwoju Polski otwartej na globalny i europejski system gospodarowania i przełamania w ten sposób zapóźnienia cywilizacyjnego”

przez kształtowanie:

- **przestrzeni otwartej** na Europę i świat, która generuje europejskie i światowe relacje i powiązania;
- **przestrzeni konkurencyjnej, innowacyjnej i efektywnej**, która tworzy warunki umożliwiające uzyskiwanie przez podmioty gospodarujące konkurencyjnych efektów;
- **przestrzeni czystej** ekologicznie, która tworzy warunki stabilnego i wielopokoleniowe zrównoważonego rozwoju;
- **przestrzeni zróżnicowanej**, która umożliwia wykorzystanie zróżnicowanych przestrzennie zasobów kraju;
- **przestrzeni politycznie zdecentralizowanej**, w której samorzady lokalne i regionalne mogłyby realizować zróżnicowane przestrzennie cele w ramach unitarnego państwa demokratycznego.

Wyznaczone paneuropejskie korytarze transportowe (w szczególności prowadzony przez województwo lubuskie korytarz nr II: Berlin - Warszawa - Moskwa, którego wypełnieniem będzie autostrada A-2 i modernizowana trasa kolejowa E 20 (Berlin - Kunowice - Poznań - Warszawa - Terespol - Mińsk - Moskwa), włączona w system europejskiej sieci kolejowej AGC) przebiegają poza granicą gminy Słońsk, podobnie jak pozostałe korytarze infrastruktury.

Ustalenia KPPZK nie mają w zakresie gminy Słońsk ustaleń ingerujących wprost w zagospodarowanie, a raczej charakter wspomagający i nadający kierunki. Studium w wersji pierwotnej i po zmianie jest spójne z polityką zapisaną w KPPZK, w szczególności, w zakresie:

- wykorzystania zasobów geologicznych- poszukiwanie i ewentualne wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego jest spójne z działaniami na rzecz:

- zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego oraz zrównoważenia bilansu paliw i energii,
- zwiększania konkurencyjności,

- różnicowania przestrzennego w oparciu o zasoby,
- czystej przestrzeni - rozpowszechnienie gazu ziemnego spowoduje zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, w tym zwłaszcza gazów cieplarnianych.

W obecnym stanie prawnym (II zmiany Studium) obowiązuje – W obowiązującej (na czas I zmiany Studium) koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030), przyjętej uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P.2012.252). Jest Stanowiła ona najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawiera ustalenia i zalecenia dla planów zagospodarowania przestrzennego województw. Dokument ten przedstawiał wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat. Określał też cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazuje zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny.

Zaproponowana w KPZK 2030 wizja rozwoju zakładała istotną zmianę akcentów, odchodząc od koncepcji polskiego terytorium jako zwornika między Wschodem i Zachodem na rzecz silniejszego akcentowania znaczenia uwarunkowań przestrzennych dla wykorzystania endogenicznych potencjałów i czynników rozwoju.

KPZK 2030 odpowiadała na współczesne wyzwania, związane z procesami globalnymi, w których Polska uczestniczy jako kraj UE o coraz bardziej otwartej gospodarce i społeczeństwie. Mają one charakter polityczny, gospodarczy (budowa konkurencyjności, zapewnienie energii), środowiskowy (zachowanie bioróżnorodności), demograficzny (depopulacja, migracje, starzenie się społeczeństwa), społeczny (budowa kapitału społecznego), a także kulturowy (zmiany wzorców zachowań).

Do najbardziej istotnych uwarunkowań wynikających z KPZK2030, istotnych również z punktu widzenia Gminy Słońsk należą- należały uwarunkowania:

- **Niewystarczający poziom bezpieczeństwa energetycznego** wymaga zbilansowania i ochrony własnych zasobów (również tych, których eksploatacja jest obecnie nieopłacalna lub kwestionowana ze względów ekologicznych) oraz dywersyfikację zaopatrzenia w surowce dla produkcji energii elektrycznej (w tym rozwój morskiej energetyki wiatrowej, energetyki jądrowej i opartej na odnawialnych źródłach energii), dywersyfikację kierunków i bezpieczeństwo dostaw surowców energetycznych, w szczególności gazu ziemnego, a także rozwój i modernizację infrastruktury energetycznej. Potrzeba zapewnienia ciągłości dostaw ropy naftowej lub gazu będzie skutkowało bardziej spójną niż obecnie europejską polityką energetyczną.
- **Zachodzące kierunki przekształceń systemu osadniczego w przestrzeni kraju - zwłaszcza procesy suburbanizacji.**
- **W obszarach wiejskich - charakter i funkcja tych obszarów ich rola** w strukturze kraju: Na obszarach tych prowadzone są różne rodzaje aktywności gospodarczej, z których najbardziej powszechne jest rolnictwo, są one miejscem życia i pracy blisko 40% ludności kraju oraz miejscem wypoczynku. Funkcje te są zbieżne z oceną i oczekiwaniami społecznymi wobec roli jaką pełnią mają obszary wiejskie. Obserwuje się wciąż duże dysproporcje w jakości życia (dostęp do infrastruktury i usług publicznych oraz jej jakość, dostępność transportowa i energetyczna) na wsi i w mieście oraz wewnętrzne zróżnicowanie w tym zakresie na wsi. Ocena rozwoju obszarów wiejskich wskazuje na konieczność podniesienia ich innowacyjności oraz poziomu cywilizacyjnego.

W szczególności należy wzmocnić rozwój kapitału ludzkiego, infrastruktury technicznej i społecznej oraz wszelkich form działalności gospodarczej prowadzonej na tych obszarach. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich zależy również od stanu zasobów naturalnych (odnawialnych i nieodnawialnych) i zrównoważonego ich wykorzystania, co pozwoli na zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego.

Proces ten wymaga zmian w sektorze rolno-spożywczym (w tym m.in. inwestycji i zmian strukturalnych) oraz rozwoju pozarolniczych miejsc pracy. W KPZK 2030 dostrzega się ich rolę w sferze produkcji (rolniczej i pozarolniczej), oddziaływania na środowisko oraz konsumpcji.

- **Zmniejszenie się zasobów pracy** - Zmiany związane z regresem demograficznym ujawnią się w pełni po roku 2020. Zmniejszenie się zasobów pracy spowoduje konieczność działań aktywizujących zasoby nie w pełni dotychczas wykorzystywane, co doprowadzi do wzrostu odsetka osób aktywnych zawodowo. Sposobami zwiększenia zatrudnienia będzie podwyższanie wieku emerytalnego, usunięcie z systemu emerytalno-rentowego przywilejów i zasad umożliwiających wczesną dezaktywację, stworzenie zachęt dla kontynuowania kariery zawodowej oraz podnoszenia kwalifikacji i uczenia się przez całe życie.

- **Nowe kierunki migracji** - Wraz z rozwojem ekonomicznym Polski zmniejszać się będzie emigracja do krajów UE. Zwiększająca się atrakcyjność polskiego rynku pracy dla cudzoziemców przyczyni się do stopniowego wzrostu imigracji do Polski z krajów spoza UE. Można założyć, że w perspektywie najbliższych kilkunastu lat Polska stanie się krajem imigracyjnym. Imigracja będzie mieć pewne znaczenie jako czynnik łagodzący niedobory siły roboczej oraz w dużo mniejszym stopniu wpływający na procesy demograficzne. Obecnie wśród emigrantów dominują mieszkańcy wsi oraz miast poniżej 100 tys. mieszkańców, imigranci natomiast osiedlają się na terenie dużych aglomeracji. Trend ten w dłuższej perspektywie przyczyni się do jeszcze większej koncentracji sieci osadniczej - to znaczy skupiania się ludności w dużych miastach i otaczających je strefach podmiejskich.

- **Wzrost znaczenia innowacyjności** - W przyszłości należy się spodziewać kontynuacji dotychczasowych kierunków rozwoju gospodarki światowej, w tym wzrostu globalnych współzależności procesów gospodarczych.

- **Rozwój energooszczędnych technologii** - Korzyści odniosą obszary mogące produkować energię ze źródeł odnawialnych oraz o niskiej emisji gazów cieplarnianych. Zmiany struktury gospodarki na wiedzochłonną i generującą wysoką wartość dodaną będą oznaczały zmniejszenie bariery energetycznej rozwoju przestrzennego.

- **Rozwój energetyki zaawansowanej technologicznie** - Jednocześnie rozwój technologiczny w połączeniu z polityką energetyczno-klimatyczną może znacząco wpłynąć na zmianę kosztów eksploatacji i przetwarzania poszczególnych surowców energetycznych oraz kosztów pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

- **Uwarunkowania przyrodnicze** - Polityka przestrzennego zagospodarowania, dążąc do umożliwienia rozwoju kraju w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych, musi uwzględniać odporność przyrody związaną z różnymi funkcjami pełnionymi przez ekosystemy obszarów poddanych procesowi planowania. Uwzględnić zatem potrzeby ochrony, rozpoznania i rozwoju istniejących zasobów naturalnych, w tym przyrodniczych i krajobrazowych oraz złóż kopalin, restytucję zasobów utraconych i uwarunkowania związane z dziedzictwem kulturowym jako zespół cech wpływających na obecną i przyszłą konkurencyjność regionów, zdolność do długotrwałego generowania miejsc pracy związanych z wysoką jakością środowiska przyrodniczego i jakością życia w przestrzeni zurbanizowanej. Dla rozwoju przestrzennego kraju podstawowe znaczenie mają zasoby wodne, różnorodność biologiczna i krajobrazowa, zasoby gleb, lokalizacja złóż kopalin, gleb oraz odnawialnych źródeł energii.

- **Pozostałe zasoby naturalne**

• **Zmienność klimatyczna** - Przewidywane zmiany klimatu będą do 2030 roku oddziaływały na przestrzenne zagospodarowanie Polski w umiarkowanym zakresie. Zwiększą się nakłady na rozbudowę obiektów gospodarki wodnej i likwidowanie skutków zjawisk ekstremalnych.

a ponadto:

- Restrukturyzacja tradycyjnych gałęzi przemysłu
- Wzrost zapotrzebowania na *wiedzę* i technologie informacyjne
- Zwiększenie zapotrzebowania na usługi transportowe i upowszechnienie dostępu do tych usług
- Obciążenia budżetowe
- Zmiany technologiczne w transporcie

Wizja zagospodarowania przestrzennego Polski opiera się na pięciu pożądanym cechach polskiej przestrzeni Zagospodarowanie przestrzenne Polski 2030:

- 1) konkurencyjności i innowacyjności,
- 2) spójności wewnętrznej,
- 3) bogactwie i różnorodności biologicznej,
- 4) bezpieczeństwie oraz
- 5) ładzie przestrzennym

Cel strategiczny polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest następujący: **Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych -konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.**

Sformułowano sześć przedstawionych celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, które nie mogą być traktowane rozłącznie. Odnosząc się do elementów struktury przestrzennej kraju, są ze sobą ściśle powiązane i dopełniają się wzajemnie:

(1) **Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.**

(2) **Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów, odnosi się to w szczególności do:**

- obszarów o najniższym dostępie do usług - dostęp do podstawowych usług publicznych oraz ich jakość determinują perspektywy rozwojowe poszczególnych obszarów,

- obszarów degradacji społecznej, gospodarczej przestrzennej i środowiskowej - dotyczy to przede wszystkim starych dzielnic śródmiejskich, osiedli w zabudowie blokowej oraz obszarów przemysłowych, powojennych i pokolejowych,

- obszarów przygranicznych - przy czym należy podkreślić tu odmienną rolę granicy zewnętrznej i wewnętrznej UE - Wejście Polski do strefy Schengen nie przyczyniło się zasadniczo do intensyfikacji procesów rozwojowych i współpracy między obszarami przygranicznymi leżącymi wzdłuż wewnętrznej granicy z państwami UE. Z jednej strony obszary te są zagrożone wymywaniem potencjałów, co jest spowodowane większą dostępnością metropolii Berlina, a także bliskością innych niemieckich ośrodków oferujących bardziej atrakcyjne warunki życia. Z drugiej zaś strony zła sytuacja społeczno-gospodarcza tych obszarów wynika ze słabości sieci osadniczej, niskiej dostępności do centrum kraju oraz niedostatecznych zdolności instytucjonalnych samorządów regionalnych i lokalnych. W efekcie na zachodnich obszarach przygranicznych występuje duże bezrobocie oraz postępujący odpływ ludności do większych ośrodków miejskich w kraju i za granicą.

Poważną przeszkodą, podobnie jak na granicy zewnętrznej UE, jest odmienność systemów administracyjnych oraz planistycznych. Projektów współpracy przygranicznej realizowanych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej jest mało i rzadko wykraczają one poza działalność kulturalną, turystyczną lub edukacyjną,

- obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich

(3) Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej - zły stan techniczny i niedorozwój infrastruktury lądowej drugiego rzędu (drogi wojewódzkie, regionalne linie kolejowe) stał się jedną z przyczyn pogorszenia dostępu do usług publicznych zlokalizowanych w ośrodkach wojewódzkich, subregionalnych, a w niektórych regionach nawet w ośrodkach powiatowych. Ponadto brak sieci przewodowych stał się ograniczeniem w dostępie do szerokopasmowego internetu przede wszystkim na obszarach wiejskich. Efektem są znacząco niższe możliwości rozwoju i utrudnienia w uzyskiwaniu wyższych kwalifikacji zawodowych, mających duże znaczenie dla tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem.

(4) Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski: Obserwowane w Polsce obniżenie rangi planowania przestrzennego, brak hierarchiczności planów, brak planów ochrony obszarów cennych przyrodniczo oraz obniżenie roli analiz fizjograficznych jest jedną z przyczyn nadmiernej eksploatacji przestrzeni przyrodniczej, prowadzącej do powstawania barier rozwoju społeczno-gospodarczego.

W wyniku restrukturyzacji przemysłu, zmniejszenia zużycia nawozów w rolnictwie oraz wzrostu świadomości ekologicznej społeczeństwa nastąpiło ograniczenie zanieczyszczeń, skutkujące znaczącą poprawą stanu środowiska przyrodniczego Polski, które pod względem wielu standardów jakości nie odbiega od średniej europejskiej. Pomimo podejmowanych w ostatnich latach znacznych wysiłków negatywne skutki polityki prowadzonej w latach poprzedzających okres transformacji są nadal widoczne. Problemem pozostają: niezadowalający stan wód powierzchniowych jako skutek niskiego stopnia oczyszczania ścieków i braku racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi, lokalnie występujące skażenia gleby na terenach przemysłowych i powierzchniowa eksploatacja kopalni, powodująca utratę walorów krajobrazowych i degradację środowiska. Towarzyszą temu konsekwencje uzależnienia gospodarki od spalania węgla. Nie zostały zadowalająco rozwiązane problemy jakości powietrza związane z emisją pyłów, okresowym występowaniem wysokich stężeń ozonu oraz z kumulacją zanieczyszczeń wywoływanych przez środki transportu. Do wymienionych zaburzeń należą: zmniejszanie potencjału biotycznego siedlisk, widoczne jako postępujące zmniejszanie się różnorodności biologicznej, zwiększanie się zagrożeń związanych z suszą czy powodzią i podtopieniami lokalnymi, wreszcie lokalnie występujące obniżanie się standardów życia związanych z jakością środowiska.

Spójność ekologiczną przestrzeni pogarsza także nierównomierne zalesienie kraju i duże rozdrobnienie kompleksów leśnych, przy równoczesnym spadku udziału powierzchni zalesianych i lasów młodych w ogólnej strukturze wiekowej drzewostanów.

Problemy te nie są równomiernie rozłożone w przestrzeni Polski. Postępuje zawłaszczanie przestrzeni otwartych obniżające spójność ekologiczną kraju. Zmniejszający się udział powierzchni terenów zielonych i zabudowa korytarzy napowietrzających odcinająca przestrzeń otwartą od wnętrza miasta powodują pogarszanie się warunków klimatycznych i pogorszenie jakości życia. Zabudowa dolin rzecznych i obszarów podmokłych odbywa się kosztem obszarów retencji wód powodziowych, a niezbędne w wielu sytuacjach dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przegradzanie rzek budowlami piętrzącymi zmienia reżim wodny i ogranicza możliwości migracyjne organizmów wodnych.

Znacznie obniżone w wyniku zaniedbań i wad systemów melioracyjnych, zdolności retencyjne lasów i obszarów produkcji rolnej wiążą się z trwałym ubytkiem naturalnych ekosystemów wrażliwych: śródleśnych i śródpolnych bagien i drobnych akwenów naturalnych, degradacją torfowisk oraz pogorszeniem funkcjonowania ekosystemów. Ponad 80% lasów na siedliskach hydrogenicznych funkcjonuje w antropogenicznie zmienionych warunkach wodnych, a problemem rolnictwa stają się susze. Realizacja Traktatu Akcesyjnego wzbogaciła krajowy system ochrony obszarowej, o system służący ochronie zasobów różnorodności biologicznej

I krajobrazowej kontynentu, przy zachowaniu kontrolowanej zdolności do rozwoju społeczno-gospodarczego - sieć obszarów Natura 2000.

Na terytorium Polski współistnieją dwa słabo skoordynowane systemy ochrony o dość odmiennych kryteriach delimitacji i podstawach zarządzania przestrzenią cenną przyrodniczo oraz ochroną walorów wizualnych zastanego krajobrazu. Infrastruktura zieleni obszarów zurbanizowanych z nielicznymi wyjątkami pozostaje poza systemem, a rzeczywisty stopień ochrony nie odzwierciedla funkcji w ekosystemach miast i utrzymaniu dobrego stanu różnorodności biologicznej. Zasoby wodne w Polsce są rozmieszczone nierównomiernie: środkowa część Polski w wyniku naturalnych zmian rocznych (lata suche lub mokre) jest obszarem deficytu wody o różnym natężeniu i zasięgu przestrzennym. Charakterystyczne są duża zmienność zarówno czasowa wartości średnich rocznych, jak i rozkładu wielkości zasobów w poszczególnych latach oraz związane z nimi występowanie dotkliwych powodzi w okresach mokrych, a dotkliwych susz w okresach niedoborów wody. Aktualny poziom zasobów wód podziemnych i stosunkowo niewielkie zasoby wód powierzchniowych wskazują, że relatywnie małe zasoby wodne Polski (po uśrednieniu rocznie 1600m³/mieszkańca) powinny być bardzo racjonalnie wykorzystywane i chronione przed zanieczyszczeniem. Realizowany od końca 2003 roku Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych dotyczy przede wszystkim budowy oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych w wyznaczonych aglomeracjach o wielkości powyżej 2000 równoważnej liczby mieszkańców (RLM) i na obszarach o wyjątkowych walorach przyrodniczych. Niezbędne objęcie oczyszczaniem ścieków obszarów wiejskich o przeważającej zabudowie rozproszonej oraz obszarów rekreacyjnych wymaga stosowania rozwiązań indywidualnych o porównywalnym poziomie skuteczności oczyszczania ścieków oraz odrębnych programów działań i zapewnienia środków wspomagających.

W pzpw i studiach gminnych będą określone po 2015 roku obszary ochrony wód podziemnych i restytucji obszarów mokradłowych, wymagające ograniczeń w swobodzie użytkowania rolnego, w tym utrzymywania trwałych form użytków rolnych, wprowadzania upraw leśnych, kształtowania zadrzewień śródpolnych i granicy rolno-leśnej w celu zapobiegania zanieczyszczeniom obszarowym. Warunkiem skuteczności ochrony głównych zbiorników wód podziemnych jest wprowadzenie na terenie wyznaczonych stref ochronnych nakazów i zakazów odzwierciedlanych w dokumentach planistycznych wszystkich szczebli. Na obszarach transgranicznych będzie kontynuowana i rozwijana współpraca w zarządzaniu wspólnymi zasobami wodnymi, mająca na celu osiągnięcie dobrego stanu jakościowego i rozwój zasobów wodnych. Dotychczasowe formy i metody ochrony złóż kopalin w planowaniu przestrzennym nie są wystarczające dla rozwiązywania konfliktu interesów dotyczących zagospodarowania powierzchni nad złożem, zarządzania współwystępującymi zasobami środowiska podlegającymi ochronie i zabezpieczenia możliwości eksploatacji złóż, niezależnie od stopnia rozpoznania złoża.

(5) Zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

W zakresie bezpieczeństwa energetycznego kraju szczególnie istotnym problemem jest niski stopień zdywersyfikowania źródeł energii. W polskim bilansie energetycznym największą rolę odgrywają: węgiel (58% w 2010 roku) i ropa naftowa oraz gaz ziemny (łącznie 35%). W Polsce pomimo występowania dużych i zróżnicowanych zasobów odnawialnych źródeł energii - OZE - udział tych źródeł w całości produkcji energii nie przekracza 6%. Polska stoi przed ogromnym wyzwaniem wdrożenia polityki Unii Europejskiej, zmniejszenia emisji CO i innych gazów cieplarnianych. Przymusjonalnie będzie krajem, który może mieć największe problemy z realizacją celów unijnego Pakietu energetyczno-klimatycznego. Podstawowym problemem funkcjonowania systemu elektroenergetycznego jest niedoinwestowanie krajowej infrastruktury energetycznej. Stan sieci dystrybucyjnych wpływa także na perspektywy rozwojowe poszczególnych części kraju, np. stanowi jedną z najpoważniejszych barier rozwojowych Polski Północnej. Także sytuacja w zakresie zabezpieczenia dostaw energii do niektórych największych miast (Warszawa, Wrocław, Poznań, Szczecin) jest niezadowolająca i może stanowić poważną barierę rozwojową. Największe braki przepustowości (mocy) systemu przesyłowego gazu występują na obszarze Pomorza Środkowego i Polski Zachodniej. Postępujące zużycie techniczne obiektów infrastruktury liniowej mediów

energetycznych w połączeniu z wydłużeniem okresu narastających utrudnień w dostępie do istniejących obiektów oraz utrudnień w zakresie budowy nowych obiektów będzie skutkowało wzrostem liczby i częstotliwości zakłóceń oraz rozszerzaniem zasięgu ich oddziaływania. Odczuwalnymi skutkami utrudnień są: starzenie się istniejącej sieci (głównie jej obiektów liniowych) oraz przyszłe spiętrzenia zakresu koniecznych modernizacji wszystkich rodzajów sieci.

Sektor elektroenergetyczny stoi zatem przed ogromnym wyzwaniem. Oznacza to konieczność intensywnej modernizacji infrastruktury wytwórczej, przesyłowej i dystrybucyjnej oraz konsekwentnego zastępowania starej bazy wytwórczej nowoczesnymi jednostkami, spełniającymi zaostżone normy środowiskowe.

Położenie Polski w klimacie przejściowym charakteryzującym się dużą zmiennością oraz przewidywane zmiany klimatyczne, sugerują, że będzie następować cykliczny wzrost częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz wzrost ich wartości maksymalnych i minimalnych. Konsekwencje zmian klimatycznych przewiduje się m.in.:

- nasilenie intensywności opadów letnich i zimowych, co będzie prowadzić do eskalacji wielkości i częstotliwości zagrożenia powodziowego oraz osuwiskowego,
- wzrost zagrożenia powodziowego w dolnych odcinkach Wisły i Odry wskutek nasilenia zjawisk lodowych prowadzących do powstawania zatorów,
- nasilenie występowania suszy przede wszystkim w środkowo-zachodniej, a także w środkowej części Polski, powodujące narastanie utrudnień w zaopatrzeniu w wodę gospodarki komunalnej, rolnictwa i przemysłu oraz zagrożenie dla części obszarów cennych przyrodniczo. Brak tradycji i możliwości technicznych stosowania nawodnień w rolnictwie (np. wodami podziemnymi) może prowadzić do spadku produkcji na tych obszarach zagrożonych suszą,

Nawet jeśli z powodów ekonomicznych, społecznych lub innych niektóre znane złoża surowców energetycznych pozostają nieeksploatowane, powinny być traktowane jako trwałe zasoby strategiczne szczególnego rodzaju, który musi podlegać szczególnej ochronie prawnej przed różnego typu działalnością człowieka, w tym zwłaszcza inwestycyjną (osadnictwo, budowa infrastruktury transportowej). Dotyczy to obszarów zalegania złóż węgla kamiennego (na terenie województw śląskiego i lubelskiego) oraz węgla brunatnego (m.in. na obszarze legnickim i gubińskim).

Na obszarach o szczególnie cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych działania służące minimalizowaniu ryzyka powodziowego powinny wykorzystywać przede wszystkim rozwiązania jak najmniej inwazyjne dla środowiska przyrodniczego.

Podjęte zostaną działania inwestycyjne polegające na dostosowaniu infrastruktury komunalnej do mogących wystąpić zagrożeń ekstremalnych: powodzi, wysokich lub niskich temperatur czy deszczy nawalnych. Rozwój infrastruktury transportowej i energetycznej będzie uwzględniał potencjalne wystąpienie zagrożeń naturalnych oraz katastrof poprzez planowanie i budowę alternatywnych dróg dojazdu i zaopatrzenia energetycznego. Działania podejmowane w tej dziedzinie będą mieć wymiar zarówno inwestycyjny, jak i planistyczny. Rozwój infrastruktury energetycznej będzie w perspektywie roku 2030 musiał odpowiedzieć na następujące podstawowe wyzwania:

- dążenie do redukcji zagrożenia braku płynności zaopatrzenia w ropę naftową i gaz ziemny poprzez działania na rzecz dywersyfikacji źródeł dostaw nośników energii (w sensie technicznym i geopolitycznym) oraz integrację systemów energetycznych (linii przesyłowych, gazociągów i rurociągów) z sieciami krajów sąsiednich dzięki budowie połączeń transgranicznych,
- ograniczanie emisji CO do poziomu uzgodnionego w ramach Unii Europejskiej poprzez m.in. wspieranie działań inwestycyjnych w różnych skalach przestrzennych (od elektrowni systemowych o zerowym lub niskim poziomie emisji CO po obiekty przydomowe);
- przystosowanie sieci elektroenergetycznych do odbioru energii ze źródeł rozproszonych wykorzystujących OZE (przejęcie nadwyżek mocy z tych źródeł, w tym z planowanych lądowych i morskich farm wiatrowych, będzie wymagać budowy kilkuset kilometrów nowych linii przesyłowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą),
- bardziej równomierne rozmieszczenie elektrowni na terenie kraju oraz sieci przesyłowych energii elektrycznej i gazu, która może wymagać rozbudowy w związku z ewentualnym zwiększeniem wydobycia gazu na terenie Polski,

- rozbudowa sieci przesyłowej najwyższych napięć niezbędnej dla przyłączenia nowych źródeł wytwórczych, w tym OZE i wyprowadzenia z nich mocy,
- poprawa efektywności przesyłu, zaopatrzenia i zużycia energii poprzez rozwój inteligentnych sieci przesyłowych (smart grids),
- ochrona złóż kopalin o charakterze strategicznym, nawet jeżeli w najbliższych latach nie przewiduje się ich eksploatacji - dotyczy to zwłaszcza węgla brunatnego i kamiennego oraz gazu ziemnego,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez budowę nowych mocy, które będą ograniczały straty związane z przesyłem energii oraz zwiększały bezpieczeństwo energetyczne na poziomach: krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

(6) Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Ład przestrzenny to główny cel zagospodarowania przestrzennego na wszystkich poziomach planowania: krajowym, regionalnym, lokalnym i funkcjonalnym. Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pod pojęciem "ładu przestrzennego" należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

W zagospodarowaniu przestrzennym ład przestrzenny oznacza uporządkowanie i harmonię pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni i funkcjami struktury przestrzennej, stanowiąc kryterium oceny jakości zmian zagospodarowania w odniesieniu do sprawności procesów społeczno-gospodarczych i jakości życia.

W Polsce ze względu na zaległości cywilizacyjne i trudności okresu transformacji obserwujemy nieadekwatność form zagospodarowania przestrzennego do nowoczesnych funkcji i ich rozmieszczenia z wszystkimi znanymi wadami tego zjawiska. W konsekwencji racjonalizacja polityki przestrzennej, przywrócenie i poszerzenie ładu przestrzennego stają się w Polsce strategicznym składnikiem nowoczesnej zintegrowanej polityki rozwoju.

Nowe podejście do polityki rozwoju oznacza uznanie przez władze publiczne potrzeby sprawnego zarządzania dynamicznie zmieniającymi się - w czasie i przestrzeni - układami przestrzennymi. Skutki zewnętrzne działalności społeczno-gospodarczej (w tym efekty rozprzestrzeniania zabudowy) stanowią coraz większe pole interwencji w polityce rozwoju. Dlatego zagospodarowanie przestrzenne jest obecnie jednym z najważniejszych instrumentów budowania spójności terytorialnej, a sfera związana z funkcjonowaniem gospodarki przestrzennej wyrażająca się w ładzie przestrzennym, społecznym, gospodarczym i ekologicznym współdecyduje o spójności systemów społeczno-gospodarczych i ekologicznych.

W hierarchii wartości społecznych ład przestrzenny nabiera rosnącego znaczenia. Staje się bowiem w coraz większym stopniu niezbywalnym elementem jakości życia i środowiska przyrodniczego, a także efektywności gospodarowania.

Bez zasadniczej zmiany ekonomicznych warunków gospodarowania przestrzenią i uzdrowienia systemu planowania w Polsce efektywność ekonomiczna terenów zabudowy rozproszonej pozostanie bardzo niska, renta budowlana będzie nadal rozpraszana, a gminny oraz krajowy system finansowy nie będą w stanie finansować, irracjonalnych pod względem przestrzennym, ilościowych wymagań wobec infrastruktury. Grozi to coraz poważniejszym wykluczeniem infrastrukturalnym znacznych grup społecznych, załamaniem finansów publicznych, strukturalnym i długotrwałym załamaniem funkcjonowania rynków hipotecznych.

Symptomami braku ładu przestrzennego w Polsce są między innymi:

- na poziomie kraju - częste niedostosowanie sposobów użytkowania i zagospodarowania do wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych oraz wynikająca z tego postępująca fragmentacja systemów przyrodniczych i degradacja krajobrazów kulturowych,
- na poziomie regionalnym i subregionalnym - niszcząca wobec wartości przestrzeni, rozrzućta ekonomicznie i społecznie suburbanizacja, zwłaszcza rozpraszanie zabudowy wiejskiej i brak koordynacji zabudowy terenów wzdłuż głównych dróg,

- na poziomie lokalnym - niska jakość przestrzeni publicznej, chaos w formach zabudowy i architekturze zespołów urbanistycznych, ich niekompletność i presja na tereny otwarte, destrukcja systemów ekologicznych miast, braki w wyposażeniu terenów urbanizowanych i terenów wiejskich w infrastrukturę techniczną i społeczną, nienadążającą za rozwojem zabudowy mieszkaniowej. W sytuacji braku planu miejscowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (studium), nie będąc przepisem prawa miejscowego, nie gwarantuje realizacji określonych w nim kierunków zagospodarowania - nie służy koordynacji przestrzennej, nie chroni obszarów przed zagospodarowaniem w sposób inny, niż zostało to w nim określone. Dodatkowo na etapie opracowywania studium nie powstają racjonalne prognozy rozwoju, wskutek czego do zabudowy wskazywane są tereny przekraczające aktualne potrzeby gmin - a wobec dzisiejszego systemu planowania łatwo jest uzasadnić najbardziej nieracjonalne potrzeby rozwojowe.

To jedna z głównych przyczyn rozpraszania zabudowy, dodatkowo sprzeczna z założeniami ustawowymi. Jest to zasadniczy błąd wynikający z całkowitego podporządkowania rynku nieruchomości zasadom rynkowym (państwo wycofało się z jego kontroli), co jest wykorzystywane dla celów spekulacyjnych.

Bazując na ustawowej definicji obszaru problemowego tj. "obszaru szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych" wskazanego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lub określonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, KPZK 2030 rozbudowuje je o zapis "zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju".

Proponowana definicja obszaru funkcjonalnego obejmuje następujące obszary, których wyznaczenie wynika m.in. z obowiązujących ustaw:

- obszar metropolitalny - określony jako "obszar wielkiego miasta oraz powiązanego z nim funkcjonalnie bezpośredniego otoczenia, ustalony w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju",

- tereny zamknięte - ustalone na zasadach określonych ustawą Prawo geodezyjne i kartograficzne z 17 maja 1989 r. 148 tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa,

- strefa ochronna terenu zamkniętego - "obszar, na którym, z uwagi na potrzeby obronności lub bezpieczeństwa państwa, wprowadza się ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów",

- obszar przestrzeni chronionej - "obszar planowany do ochrony przed zabudową niezwiązaną z celami ochrony i udostępnianiem terenów chronionych wraz z otulinami i korytarzami ekologicznymi, strefy ochronne ujęć wody i zbiorników wód śródlądowych, obszary objęte ochroną zabytków i opieką nad zabytkami oraz tereny zieleni, zadrzewień, lasów i upraw polowych".

Gminy Słońsk dotyczą w szczególności:

- **Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi:** dla których sporządza się mapy zagrożenia powodziowego, mapy ryzyka powodziowego oraz plany zarządzania ryzykiem powodziowym w dorzeczach. Wykonywane przez Prezesa KZGW podlegają przeglądowi co 6 lat i w razie potrzeby są aktualizowane. Wówczas można dokonać weryfikacji obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i m.in. dodatkowo wskazać obszary, na których zwiększyło się ryzyko powodziowe.
- **Obszary kształtowania potencjału rozwojowego wymagające programowania działań ochronnych** Obszary te wyznacza się w celu ich dalszego rozwoju i wykorzystania potencjałów endogenicznych związanych z istniejącymi na nich zasobami kulturowymi lub naturalnymi. Są to obszary funkcjonalne, wobec których konieczne jest stosowanie działań ochronnych, ograniczeń i

wykluczeń funkcji oraz specyficznych form użytkowania ze względu na ich wartość przyrodniczą, kulturową lub szczególne znaczenie dla ochrony zasobów naturalnych. Wskazane obszary wymagają wymagały uwzględnienia w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz w studiach i planach miejscowych gmin, a ponadto podjęcia niezbędnych działań zgodnych z przeznaczeniem każdego z tych obszarów.

w tym:

- obszary cenne przyrodniczo - Z ograniczeniem dla obszarów cennych przyrodniczo: turbin wiatrowych, jednolitych upraw wielkopowierzchniowych i obiektów kubaturowych niedostosowanych do otoczenia. Dominującą funkcją na takich obszarach powinna być funkcja przyrodnicza.
- obszary strategicznych złóż kopalin - które powinny podlegać ograniczeniu zabudową.
- **Obszary przygraniczne** obszary zlokalizowane wzdłuż wewnętrznej granicy z UE pozostają pod wpływem blisko położonego Berlina oraz miast po drugiej stronie granicy, co powoduje wypłukiwanie zasobów do niemieckich ośrodków miejskich. Przyczyną słabego rozwoju tych obszarów jest także rzadsza sieć osadnicza oraz niska dostępność do centrum kraju.

Ponadto wymienione są jeszcze inne obszary:

- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych.
- Obszary ochrony krajobrazów kulturowych.
- Obszary funkcjonalne wymagające restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej.
- Obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych.
 - Miasta i inne obszary tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze.
 - Obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe.
 - Obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Nie zostały też pominięte zagadnienia dotyczące zmian klimatycznych. - Polska, w porównaniu do innych państw Europy, cechuje się umiarkowaną podatnością na zmiany klimatu, mimo to przewiduje się coraz częstsze ekstremalne stany pogodowe. Głównymi zagrożeniami naturalnymi są powódzie, susze oraz osuwiska.

Miejscowo w wyniku zmian klimatycznych oraz działalności człowieka, występuje także erozja wietrzna oraz na obszarach górniczych lub intensywnej eksploatacji wód podziemnych - powstające leje depresyjne mogą powodować ograniczenia rozwoju.

Niewielka część gmin w skali kraju charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami dla budownictwa związanymi z obecnością obszarów podmokłych, przede wszystkim na wschodzie kraju oraz dużymi nachyleniami stoków przekraczającymi 5%, które koncentrują się na południu na obszarach górskich i pogórzach. Gmina Słońsk zaliczona została do grupy obszarów, których ok. 50 % terenu jest niekorzystne dla lokalizacji budownictwa.

Z opracowań graficznych do koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 wynika, że:

- istotnym elementem w przestrzeni gminy **Słońsk są:**
 - obszary chronione przyrodniczo (**Park Narodowy, Natura 2000, Park Krajobrazowy**)
 - **występowanie złóż kopalin (ropa naftowa i gaz ziemny)**
- obsługa ludności odbywa się w oparciu przede wszystkim o energię elektryczną w znacząco mniejszym w oparciu o energię gazu ziemnego,
- stwierdzić można stosunkowo niskie nasycenie zabytkami nieruchomymi.
- - **największy potencjał w zakresie odnawialnych źródeł energii wynika z ciepła ziemi mniej atrakcyjne zasoby: wody, energii słońca, wiatru (korzystna III/w skali V, gdzie V- niekorzystna),**
- **Obszar gminy jest pod wpływem zagrożeń i utrudnień: hydrologicznych (groźne powodzie, w części północno-zachodniej zagrożenie pustynnieniem w skutek niskiej retencji) - (50-70% terenu gminy jest zagrożona powodzią lub podtopieniami), przy odsetku ludności zagrożonych (20-25 %) powodzią lub podtopieniami.**
- Natomiast nie jest pod wpływem zagrożeń i utrudnień klimatycznych, glebowych i geomorfologicznych, oraz geologicznych i hydrogeologicznych
- **Stwierdzono też stosunkowo do wielkości gminy dużym odsetku terenów o niekorzystnych dla budownictwa warunkach terenowych (ok. 50 %),**
- Oceniono dostępność do usług i ośrodków regionalnych jako „średnią” czas dojazdu do centrum ośrodków regionalnego - mniejszy niż 45 minut,.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, jako nieobowiązujący dokument najwyższego rzędu w kraju nie ~~ma~~ ~~mał~~ specjalnych wytycznych dla kształtowania przestrzeni gminy Słońsk. Jest dokumentem zbyt ogólnym. Nie mniej można ~~było~~ wysnuć istotne dla Gminy rekomendacje dotyczące: zasobów przyrodniczych, złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz zagrożenia powodziowego. **Proponowane rozwiązania w II zmianie Studium nie stoją w sprzeczności z ustaleniami tego dokumentu.**

6.1.a) Uwarunkowania wynikające ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Zgodnie z zapisami przedmiotowego dokumentu „Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.”¹⁸

Główne cele, cele szczegółowe oraz obszary koncentracji działań wg przedmiotowego dokumentu przedstawiany został na poniższym schemacie¹⁹

¹⁸Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r., str. 36

¹⁹Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r., str. 43

6.2 Uwarunkowania wynikające ze Strategii i Planu zagospodarowania przestrzennego województwa

6.2.1 Uwarunkowania wynikające ze Strategii Województwa Lubuskiego

Pierwotny dokument Studium zgodnie z (art. 6) ówcześnie obowiązującą ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym miał uwzględniać ustalenia strategii rozwoju województwa zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

W czasie tworzenia dokumentu głównego (pierwotnej wersji) Studium, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego nie był opracowany. Dla obszarów północnych, w których znajduje się gmina Słońsk, było opracowane Studium zagospodarowania przestrzennego województwa gorzowskiego.

Opracowana była strategia rozwoju województwa lubuskiego. Cele rozwoju uwzględniające kierunki polityki przestrzennej państwa i polityki regionalnej określone w w/w dokumentach były zbieżne z celami określonymi w Studium zagospodarowania przestrzennego województwa gorzowskiego;

GLÓWNYM CELEM STRATEGICZNYM WOJEWÓDZTWA JEST ZMNIJSZENIE DYSTANSU CYWILIZACYJNEGO DO WYSOKO ROZWINIĘTYCH KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Cele współzależne:

- efektywny ekonomicznie rozwój w oparciu o walory przestrzennego położenia na głównym kierunku integracji z UE i tworzenie „szans dla każdego” jako bazy procesów rozwoju,
- ochrona i racjonalne użytkowanie środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego przy granicach jako podstawy rozwoju województwa,
- kształtowanie ładu przestrzennego jako czynnika poprawy jakości życia i środowiska przyrodniczego oraz efektywności gospodarowania.

Głównym celem polityki przestrzennej w obszarze województwa, a więc uwarunkowaniem dla gminy jest:

KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI OTWARTEJ, CZYSTEJ I INNOWACYJNEJ

co oznacza:

- otwarcie na współpracę w realizacji celów polityki przestrzennej rozwoju kraju jako podstawy do realizacji celów wspólnych z sąsiadami regionalnymi, samorządowymi i podmiotami gospodarczymi,
- efektywne struktury otwarte dla procesów wszechstronnego rozwoju w zakresie systemów obsługi ludności i gospodarki w sferze infrastruktury społecznej i technicznej,
- struktury uwzględniające ład ekologiczny i architektoniczny w krajobrazie przyrodniczym i obszarach osadniczych,

- ~~struktury sprzyjające postępowi i innowacyjności, przyjazne ludziom i środowisku.~~

2.1) głównym uwarunkowaniem wynikającym ze Strategii rozwoju województwa lubuskiego (**wersji pierwszej**) była misja:

**WZROST POZIOMU CYWILIZACYJNEGO I ZAPEWNIENIE TRWAŁEJ
KONKURENCYJNOŚCI REGIONU POPRZEZ WYKORZYSTANIE POŁOŻENIA
PRZYGRANICZNEGO, WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I PROCESU
INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

Cele główne:

- konkurencyjna gospodarka z silnym sektorem małych i średnich przedsiębiorstw (cel I),
- rozwinięta infrastruktura techniczna i komunalna (cel II),
- wysoki poziom wykształcenia i nauki (cel III),
- turystyka, rekreacja i sport atutem regionu (cel IV),
- wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich (cel V),
- poprawa stanu środowiska (cel VI),
- kultura czynnikiem wzrostu jakości życia (cel VII),
- aktywna współpraca transgraniczna i międzyregionalna (cel VIII),
- skuteczna polityka społeczna i poprawa bezpieczeństwa publicznego (cel IX).

~~Uprzednio określona misja była zbieżna z głównym celem strategicznym północnej części województwa lubuskiego oraz z celem polityki rozwoju przestrzennego określonym w Studium zagospodarowania przestrzennego województwa gorzowskiego.~~

~~Główny cel polityki przestrzennej określony w „Studium Województwa” (dotyczyło Gorzowskiego), to tworzenie warunków do rozwoju w kształtowaniu przestrzeni otwartej na współpracę transgraniczną i międzyregionalną wg zasad społecznej gospodarki rynkowej, w wyniku modernizacji i rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej, umożliwiającej wykorzystanie potencjału zasobów i walorów województwa, uwzględniające uwarunkowania przyrodniczo-ekologiczne.~~

~~Wobec występującej zbieżności celów za podstawę do formułowania polityki przestrzennej gminy przyjęto uwarunkowania polityki przestrzennej określonej w uprzednio wymienionym „Studium wojewódzkim” (rys. nr 2b). Wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego zawarto w części IV, pkt. 7.~~

W obecnym stanie prawnym obowiązuje W okresie sporządzania II zmiany Studium obowiązywała „Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020” uchwalona uchwałą nr XXXII/319/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 listopada 2012 r. (przyjęta po uchwaleniu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa 21 marca 2012 r.) Jednakże wobec przyjęcia dokumentów strategicznych na poziomie kraju: długookresowej i średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz 9 zintegrowanych strategii sektorowych, w tym najważniejszej dla regionów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020- Sejmik podjął uchwałę o aktualizacji strategii województwa w celu dostosowania jej do dokumentów o charakterze nadrzędnym. O konieczności zmiany zaważyło też przyjęcie dokumentu „Regiony, miasta, obszary wiejskie”, 13 lipca 2010 roku, oraz wejście w życie w kwietniu 2012 roku Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, a we wrześniu 2012 roku, również średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020.

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020 stanowi- stanowiła najważniejszy dokument samorządu województwa, określający kierunki rozwoju regionalnego i wskazujący obszary szczególnej interwencji i powinna być spójna z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa.

Łączy Łaczyła w sobie diagnozę stanu regionu, stojące przed nim wyzwania rozwojowe i aspiracje jego mieszkańców. Strategia funkcjonować będzie funkcjonowała jako plan postępowania władz regionalnych, tak w procesie zarządzania województwem, jak i w inicjowaniu oraz rozwijaniu mechanizmów współpracy pomiędzy samorządem terytorialnym, sferą biznesową i mieszkańcami województwa. Uwzględnienie w Strategii dokumentów planistycznych szczebla międzynarodowego i krajowego gwarantuje gwarantowało skorelowanie procesów rozwojowych województwa lubuskiego z podstawowymi założeniami europejskiej i krajowej polityki rozwoju regionalnego.

W wymiarze przestrzennym województwa lubuskiego, na podstawie dotychczasowych analiz sytuacji województwa, jego obszarów funkcjonalnych oraz krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych wyróżniono osiem obszarów strategicznej interwencji podzielonych na dwie grupy.

Pierwsza stanowią najważniejsze OSI z punktu widzenia poziomu krajowego, wyróżnione w KSSR i w założeniach kontraktu terytorialnego:

- miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne,
- ośrodki subregionalne i lokalne,
- obszary przygraniczne,
- obszary wiejskie, w szczególności o słabym dostępie do usług publicznych.

Do drugiej grupy OSI zaliczono inne obszary, które wymagają wsparcia i ochrony z poziomu regionalnego lub krajowego:

- obszary zagrożone powodzią,
- obszary o najwyższych walorach przyrodniczych, w tym objęte ochroną prawną,
- obszary potencjalnej eksploatacji złóż surowców o strategicznym znaczeniu,
- obszary o najkorzystniejszych warunkach dla prowadzenia gospodarki rolnej.

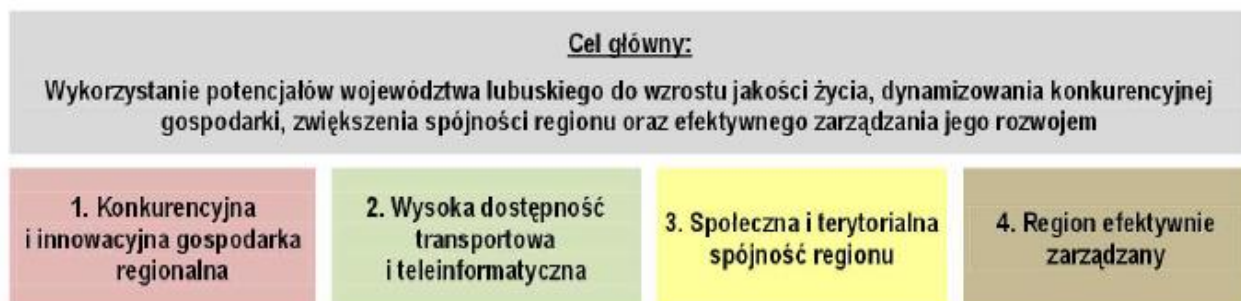
Sformułowana w Strategii wizja:

„W 2020 roku województwo lubuskie w pełni korzysta ze swojego położenia w Europie, walorów środowiska i dostępności komunikacyjnej. Rozwinęły się konkurencyjne i innowacyjne sektory gospodarki i turystyka, a Lubuszan można już zaliczyć do społeczeństw informacyjnych. Efektywne wykorzystanie środków unijnych, aktywność samorządów, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych zapewniły wysoki poziom życia mieszkańców i dostęp do usług o dobrym standardzie. Region postrzegany jako miejsce zdrowego stylu życia zyskuje miano „zielonej krainy nowoczesnych technologii”

Cel główny i cele strategiczne

Wykorzystanie potencjałów województwa lubuskiego do wzrostu jakości życia, dynamizowania konkurencyjnej gospodarki, zwiększenia spójności regionu oraz efektywnego zarządzania jego rozwojem.

66

W obecnym stanie prawnym obowiązuje Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 - uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 roku. Zgodnie z zapisami przedmiotowego dokumentu wizja rozwoju województwa lubuskiego została

sformułowana w następujący sposób²⁰:

„Województwo Lubuskie w 2030 roku to „zielona kraina inteligentnych technologii”, cechująca się wysoką jakością życia mieszkańców, co oznacza:

- region nowoczesnej, innowacyjnej, zielonej gospodarki, dzięki współpracy przedsiębiorców z nauką rozwijający inteligentne specjalizacje;
- region otwartego i wielokulturowego społeczeństwa, zapewniający wszystkim mieszkańcom dostępność i wysoką jakość usług publicznych, w tym ochrony zdrowia, edukacji, kultury i sportu z licznymi programami dla dzieci, młodzieży, seniorów i innych środowisk;
- region spójny przestrzennie, korzystający z dogodnego położenia przy zachodniej granicy Polski, wewnątrz i zewnątrz dobrze skomunikowany transportowo oraz sieciami teleinformatycznymi;
- region dorzecza Odry i Warty, pięknych jezior i lasów, skutecznie i odpowiedzialnie korzystający z bogactw naturalnych, zapewniający znakomite warunki do turystyki, rekreacji, produkcji zdrowej żywności i lubuskiego wina;
- region, w którym dwa największe miasta: Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski, wraz z obszarami funkcjonalnymi, współpracują ze sobą, rozwijają się dynamicznie i równomiernie, średnie i mniejsze miasta wzmacniają swoją rolę lokalnych i ponadlokalnych ośrodków rozwoju, w tym w partnerstwie miejsko-wiejskim, a na obszarach wiejskich kultywowane są tradycje, przy zapewnieniu wysokich standardów życia;
- region sprawnie zarządzany, efektywnie korzystający ze środków zewnętrznych, wspierający aktywność i współpracę obywateli, samorządów, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych.

Główny cel i cele strategiczne wg przedmiotowego dokumentu przedstawiany zostały na poniższym schemacie²¹:

20 Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 - uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 roku str. 22

21 Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 - uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 roku str. 23

Cel główny:

Inteligentne gospodarowanie potencjałami regionu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, spójności społecznej i przestrzennej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców

1. Inteligentna, zielona gospodarka regionalna

2. Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi

3. Integracja przestrzenna regionu

4. Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę

„Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego jest elementem krajowego systemu programowania strategicznego uwzględniając cele zapisane w krajowych dokumentach strategicznych. Cele wyznaczone w Strategii wpisują się w cele określone na poziomie krajowym, szczególnie w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 w takim zakresie, w jakim samorząd chce wspólnie realizować wizję rozwoju regionu przy zaangażowaniu środków zarówno krajowych, jak i tych mobilizowanych na szczeblu regionalnym. Każdy z celów strategicznych jest uszczegółowiony przez cele operacyjne. Natomiast do każdego celu operacyjnego wyznaczono kierunki działań (interwencji).(...)”²²

6.2.2 Uwarunkowania wynikające Planu zagospodarowania przestrzennego województwa

2 października 2002 roku Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą Nr XXXVI/1/272/2002 uchwalił pierwszą edycję Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego nr 105, poz. 1279 z dnia 18 listopada 2002r.) wyznaczając dla Gminy Słońsk:

- a) **Wytyczne do struktury przestrzennej** - Gmina szanse dalszego rozwoju musi wiązać z poprawą infrastruktury turystycznej oraz modernizacją europejskiej drogi nr 22.
- b) **Inne wytyczne z planu** - szanse rozwoju gminy są ściśle związane z rozwojem funkcji przyrodniczych i turystycznych Parku Narodowego Ujście Warty w dużej dolinie Warty jako dopływu Odry. W ramach Zadania samorządu województwa nr 4 planowana jest rozbudowa sieci dróg komunikacji rowerowej o znaczeniu międzynarodowym i międzyregionalnym (zadanie dotyczy wszystkich powiatów województwa).

Plan województwa (w okresie formułowania II zmiany Studium) był w trakcie zmiany - Sejmik Województwa Lubuskiego podjął w dniu 26 marca 2007 r. uchwałę Nr VI/59/07 z w sprawie

²² Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 - uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 roku str. 23

przystąpienia do sporządzenia Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego w jego granicach administracyjnych.

W obecnym stanie prawnym obowiązuje W okresie sporządzania II zmiany studium obowiązywał Plan zagospodarowania Województwa Lubuskiego przyjęty uchwałą nr XXII/191/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 marca 2012 r w sprawie uchwalenia „Zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego” Dokument ten oparty jest był na „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku” przyjętej Uchwałą Nr XXXVII/260/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2005 r. w której ustalono Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego.

W aktualizacji z 2005 r Strategii rozwoju Województwa Lubuskiego z horyzontem czasowym do 2020 roku określono 4 cele strategiczne. Poszczególnym celem strategicznym przypisano cele operacyjne, które zostały sformułowane w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne oraz dokonane oceny realizacji dotychczasowej strategii rozwoju.

Cel strategiczny 1. ZAPEWNIENIE PRZESTRZENNEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ SPÓJNOŚCI REGIONU – określono następujące cele operacyjne:

- modernizacja infrastruktury transportowej oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu;
- udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej;
- udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej – w szczególności w sferach edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i pomocy społecznej;
- usprawnianie systemu transportu publicznego z wykorzystaniem partnerstwa publiczno-prywatnego;
- wspomaganie procesów rewitalizacji miast i obszarów wiejskich;
- podejmowanie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich;
- uzyskiwanie trwałych efektów płynących ze współpracy transgranicznej i międzyregionalnej;
- wspieranie działań na rzecz zwiększenia tożsamości regionalnej.

Cel strategiczny 2. PODNIESIENIE POZIOMU WYKSZTAŁCENIA SPOŁECZEŃSTWA, ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU INNOWACYJNEGO NAUKI ORAZ INFORMATYZACJA SPOŁECZEŃSTWA. – określono następujące cele operacyjne:

- podniesienie jakości kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym;
- wzmocnienie i ustabilizowanie kadry naukowej oraz rozwój bazy naukowo-badawczej lubuskich uczelni oraz stymulowanie ich współpracy;
- dostosowanie kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy i standardów UE;

-wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

-wspieranie działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

-ograniczenie zakresu i skutków wykluczenia społecznego osób i rodzin, ich integracja ze społeczeństwem oraz wyrównanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży.

Cel strategiczny 3. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE POZIOMU TECHNOLOGICZNEGO PRZEDSIĘBIORSTW I ICH INNOWACYJNOŚCI DZIĘKI WSPÓŁPRACY Z NAUKĄ – określono następujące cele

operacyjne:

–usprawnienie mechanizmów transferu innowacji i technologii oraz wzrost efektywności współpracy strefy gospodarki i instytucji naukowych.

–rozwój instytucjonalnego i kapitałowego otoczenia biznesu.

Cel strategiczny 4. EFEKTYWNE, PROROZWOJOWE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO – określono następujące cele

operacyjne:

–wykorzystanie walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki.

–promocja walorów turystycznych i stworzenie systemu informacji turystycznej.

–podejmowanie przedsięwzięć kulturalnych tworzących atrakcyjny wizerunek województwa.

GŁÓWNE CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA:

1) Rozwijanie współpracy transgranicznej.

2) Wzrost konkurencyjności i efektywności gospodarowania przestrzenią.

3) Osiągnięcie warunków i jakości życia mieszkańców zbliżonych do średniej europejskiej.

4) Zahamowanie dewaloryzacji środowiska oraz ochrona jego struktur i wartości.

5) Podwyższenie walorów bezpieczeństwa i odporności na skutki awarii i klęsk żywiołowych.

6) Stworzenie lepszych warunków dla przedsiębiorczości i innowacji.

7) Uzyskanie wysokiego poziomu edukacji i nauki.

8) Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne.

9) Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej.

10) Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo.

11) Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

12) Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia.

13) Wzmacnianie sieci lokalnych ośrodków rozwojowych.

14) Efektywny i bezpieczny system transportowy.

15) Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej.

16) Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych.

17) Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA GMINY SŁOŃSK ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wynikają z ogólnych działań w obszarach problemowych oraz proponowanych i planowanych zadań rządowych i samorządowych zawartych w Indykатыwnym Planie Inwestycyjnym Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013:

-z ustalenia obszarów problemowych:

-obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (bezpośredniego i pośredniego zagrożenia powodzią, wały Słońsk - kier. Witnica),

-obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin,

-przebudowy drogi krajowej nr 22 w tym - postulowane/planowane obejście miejscowości Słomska
-proponowane zadanie rządowe,

-przebudowa połączenia drogowego Gminy Słońsk z Gminą Osno Lubuskie

-wykorzystanie w zasobów kulturowych - szlaki turystyki krajoznawczej (szlak Templariuszy i Joanitów, szlak średniowiecznych fortyfikacji miejskich relacji Krzeszyce - Osno Lubuskie przez gminę Słońsk) i ścieżki rowerowe (z wykorzystaniem zlikwidowanych tras kolejowych - wzdłuż granicy z gm. Górzycza (linia kolejowa relacji Chyrzyno-Zieleniec) w kierunku Kostrzyn nad Odrą - Osno Lubuskie przez gminę Słońsk)

-zabezpieczenie żeglowności rzeki Warty (droga wodna E70),

-rekomendacje do rozwoju gospodarki sadowniczej i leśnej (wg mapy nr 5),

-wskazanie elementów determinujących zagospodarowanie przestrzenne gminy -obszary ochrony przyrodniczej (Park Narodowy „Ujście Warty”, Park Krajobrazowy „Ujście Warty”, Natura 2000 stanowiącą podwójną ochronę - w oparciu zarówno o dyrektywę ptasią jak i siedliskową),

-położenie w obszarze grupy gmin „Pro Europa Viadrina” i w obszarze przygranicznym;

-ponadto wg zadań Indykатыwnych: Internet Szerokopasmowy, realizacja inwestycji wynikających z programu małej retencji wodnej w woj. lubuskim

Inne istotne rekomendacje w zakresie struktury przestrzennej:

1) Podjęcie działań w zakresie zapewnienia ładu przestrzennego na terenie gminy poprzez racjonalizację użytkowania przestrzeni i zapobiegania jej degradacji;

2) Stworzenie warunków umożliwiających uporządkowanie obszarów funkcjonalnych na terenie gminy, w tym infrastruktury technicznej;

3) Podjęcie działań zwiększających efektywność gospodarowania przestrzenią;

4) Stworzenie warunków pozwalających na kształtowanie procesów urbanizacji w celu osiągnięcia najkorzystniejszych rozwiązań przestrzennych;

5) Podjęcie działań zwiększających odporność struktury przestrzennej gminy na zagrożenia wynikające z ekstremalnych zjawisk przyrodniczych i katastrof;

6) Dążenie do osiągnięcia wysokiej jakości środowiska przyrodniczego poprzez ochronę i odpowiednie użytkowanie;

Pozostałe rekomendacje wynikające ze Zmiany PzpWL:

1) Modernizacja infrastruktury transportowej oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej;
2) Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności

gospodarczej;

3) Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej – w szczególności w sferach edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i pomocy społecznej;

4) Usprawnienie systemu transportu publicznego z wykorzystaniem partnerstwa publiczne – prywatnego;

5) Uzyskanie trwałych efektów płynących ze współpracy międzyregionalnej;

6) Wspieranie działań na rzecz zwiększenia tożsamości regionalnej;

7) Wykorzystanie walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki;

8) Promocja walorów turystycznych i stworzenie systemu informacji turystycznej;

9) Podjęmowanie przedsięwzięć kulturalnych tworzących atrakcyjny wizerunek regionu i województwa;

10) Podniesienie jakości kształcenia;

11) Dostosowanie kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy i standardów UE;

12) Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;

13) Wspieranie działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego;

14) Ograniczenie zakresu i skutków wykluczenia społecznego osób i rodzin, ich integracja ze społeczeństwem oraz wyrównanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży;

15) Rozwój instytucjonalnego i kapitałowego otoczenia biznesu;

16) Wspieranie wzrostu zatrudnienia i mobilności zawodowej;

17) Poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego;

18) Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia;

19) Rozbudowa i przebudowa sieci dróg komunikacji rowerowej o znaczeniu międzyregionalnym i międzynarodowym;

W obecnym stanie prawnym obowiązuje Plan zagospodarowania Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego **miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka województwa Zielona Góra i Gorzów Wlkp. (PZPWL), przyjęty uchwałą nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego** z dnia 23 kwietnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 2 maja 2018 r. poz. 1163).

Przedmiotowy plan województwa stanowi narzędzie strategicznej regulacji zagospodarowania przestrzeni województwa lubuskiego określa m.in. kierunki polityki i zagospodarowania

przestrzennego regionu dotyczące wyznaczonych 8 obszarów zagadnień lub stref:

- system przyrodniczy,
- strefa społeczna,
- ochrona dziedzictwa kulturowego i turystyka,
- strefa ekonomiczno – gospodarcza
- komunikacja i transport,
- infrastruktura techniczna,
- strefa obronności i bezpieczeństwa.

Dokument ten oparty jest na obecnie nieobowiązującej „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku” przyjętej Uchwałą Nr XXXVII/260/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2005 r. w której ustalono Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego.

Gmina Słońsk należy do następujących obszarów funkcjonalnych²³:

- **wiejskie obszary funkcjonalne wymagające;**
- **wsparcia procesów rozwojowych;**
- **obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi**; w skali dorzeczy;
- obszary cenne przyrodniczo;
- **obszary ochrony krajobrazów kulturowych;**
- **obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych;**
- obszary ochrony strategicznych złóż kopalin;
- obszary o **najniższym stopniu rozwoju**; i pogarszających się perspektywach rozwojowych;
- **obszary o najniższym poziomie**; dostępu do dóbr; i usług warunkujących możliwości rozwojowe;
- obszary przygraniczne (strefa II i III);
- Subregion G8;
- obszar Krainy Warty i Noteci (KOTURED).

Gmina Słońsk nie została zaliczona do trzystopniowej hierarchicznej struktury osadniczej regionu, ale stanowi miejsce koncentracji funkcji administracyjnych gminy i pełni ważną rolę w rozwoju okolicznych terenów.

²³ W związku z uchynieniem postanowień art. 49 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu przestrzennym obecnie sporządzając plan zagospodarowania województwa nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych m.in. o znaczeniu ponadregionalnym

Ochroną przed zabudową i wyeksponowaniem należy objąć krajobrazy kulturowe szczególnych miejsc i wydarzeń historycznych, do których należy również miejsce związane z obozem Sonnenburg w Słońsku.

Do obiektów proponowanych do szczególnego wykorzystania i promocji, ze względu na swoją atrakcyjność historyczną i artystyczną oraz znaczenie ponadregionalne, wskazuje się przede wszystkim: zespoły i obiekty rezydencjonalne i kościoły w Słońsku.

Dodatkowo w Słońsku należy lokalizować sieć ośrodków informacji turystycznej.

Jedną ze stref rozwoju turystyki, która ze względu na posiadane uwarunkowania kształtuje rozwój turystyki w województwie o określonej specjalizacji uznaje się rejon Kostrzyna nad Odrą, gdzie występuje turystyka przygraniczna i tranzytowa, a także turystyka przyrodnicza związana z Parkiem Narodowym „Ujście Warty” oraz Parkiem Krajobrazowym „Ujście Warty”, będącym doskonałym miejscem do uprawiania turystyki ornitologicznej (tzw. birdwatching).

Na terenie Parku Narodowego Ujście Warty, gdzie produkowany jest wysokiej jakości żywiec wołowy, który trafia na rynek niemiecki, dochodzi do zmniejszenia presji rolnictwa na środowisko, co jest możliwe dzięki rolnictwu ekstensywnemu, zarówno w produkcji roślinnej jak i w hodowli zwierząt.

W ramach Programu Budowy Dróg Krajowych realizowany jest również Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych. Ma on na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na najbardziej niebezpiecznych odcinkach dróg krajowych. W zakres prac wchodzi m.in. przebudowy skrzyżowań, budowa chodników, dróg dla rowerów, zatok autobusowych, doświetlenie przejść dla pieszych. Na terenie województwa lubuskiego prace zostaną przeprowadzone również na odcinku DK22 - Wołogoszcz - granica województwa; Dobiegniew - Wołogoszcz, Strzelce Krajeńskie - Długie; Krzeszyce - skrzyżowanie z DK24; Kostrzyn nad Odrą - Słońsk, m. Karkoszków, Krasowiec - Prądocin, Wawrów.

Na terenie gminy Słońsk ze względu na występujące uwarunkowania nie wyznacza się żadnych obszarów predysponowanych do rozwoju energetyki wiatrowej.

Terenami predysponowanymi do upraw roślin energetycznych są grunty orne słabe i bardzo słabe (kompleksy 6, 7, 9) lub nieużytki. Do gmin, w których udział gruntów ornich najbardziej predysponowanych do wykorzystania na cele energetyczne wynosi powyżej **75%** należy również gmina Słońsk.

Zalicza się ją również do gmin, w których udział trwałych użytków zielonych do wykorzystania na cele energetyczne wynosi ponad 75%. Trwałe użytki zielone, zaliczane do kompleksów 2z i 3z są najbardziej predysponowane do produkcji biomasy energetycznej. Zwarte pokrywy tej grupy użytków zlokalizowane są we wschodniej części województwa oraz w północno-zachodnich i południowo-zachodnich rejonach województwa.

W Słońsku działania prowadzące do uporządkowania gospodarki wodnej i kanalizacyjnej należy w szczególności realizować w granicach aglomeracji ściekowych (zgodnie z V Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych) poza priorytetem.

Kluczowa dla ograniczania ryzyka powodziowego jest realizacja niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej, przede wszystkim rozbudowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych. W planie zarządzania ryzykiem powodziowym na podstawie analizy rozkładu przestrzennego zagrożenia i ryzyka powodziowego wyodrębniono obszary o najwyższym ryzyku powodziowym. Obszary te są priorytetowe i działania ograniczające zagrożenie powodziowe powinny być skierowane do nich w pierwszej kolejności. Jednym z takich obszarów jest również Kostrzyn nad Odrą - Słońsk, gdzie wskazuje się rozbudowę wałów i polderu (Warniki), odbudowę budowli regulacyjnych i roboty regulacyjne na Warcie (od m. Kostrzyn nad Odrą do m. Santok) i na Noteci. W PZRP dla wszystkich zlewni planistycznych w województwie lubuskim ustanowiono wysoki priorytet dla poprawy systemu zarządzania ryzykiem powodziowym. Należy przede wszystkim dążyć do budowy i usprawniania lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią, doskonalenia planów zarządzania kryzysowego oraz wypracowania wytycznych dotyczących likwidacji szkód.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w gminie Słońsk, zgodnie z PZPWL:

1. związane z ochroną przyrody, które mają polegać na:
 - a) działaniach udrażniających w zakresie potrzeb przywracania ciągłości morfologicznej cieków województwa lubuskiego (rz. Ośnianka), z realizacją do 2020 r.,
 - b) osiągnięciu właściwego stanu ochrony lub jego poprawę w odniesieniu do typów siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym występujących w obszarach Natura 2000, które wymagają ochrony czynnej,
 - c) poprawie lub osiągnięciu właściwego stanu ochrony w odniesieniu do pozostałych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków występujących w obszarach Natura 2000,
 - d) działania na rzecz zapewnienia korzyści ekosystemowych Natury 2000, w szczególności w kwestii łagodzenia skutków zmian klimatycznych oraz adaptacji do zmian klimatu,

- e) działania na rzecz promocji zrównoważonej turystyki i zielonych miejsc pracy na terenach obszarów Natura 2000 oraz na rzecz promocji innowacyjnych rozwiązań związanych z siecią Natura 2000;
2. w zakresie strefy społeczno - gospodarczej: remoncie sali gimnastycznej wraz z szatnią przy Zespole Szkół w Słońsku oraz budowa kortu tenisowego i boiska do koszykówki w miejscowości Słońsk, z realizacją do 2020 r.;
3. w zakresie sieci drogowej w tym komunikacji i transportu:
- a) modernizacja dróg krajowych nr 22 i 24, z realizacją do 2020 r.,
 - b) przebudowa nienormatywnego łuku DK22 na odcinku Kostrzyn - Słońsk,
 - c) odbudowa budowli regulacyjnych i roboty regulacyjne na Warcie od km 0,0 (m. Kostrzyn n/Odrą) do km 68,2 (m. Santok) i na Noteci swobodnie płynącej (od km 176,2 do km 226,1) dla przywrócenia parametrów II klasy drogi wodnej - na terenie województwa lubuskiego,
 - d) Stworzenie regionalnego planu rozwoju infrastruktury turystycznej dróg wodnych;
4. w zakresie obronności i bezpieczeństwa:
- a) odbudowa budowli regulacyjnych i roboty regulacyjne na Warcie od km 0,0 (m. Kostrzyn n/Odrą) do km 68,2 (m. Santok) i na Noteci swobodnie płynącej (od km 176,2 do km 226,1),
 - b) zakup sprzętu do monitorowania obiektów ochrony przeciwpowodziowej województwa lubuskiego,
 - c) ochrona/zwiększanie retencji leśnej w zlewni oraz opracowanie szczegółowej analizy i projektu możliwości zwiększenia retencji leśnej w powiązaniu z Kompleksowym projektem adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja i przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych,
 - d) odtwarzanie retencji dolin rzek, w tym pracowanie programu możliwości i efektywności rozstawu lub likwidacji wałów przeciwpowodziowych w regionie wodnym,
 - e) modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie, w tym uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych, trwałe zabezpieczanie terenu wokół budynków, identyfikacja i sporządzanie wyceny działań modernizacyjnych wraz z opracowaniem programu dopłat dla właścicieli budynków przeznaczonych do umocnienia w obszarze zagrożenia powodzią o Q1%,
 - f) modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie, w tym uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych, trwałe zabezpieczanie terenu wokół budynków, wdrożenie i realizacja programu dopłat dla właścicieli budynków przeznaczonych do umocnienia w obszarze zagrożenia powodzią o 0.1%,
 - g) wykup gruntów i budynków, w tym opracowanie programu wykupów i przesiedleń na terenach szczególnie zagrożonych powodzią,

h) budowa i usprawnienie lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią, w tym wprowadzenie Elektronicznego Systemu Ostrzegania Powodziowego.

WNIOSKI I REKOMENDACJE dla gminy Słońsk:

I. Strefa przyrodnicza:

1. Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi;
2. Zachowanie integralności obszarów węzłowych i zapewnienie drożności korytarzy wyznaczonych w ramach krajowej sieci ekologicznej, w tym odtworzenie drożności korytarzy ichtiologicznych; kształtowanie systemu przyrodniczego poszczególnych miast i gmin w sposób zapewniający ich spójność i powiązanie z krajową siecią ekologiczną;
3. Ochrona ekosystemów mających znaczenie dla zachowania bioróżnorodności, w tym ekosystemów wodnych, bagiennych, leśnych i łąkowych;
4. Ochrona obszarów wodno-błotnych, w tym w szczególności ostoi RAMSAR - Park Narodowy „Ujście Warty”;
5. Prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami złóż kopalin oraz kompleksowego wykorzystania, w tym kopalin towarzyszących;
6. Zwiększanie retencji zlewni - realizacja obiektów małej retencji, poprawa stosunków wodnych na obszarach rolniczych, retencjonowanie wód opadowych;
7. Wspieranie działań skutkujących poprawą warunków aerosanitarnych;
8. Ograniczenie uciążliwości hałasowych poprzez stosowanie rozwiązań izolacyjnych, biologicznych i technicznych;
9. Poprawa i ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki żywnościowej i wyspecjalizowanej produkcji rolnej;
10. Rozwój przetwórstwa opartego o zasoby leśne oraz doskonalenie integracji funkcjonalnej leśnictwa z przemysłem drzewnym.

II. Strefa społeczna:

1. Zwiększenie dostępności do usług medycznych, w tym usług specjalistycznych;
2. Zwiększenie dostępności do usług sportu i rekreacji;
3. Zapewnienie dostępności do placówek edukacyjnych na poziomie przedszkolnym i szkolnym;
4. Prowadzenie działań mających na celu wspieranie kształcenia zawodowego w oparciu o współpracę z sektorem gospodarki;
5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
6. Kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych;

7. Rozwój budownictwa mieszkaniowego o odpowiednim standardzie;
8. Rozwój spójnej struktury osadniczej w oparciu o powiązania funkcjonalno-przestrzenne;
9. Rozwój ośrodków usługowych

III. Strefa kulturowa:

1. Zachowanie i ochrona obiektów zabytkowych: kościół farny w Słońsku i zamek joannitów w Słońsku;
2. Sporządzanie i realizacja lokalnych programów opieki nad zabytkami;
3. Objęcie obiektów zabytkowych właściwą ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
4. Wspieranie tworzenia parków kulturowych, ustanawiania pomników historii;
5. Zachowanie historycznie ukształtowanych układów urbanistycznych, ruralistycznych i przestrzennych;
6. Odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych i walorów krajobrazowych, z zachowaniem cech tradycyjnego budownictwa: obóz Sonnenburg w Słońsku;
7. Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego w celach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem szlaków kulturowych;
8. Zwiększenie dostępności wysokiej jakości oferty kulturalnej.

IV. Strefa ekonomiczno - gospodarcza:

1. Rozwój i promocja klastrów odpowiadających lokalnej specyfice gospodarczej;
2. Uwzględnienie inwestycji związanych z rozwojem przemysłu wydobywczego;
3. Wspieranie inicjatyw służących zmniejszeniu bezrobocia i zwiększeniu aktywności zawodowej ludności;
4. Rozbudowa infrastruktury turystycznej i kreowanie spójnego wizerunku regionu oraz produktów turystycznych;
5. Poprawa i ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki żywnościowej i wyspecjalizowanej produkcji rolnej;
6. Rozwój przetwórstwa opartego o zasoby leśne oraz doskonalenie integracji funkcjonalnej leśnictwa z przemysłem drzewnym.

V. Komunikacja i transport:

1. Poprawa drogowej dostępności komunikacyjnej w zakresie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych, w tym budowa i modernizacja sieci dróg krajowych i wojewódzkich;
2. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, w szczególności poprzez budowę obwodnic i działania mające na celu uspokojenie ruchu;
3. Podjęcie działań mających na celu integrację różnych typów transportu ze szczególnym uwzględnieniem węzłów przesiadkowych;
4. Wzrost dostępności transportu publicznego;

5. Modernizacja infrastruktury związanej z obsługą transportu wodnego, zwiększenie wykorzystania dróg wodnych do przewozów towarów oraz w celach turystyczno-rekreacyjnych: docelowe podniesienie żeglowności międzynarodowej drogi wodnej E70 do IV klasy żeglowności;
6. Rozwój sieci dróg i szlaków rowerowych oraz propagowanie roweru jako środka codziennej komunikacji.

VI. Infrastruktura techniczna:

1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę techniczną;
2. Rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej;
3. Uwzględnienie nowych terenów przeznaczonych do zabudowy w zakresie rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
4. Podjęcie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej;
5. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego poprzez budowę oraz modernizację sieci elektroenergetycznych i gazowych;
6. Rozwój społeczeństwa informacyjnego poprzez budowę oraz modernizację infrastruktury teleinformatycznej;
7. Upowszechnienie i promocja technologii informacyjnych;
8. Podjęcie działań mających na celu usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest;
9. Wzrost wykorzystania OZE poprzez generację rozproszoną;
10. Wyznaczanie obszarów z dopuszczeniem lokalizacji instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy powyżej 100 kW.

VII. Strefa obronności i bezpieczeństwa:

1. Utrzymanie, rozbudowa i integracja sieci zarządzania kryzysowego i ratownictwa;
2. Przeciwdziałanie zagrożeniu powodziowemu oraz uwzględnienie stref zagrożenia powodziowego.

Sformułowane zadania w Strategii i Planie Zagospodarowania Województwa Lubuskiego są zbieżne z rozwiązaniami przyjętymi w Strategii rozwoju gminy Słońsk [zarówno z 2000 r. jak i tej z 2005 r.](#) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słoński - jego I, II [i III](#) i IV zmianą.

6.3. Uwarunkowania wynikające ze Strategii rozwoju gminy

6.3.1. Uwarunkowania polityki przestrzennej wynikające z zarysu strategii rozwoju gminy z roku 2000

1. Cele strategii rozwoju gminy

Cele strategiczne precyzują ogólne kierunki działań rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy.

Głównym celem wspólnoty samorządowej jest poprawa warunków życia mieszkańców w bytowym i kulturowym wymiarze.

Uwzględniając strategię rozwoju kraju, w której jednym z głównych kierunków działań jest integracja z Unią Europejską oraz przygraniczne położenie województwa lubuskiego cel ten można uściślić następująco:

SPROSTANIE WYZWANIAM CYWILIZACYJNYM W POPRAWIE WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY

Z powyższego wynikają następujące współzależne cele strategiczne:

- 1) w sferze gospodarczej wzrost dochodów indywidualnych i zbiorowych mieszkańców i gminy, a więc mechanizmu zasilającego procesy rozwoju w zadaniach własnych,**
- 2) w sferze społecznej tworzenie podstaw do postępu cywilizacyjnego w kulturowym wymiarze z zachowaniem własnej tożsamości, głównemu podmiotowi procesu rozwoju jakim jest człowiek,**
- 3) w sferze przestrzennej efektywne wykorzystanie zasobów i walorów w obszarze gminy w realizacji uprzednio wymienionych celów.**

Realizacja tej misji i związanych z nią celów w sferze społecznej i gospodarczej, uwzględniając zasoby i walory gminy wyznacza główny cel w strategii działań.

Główny cel strategiczny:

ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DO WIELOFUNKCYJNEGO ROZWOJU

Cele współzależne:

- 1) ochrona wartości przyrodniczych, historyczno-kulturowych i przestrzennych** stanowiących podstawy rozwoju funkcji turystycznej,
- 2) efektywne wykorzystanie do rozwoju funkcji turystycznych obszarów przywodnych**
zwiększenie pojemności turystycznej terenów wypoczynku przywodnego tak publicznych jak i zbiorowego użytkowania na zasadach komercyjnych:
 - **powiększenie obszarów turystycznych wypoczynku przywodnego, przez realizację sztucznych zbiorników wodnych,**
 - **tworzenie warunków do zagospodarowania terenów bazy turystycznej w różnych formach,**
- 3) zapewnienie różnorodnej oferty w podaży produktu turystycznego:**

- w dostosowaniu do popytu uwarunkowań rozwoju funkcji (pkt.2) turystyki motorowej,
- rozwój turystyki specjalistycznej związanej z **Parkiem Narodowym Ujście Warty**,
- rozwój turystyki i agroturystyki dla obsługi przygranicznej i aglomeracji Berlińskiej,

4) rozwój bazy usługowo-wytwórczej dla gospodarki żywnościowej uwzględniającej potrzeby strefy przygranicznej, turystów i mieszkańców,

5) poprawa dostępności komunikacyjnej gminy w wyniku restrukturyzacji układu drogowego.

2. Długofalowe kierunki działań strategicznych

W strategii długookresowej uwzględniając występujące uwarunkowania ustrojowe, proponuje się następujące kierunki działań:

1) głównym, długofalowym kierunkiem działań strategicznych w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej będzie tworzenie warunków do rozwoju, co oznacza prowadzenie działań umożliwiających realizację:

- potrzeb i aspiracji samorządu lokalnego w odniesieniu tak do odrębności jak i zbiorowości,
- zadań wynikających z polityki rozwoju kraju i regionu oraz podmiotów gospodarczych w realizacji celów wspólnych,

2) współzależne kierunki działań długofalowych:

a) tworzenie warunków sprzyjających aktywności głównego podmiotu rozwoju:

- inwestowanie w „czynnik ludzki”,
- ochrona i kształtowanie środowiska człowieka w obszarach przyrodniczych i przyrodniczo-kulturowych,

b) zapewnienie zasilania kapitałowego procesów rozwoju z:

- dochodów własnych samorządu gminy (indywidualnych i wspólnoty),
- dopływu środków ekonomicznego wsparcia (polityka regionu i kraju oraz integracyjna UE - promocja, lobbying i przygotowanie programów),
- organizacja grup kapitałowych (promocja i koordynacja),

c) tworzenie warunków sprzyjających działalności podmiotów gospodarczych w obszarze gminy:

- promocja gminy i lobbying,
- ułatwione warunki do podejmowania działalności gospodarczej (przystosowanie zawodowe i inkubator przedsiębiorczości dla początkujących oraz zapewnienie podaży nieruchomości atrakcyjnych dla rozwijających działalność),
- czynnik ludzki: edukacja, przystosowanie zawodowe, organizacja grup kapitałowych, a szczególnie zespołów produkcyjno - wytwórcze - rynkowych producentów rolnych (produkcja rolna - drobne przetwórstwo - sieć handlowa - marketing),
- dogodne warunki w zakresie infrastruktury (technicznej, obsługi finansowo--prawnej, oraz infrastruktury społecznej),
- stan i jakość przestrzeni przyrodniczo-kulturowej.

3. Sposób prowadzenia działań strategicznych

Proponuje się prowadzenie działań współzależnych w oparciu o założenia metodyczne na uprzednio określonych kierunkach działań długofalowych. **Tworzenie warunków do rozwoju oparte będzie na:**

1) wykorzystaniu możliwości i szans wynikających z:

a) zasobów potencjału społeczno-gospodarczego gminy, (*strategia autonomiczna i dostosowawcza*),

b) procesów integracji europejskiej oraz polityki rozwoju regionalnego (w tym państwa, województwa, powiatu, i sąsiednich gmin) o charakterze:

- proekologicznym (*strategia ofensywna i dostosowawcza*),
- prorozwojowym (*strategia dostosowawcza i ofensywna ewentualnie autonomiczna lub w niesprzyjających uwarunkowaniach defensywna*),

2) koncentracji działań:

a) w realizacji celów wspólnych, lokalnych i ponadlokalnych w obszarze gminy

- wynikających z prorozwojowych i proekologicznych walorów, (*strategia ofensywna i dostosowawcza, w niesprzyjających uwarunkowaniach defensywna*),

b) w zakresach o wiodącej roli w uzyskaniu wielostronnych efektów w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, do których zalicza się:

• instrumentację procesów rozwoju (zawsze strategia ofensywna):

- określenie celów, kierunków i zakresu działań,
- zasilanie kapitałowe,
- promocja i lobbing,

• infrastrukturę społeczną „inwestowanie w czynnik ludzki” - wiodący w procesach rozwoju, (globalnie strategia dostosowawcza i autonomiczna):

- aktywność mieszkańców - promocją gminy,
- integracja wspólnoty samorządowej,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- ochrona i kształtowanie środowiska człowieka - systemy inżynierskiej ochrony środowiska (strategia ofensywna, dostosowawcza), instrumentacja w ochronie wartości historyczno - kulturowych (strategia dostosowawcza),

• infrastrukturę techniczną systemów obsługi ludności i gospodarki (podstawy rozwoju),

- systemy transportu i łączności (*strategia ofensywna i dostosowawcza, w niesprzyjających uwarunkowaniach defensywna*),

- systemy inżynierskiej ochrony środowiska (*globalnie strategia ofensywna, w niesprzyjających uwarunkowaniach dostosowawcza lub autonomiczna*),
- systemy zaopatrzenia energetycznego ze źródeł ekologicznych (gaz i olej opałowy, energetyka wodna i wiatrowa - *strategia dostosowawcza i ofensywna*).

4. Główne źródła zasilania procesów rozwoju

1) środki własne zasilane w oparciu o wzrost dochodów (zasilanie kapitałowe rozwoju) w tym:

a) gospodarka nieruchomościami:

• **obróć gruntami z przeznaczeniem części nieruchomości rolnych dla potrzeb rozwoju turystyki, obiektów infrastruktury, drobnej wytwórczości i usług paraturystycznych:**

• **wzrostu wartości nieruchomości z przeznaczeniem gruntów rolnych:**

- dla potrzeb funkcji agroturystycznych, turystyczno-lotniskowych, mieszkalnictwa, rozwoju drobnego przechowalnictwa i przetwórstwa,

b) restrukturyzacja rolnictwa:

• rozwój produkcji sadowniczo-ogrodniczej i rybackiej,

• dalszy rozwój:

- produkcji drobiarskiej i odtworzenia chowu bydła i owiec z ekologicznymi metodami hodowlanymi,
- produkcji zdrowej żywności,
- przechowalnictwa i drobnego przetwórstwa

• wprowadzenia bardziej efektywnej struktury:

- organizacyjnej producentów rolnych, umożliwiającej ograniczenie kosztów pośrednictwa w odniesieniu do relacji producent-konsument,
- przestrzennej gospodarstw rolnych z dostosowaniem wielkością gospodarstwa do rodzaju produkcji i zwartej rozległości gruntów o dogodnych warunkach obsługi (zmniejszenie kosztów obsługi mechanicznej),

c) dodatkowe dochody:

• z obsługi turystyki,

• rozwoju przetwórstwa drewna oraz produkcji i działalności budowlanej,

d) rozszerzania rynku wewnętrznego gminy w zakresie artykułów żywnościowych i usług poprzez rozwój turystyki:

• pobytowej, lotniskowej oraz agroturystyki,

• specjalistycznej:

- motorowej, rowerowej, konnej i pieszej,

- poznawczo-badawczej związanej z [Parkiem Narodowym Ujście Warty](#),

- związanej z wykorzystaniem kompleksu leśnego (myślistwo, zbieractwo runa leśnego) oraz z wędkarstwem (a szczególnie połowy pstrąga na rzece Lence i łowiska specjalne w ramach gospodarstw rybackich),

2) środki zewnętrzne (ekonomicznego wsparcia i pomocowe):

- programy i projekty transgraniczne w zakresie:
 - ochrony środowiska i rolnictwa ekologicznego,
 - kultury w tym ochrona dziedzictwa historycznego,
 - działalności komercyjnej spółek z kapitałem mieszanym,
- fundusze i fundacje celowe:
 - ochrona środowiska i ekorozwój,
 - restrukturyzacja i modernizacja wsi i rolnictwa,
 - rewaloryzacja zespołów staromiejskich,
- priorytety i zadania polityki ponadlokalnej:
 - ochrona środowiska i dóbr kultury,
 - edukacja, przystosowanie zawodowe oraz rozwój przedsiębiorczości i rozwój małych i średnich firm,
 - modernizacja i restrukturyzacja drogi krajowej,
 - systemy ponadlokalnej infrastruktury technicznej łączności, zaopatrzenia w gaz i utylizacja stałych odpadów komunalnych.

6.3.2. Uwarunkowania polityki przestrzennej wynikające ze Strategii zrównoważonego rozwoju gminy Słońsk na lata 2007-2013 r.

Misja gminy: „WZROST POZIOMU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, Z PRZESTRZEGANIEM ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA I ZACHOWANIEM UNIKALNEGO KRAJOBRAZU GMINY”

jest komplementarna z celem nadrzędnym powiatu - „Wysoka jakość życia mieszkańców wynikająca z pełnego wykorzystania potencjału gmin tworzących powiat z rozwiniętą gospodarką” i celem bezpośrednim powiatu sulęcińskiego „Rozwój powiatu wynikający z pełnego wykorzystania potencjału gmin tworzących wspólnotę powiatową”

W strategii dostrzeżono, że cyt.: „Słońsk jest gminą o charakterze określonym przez walory przyrodnicze. Przyroda jest nieodłącznym składnikiem obrazu gminy, a walory te są podstawowym czynnikiem decydującym o jej atrakcyjności turystycznej.”

Strategia wyznacza 3 cele strategiczne i cele operacyjne

1. WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY:

- 1.1. Aktywna promocja gospodarcza gminy.
- 1.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i instytucjonalnego otoczenia biznesu.
- 1.3. Modernizacja systemu komunikacji.

2. WSZECHSTRONNY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ:

- 2.1. Optymalizacja pomocy społecznej w gminie.
- 2.2. Wysoki poziom nauczania oraz równy dostęp młodzieży do kultury i nauki.
- 2.3. Upowszechnianie sportu masowego w gminie.
- 2.4. Rozwój i promocja turystyki w gminie.
- 2.5. Rozwój aktywności społeczności lokalnej w gminie.

3. WIELOFUNKCYJNY ROZWÓJ WSI I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO:

- 3.1. Rozwój zrównoważonego rolnictwa.
- 3.2. Poszerzenie obszarów o wysokich walorach przyrodniczych.
- 3.3. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.
- 3.4. Racjonalna gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi.

Realizacja ww. celów odbywać się będzie poprzez wskazane poniżej zadania:

1. Uczestnictwo w targach, wydawanie folderów, informatorów turystycznych i przewodników.
2. Wydanie informatora gospodarczego gminy
3. Remont Ośrodka Zdrowia w Słońsku
4. Przygotowanie terenu o pow. 10 ha pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe;
5. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Słońsk Słońsk.
6. Budowa kanalizacji sanitarnej w Lemierzycach i Ownicach wraz z siecią tranzytową do Słońska.
7. Budowa kanalizacji sanitarnej w Lemierzycku, Głuchowie-Głuchowie, Polnej, Grodzisku, Jamnie, Budzigniewie oraz oczyszczalni ścieków w Głuchowie
8. Rozwiązanie gospodarki ściekowej we wsi Chartów
9. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Przyborowie
10. Rozbudowa wodociągu komunalnego w miejscowości Słońsk Słońsk na ulicach Leśnej i Poniatowskiego

11. Modernizacja ujęcia wody w Lemierzycach oraz budowa , wodociągu przesyłowego pod kontem zasilania miejscowości Lemierzycko, Głuchowo, Grodzisk, Polne, Jamno, Budzigniew.
12. Modernizacja ujęcia wody w Słońsku wymiana wodociągu azbestowego na osiedlu mieszkaniowym po byłym Zakładzie Rolnym w Słońsku.
13. Budowa infrastruktury drogowej na terenie gminy : Słońsk ulica: Tkacka, Morska, Piękna, Matejki, Kolejowa, Winna, Topolowa, Leśna, Mickiewicza, Chopina - do mostu na rzece Postonii, Lemierzyce - ul. Polna, Śródmiejska, Boczna i Dworcowa Ownice - ~~ul.~~ ul. Wolności, Lemierzycka, Ogrodowa.
14. Modernizacja dróg gruntowych - drogi dojazdowe do pól we wszystkich sołectwach.
15. Uzbrojenie terenów przeznaczonych na działalność gospodarczą, budownictwo mieszkaniowe i rekreacyjne
16. Budowa ścieżki rowerowej od Kostrzyna do Słońska w kierunku Krzeszyc po nasypie kolejowym.
17. Utworzenie centrum opiekuńczego.
18. Rozbudowa bazy lokalowej będącej w dyspozycji komórki Caritas przy Parafii Rzymsko - Katolickiej p/w Matki Boskiej Częstochowskiej w Słońsku.
19. Remont Sali wiejskiej w Lemierzycach.
20. Remont Sali wiejskiej w Głuchowie.
21. Remont Muzeum w Słońsku.
22. Adaptacja Gminnego Ośrodka Kultury na Centrum Sportowo - Kulturalno -Turystyczne Gminy Słońsk.
23. Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół w Słońsku.
24. Modernizacja boisk sportowych na terenie gminy w Słońsku, Lemierzycach i Głuchowie.
25. Budowa sieci szlaków turystycznych — rowerowych, kajakowych, pieszych konnych.
26. Przebudowa świetlicy wiejskiej w Przyborowie.
27. Promowanie gminy jako centrum Produkcji ekologicznej żywności.
28. Utrzymanie dotychczasowych terenów objętych ochroną.
29. Powiększenie Rezerwatu Dolina Postonii.
30. Zachowanie i utrzymanie użytków ekologicznych - Lemierzyckie torfowisko, bagno Ownice, bagno Słońsk.

Strategia nie uwzględnia pojawiających się możliwości w zakresie wykorzystania zasobów geologicznych (będących podstawą do prac nad |-wszą zmianą Studium). W sytuacji pozytywnych wyników w zakresie występowania złóż ropy naftowej i gazu, należy zweryfikować uwarunkowania i kierunki w Strategii rozwoju gminy.

6.3.3. Uwarunkowania polityki przestrzennej wynikające Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024 - uchwała nr XXI/233/2022 Rady Gminy Słońsk z dnia 11 lutego 2022 r.

Zgodnie z zapisami przedmiotowego dokumentu „Misją gminy Słońsk jest wzrost poziomu życia mieszkańców, z przestrzeganiem zasad ochrony środowiska i zachowaniem unikalnego krajobrazu gminy”.²⁴

CELE OPERACYJNE STRATEGII ROZWOJU GMINY²⁵

<u>Lp.</u>	<u>Cele strategiczne</u>	<u>Cele operacyjne / szczegółowe</u>
<u>1.</u>	<u>WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY</u>	<u>1.1 Aktywna promocja gospodarcza gminy. 1.2 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i instytucjonalnego otoczenia biznesu. 1.3 Modernizacja systemu komunikacji.</u>
<u>2.</u>	<u>WSZECHSTRONNY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ</u>	<u>2.1 Optymalizacja pomocy społecznej w gminie. 2.2 Wysoki poziom nauczania oraz równy dostęp młodzieży do kultury i nauki. 2.3 Upowszechnianie sportu masowego w gminie. 2.4 Rozwój i promocja turystyki w gminie. 2.5 Rozwój aktywności społeczności lokalnej w gminie.</u>
<u>3.</u>	<u>WIELOFUNKCYJNY ROZWÓJ WSI I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO</u>	<u>3.1 Rozwój zrównoważonego rolnictwa. 3.2 Powiększenie obszarów o wysokich walorach przyrodniczych. 3.3 Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. 3.4 Racjonalna gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi.</u>

6.3.4. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Uchwałą nr 212/2905/17 z dnia 12 września 2017 roku Zarząd Województwa Lubuskiego przystąpił do sporządzenia projektu „Audytu krajobrazowego województwa lubuskiego”.

W związku z brakiem obowiązującego audytu krajobrazowego województwa lubuskiego, w zmianie nr 3 Studium nie uwzględniono zapisów z zakresu rekomendacji, wniosków oraz ustaleń dotyczących granic obszarów priorytetowych wynikających z ww. audytu krajobrazowego (art. 10 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130) w związku z art. 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy

²⁴ Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024 str. 48

²⁵ Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024 str. 49

[o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw \(Dz. U. z 2023 r., poz. 1688\).](#)

IV. POLITYKA ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Cele i kierunki polityki przestrzennej gminy wyznaczają cel i kierunki strategii rozwoju. Wykorzystanie szans rozwojowych wymaga uwzględnienia następujących uwarunkowań:

- [krajowej](#) i regionalnej polityki przestrzennej (państwa i województwa),
- możliwości rozwoju przestrzennego w oparciu o miejscowe walory i zasoby gminy.

Polityka regionalna ma charakter proekologiczny ukierunkowany na ochronę wód i powietrza oraz prorozwojowy w zakresie rozwoju systemów transportu drogowego oraz restrukturyzacji wsi i obszarów wiejskich. Spójność polityki gminy z polityką [krajową](#) i regionalną zapewni optymalne efekty i umożliwi uzyskanie dodatkowych środków ekonomicznego wsparcia wynikających z proekologicznej i prorozwojowej polityki państwa i **U.E.** w wymienionych uprzednio zakresach.

1. Polityka przestrzenna gminy

Określa się politykę przestrzenną gminy ukierunkowaną na:

1) zapewnienie przestrzennych warunków dla realizacji celów gospodarczych, społecznych i ekologicznych:

- a) zapewnienie podstaw do realizacji inwestycji poprzez określenie obszarów przewidzianych do rozwoju i zasad ich zagospodarowania w ramach planowania miejscowego:
 - **obszarów poszukiwań i wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego, wraz z systemem obróbki i transportu płynu złożowego,**
 - [na terenie w miejscowości Słońsk \(oznaczonym nr 1 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5\) wyznaczenie obszaru o funkcji terenu górnictwa i wydobycia z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych – oznaczony symbolem G,](#)
 - [na terenie w miejscowości Słońsk \(oznaczonym nr 2 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5\) wyznaczenie obszaru o funkcji terenu produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych– oznaczony symbolem P,](#)

- na terenie w miejscowości Słońsk (oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) wyznaczenie obszaru o funkcji terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczony symbolem MW.

- restrukturyzacji układu drogowego i rozwoju obsługi transportu,
 - infrastruktury technicznej,
 - działalności wytwórczo-usługowej również z towarzyszącym mieszkalnictwem,
 - mieszkalnictwa w różnych formach, jak również w zakresie zabudowy mieszkalno-warsztatowej, mieszkalno-usługowej,
 - bazy turystyki pobytowej i letniskowej w różnych formach w zakresie:
 - ośrodków i pensjonatów,
 - gospodarstw rolniczo-turystycznych (zapewniających zbytnie produktów rolnych na miejscu i dodatkowo źródło dochodów ludności rolniczej),
 - zabudowy letniskowej,
 - towarzyszącego mieszkalnictwa,
 - turystyki specjalistycznej:
 - infrastruktura towarzysząca w zakresie bazy handlowo-gastronomicznej i terenów zieleni urządzonej,
 - obiekty i zagospodarowanie (stanice wędkarskie, obiekty obsługi ruchu motorowego, turystyczne zagospodarowanie lasu, szlaki turystyczne),
- b) tworzenia warunków do zapewnienia wzrostu wartości nieruchomości w obrocie gruntami poprzez:
- kształtowanie ładu ekologicznego, funkcjonalnego i architektonicznego w zagospodarowaniu i zabudowie,
 - określenie zasad obligatoryjnych dla planowania miejscowego (mpzp) i działalności decyzyjnej w tworzeniu w/w warunków,
 - objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego obszarów przeznaczonych do zabudowy w dostosowaniu do:
 - priorytetów rozwoju,
 - występującego popytu na rynku nieruchomości,
- c) zapewnienie warunków do uzyskania dodatkowych dochodów gminie i właścicielom nieruchomości w wyniku wzrostu wartości nieruchomości przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne, w obrocie gruntami:
- gminy;
 - w zakresie sprzedaży i dzierżawy zasobów własnych,
 - na pozostałych gruntach, w wyniku określania stawki procentowej pod warunkiem dostosowania terminów opracowania mpzp do potrzeb rynku nieruchomości (pobranie przez

gminę opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości przy transakcji kupna-sprzedaży jest możliwe tylko w okresie do 5 lat od uchwalenia mpzp),

- jednostek prawnych i fizycznych będących właścicielami lub władającymi gruntami Skarbu Państwa, w wyniku wzrostu wartości nieruchomości.

2) koordynacji przestrzennej programów i zadań ponadlokalnych z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych gminy dotyczących:

- a) realizacji zadań wynikających z ponadgminnej ponadlokalnej polityki przestrzennej (państwa, województwa, powiatu) wpływających na rozwój gminy),
- b) realizacji wspólnych programów (ponadgminnych ponadlokalnych i gminnych), programów inicjatyw lokalnych i koncepcji zagospodarowania.

2. Strategia rozwoju przestrzennego

Określa sposoby osiągnięcia celów rozwoju w sposób uwzględniający uwarunkowania przestrzenne wynikające z:

- rozmieszczenia zasobów i walorów,
- występowania i zasięgu obszarów o istotnym znaczeniu dla rozwoju (strategicznych) oraz o specjalnych uwarunkowań w ich zagospodarowaniu. Określa więc przestrzenne ukierunkowanie działań w sferze społecznej i gospodarczej. Miejsce i zakres działań określają kierunki zagospodarowania przestrzennego (pkt. 4).

2.1 Cele strategiczne rozwoju przestrzennego

Wynikają z celów strategii rozwoju. W związku z tymi uwarunkowaniami strategicznymi oparta na integrowaniu, określa się następujące cele rozwoju przestrzennego:

Cele główne:

ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO W TWORZENIU WARUNKÓW DO REALIZACJI CELÓW ROZWOJU W OBSZARZE GMINY

Cele współzależne w tworzeniu warunków do:

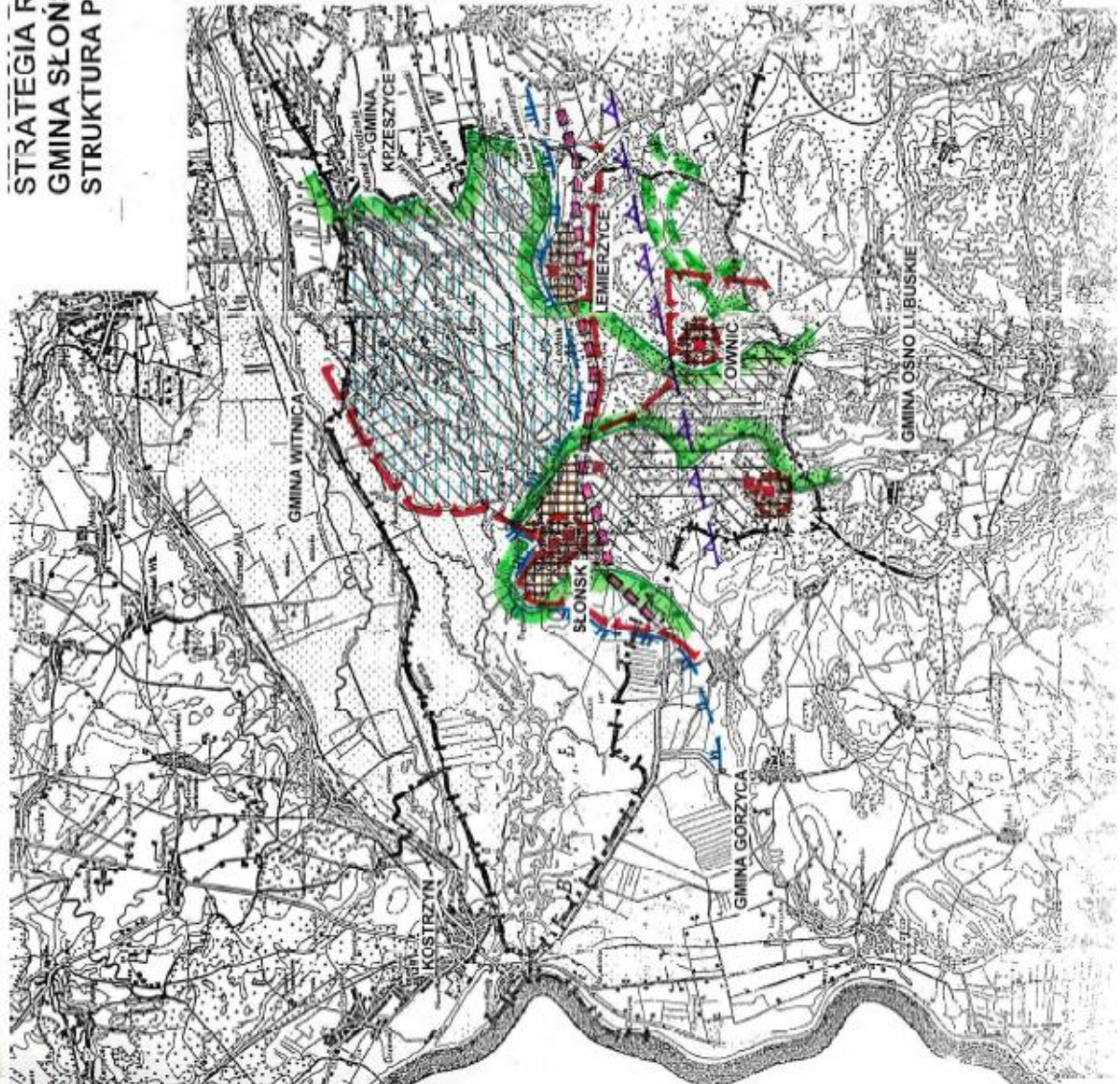
- 1) wzrostu efektywności gospodarowania zasobami i walorami przestrzeni geograficznej gminy,**
- 2) zasilania kapitałowego procesów rozwoju z gospodarki nieruchomościami wspólnoty samorządowej,**
- 3) powstawania w procesach rozwoju nowych wartości w kulturowym i bytowym wymiarze.**

**STRATEGIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
GMINA SŁONSK
STRUKTURA PRZESTRZENNA**

SKALA 1:100 000

OZNACZENIA:

	GRANICE POWIATÓW / GMIN
	STREFA DOLINY WARTY
	OBSZARY OCHRONY PRZECIWPÓWODZIOWEJ (CHRONIONE PRZED ZALEWEM)
	PRZYRODY: USTALONE / POSTULOWANE
	WÓD POZIEMNYCH
	WARTOŚCI HISTORYCZNO KULTUROWYCH
	OBSZARY MODERNIZACJI I KONCENTRACJI PROCESÓW ROZWOJU
	ZABUDOWY OŚRODKÓW OSADNICZYCH
	TURYSTYCZNE
	RESTRUKTURYZACJA ROLNICTWA
	PASMA DRÓGI KRAJOWEJ NR 133

Warunki rozwoju uwzględniające ład przestrzenny zapewniając:

a) ład ekologiczny:

- dostosowanie przeznaczenia i użytkowania terenów do odporności biologicznej środowiska,
- zapewnienie możliwości przestrzennych realizacji systemów inżynierskiej ochrony środowiska w zakresie:
 - porządkowania gospodarki odpadami (z utylizacją w obszarze gminy- zadanie wspólne),
 - dalszy rozwój systemów odprowadzenia i neutralizacji ścieków,
 - systemu zaopatrzenia w gaz przewodowy (ograniczenie emisji do atmosfery w stosunku do wykorzystania paliw stałych),

b) ład funkcjonalny:

- uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych w rozwoju zabudowy i zagospodarowania,
- poprawa dostępności komunikacyjnej i warunków bezpieczeństwa ruchu:
 - w wyniku przebudowy i modernizacji układu drogowo-ulicznego,
 - warunków do rozwoju telefonizacji i systemów informatycznych,
- w kształtowaniu wewnętrznych powiązań pomiędzy miejscami zamieszkania, pracy i wypoczynku:
 - rozmieszczenie miejsc zamieszkania w sposób zapewniający dogodną obsługę urządzeniami infrastruktury społecznej,
 - kształtowanie systemów inżynierskich w sposób ekonomiczny i zapewniający dobrą obsługę ludności i gospodarki,
- c) ład w zagospodarowaniu i zabudowie w zakresie zapewniającym ochronę walorów krajobrazowych co przyczynia się do wzrostu wartości nieruchomości.

2.2 Obszary strategiczne dla rozwoju przestrzennego gminy

W strukturze przestrzennej gminy występują obszary o uwarunkowaniach istotnych dla kształtowania procesów rozwoju, **które w części są ze sobą w konflikcie:**

- **obszary cenne przyrodniczo: Park Narodowy Ujście Warty, rezerwatach Lemierzyce" i „Dolina Postonii", Obszary Natura 2000, Park Krajobrazowy Ujścia Warty,**
- **obszar występowania udokumentowanych złóż geologicznych: ropy naftowej i gazu ziemnego oznaczony na rys. 5 stanowiącym ujednoczony rysunek studium jako: „obszary udokumentowanych złóż surowców energetycznych.**

Obszary cenne przyrodniczo stanowią jednocześnie główne ograniczenia dla procesów rozwoju występują w następujących obszarach:

- Doliny Warty w zakresie:
 - obszarów zalewowych i chronionych przed powodzią,
 - ochrony przyrody, w tym: **Parku Narodowym „Ujście Warty" rezerwatach „Lemierzyce" i „Dolina Postonii" i Parku Krajobrazowego Ujścia Warty, Obszarze Natura 2000,**

- krajobrazu obszarów chronionego krajobrazu: 5-Gorzowsko – Krzeszycką Doliną Warty, „11A-Ośniańska Rynną z Jeziorem Radachowskim” i przyległego do gminy zespołu przyrodniczo-krajobrazowego w gminie Ośno Lubuskie oraz korytarzy ekologicznych,

- ochrony wód podziemnych,
- występowania wartości historyczno-kulturowych.

Procesy rozwoju przestrzennego gminy koncentrować się będą w obszarach:

- jednostek osadniczych Słońska i Lemierzyc, w zakresie:

- urządzeń infrastruktury społecznej,
- wielofunkcyjnego rozwoju związanego z aktywnymi oddziaływaniami drogi krajowej nr 22 o funkcji transgranicznej oraz restrukturyzacją rolnictwa,

- pasma drogi krajowej nr 22 z restrukturyzacją układu w/w drogi w zakresie obwodnic terenów zabudowanych i dalszego rozwoju urządzeń obsługi motoryzacji,

- o funkcji turystycznej w sąsiedztwie jeziora Radachowskiego i sztucznych zbiorników wodnych na rzece Lence, których realizacja jest ważnym czynnikiem rozwoju turystyki,

- ewentualnej eksploatacji złóż surowców geologicznych, w tym udokumentowanego złoża piasku i żwiru Słońsk z uwzględnieniem uwarunkowań ekonomicznych i formalno-prawnych,

- priorytety:

- rozwój funkcji letniskowo-turystycznych w rejonie jeziora Radachowskiego i agroturystycznych we wsiach Ownice i Chartów w powiązaniu z ich rewaloryzacją,

- tworzenie sztucznych zbiorników wodnych w dolinie rzeki Lenki,

- rozwój systemu kanalizacyjnego „Słońsk-Przyborów” w dostosowaniu do kierunków rozwoju przestrzennego oraz w obszarach o funkcji turystycznej,

- zapewnienie terenów dla rozwoju zabudowy, w tym: mieszkaniowej (jednorodzinnej i wielorodzinnej), przemysłowej, usługowej itp. ww. obszarach, o zróżnicowanych standardach,

- rezerwacja terenów dla potrzeb rozwoju funkcji letniskowych,

- restrukturyzacja układu uliczno-drogowego w Słońsku z wprowadzeniem obwodnicy terenów zabudowanych,

- zwiększenie terenów publicznych i urządzeń sportowo-rekreacyjnych wypoczynku przywodnego nad jeziorami i zbiornikami przydatnymi dla funkcji turystycznej i w terenach mieszkalnictwa,

- rewaloryzacja: zespołu starego miasta w Słońsku,

- odtworzenie zespołu pałacowo-parkowego (pozostałość zakonu Joannitów),

wg cz. IV pkt. 6. wniosek 8,

- zapewnienie zaopatrzenia w gaz z systemów przewodowych Słońska i Lemierzyc,

- restrukturyzacja obszarów rolniczych o kierunku warzywniczo-ogrodniczym, rybackim oraz zmniejszenie uciążliwych oddziaływań obiektów produkcji zwierzęcej,

- turystyczne zagospodarowanie lasu w obszarach o funkcji turystycznej i przy drogach: krajowej nr 22,

-wyznaczenie obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych.

Procesy modernizacji i restrukturyzacji związane będą z obszarami:

- zabudowy i towarzyszącego zagospodarowania rolniczego z przeznaczeniem części substancji na cele nierolnicze, a związane z wytwórczością i przechowalnictwem głównie w Słońsku i Lemierzycach oraz funkcjami usługowymi i agroturystycznymi również w Ownicach i Chartowie,
- rozproszonego osadnictwa rolniczego w dolinie Warty z uzupełnieniem funkcjami pararolniczymi i agroturystycznymi,
- rolnictwa ukierunkowanego na produkcję warzywniczo-ogrodniczą i hodowlaną o charakterze wypasowo-pastwiskowym w dolinie Warty oraz w pozostałym obszarze rolniczym gminy restrukturyzacja rolnictwa związana będzie z agroturystyką produkcją sadowniczo-warzywniczą oraz hodowlą trzody, owiec i drobiu.

Rysunki poglądowe 3 i 4 określają główną strukturę przestrzenną i kierunki zagospodarowania. Uściślenia kierunków zagospodarowania obszarów gminy zawarto w części rozdziale IV, pkt. 3 i 4.

2.3 Strategia rozwoju infrastruktury technicznej

Osiągnięcie celów strategii rozwoju gminy wymaga dalszego rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska. Główne zadania w tym zakresie to:

- neutralizacja stałych odpadów,
- oczyszczanie ścieków sanitarnych,
- proekologiczne systemy zaopatrzenia w energię, w tym związane z wykorzystaniem urządzeń wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej stanowiących m.in. zespoły elektrowni fotowoltaicznych w powiązaniu z wykorzystaniem lokalnych zasobów energetycznych
- sukcesywna restrukturyzacja źródeł zaopatrzenia w ciepło,
- nowe ujęcie wody ze stacją uzdatniania dla wodociągu grupowego „Lemierzycy-Ownice”,
- obwodnice Słońska.

Ponadto niezbędne jest utrzymanie sprawnego systemu ochrony przeciwpowodziowej, który wymaga remontów i konserwacji urządzeń i budowli.

2.4 Instrumentacja Instrumentacja realizacji strategii rozwoju przestrzennego

Instrumentacje tej strategii regulują przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o zagospodarowaniu planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

a) współdziałanie w promocji gminy - kreowanie rozwoju przestrzennego w oparciu o:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- koncepcja realizacji polityki przestrzennej (dla kolejnych faz rozwoju wg [części rozdziału](#) IV, pkt.5.1),
- opracowanie specjalistyczne,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp) i decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,

b) tworzenie warunków do realizacji celów strategii w oparciu o w/w opracowania (koordynacja w realizacji zadań ponadlokalnych i lokalnych) w zakresie przygotowania:

- wniosków budżetowych w zakresie finansowania mpzp (w zakresie zadań własnych, wspólnych i ponadlokalnych), w tym w obszarach ochrony przyrody,
- umów o wprowadzeniu zadań ponadlokalnych do mpzp,
- projektów mpzp lub projektów ich zmian,
- decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- kontrola [zgodności wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych w zakresie ustalenia obszarów ewentualnych kolizji funkcji wyznaczonych w ramach planowania przestrzennego wynikającego z zapisów ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy \(monitoring z częstotliwością minimum co 4 lata\).](#)

c) zasilanie kapitałowe:

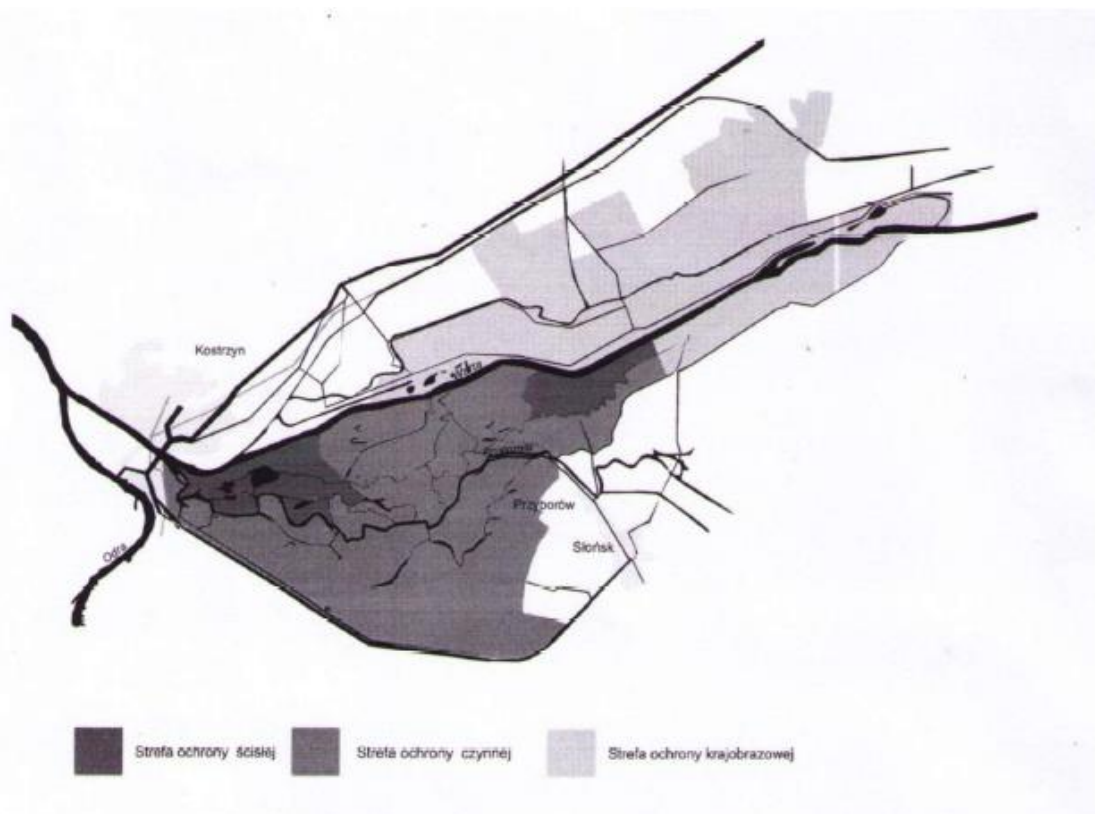
- w oparciu o wzrost:
 - efektywności wykorzystania nieruchomości wynikający z ich przeznaczenia w dostosowaniu do priorytetów rozwoju i popytu,
 - wartości nieruchomości (art. 36 ustawy [o zagospodarowaniu z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym](#)),
- efekty wynikające z koordynacji z realizacji celów wspólnych:
 - w obszarach [objętych formami](#) ochrony przyrody,
 - z tytułu umowy o wprowadzeniu zadań ponadlokalnych do mpzp.

3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

3.1 Obszary ochrony przyrody objęte ochroną lub wskazane do ochrony na podstawie przepisów szczególnych

Rysunek poglądowy 3 oraz rysunek 5 określa przestrzennie obszary ochrony przyrody objęte ochroną lub wskazane do ochrony. Zalicza się do nich:

1) Park narodowy „Ujście Warty” - powołany 1 lipca 2001 roku, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie utworzenia Parku Narodowego "Ujście Warty" (Dz.U. z 2001 r. Nr 67, poz. 681)

¹⁾ Podział na obwody ochronne (O.O.) podano zgodnie z mapą Parku Narodowego „Ujście Warty”, sporządzoną przez Park w skali 1:25 000, według stanu na dzień 1.01.2003 r.

Lp.	Forma ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	O.O. Chyrzyno, O.O. Słońsk	681,9
2	Ochrona czynna	O.O. Chyrzyno, O.O. Słońsk	4015,4
3	Ochrona krajobrazowa	O.O. Polder Północny	3376,7
Razem			8074,0

- powstał z połączenia rezerwatu Słońsk i części Parku Krajobrazowego Ujście Warty, na powierzchni 7.955,86 ha i obejmuje rozlewiska u ujścia rzeki Warty do Odry, wytwarzane w dużej mierze przez rzekę Postomię.

- siedziba dyrekcji parku znajduje się w Chyrzynie koło Kostrzyna nad Odrą.

- park znajduje się na terenie czterech gmin: Górzycy, Kostrzyn nad Odrą, Słońsk i Witnica,

- znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 o nazwie „Ujście Warty”

(nr PLC080001)

- park został założony dla ochrony unikalnych terenów podmokłych, rozległych łąk i pastwisk, które są jedną z najważniejszych w Polsce ostoją ptaków wodnych i błotnych. Na terenie Parku stwierdzono obecność 245 gatunków ptaków, w tym 174 lęgowych. Aż 26 z nich należy do gatunków ginących w skali światowej. Są to m.in. wodniczka, derkacz, rycyk, żuraw, bąk, bączek rybitwa czarna. Tutaj znajduje się największe w Polsce zimowisko arktycznego gatunku łabędzia krzykliwego, a także około 50 bielików.

- ~~zarządzeniem nr 3 Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2014 r. ustanowiono zadania ochronne na 2014- 2018 dla Parku Narodowego „Ujście Warty”.~~ Zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanowiono zadania ochronne dla Parku Narodowego „Ujście Warty” na lata 2021 - 2023

2) rezerwaty:

a) Lemierzyce:

- rezerwat leśny- częściowy zakres ochrony

- strome zbocze porasta las z przewagą buku i dębu, występuje szereg drzew o charakterze pomnikowym, fragment lasu mieszanego o charakterze naturalnym pow. 3.32 ha

- grunty leśne Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) Szczecin, Nadleśnictwo Osno Lubuskie, Leśnictwo Lemierzyce,

- Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. (M.P. z 1970 r. nr 12 z 1970 r., poz. 105 z dn. 22.04.1970 r.),

- podstawa prawna Zarządzenie Nr 45/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Lemierzyce”

- Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody o nazwie „Lemierzyce” - (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 25 z 22.04.2004 r., póź poz. 446)

- znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 o nazwie „Ujście Warty”

(nr PLC080001)

- zakaz zabudowy i zmiany dotychczasowego zagospodarowania (zasady gospodarowania gruntami wg planu ochrony),

~~a)~~ b) Dolina Postomii:

- rezerwat leśny o pow. 65,33 ha²⁶,

- obejmuje południową krawędź i dno doliny Postomin, stanowiącej jednocześnie krawędź szerokiej pradoliny Warty. Dno doliny zajmują zbiorowiska szuwarowe i łąkowe. Graniczą one przestrzenią z

²⁶ Wg danych zamieszczonych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody- Generalnej Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie powierzchnia rezerwatu wynosi 68,6574 ha co zgodnie z informacją uzyskaną z Nadleśnictwa Osno Lubuskie stanowi powierzchnię dwóch rezerwatów, <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.RP.1423.pdf>, data dostępu 11.01.2023 r.,)

wąskim pasem łągów olszowo -jesionowych. Na wyższych terasach i stromych krawędziach doliny zachowały się bardzo dobrze wykształcone fragmenty lasów gradowych i dąbrów acydofilnych.

- rezerwat jest ostoją szeregu ginących i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, przede wszystkim ptaków i owadów. Występuje tu m.in.: bluszcz pospolity, cis pospolity, czerniec gronkowy, dzwonek brzoskwiolistny, kokorycz wątła, konwalia majowa, paprotka zwyczajna, przylaszcza pospolita, śnieżyczka przebiśnieg, żankiel zwyczajny. W grupie chrząszczy kózkowatych stwierdzono 32 gatunki, w tym rzadkie i ginące. Awifauna łągowa rezerwatu liczy 50 gatunków ptaków.

- występuje tutaj około 80 drzew o wymiarach pomnikowych.

- znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 o nazwie „Ujście Warty” (nr PLC080001)

- grunty leśne RDLP Szczecin, Nadleśnictwo Ośno Lubuskie, Leśnictwo Lemierzyce,

- podstawa prawna rozporządzenie Nr 1 Wojewody Lubuskiego z dnia 6 stycznia 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 17 stycznia 2005 r., Nr 2 z dnia 17 stycznia 2005 r., poz. 25),

- wyznaczenie strefy ochronnej wg odrębnej regulacji (plan ochrony),

~~e) b) Czapliniec Lemierzycki - zlikwidowany~~

~~d) c) na terenie rezerwatów prace poszukiwawczo-rozpoznawcze złóż i wszelkie inne prace geologiczne powinny być wykluczone.~~

3) Park Krajobrazowy Ujścia Warty:

~~- obejmuje: gminy Słońsk (na powierzchni 6.152,57 ha), Górzycy, Boleszkowice, Kostrzyn, obejmuje obszar o powierzchni 17697,89 ha w województwie lubuskim, położony w gminach: Kostrzyn nad Odrą (863,98 ha), Witnica (4087,79 ha) w powiecie gorzowskim, Górzycy (7171,67) w powiecie ślubickim, Słońsk (5574,45 ha) w powiecie sulęcińskim²⁷. Park zlokalizowany jest tak na terenie województwa zachodniopomorskiego, w gminach: Boleszkowice i Mieszkowice~~

- ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych typowych tylko dla dużych rzek wraz z otaczającymi je krawędziami wysoczyzn,

- podstawa prawna Rozporządzenie Wojewody Gorzowskiego Nr 7 z dnia 18.12.1996 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” / Dz. Urz. woj. gorzowskiego Nr 1 z 14 lutego 1997 r./ ze zmianami ~~– straciło moc, obecnie obowiązuje:~~

~~–Uchwała Nr XLIII/647/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 marca 2018 r., poz. 828),~~

- w części objęty ochroną międzynarodową - obszaru Natura 2000 o nazwie „Ujście Warty” (nr PLC080001),

²⁷ Dane: Uchwała NR XLIII/647/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”

- obowiązuje m.in. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Zgodnie z 17 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.) przedmiotowy zakaz, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego. Ponadto Uchwała Nr XLIII/647/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 marca 2018 r., poz. 828), w § 3 ust. 2-5 formuje także odstępstwa od wszystkich ustanowionych na terenie parku zakazów.

4) Obszary Chronionego Krajobrazu - powołane rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu /Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zmianami/

a) 5-Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty - obejmuje powierzchnię całkowitą: ~~15.086~~ 16 669²⁸ ha w gminach: Gorzów Wlkp., Bogdaniec, Deszczno, Krzeszyce, Lubiszyn, Witnica i Słońsk na powierzchni 6.152,57 ha (w rejonie Lemierzyc)

b) 11A-Ośniańska Rynna z Jeziołem Radachowskim - obejmuje powierzchnię całkowitą: ~~4.223~~ 2.223²⁹ ha w gminach: Ośno Lub. i Słońsk na powierzchni 2.073 ha (w rejonie Ownic i Chartowa).
~~obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.~~

5) Obszar Natura 2000 Ujście Warty nr PLC080001-

- obszar typu C tj. powierzchnia wydzielonego OSO - obszaru specjalnej ochrony ptaków odpowiada wydzielonemu SOO- specjalnemu obszarowi ochrony siedlisk

²⁸Dane – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.OCHK.516.pdf>, data dostępu 11.01.2023 r.,)

²⁹Dane: rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu

- Obszar obejmuje terasę zalewową Warty, przy jej ujściu do Odry, wraz z Kostrzyńskim Zbiornikiem Retencyjnym i fragmentem doliny Odry, poprzecinaną licznymi odnogami cieków, starorzeczami i kanałami.
- prawie co roku około **1/3** obszaru jest zalewana przez wodę, roczne wahania jej poziomu dochodzą do **3,5** m, a najwyższy poziom wody występuje przeważnie w marcu lub kwietniu. Zdarzają się ponadto silne wahania poziomu wód pomiędzy wczesną wiosną i późną jesienią,
- na terenach zalewowych dominują a okresowo zalewane łąki i pastwiska, szuwały, zarośla wierzb i łągi wierzbowe. Na obszarze poza wałami dominują ekstensywnie użytkowane łąki i pola orne. Na krawędzi dolin wykształciły się płaty muraw kserotermicznych,
- w obszarze występują chronione siedliska przyrodnicze, łącznie **11** typów, reprezentowanych przez 14 podtypów, reprezentujące dobrze zachowane fragmenty dolin dużych rzek i ich krawędzi, ze starorzeczami, okresowo zalewanymi łąkami i pastwiskami, lasami lęgowymi, grądami i murawami kserotermicznymi. Łączna powierzchnia siedlisk chronionych na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG wynosi ponad 7% powierzchni obszaru,
- na terenie obszaru występuje co najmniej **35** gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK),
- W obrębie ostoi znajdują się dwie duże kolonie bocianów białych: w Czarnowie i Kamieniu Małym,
- obszar jest ostoją ptasią o randze europejskiej E 32 (Rozlewiska Warty Słońsk).
- obszar objęty częściowo Konwencją Ramsar.
- część ostoi - dawny rezerwat Słońsk, obecnie część Parku Narodowego Ujście Warty jest jednym z najcenniejszych obszarów wodno-błotnych w Europie Środkowej,
- wszelkie działania w obszarze Natura 2000 powinny uwzględniać nienaruszalność stanowisk lęgowych oraz żerowisk europejskich gatunków ptaków, dla których ustanowiono ochronę,
- do najistotniejszych zagrożeń wpływających na obszar i występujące na jego terenie elementy europejskiego dziedzictwa przyrodniczego należą:
 - ograniczenie powierzchni koszonych łąk i wypasanych pastwisk, w tym kserotermicznych oraz związana z tym sukcesja roślinności,
 - zmiany reżimu wodnego obszarów zalewowych polegające na ograniczeniu długości trwania i wielkości zalewu,
 - juvenalizacja lasów i niedostatek martwego drewna,
 - ekspansja obcych gatunków roślin i zwierząt,
 - wykonywanie koniecznych prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej bez uwzględnienia wymogów ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ustanowiono ochronę.

6) Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „[Dolina Iłanki-Uroczysko Doliny Lenki](#)” przy południowej granicy gminy - nie obejmuje terenu gminy (Uchwała Nr XVI/127/08 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 11 września 2008 roku w sprawie utworzenie w dolinie rzeki [Iłanki Lenki](#) Zespołu

[Przyrodniczo-Krajobrazowego pn. „Uroczysko Doliny Łanki Lenki” /Dz. Urzęd. Woj. Lubuskiego z dnia 8.10. 2008 r. Nr 101 poz. 1490 z dnia 8.10. 2008 r. z późn. zm. /\).](#)

[7\) użytek ekologiczny "Nad Postomią" ustanowiony Rozporządzeniem nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny \(Dz. Urz. Woj. Lub. z 19.04.2022 nr 44 po. 554\) o powierzchni 0,25 ha zlokalizowany w gminie Słońsk w Nadleśnictwie Ośno Lubuskie oddz.12 a³⁰](#)

3 8) korytarze ekologiczne proponowane do objęcia ochroną:

- obejmują obszary różnorodności biologicznej i dynamicznych powiązań układu hydrogeologicznego dolin rzecznych:
 - Warty o znaczeniu makroregionalnym,
 - Łęczy (Lenki) o znaczeniu regionalnym,
 - rynny jeziora Radachowskiego, rzeki Muszyny i pozostałych cieków o znaczeniu lokalnym,
- ustalone przepisy ochronne:
 - ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych (jeziora o funkcjach turystycznych - II klasa, rzeki Warta i Łęcza (Lenka) oraz Postomia i kanały w dolinie Warty perspektywicznie II klasa czystości w parametrach fizyczno--chemicznych i biologicznych,
- proponowane przepisy ochronne:
 - ochrona krajobrazu i powiązań ekologicznych,
 - preferowanie rozwoju funkcji „eko” w zakresie rolnictwa ekologicznego i sukcesywnego ustanawiania lasów wodo- i glebochronnych,
 - ograniczenie zalesień użytków zielonych,
 - utrzymanie i uzupełnienie zadrzewień i zakrzaczeń przydrożnych i śródpolnych,
 - sukcesywne wyznaczanie użytków ekologicznych w oparciu o badania przyrodnicze.

[9\) pomniki przyrody: według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzonego na podstawie art. 113 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody \(Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.\) przez Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie na terenie gminy Słońsk zlokalizowane są 4 pomniki przyrody:](#)

- [głaz narzutowy - obwód 1120 cm - znajduje się ok 100 m od drogi, do głazu prowadzi ścieżka, Gm. Słońsk, obr. ewid. Lemierzyce, dz. nr 839.](#)

³⁰ Dane – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.UE.0807032.332.pdf>, data dostępu 11.01.2023 r.,)

- [drzewo \(gatunek: Topola czarna - Populus nigra; pierśnica: 213cm; obwód: 669cm; wysokość: 29m\) - rośnie na podstawie wału przeciwpowodziowego, przy budynku przepompowni w Przyborowie,](#)
- [drzewo \(gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 162cm; obwód: 509cm; wysokość: 25m\) - rośnie w parku w miejscowości Słońsk](#)
- [drzewo \(gatunek: Lipa szerokolistna - Tilia platyphyllos; pierśnica: 144cm; obwód: 452cm; wysokość: 21m\) - rośnie na placu przy ruinach zamku.](#)

3.2 Obszary ochrony zasobów środowiska przyrodniczo-kulturowego

1) obszary leśne z zagospodarowaniem według planów urządzania lasu:

- zagospodarowanie turystyczne lasu w obszarach:
 - o funkcjach turystycznych w rejonie jezior Radachowskiego, Głębokiego oraz sztucznych zbiorników wodnych w zakresie kąpielisk, punktów biwakowych, schronów turystycznych i parkingów śródleśnych,
 - w paśmie drogi krajowej nr 22 w zakresie punktów biwakowych i parkingów śródleśnych,
 - zagospodarowanie związane z obsługą kompleksu leśnego w dostosowaniu do potrzeb Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych (PGL LP),
- zalesienia wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) i zasad określonych na rysunku 5, z dopuszczeniem zalesień gruntów rolnych o niskiej klasie bonitacyjnej i nieużytków położonych poza:
 - obszarami o funkcji turystycznej, a w szczególności poza terenami sztucznych zbiorników wodnych oraz w sąsiedztwie jeziora Radachowskiego bez sporządzenia kompleksowych opracowań specjalistycznych lub mpzp,
 - łąk śródleśnych (zalecenie),
- lasy ochronne, z zaleceniem ich powiększania w korytarzach ekologicznych wg ogólnych regulacji „ustawy o lasach”,

2) obszary gruntów rolnych:

[Zgodnie z art. 7 ust. 2a ustawy z dnia lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych \(Dz. U. z 2022 r., poz. 2409\) _kl. I-III przy czym nie wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III, jeżeli grunty te spełniają łącznie następujące warunki:](#)

- 1) co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;

2) położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów [ustawy](#) z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami ([Dz. U. z 2015 r. poz. 782, z późn. zm.](#) [Dz. U. z 2021 r. poz. 1899](#) oraz [z 2022 r. poz. 1846.](#));

3) położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów [ustawy](#) z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych ([Dz. U. z 2015 r. poz. 460, 774 i 870](#) [Dz. U. z 2022 r. poz. 1693, 1768 i 1783](#));

4) ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

- użytków zielonych, w których dominują grunty organiczne, (grunty rolne podlegające ochronie występują w dużych kompleksach w północno-wschodniej części gminy w Dolinie Warty, w obrębach Słońsk oraz w mniejszym zakresie w obrębach Chartów i Ownice, na południowy zachód od tej wsi),

- ograniczenie przeznaczenia na cele nierolnicze poza obszarami:
 - rozwoju ośrodków osadniczych i turystyki,
 - sztucznych zbiorników wodnych o wielofunkcyjnym wykorzystaniu,

3) obszary wód powierzchniowych z ich użytkowaniem zapewniającym:

- docelowo II klasę czystości wody w rzekach: Warcie, Postomii, Lence i Muszynie oraz w pozostałych dopływach,

- dostosowanie zagospodarowania turystycznego jezior i sztucznych zbiorników wodnych do granicznych wielkości chłonności turystycznej, określonej w uwarunkowaniach (część III, pkt. 2.4),

4) obszary ochrony wód podziemnych wg rys. 5 w zakresie:

- zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków i wód deszczowych do gruntu, lokalizacji obiektów powodujących lub mogących spowodować zagrożenia dla stanu czystości wód - stwierdzone w ocenach oddziaływania na środowisko przyrodnicze,

5) obszary występowania **udokumentowanych złóż surowców geologicznych i energetycznych** (dotyczy wg rys. 5: [złoża piasków i żwirów -SŁOŃSK](#), [złoża ilów warwowych i piasków surowców ilastych ceramiki budowlanej -MUSZKOWO II](#), oraz [złoża ropy naftowej i towarzyszącego gazu ziemnego - KAMIEN MAŁY](#),

- zakaz wprowadzania form zagospodarowania powodującego kolizje z eksploatacją złóż,

- 1) - zagospodarowanie wg mpzp (w obszarach leśnych [oraz na terenie miejscowości Słońsk \(oznaczonym nr 1 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5\) o funkcji terenu górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych.](#)) oraz planów eksploatacji i rekultywacji,

- ze względu na duże zagęszczenie obszarów chronionych (leśnych, podlegających ochronie przyrodniczej) prace poszukiwawcze i rozpoznawcze ropy naftowej i gazu ziemnego należy prowadzić metodą refleksyjną,
- prace ww. metodą wybuchową dopuszczone powinny być wyłącznie w miejscu niedostępnym, w płytkich otworach wiertniczych, poza terenami chronionymi, za zgodą właściciela gruntu,
- należy wykluczyć prowadzenie prac wiertniczych w rezerwatach przyrody Lemierzyce i Dolina Postomi,
- rozpoczęcie prac wiertniczych w Parku Narodowym Ujście Warty i obszarze Natura 2000 przewidzieć poza okresem lęgowym ptaków,
- prace rozpoznawczo-poszukiwawcze i wiertnicze należy ograniczać do terenów oznaczonych rys. nr 5:
 - w odpowiedniej odległości od obiektów zaspokajających potrzeby ludzi: zabudowań (w szczególności zabytkach i w rejonie stanowisk archeologicznych), ujęć wody i w ich strefach ochronnych, oczyszczalni ścieków, składowiskach odpadów, sieciach dróg i infrastruktury, aby zapobiec ich zniszczeniu,
 - ze względu na hałas z dala od zabudowań przeznaczonych na stały pobyt ludzi, zbliżenie możliwe wyłącznie w przypadku realizacji zabiegów obniżających poziom hałasu, tak aby spełnione były normy,
 - przed wykonaniem odwiertu badawczego lub eksploatacyjnego, należy dokonać badania jakości wody w ujęciach wód i gleby na terenie,
 - prace geofizyczne i wiertnicze powinny wykorzystywać istniejące drogi, ścieżki, miedze i nieużytki, mogą bowiem prowadzić wzdłuż profilu do obniżenia jakości gleb oraz strat w zadrzewieniu i szkód w runie leśnym na terenach leśnych,
 - wiercenia związane z pracami poszukiwawczymi i rozpoznawczymi ropy naftowej i gazu ziemnego należy poprzedzać negocjacjami z właścicielami i branżystami przy ogólnej aprobacie społecznej,
 - wody złożowe włączanie ponownie do górotworu wymagają zachowania odpowiednich standardów przewidzianych przepisami, Stosowana technologia powinna zabezpieczyć wody gruntowe oraz pitne przed skażeniem.

6) obszary ochrony dóbr kultury w kształtowaniu zagospodarowania zapewnić należy:

- zagospodarowanie według wytycznych konserwatorskich,
 - a) obiekty i relikty archeologiczne:
 - cmentarzysko, grodzisko w rejonie Przyborowa zakaz zabudowy i zmiany użytkowania terenu,
 - stanowisko wielokulturowe i wielkoobszarowe, osady: wyprzedzające badania [archeologiczne](#)

• archeologiczne:

- pozostałe stanowiska: roboty ziemne pod nadzorem konserwatorskim.
 - b) cmentarze o wartości historycznej i ich pozostałości utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania,
 - c) park przyzamkowy - Słońsk,
 - d) układy urbanistyczne.
- przedmiot ochrony:
 - stare miasto w Słońsku,
- zakres ochrony:
 - ukształtowanie ulic i placów,
 - roboty ziemne pod nadzorem konserwatorskim,
 - ukształtowanie i usytuowanie zabudowy w nawiązaniu do obiektów o wartości historycznej w sąsiedztwie lokalizacji,
- e) układy ruralistyczne:
 - przedmiot ochrony: owalnice wsi Ownice i Chartów,
 - zakres ochrony:
 - ukształtowanie układu drogowo-ulicznego,
 - ukształtowanie, gabaryty i usytuowanie zabudowy w nawiązaniu do obiektów o wartości historycznej w sąsiedztwie lokalizacji,
- f) założenia sakralne:
 - przedmiot ochrony: kościoły z zielenią towarzyszącą w Słońsku, Lemierzycach i Ownicach,
 - zakres ochrony:
 - ukształtowanie obiektów architektonicznych,
 - utrzymanie i uzupełnienie zieleni towarzyszącej,
- g) założenia rezydencjonalne:
 - przedmiot ochrony:
 - założenia parkowo-pałacowe - pozostałości zamku Joanitów w Słońsku,
 - zakres ochrony:
 - rewaloryzację i rewitalizacja zabudowy i zagospodarowania w procesach modernizacji i restrukturyzacji (głównie dla potrzeb funkcji usługowych takich jak turystyka i kultura,
 - ochrona i eksponowanie obiektów o wartościach historycznych z rewaloryzacją lub przesłaniem obiektów dysharmonijnych w ramach procesów, przekształceń i rozwoju zagospodarowania w sąsiedztwie,
- h) zabudowa o wartości historycznej:
 - przedmiot ochrony stanowią obiekty zrealizowane przed 1945 r.,
 - zakres ochrony:

- ochrona i eksponowanie obiektów o wartościach historycznych z rewaloryzacją lub przesłaniem obiektów dysharmonijnych w ramach procesów, przekształceń i rozwoju zagospodarowania w sąsiedztwie,
 - utrzymanie charakterystycznych cech architektonicznych w zakresie ukształtowania i gabarytów,
 - zakres przekształceń wg wytycznych konserwatorskich,
- i) miejsca pamięci narodowej - pozostałości obozu jenieckiego i muzeum:**
- ochrona i eksponowanie obiektów o wartościach historycznych z rewaloryzacją lub przesłaniem obiektów dysharmonijnych w ramach procesów, przekształceń i rozwoju zagospodarowania w sąsiedztwie.

3.3 Obszary lokalnych wartości środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom

W gminie występują obszary występowania lokalnych wartości środowiska przyrodniczo-kulturowego, które są istotne dla rozwoju przestrzennego gminy.

W obszarach różnorodności biologicznej celowe jest przeprowadzenie badań przyrodniczych w tych obszarach i wprowadzenie przepisów ochronnych we współdziałaniu z Nadleśnictwem. W okresie przejściowym utrzymanie dotychczasowego użytkowania.

1) obszary różnorodności biologicznej:

- a)** zadrzewienia i zakrzewienia przydrożne i śródpolne, stanowiące lokalne obszary różnorodności i powiązania ekologiczne,
- b)** korytarze ekologiczne w południowej części w obrębie Słońsk z ciekami z niewielkimi zbiornikami wodnymi oraz łąkami śródleśnymi,
- c)** obszary podmokłe, bagna i oczka wodne w południowej części obrębu Lemierzyce znajdujące się w obszarach leśnych,
- d)** łąki śródleśne,
- e)** obszary krawędziowe Doliny Warty stanowiące obrzeża Parku Krajobrazowego na południowy wschód od wsi Słońsk.

2) wartości fizjonomii krajobrazu:

- a)** kameralna skala zabudowy w ośrodkach osadniczych [z dopuszczeniem w miejscowości Słońsk \(oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5\) terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej- MW](#) i rozproszonego osadnictwa wiejskiego w Dolinie Warty, z wartościową architektonicznie zabudową,
- a) b)** ekspozycje panoramiczne obszarów w Dolinie Warty;
 - w rejonie Słońska z obszarów „górnego tarasu” i w dolinie Łęczy (Lenki),
 - z drogi krajowej nr 22 na zachód od Słońska i na wschód od Lemierzyc,
 - przepisy ochronne:

- utrzymanie wartości krajobrazu poprzez regulacje prawa miejscowego w procesach modernizacji i rozwoju zabudowy,
- zagospodarowywanie terenów przyległych do drogi krajowej nr 22 z utrzymaniem sektorów ekspozycji panoramicznych z miejscami postoju i punktami widokowymi.

3) wartości użytkowe:

a) obszary potencjalnych sztucznych zbiorników wodnych wraz z przyległymi terenami:

- przepisy ochronne:
 - wykonanie opracowań specjalistycznych,
 - zakaz zabudowy i zagospodarowania kolidującego z funkcją zbiornika,
 - zagospodarowywanie terenów przyległych do drogi krajowej nr 433 22 z utrzymaniem sektorów ekspozycji panoramicznych z miejscami postoju i punktami widokowymi.

b) obszary o funkcji turystycznej:

- utrzymanie zasobów przestrzennych z zakazem realizacji zagospodarowania kolidującego z ich przeznaczeniem,
- kształtowanie zagospodarowania wg [części rozdziału IV](#), pkt. 3.5 i 3.6 oraz tab. 6 i 7,
- pojemność obszarów turystycznych dostosowana do chłonności środowiska wodnego i dostępności linii brzegowej.

3.4 Kierunki zagospodarowania przestrzennego ośrodków systemu obsługi ludności i ośrodków rozwoju

W systemie obsługi ludności utrzymuje się istniejące tereny urządzeń infrastruktury społecznej w dotychczas wykształconych ośrodkach. Fizjonomia zabudowy i zagospodarowania oraz standard wyposażenia terenów obsługi ludności jest szczególnie ważnym czynnikiem ładu funkcjonalnego i architektonicznego w rozwoju i promocji gminy. Kierunki zagospodarowania [przestrzennego](#) w procesach rozwoju określają modele wyposażenia ośrodków obsługi ludności i ośrodków rozwoju. Główne obszary usług publicznych określono na rysunkach 5 i 5a.

1) ośrodki obsługi ludności:

a) Słońsk ośrodek obsługi gminy i ośrodek podstawowy - utrzymanie i uzupełnienie wyposażenia w zakresie:

- [szkolnictwa gimnazjalnego z wyposażeniem:](#)
 - pełnowymiarowa sala gimnastyczna,
 - zespół boisk sportowych,
 - docelowo kryta pływalnia,
- szkolnictwa podstawowego i wychowania przedszkolnego z wyposażeniem:
 - zbiorcza szkoła podstawowa z obiektami towarzyszącymi,

- ochrony zdrowia i opieki społecznej z wyposażeniem:
 - ośrodka zdrowia z zielenią towarzyszącą
 - ośrodka opieki społecznej (współdziałającego z ośrodkiem rozwoju przedsiębiorczości),
 - placówki ubezpieczeń zdrowotnych,
 - apteka,

- kultury z zielenią towarzyszącą w zakresie:

ośrodka kultury z salą wielofunkcyjną [\(z zaleceniem lokalizacji wg cz. IV pkt. 6 wniosków 8\)](#),

- obiektów kultu religijnego,

• **obsługi ogólnej ludności w zakresie:**

- administracji,
- bezpieczeństwa i porządku publicznego (policja, ochotnicza straż pożarna),
- łączności (urząd pocztowy),
- jednostki obsługi bankowej,
- sportu, rekreacji i zieleni:
 - zespół boisk,
 - zieleń urządzona parkowa,
 - cmentarz,

b) wieś Lemierzyce ośrodek podstawowy z wyposażeniem:

- szkolnictwa podstawowego i wychowania przedszkolnego:
 - zbiorcza szkoła podstawowa z obiektami towarzyszącymi, docelowo pełnowymiarowa sala gimnastyczna oraz zespół boisk sportowych,
- ochrony zdrowia:
 - gabinet lekarski, punkt apteczny, placówki ubezpieczeń zdrowotnych,
- kultury:
 - punkt biblioteczny,
 - sala wiejska wielofunkcyjna z zapleczem klubowym i zielenią towarzyszącą o charakterze parkowym,
 - obiekty kultu religijnego z zielenią towarzyszącą
- obsługi ogólnej ludności:
 - posterunek policji, ochotnicza straż pożarna,
 - poczta,
- sportu, rekreacji i zieleni:
 - zespół boisk lub uzupełniające wykorzystanie urządzeń szkolnictwa podstawowego,
 - cmentarz i zieleń urządzona,

Ponadto w zakresie obsługi ludności zapewnione będą warunki przestrzenne dla utrzymania i dalszego rozwoju handlu, gastronomii i usług rzemieślniczych w uprzednio wymienionych ośrodkach.

2) ośrodki rozwoju:

a) ośrodki wielofunkcyjne: Słońsk, Przyborów, Lemierzyce:

- obszary o funkcjach mieszkalno-usługowych z towarzyszącym zagospodarowaniem, w tym związanych z wyznaczeniem w miejscowości Słońsk (teren oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) obszaru o funkcji terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczony symbolem MW.
- obszary o funkcjach wytwórczo-usługowych z zespołami zabudowy i towarzyszącego zagospodarowania, w tym związanych z wyznaczeniem na terenie w miejscowości Słońsk:
 - ✓ obszaru o funkcji terenu górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych (oznaczonym nr 1 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) – oznaczony symbolem G,
 - ✓ obszaru o funkcji terenu produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych (oznaczonym nr 2 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) – oznaczony symbolem P,
- obiekty obsługi motoryzacji, turystyki i agroturystyki,

b) ośrodki o funkcjach turystycznych Ownice i Chartów:

- sala wiejska wielofunkcyjna z zapleczem klubowym,
- zespół zieleni urządzonej z boiskami sportowymi,
- niewielkie obiekty handlowo-gastronomiczne (mała gastronomia).

3.5 Obszary modernizacji, rozwoju zabudowy i towarzyszącego zagospodarowania

Obszary zabudowane określają rysunki 5 (gmina cały obszar gminy Słońsk) i 5a (Słońsk i Przyborów). W tych obszarach będzie utrzymywana, modernizowana i uzupełniana istniejąca zabudowa. Celowe jest sukcesywne wprowadzanie terenów zieleni publicznej w sąsiedztwie rzeki Łęczy (Lenki) w obszarze wsi Słońsk, w dostosowaniu do uwarunkowań społeczno-ekonomicznych.

Określono kierunki rozwoju i zasady kształtowania zabudowy i towarzyszącego zagospodarowania, w tym główne obszary o wiodących funkcjach:

- mieszkalno-usługowych w Słońsku, Przyborowie, Lemierzycach, Ownicach i Chartowie,
- wytwórczo-usługowych głównie w Słońsku i Lemierzycach oraz w miejscowości Słońsk: produkcji przemysłowej (P), a także górnictwa i wydobywania (G) z dopuszczeniem lokalizacji

obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych w rejonie (tereny oznaczone nr 1 i 2 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5),

- turystycznych w rejonie jeziora Radachowskiego i sztucznych zbiorników wodnych.

Dopuszcza się w obszarach o uprzednio wymienionych funkcjach wiodących, towarzyszące funkcje usługowo-wytwórcze z zachowaniem:

- kryteriów i standardów lokalizacyjnych,
- ograniczenia uciążliwości do własnej działki,
- walorów krajobrazowych.

Obszary o wiodącej funkcji mieszkalnej

Dopuszcza się w tych obszarach lokalizację obiektów usługowych i drobnej wytwórczości o charakterze nieuciążliwym lub o uciążliwości nie niepowodującej ograniczeń w zagospodarowaniu przyległych terenów. W obszarach tych może być lokalizowana zabudowa mieszkalna, jak również zabudowa mieszkalno-usługowa z usługami dobudowanymi lub wolnostojącymi, do uściślenia w ramach mpzp (m.in. dla obszaru o funkcji terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW) - teren oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5), z uwzględnieniem zasad i standardów określonych w tabeli 6 i 7.

Obszary o wiodącej funkcji wytwórczo-usługowej oraz w miejscowości Słońsk: produkcji przemysłowej (P), a także górnictwa i wydobywania (G) z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych w rejonie (tereny oznaczone nr 1 i 2 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5)

W obszarach tych dopuszcza się towarzyszące mieszkalnictwo zlokalizowane poza strefami uciążliwych oddziaływań zagospodarowania o funkcjach wytwórczo-usługowych, a w przypadku terenów objętych IV zmianą studium, tj. w miejscowości Słońsk: produkcji przemysłowej (P), a także górnictwa i wydobywania (G) z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych ustala się zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Uściślenie zabudowy i zagospodarowania w ramach mpzp w dostosowaniu do potrzeb.

Strefy modernizacji i uzupełnienia istniejącej zabudowy

W obszarach istniejącej zabudowy dopuszcza się modernizacje i uzupełnienia w zakresie mieszkalnictwa, towarzyszących usług i drobnej wytwórczości o charakterze nieuciążliwym lub o uciążliwości nie powodującej ograniczeń w zagospodarowaniu przyległych terenów. Ponadto dopuszcza się uzupełniającą zabudowę:

- w strefach do 200 m od istniejącej zabudowy ośrodków osadniczych: Słońska, Lemierzyc, Ownic, Chartowa, Przyborowa,
- w obszarach rozproszonej zabudowy w dolinie Warty i w rejonie Słońska:

-poza obszarami rezerwatu Słońsk-

- z uwzględnieniem ochrony p.powodziowej.

W kształtowaniu zabudowy i zagospodarowania w tych strefach uwzględnić należy zasady i standardy określone w tabeli 7 oraz w części rozdziale IV, pkt. 3.7.

Obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej

W studium nie wyznacza się obszarów zorganizowanej działalności inwestycyjnej. Działalność ta może być prowadzona w obszarach rozwoju zagospodarowania w dostosowaniu do występujących potrzeb, z uściśleniem na etapie planowania miejscowego w zakresie:

- realizacji zabudowy szeregowej i zespołów zabudowy turystycznej,
- sztucznych zbiorników wodnych z zagospodarowaniem terenów turystycznych i rybackich

-eksploatacji surowców geologicznych z towarzyszącym zagospodarowaniem.

Obszary przeznaczone do zabudowy mieszkaniowej wspólnoty samorządowej Określone będą w ramach planowania miejscowego stosownie do potrzeb i możliwości realizacji:

- w strukturze zwartych zespołów mieszkaniowych w Słońsku i Przyborowie wg zasad kształtowania układu przestrzennego określonych na rysunku 5a i 5 w obszarach o wiodącej funkcji mieszkalnej i ewentualnie w Lemierzycach,
- głównie na gruntach komunalnych i skarbu państwa oraz na gruntach prywatnych na wniosek właściciela nieruchomości.

3.6 Obszary pozaosadnicze restrukturyzacji i utrzymania dotychczasowego zagospodarowania

Obejmują:

1) obszary restrukturyzacji:

- rolnictwa:
 - zmiany użytkowania gruntów rolnych z wprowadzaniem upraw ogrodniczych, sadowniczych, warzywniczych i zalesień w dostosowaniu do cech rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych na rysunkach 4 (poglądowo), 5 i 5a,
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów w zakresie drobnego przetwórstwa i przechowalnictwa wraz z towarzyszącym mieszkalnictwem, w dostosowaniu do występujących potrzeb, z uwzględnieniem

uwarunkowań w zakresie ochrony ekologicznej i walorów krajobrazu oraz ochrony przeciwpowodziowej stosownie do cech obszaru lokalizacji,

- dopuszczenie przeznaczenia siedlisk, ośrodków produkcji i ośrodków obsługi rolnictwa na cele nierolnicze w zakresie substancji nieprzydatnej dla funkcji rolniczych,
- realizacji obiektów liniowych infrastruktury technicznej,
- wprowadzanie użytków ekologicznych za zgodą właściciela nieruchomości wg opracowań specjalistycznych,

- leśnictwa:

- obszary przeznaczone do zalesień wg zasad określonych na rysunku 5 i 5a, z ustaleniem granicy rolno-leśnej w ramach planowania miejscowego oraz zasad określonych w pkt. IV.3.2,
- sukcesywne wprowadzanie lasów ochronnych w obszarach ochrony przyrody, turystyczne zagospodarowanie lasu w obszarach przywodnych oraz w sąsiedztwie drogi krajowej nr 22, z uściśleniem lokalizacyjnym wg planu urządzenia lasu,

2) obszary utrzymania dotychczasowego zagospodarowania:

- park narodowy
- rezerваты,

- lasy w pozostałych obszarach gminy łąki i trwałe pastwiska poza terenami obiektów małej retencji i zieleni urządzonej w obszarach o funkcjach turystycznych i osadniczych

W obszarach tych dopuszcza się:

- zagospodarowanie związane z funkcją z uwzględnieniem przepisów szczególnych,
- realizację obiektów liniowych infrastruktury technicznej za zgodą właściciela lub zarządzającego gruntami,
- wyznaczenie tras i szlaków turystycznych,
- ustanowienie pomników przyrody,
- użytków ekologicznych za zgodą właściciela lub zarządzającego gruntami.

3.7 Kryteria, zasady i standardy i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania

Tworzenie warunków do rozwoju w celu uzyskania optymalnych efektów w podaży terenów stanowiących oferty lokalizacyjne uwzględniać będzie kryteria i zasady:

1) ładu przestrzennego (wg [orz. rozdziale IV](#) pkt. 2.1),

2) oferowania atrakcyjnej dla inwestora lokalizacji w zagospodarowaniu obszarów:

a) mieszkalnych, mieszkalno-usługowych z zapewnieniem:

- wykształcone urządzenia infrastruktury społecznej w rejonie lokalizacji przy dobrej dostępności usług,
- wykształcona infrastruktura techniczna zapewniająca dobrą dostępność komunikacyjną i telekomunikacyjną dogodne warunki zaopatrzenia w wodę i energię oraz odprowadzenia ścieków,
- nieuciążliwego sąsiedztwa oraz ładu przestrzennego w zabudowie i zagospodarowaniu,

Ponadto na terenie miejscowości Słońsk (oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) wyznacza się obszar o funkcji terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczony symbolem MW.

Obszar zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo-usługowej w tym: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o niskiej intensywności, z dopuszczeniem usług towarzyszących to jest: o charakterze centrotwórczym w tym szczególności: handlu, rzemiosła, gastronomii, rozrywki, sportu i rekreacji, obsługi finansowej, kultury, zdrowia, administracji, itp. wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, infrastrukturą komunikacyjną i zielenią towarzyszącą.

Poszczególne ww. funkcje terenu mogą być realizowane na odrębnych działkach i terenach niezależnie od siebie.

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- budowa, przebudowa i rozbudowa obiektów budowlanych powinna nawiązywać skalą i gabarytami do lokalnej tradycji budownictwa;
- dopuszcza się sytuowanie usług w parterach budynków lub piwnicach;

- wszystkie przyszłe inwestycje muszą uznać priorytet ochrony terenów mieszkaniowo-usługowych; uciążliwość obiektów i urządzeń (hałas, emisja spalin itp.) nie może przekraczać dopuszczalnych norm na granicy działki zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w przypadku lokalizacji obiektów o funkcjach usługowych zaleca się wydzielenie w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo, a także dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych poza granicami własności;
- na terenach objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami,
- dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę sieci oraz urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, w tym m.in. dopuszcza się możliwość budowy nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV na terenach ogólnodostępnych zapewnieniem dojazdu do drogi publicznej wraz z infrastrukturą energetyczną 15 i 0,4 kV;
- dopuszcza się możliwość zasilania w energię elektryczną z sieci nn-0,4 kV z istniejącej stacji transformatorowej 15/0,4 kV znajdującej się poza obszarem terenu oznaczonego na rysunku studium MW;
- dopuszcza się możliwość zasilania w energię elektryczną z sieci nn-0,4 kV, dla których należy przewidzieć korytarze techniczne 14m (po 7m po każdej ze stron od osi linii).
- dopuszcza się budowę parkingów podziemnych i nadziemnych oraz miejsc postojowych,
- przez teren obszaru przebiegają elektroenergetyczne linie napowietrzne 15 kV, dla których ustala się korytarze techniczne 14m (po 7m po każdej ze stron od osi linii).
- W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych obowiązuje w szczególności zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych, sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisów odrębnych.
- Parametry i wskaźniki urbanistyczne:
 - minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego: 30%;
 - wskaźnik intensywności zabudowy 0,2 – 0,75;
 - maksymalną wysokość zabudowy - 12 m,
 - maksymalną wysokość budynków garażowych i gospodarczych – 6 m;
 - powierzchnia zabudowy nie większa niż 50 % powierzchni działki lub terenu.
 - powierzchnia działki budowlanej nie mniejsza niż 2 000 m².

b) wytwórczo-usługowych i mieszkalno-wytwórczych z zapewnieniem:

- wykształconej infrastruktury technicznej,
- dobrej dostępności transportowej i telekomunikacyjnej,
- zaopatrzenie w energię,
- bezkolizyjnej lokalizacji nie nieograniczającej rozwoju innych, funkcji a szczególnie turystycznych,

- wielkości terenu zapewniającej ograniczenie uciążliwości do własnej działki,
- możliwości lokalizacji towarzyszącego mieszkalnictwa związanego z funkcją, na terenach dla których nie ustalono zakazu zabudowy mieszkaniowej.

Ponadto na terenie w miejscowości Słońsk:

- oznaczonym nr 1 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5 wyznacza się obszar o funkcji terenu górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych – oznaczony symbolem G,

Obszar eksploatacji powierzchniowej złóż piasku i żwiru z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych wraz z niezbędnymi urządzeniami i instalacjami towarzyszącymi, w tym związanymi z eksploatacją i przerobką kruszywa naturalnego, infrastrukturą techniczną, infrastrukturą komunikacyjną i zielenią towarzyszącą,

Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:

- nakaz wydzielenia w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
- ustala się:
 - ✓ kształtowanie wyrobisk i zwalówisk w sposób umożliwiający ich przyszłe zagospodarowanie np. na cele wodne,
 - ✓ nakaz zagospodarowania do celów rekultywacji nadkładu i nieużytecznych masy ziemnych,
 - ✓ w trakcie realizacji inwestycji i eksploatacji złóż piasku i żwiru nakaz podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie zagrożeń dla ujęcia wody dla miejscowości Słońsk,
- dopuszcza się lokalizację:
 - ✓ obiektów zaplecza socjalnego i urządzeń służących prowadzeniu eksploatacji powierzchniowej,
 - ✓ sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym związanych z eksploatacją powierzchniową,
 - ✓ dróg technologicznych,
 - ✓ lokalizację parkingów,
 - ✓ wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie wzdłuż granic terenu;
- dopuszcza się możliwość budowy stacji transformatorowej 15/04 kV w terenach ogólnodostępnych z zapewnieniem dojazdu do drogi publicznej wraz z infrastrukturą techniczną 15 i 0,4 kV;
- przez teren obszaru przebiega dwutorowa elektroenergetyczna linia napowietrzna 15 kV, dla której ustala się korytarze techniczne o szerokości 14m (po 7m po każdej ze stron od osi linii);

- przez teren przebiega rurociąg plynu zlozowego DN 100 wraz ze swiatlowodem relacji Osrodek Grupowy (OG) Kamien Malý – OG Górzycy, dla ktorego ustala sie strefe bezpieczenstwa o szerokosci 12 m , tj. po 6 m na kazda strone od osi rurociagu,
- proponowane miejsca lokalizacji pojedynczych paneli fotowoltaicznych lub zespolow elektrowni fotowoltaicznych kazdorazowo zostana okreslone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla obszarow przeznaczonych pod ww. funkcje lub decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w odniesieniu do zespolu paneli fotowoltaicznych o mocy ponizej 1000 kW;
- w przypadku lokalizacji pojedynczych paneli fotowoltaicznych lub zespolow elektrowni fotowoltaicznych granica strefy ochronnej zwiazanej z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i uzytkowaniu terenu oraz wystepowaniu znacacego oddziaływania na srodowisko tozsama jest z granica terenu wyznaczonego pod niniejsza funkcje;
- Przy lokalizowaniu farm fotowoltaicznych nalezy:
 - zapewnic w trakcie budowy, uzytkowania /eksploatacji zachowanie odleglosci od osi linii elektroenergetycznej, bedacej czescia sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej
 - uwzglednic odleglosci lokalizacji poszczegolnych instalacji fotowoltaicznych od osi istniejacych i projektowanych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych, w poziomie nie mniejsze niz:
 - dla linii napowietrznych WN – 11m po kazdej ze stron od osi linii;
 - dla linii napowietrznych SN – 7m po kazdej ze stron od osi linii;
 - dla linii napowietrznych nn – 3,5 m po kazdej ze stron od osi linii;
 - dla linii kablowych SN i nn – 0,7 m po kazdej ze stron od osi linii;
 - dla linii kablowych WN – 1,5 m po kazdej ze stron od osi linii.
- W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych obowiazuje w szczegolnosci zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych, sadzenia roslinnosci wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiazuje szerokosc pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisow odrębnych.
- Wszelkie ponadnormatywne oddziaływanie powinno zamykac sie w granicach wyznaczonego terenu funkcjonalnego,
- Realizacje przewidzianych inwestycji na terenach funkcjonalnych nalezy zaprojektowac z uwzględnieniem niepogarszania stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
- Parametry i wskaźniki urbanistyczne:
 - intensywnosc zabudowy od 0,01 do 0,95;
 - wysokosc zabudowy:

- ✓ nie większa niż 10 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
 - ✓ nie większa niż 7m dla ogniw fotowoltaicznych,
 - powierzchnia zabudowy dla obiektów i budynków związanych z eksploatacją i przeróbką kruszywa naturalnego - nie większa niż 10 % powierzchni działki budowlanej lub terenu,
 - powierzchnia terenu dla instalacji fotowoltaicznych – nie większa niż 30 % terenu funkcjonalnego,
- oznaczonym nr 2 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5 wyznacza się obszar o funkcji terenu produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych – oznaczony symbolem P,
Obszary aktywności gospodarczej – obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług komercyjnych wraz z niezbędnymi urządzeniami towarzyszącymi, infrastrukturą techniczną, infrastrukturą komunikacyjną i zielenią towarzyszącą.
Zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy:
 - nakaz wydzielenia w obrębie własności miejsc postojowych dla samochodów użytkowników stałych i przebywających okresowo;
 - dopuszcza się lokalizację parkingów;
 - dopuszcza się lokalizację stacji paliw;
 - dopuszcza się wyznaczenie pasa zieleni izolacyjnej, mającego na celu minimalizowanie negatywnego oddziaływania wzdłuż granic terenu;
 - dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę sieci oraz urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, w tym dopuszcza się możliwość budowy stacji transformatorowej 15/04 kV w terenach ogólnodostępnych z zapewnieniem dojazdu do drogi publicznej wraz z infrastrukturą energetyczną 15 i 0,4 kV;
 - przez teren obszaru przebiega elektroenergetyczna linia napowietrzna 15 kV, dla której ustala się korytarze techniczne o szerokości 14m (po 7m po każdej ze stron od osi linii);
 - przez teren przebiega rurociąg płynu złożowego DN 100 wraz ze światłowodem relacji Ośrodek Grupowy (OG) Kamień Mały – OG Górzycza, dla którego ustala się strefę bezpieczeństwa o szerokości 12 m , tj. po 6 m na każdą stronę od osi rurociągu,
 - zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w przepisach odrębnych;
 - Przy lokalizowaniu farm fotowoltaicznych należy:
 - zapewnić w trakcie budowy, użytkowania /eksploatacji zachowanie odległości od osi linii elektroenergetycznej, będącej częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej

- o uwzględnić odległości lokalizacji poszczególnych instalacji fotowoltaicznych od osi istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych, w poziomie nie mniejsze niż:

- dla linii napowietrznych WN – 11m po każdej ze stron od osi linii;

- dla linii napowietrznych SN – 7m po każdej ze stron od osi linii;

- dla linii napowietrznych nn – 3,5 m po każdej ze stron od osi linii;

- dla linii kablowych SN i nn – 0,7 m po każdej ze stron od osi linii;

- dla linii kablowych WN – 1,5 m po każdej ze stron od osi linii.

Uwaga: w przypadku kilku linii kablowych prowadzonych równoległe obok siebie, pas technologiczny liczy się 1,5 metra dla WN lub 0,7 m dla SN od osi skrajnej linii.

- o W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych obowiązuje w szczególności zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych, sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisów odrębnych.
- Wszelkie ponadnormatywne oddziaływanie powinno zamykać się w granicach wyznaczonego terenu funkcjonalnego.
- Realizację przewidzianych inwestycji na terenach funkcjonalnych należy zaprojektować z uwzględnieniem nie pogarszania stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
- Parametry i wskaźniki urbanistyczne:
 - intensywność zabudowy od 0,01 do 3,0;
 - wysokość zabudowy nie większa niż 30 m, za wyjątkiem obiektów i urzędzeń, których wysokość wynika z wymagań technicznych (technologicznych);
 - powierzchnia zabudowy nie większa niż 90 % powierzchni działki lub terenu.
 - powierzchnia terenu dla instalacji fotowoltaicznych – nie większa niż 30 % terenu funkcjonalnego.
 - powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 10% powierzchni działki budowlanej;
 - powierzchnia działki budowlanej nie mniejsza niż 2 500 m².

c) turystycznych z uwzględnieniem:

- walorów przyrodniczo-krajobrazowych i odpowiedniego dla funkcji stanu sanitarnego środowiska,
- sąsiedztwa kąpielisk i plaż w terenach przywodnych oraz urzędzeń sportowo-rekreacyjnych,
- wyprzedzającej lub równoległej realizacji systemu kanalizacyjnego lub własnych urzędzeń neutralizacji ścieków poza zasięgami ww. systemów przy ilości ścieków powyżej 2m³/dobę,
- dogodnych warunków zaopatrzenia w energię elektryczną oraz dostępności usług handlowo-gastronomicznych,
- poprawy dostępności komunikacyjnej w wyniku modernizacji i uzupełnienia układu komunikacji drogowej (wg rysunku),
- nieuciążliwego sąsiedztwa oraz ładu w zabudowie i zagospodarowaniu.

3) zasady i standardy zagospodarowania obszarów uwzględniające wartość przestrzeni oraz zróżnicowane potrzeby i możliwości realizacyjne inwestorów wg tab. 6 i 7,

4) zabudowa i zagospodarowanie o wysokim standardzie kształtowania obiektów:

- zabudowy eksponowanej w krajobrazie, w obszarach:
- ochrony dóbr kultury z kształtowaniem wg warunków konserwatorskich,
- turystycznych, a szczególnie w sąsiedztwie zbiorników wodnych i drogi krajowej nr 22,
- przeznaczonych na cele publiczne,
- mieszkalnictwa willowego, rezydencjonalnego i pensjonatowego.

4. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej

Kierunki i zasady rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej określają przestrzennie rys. 4 poglądowo, z uściśleniami na rys. 5 i 5a.

4.1 System transportu drogowego i ścieżki rowerowe

a) utrzymanie i restrukturyzacja układu drogowo-ulicznego zapewniająca:

- poprawę warunków ruchu na drodze krajowej nr 22 o funkcji transgranicznej z obejściami obszarów zabudowanych wsi Słońsk i Lemierzyce, z uściśleniem wg opracowania specjalistycznego i mpzp (w tym ewentualnego skróconego przebiegu obwodnicy Słońska wg rys. 5a z preferowaniem przebiegu wg rys. 5),
- utrzymanie przebiegu drogi wojewódzkiej nr 134,
- dostosowanie klasyfikacji do pełnionych funkcji układu drogowo-ulicznego w zakresie dróg powiatowych i gminnych,
- uzupełnienie dróg gminnych zapewniających dojazdy do terenów turystycznych w dolinie Łęczy (Lenki),
- możliwości realizacji ścieżek rowerowych w obszarze gminy (wg rys. 5) oraz ciągów pieszo-rowerowych w Słońsku (rys. 5a),

b) tereny obsługi motoryzacji w Słońsku i Lemierzycach w rejonach głównych skrzyżowań, bez powodowania ograniczeń dla ruchu:

- rejonie Lemierzyce - Gaj w ramach turystycznego zagospodarowania lasu,
- w dostosowaniu do potrzeb inwestorów z zachowaniem warunków technicznych i eksploatacyjnych,

c) zakłady wytwórczo-usługowe o dużych masach przewozowych w oparciu o transport drogowy w paśmie drogi krajowej nr 22 w rejonie Słońska i Lemierzyc, z zapewnieniem dogodnych dojazdów ulicami lokalnymi,

d) ścieżki rowerowe wg rys. 5 i 5a:

- w pasach technicznych dróg:
- krajowej nr 22,

- powiatowej nr 1291F,
- bez wydzielonego pasa ruchu na drogach gminnych i leśnych relacji:
 - Słońsk - dolina Łęczy (Lenki) - jez. Radachowskie - Ownice - (Ośno Lubuskie),
 - Ownice - Chartów,
 - Słońsk - (Kłopotowo gm. Witnica),
- ciągi pieszo-rowerowe w Słońsku i Przyborowie.

4.2. Transport kolejowy

Został zlikwidowany. Byłe trasy kolejowe przewiduje się wykorzystać na ścieżki pieszo -rowerowe.

4.3. Transport wodny i szlaki turystyki wodnej

Utrzymanie Międzynarodowej Drogi Wodnej Warty -E70 w parametrach II klasy o nośności do 1000 t z zagospodarowaniem drogi wodnej i szlaku turystycznego z uwzględnieniem warunków ochrony p. powodziowej.

4.3 4. Telekomunikacja

Obsługa telekomunikacyjna poprzez centralę telefoniczną w Słońsku i centralę satelitarną w Lemierzycach. Zapewnienie warunków dla rozwoju powiązań telekomunikacyjnych w dostosowaniu do potrzeb rozwoju:

- w systemie światłowodowym,
- w sieci łączności bezprzewodowej (w oparciu o stacje bazowe telefonii komórkowej):
 - z uwzględnieniem ochrony wartości krajobrazu przyrodniczo-kulturowego i zabytków,
 - lokalizacji poza terenami o funkcji mieszkalnej i turystycznej za zgodą właściciela nieruchomości lub zarządzającego gruntami skarbu państwa lub na gruntach własnych,
 - w oparciu o mpzp w lokalizacjach poza terenami wytwórczo-magazynowymi.

4.5 Zaopatrzenie w wodę

Utrzymanie systemów zaopatrzenia w wodę w zakresie:

a) wodociągu grupowego Słońsk - Przyborów z zapewnieniem docelowo obsługi terenów zabudowy mieszkaniowej i wytwórczo-usługowej oraz zespołów zabudowy turystycznej w rejonie Słońska, a także wyznaczonych w ramach IV zmiany studium terenów:

- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczony symbolem MW.
- górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych – oznaczony symbolem G.

- produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych – oznaczony symbolem P.

a) b) wodociągu grupowego Lemierzyc z obsługą wsi Ownice, z koniecznością:

- realizacji nowego ujęcia i stacji uzdatniania z uściśleniem lokalizacji w oparciu o opracowanie specjalistyczne,

- utrzymania dotychczasowego ujęcia w Lemierzycach, jako awaryjnego źródła zaopatrzenia,

c) wodociągu grupowego Chartów z obsługą wsi Słońsk (gm. Górzycy),

e) d) obsługi rozproszonego osadnictwa wiejskiego z systemu „Malta” w gm. Krzeszycy z utrzymaniem ujęcia w Głuchowie jako awaryjnego źródła zaopatrzenia,

Należy utrzymać i wyznaczyć strefy ochrony sanitarnej uprzednio wymienionych ujęć wody.

Planuje się objęcie docelowo obsługą obszarów rozwoju funkcji mieszkalnych i wytwórczo-usługowych w Słońsku, Przyborowie i Lemierzycach oraz zespołów zabudowy turystyczno-letniskowej w rejonie Ownic.

Dopuszcza się większą agregację systemów grupowych w obszarze gminy, ze względów ekonomiczno-eksploatacyjnych oraz użytkowych (zapewnienie zaopatrzenia w wodę o dobrej jakości). Wyłączone z eksploatacji ujęcia, studnie publiczne i ujęcia zakładów pracy utrzymać należy w tej sytuacji, jako awaryjne źródła zaopatrzenia. Nowe awaryjne ujęcia wody sytuować należy w terenach publicznych zieleni urządzonej lub w terenach zakładów pracy przy zachowaniu obowiązujących parametrów wydajnościowych i lokalizacyjnych. Zaopatrzenie w wodę do celów nawodnień rolniczych wyłącznie z wód powierzchniowych w oparciu o pozwolenia wodno-prawne.

4.6 Odprowadzenie i neutralizacja ścieków

1) sanitarnych:

a) kontynuacja działań w rozbudowie grupowego systemu neutralizacji ścieków „Słońsk-Przyborów”,

b) objęcie systemami grupowymi:

• wsi Lemierzycy i obszaru „Ownice” z przepompowniami w rejonie wsi

i w obszarach turystycznych nad jeziorem Radachowskim:

- wg opracowania specjalistycznego,

- odbiornik kanał Postonii,

• wsi Chartów z włączeniem do systemu „Słońsk - Przyborów” poprzez przepompownię w Chartowie lub alternatywnie wspólny system z gminą Górzycy - „Czarnów-Stańsk-Chartów”:

- poprzez przepompownię w Chartowie i Stańsku,

- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków „Czarnów”,

c) poza zasięgiem w/w systemów dopuszcza się:

- indywidualne systemy neutralizacji ścieków powyżej wielkości granicznej 2 m³/d,

- osadniki bezodpływowe przy ilości ścieków do 2 m³/d,

2) deszczowych:

a) w systemie grupowym wyłącznie w Słońsku, Przyborowie i Lemierzycach z odprowadzeniem do wód otwartych poprzez urządzenia oczyszczające,

b) indywidualne systemy z neutralizacją przed odprowadzeniem do wód otwartych lub do gruntu poza obszarem ochrony wód podziemnych.

4.7 Neutralizacja stałych odpadów

1) neutralizacja stałych odpadów komunalnych współpraca i współdziałania z sąsiednimi gminami w realizacji zakładu utylizacji:

- wariant I w ramach CZG 12 - „Chartów” (wg dotychczasowych przesądzeń),
- wariant II w oparciu o zakład utylizacyjny poza obszarem gminy,

2) neutralizacja odpadów toksycznych w zakładzie utylizacyjnym lub w mogiłnikach poza obszarem gminy,

4.8 Zaopatrzenie w energię

1) elektryczną

- zaopatrzenie poprzez sieci 15 kV i stacje transformatorowe 15/04 kV, z docelowym zasilaniem z GPZ 110/15 kV Górzycy i Krzeszyce,
- utrzymuje się istniejące trasy linii napowietrznych 15 kV ze stosownymi korektami w obszarach przeznaczonych do zabudowy i w rejonach sztucznych zbiorników wodnych,
- uzupełnienie sieci elektroenergetycznej w dostosowaniu do występujących potrzeb:
 - w obszarach zespołów zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i turystyczno-letniskowej preferuje się sieci kablowe doziemne,
 - w Słońsku, Przyborowie, Lemierzycach i zespołach zabudowy turystyczno-letniskowej, w eksponowanych krajobrazowo lokalizacjach preferuje się stacje kontenerowe typu miejskiego,
 - w liniach rozgraniczenia dróg i ulic w uzgodnieniu z zarządzającym,
 - w pozostałych terenach do uściślenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego za zgodą właściciela lub zarządzającego nieruchomością
- dopuszcza się w uzgodnieniu ze służbami ochrony środowiska:
 - małe elektrownie wodne na rzece Łęczy (Lence) wg opracowań specjalistycznych,

- elektrownie wiatrowe z preferowaniem rejonów Słońska i Lemierzyc poza obszarami ochrony przyrody i ochrony krajobrazu oraz o funkcji turystycznej,

2) zaopatrzenia w gaz

a) system przewodowy zaopatrzenia w gaz ziemny - miejscowość Słońsk i Przyborów zasilane gazociągami średniego ciśnienia ze stacji redukcyjno - pomiarowej I °

zlokalizowanej w miejscowości Słubice;

b) gaz płynny - systemy bezprzewodowe w pozostałych obszarach gminy.

3) zaopatrzenie w ciepło

utrzymanie dotychczasowych systemów zaopatrzenia w ciepło, opartych o urządzenia własne z preferowaniem restrukturyzacji źródeł zaopatrzenia w oparciu o technologie ograniczające emisję i paliwa proekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna) z ograniczeniem zużycia paliw stałych.

4.9 System przesyłowy złóż ropy naftowej i gazu ziemnego

W związku potwierdzeniem występowania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz utworzeniem terenów górniczych w obszarze gminy Słońsk (np. teren górniczy Kamień Mały - Koncesja eksploatacyjna wydana przez Ministra Środowiska nr 5/2014 z 31 grudnia 2014 r.) przewiduje się budowę systemów do przesyłu ropy naftowej i gazu ziemnego, a w miarę potrzeby również urządzeń redukujących i pozostałej niezbędnej instalacji obsługującej, łączącej tereny eksploatacji złoża z ośrodkami przetwarzania ropy naftowej i gazu ziemnego np. infrastruktura przesyłowa ropy naftowej i gazu ziemnego do Ośrodka Grupowego Górzycy (Gmina Górzycy).

4.10 System ochrony przeciwpowodziowej

Utrzymanie urządzeń systemu w stanie zapewniającym ochronę p. powodziową w obszarach chronionych przed zalewem wodą „stuletnią” (1%), w zakresie obwałowań, przepompowni melioracyjnych i śluz wałowych. Zagospodarowanie i zabudowa w obszarach chronionych przed zalewem i w odległości do 50 m od w/w urządzeń z uwzględnieniem przepisów szczególnych.

5. Realizacja polityki przestrzennej

Zasady ustalania kolejności działań:

a) zapewnienie warunków do realizacji głównych elementów wg strategii rozwoju i koncepcji polityki przestrzennej (wnioski wg części rozdziału IV, pkt. 5 6.) uwzględniając źródła finansowania:

- zadań wynikających z ponadgminnej polityki przestrzennej,
 - zadań własnych gminy z sukcesywnym opracowaniem mpzp (z maksymalnym wykorzystaniem środków i funduszy pomocowych i celowych),
- b) przygotowanie i uzgodnienie ofert w realizacji zadań polityki przestrzennej w dostosowaniu do występujących zadań i potrzeb na rynku nieruchomości wg propozycji określonych na rys. 5,
- c) rozwój zagospodarowania:
- w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - w oparciu o opracowanie specjalistyczne,
 - na podstawie sukcesywnie sporządzanych mpzp w oparciu o opracowania specjalistyczne i oferty wg przyjętego w studium zakresu i zasad oraz kolejności z sukcesywnym dostosowaniem do potrzeb rynku nieruchomości,
 - decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

5.1 Opracowania specjalistyczne

- a) strategia rozwoju gminy opracowana w pełnym zakresie w oparciu o metodykę stosowaną w krajach U.E. (posiadanie strategii oraz studium uwarunkowań i warunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest pomocne w uzyskaniu środków ekonomicznego wsparcia),
- b) koncepcja polityki przestrzennej, w tym:
- ustalenie kolejności opracowywania planów miejscowych,
 - ustalenie w oparciu o listę przedsięwzięć publicznych priorytetowych inwestycji i działań,
 - program realizacji priorytetowych przedsięwzięć publicznych z określeniem kolejności,
 - kalkulację środków na priorytetowe przedsięwzięcia publiczne dla I fazy działań oraz rozpoznanie możliwych źródeł ich pozyskania,
 - ustalenie listy obszarów, na których prowadzone będzie przygotowanie realizacji niezbędnych inwestycji publicznych,
 - określenie sposobu monitorowania procesu realizacji polityki przestrzennej,
- c) koncepcje programowe:
- koncepcje programowe restrukturyzacji układu drogi krajowej nr 22 - obejścia terenów zabudowanych wsi Słońsk
 - rozwoju systemów kanalizacyjnych w obszarach wiejskich z ewentualnym dokonaniem analiz wariantowych wraz z szacunkami kosztów wg niniejszego studium (~~cz.~~ rozdziału IV pkt. 4.6),
- d) założenia i plan zaopatrzenia gminy w energię,
- e) operaty wodno-prawne sztucznych zbiorników wodnych z koncepcjami zagospodarowania obszarów turystycznych jako podstawy do sukcesywnego opracowania planów miejscowych,

f) badania czystości wód:

- przeznaczonych do celów komunalnych w ujęciach wiejskich,
- jezior i sztucznych zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 15 ha,

g) plany eksploatacji i rekultywacji złóż surowców geologicznych,

h) koncepcje zagospodarowania obszarów turystycznych przy sztucznych zbiornikach wodnych jako podstawy do sukcesywnego opracowywania planów miejscowych,

i) wyznaczenie i ustanowienie stref ochrony sanitarnej ujęć wody i zakładów produkcji zwierzęcej oraz innych obiektów zaliczanych do inwestycji szczególnie szkodliwych dla zdrowia ludzi lub mogących pogorszyć stan środowiska,

j) inwentaryzacja i aktualizacja obiektów zabytkowych wg rejestru i ewidencji,

k) badania i waloryzacja środowiska przyrodniczego,

l) studia lokalizacyjne elektrowni wiatrowych.

5.2 Obszary dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania (mpzp) jest obowiązkowe ze względu na przepisy szczególne

a) zagospodarowania, które powoduje stałe zmiany granic obszarów leśnych (wg ustawy z dnia 28.09. 1991 r. o lasach - [Dz.U. Nr 111 póź. 444 DZ. U. z 2022 r., poz. 672 z późn. zm.](#)):

b) zmiany w zagospodarowaniu, które wymagają uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych (I-III pow. 0,5 ha) na cele nierolnicze,

c) zabudowy i zagospodarowania w obszarach zespołów przyrodniczo-krajobrazowych poddawanych ochronie przez radę gminy,

5.3 Obszary dla których gmina zamierza sporządzić mpzp ze względu na uwarunkowania społeczno-ekonomiczne

a) zespoły zabudowy w wyróżnionych ośrodkach osadniczych i w ich sąsiedztwie wraz z drogami i ulicami,

b) obszary restrukturyzacji układu drogowo-ulicznego:

- dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w zakresie nowych odcinków i zmiany linii rozgraniczenia,
- nowych ulic i dróg dojazdowych w zespołach zabudowy oraz nowych dojazdów w wyniku zmian przeznaczenia pojedynczych działek,
- poszerzania pasów technicznych w tym dla ścieżek rowerowych w ciągach dróg: wojewódzkiej nr 134, powiatowych nr: [1290E](#), [1291E](#), [1292E](#), [1285E](#), [1289E](#).

c) inwestycji liniowych z obiektami towarzyszącymi powodującymi obniżenie wartości nieruchomości ze względu na ograniczenia i utrudnienia w użytkowaniu oraz zmiany struktury gleby (w zakresie systemów ponadlokalnych w tym systemy tranzytowe),

d) urządzeń infrastruktury społecznej i technicznej powodujące zmiany w strukturze użytkowania i władania gruntów (konieczność komunalizacji),

e) inwestycji mogące zawsze znacząco lub mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia ~~z dnia 9 listopada 2010 r.~~ 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (~~Dz. U. Nr 213, poz. 1397~~ Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), jeżeli wymagają tego przepisy szczególne lub powodujących konieczność ustalenia strefy ograniczonego użytkowania,

f) w których zmiana przeznaczenia i zagospodarowania powoduje skutki określone w art. 36 „ustawy o zagospodarowaniu”,

g) zabudowa i zmiany przeznaczenia terenów w obszarach ochrony:

- przyrody,
- dóbr kultury (również w zakresie modernizacji i przebudowy, które zmieniają wygląd obiektu),

h) innych obiektów powodujących obniżenie wartości nieruchomości również z lokalizacją w sąsiedztwie (ze względów krajobrazowych),

i) na obszarach wyznaczonych w ramach zmiany nr 4 studium jako tereny:

- zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – oznaczony symbolem MW.

- górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych – oznaczony symbolem G.

- produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych – oznaczony symbolem P.

6. Wnioski do polityki regionalnej

1. Celowe i konieczne wydaje się uporządkowanie przepisów szczególnych związanych z gospodarką przestrzenną i ich kodyfikacja.

2. Celowe wydaje się wprowadzenie preferencyjnych regulacji w realizacji zadań związanych z:

- uzbrojeniem komunalnym terenów przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
- rozwojem mieszkalnictwa komunalnego wspólnoty samorządowej,
- ochronę dóbr kultury w zakresie rewaloryzacji zespołów przestrzennych i obiektów o wartości historycznej.

3 Opracowanie planu ochrony **Parku Narodowego Ujście Warty** i Parku Krajobrazowego Ujścia Warty, z uwzględnieniem powiązań ekologicznych (korytarze ekologiczne) i programu zadań związanych z inżynierską ochroną środowiska.

4. Celowa wydaje się realizacja GPZ 110/15 w rejonie Ośno Lub. - Rzepin oraz w rejonie Krzeszyc. ~~Wprowadzenie form ochrony przyrody o znaczeniu ponadregionalnym (Park Narodowy) wymaga odrębnych regulacji i zmiany niniejszego studium.~~

5. Zapewnienie preferencyjnych warunków w zakresie przygotowania (mpzp) i realizacji inwestycji związanych z ochroną przyrody.

6. Rekonstrukcja i rewitalizacja pozostałości zamku Joanitów na siedzibę Parku Narodowego i centrum edukacji ekologicznej i usługi hotelarskie w połączeniu z gminnym ośrodkiem kultury.

7. Zapewnienie poprawy czystości wód rzek Warty, Lenki i Postonii poprzez ograniczenie spływu zanieczyszczeń z górnych zlewni znajdujących się poza granicami gminy.

8. Uporządkowanie gospodarki stałymi odpadami w zespole gmin w wyniku realizacji zakładu utylizacji i recyklingu, tak w zakresie stałych odpadów komunalnych jak i odpadów toksycznych.

9. Realizacji międzygminnych systemów infrastruktury technicznej związanej z ochroną środowiska w zakresie:

- neutralizacji i utylizacji stałych odpadów komunalnych,
- systemu przewodowego zaopatrzenia w gaz,
- systemu kanalizacyjnego Czarnów-Żabice-Słońsk-Chartów wg stosownych porozumień międzygminnych,
- obejścia terenów zabudowanych Słońska i Lemierzyc drogą krajową nr 22 o funkcji transgranicznej wg rys. 5 i 5a z uściśleniem i wyborem wariantu w oparciu o opracowania specjalistyczne i preferowane w Studium.

10. Zapewnienie aktualizacji obiektów podlegających ochronie dóbr kultury przez służby konserwatorskie z przekazaniem ewidencji gminie.

11. Ukierunkowanie i zapewnienie warunków do rozwoju szkolnictwa licealnego, zawodowego i wyższego oraz placówek doradztwa rolniczego, w ponadlokalnych ośrodkach obsługi w zakresach istotnych dla rozwoju gminy, w odniesieniu do obsługi turystyki międzynarodowej, ekorolnictwa, eko i agroturystyki.

~~12. Celowe jest opracowanie dla województwa lubuskiego w układzie gmin prognoz biologicznej i pomigracyjnej.~~

7. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W opracowaniach ponadlokalnych ustalono następujące zadania, które powinny być realizowane w gminie Słońsk.

Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp.” Zgodnie z wymogami art. 39 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym został zawarty wykaz inwestycje celu publicznego

o znaczeniu ponadlokalnym, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, radę ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa lubuskiego. W ustaleniach dotyczących gminy Słońsk znalazły się następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wyznaczone w tomie I i uwzględnione w tomie IV ww. dokumentu:

A) Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie systemu przyrodniczego

1. Działania udrażniające w zakresie potrzeb przywracania ciągłości morfologicznej cieków województwa lubuskiego (rz. Ośnianka).
2. Osiągnięcie właściwego stanu ochrony lub jego poprawę w odniesieniu do typów siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym występujących w obszarach Natura 2000, które wymagają ochrony czynnej.
3. Poprawa lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony w odniesieniu do pozostałych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków występujących w obszarach Natura 2000.

B) Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie komunikacji i transportu

1. Modernizacja DK22.
2. Przebudowa nienormatywnego łuku DK22 na odcinku Kostrzyn – Słońsk.
3. Odbudowa budowli regulacyjnych i roboty regulacyjne na Warcie od km 0,0 (m. Kostrzyn n/Odrą) do km 68,2 (m. Santok) i na Noteci swobodnie płynącej (od km 176,2 do km 226,1) dla przywrócenia parametrów II klasy drogi wodnej – na terenie województwa lubuskiego.
4. Modernizacja międzynarodowej drogi wodnej E70.

C) Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie obronności i bezpieczeństwa

1. Odbudowa budowli regulacyjnych i roboty regulacyjne na Warcie od km 0,0 (m. Kostrzyn n/Odrą) do km 68,2 (m. Santok) i na Noteci swobodnie płynącej (od km 176,2 do km 226,1).
2. Zakup sprzętu do monitorowania obiektów ochrony przeciwpowodziowej województwa lubuskiego.
3. Ochrona/zwiększanie retencji leśnej w zlewni. Opracowanie szczegółowej analizy i projektu możliwości zwiększenia retencji leśnej w powiązaniu z Kompleksowym projektem adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych.
4. Odtwarzanie retencji dolin rzek. Opracowanie programu możliwości i efektywności rozstawu lub likwidacji wałów przeciwpowodziowych w regionie wodnym.
5. Modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie. Uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych. Trwałe zabezpieczenie

terenu wokół budynków. Identyfikacja i sporządzanie wyceny działań modernizacyjnych wraz z opracowaniem programu dopłat dla właścicieli budynków przeznaczonych do umocnienia w obszarze zagrożenia powodzią o Q1%.

6. Modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie. Uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych. Trwałe zabezpieczanie terenu wokół budynków. Wdrożenie i realizacja programu dopłat dla właścicieli budynków przeznaczonych do umocnienia w obszarze zagrożenia powodzią o Q1%.

7. Wykup gruntów i budynków. Opracowanie programu wykupów i przesiedleń na terenach szczególnie zagrożonych powodzią.

8. Budowa i usprawnienie lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią. Wprowadzenie Elektronicznego Systemu Ostrzegania Powodziowego.

D) Pozostałe zadania o znaczeniu ponadlokalnym

- Zadania w zakresie systemu przyrodniczego:
 1. Działania na rzecz zapewnienia korzyści ekosystemowych Natury 2000, w szczególności w kwestii łagodzenia skutków zmian klimatycznych oraz adaptacji do zmian klimatu.
 2. Działania na rzecz promocji zrównoważonej turystyki i zielonych miejsc pracy na terenach obszarów Natura 2000 oraz na rzecz promocji innowacyjnych rozwiązań związanych z siecią Natura 2000.
- Zadania w zakresie społeczno-gospodarczym:
 1. Remont sali gimnastycznej wraz z szatnią przy Zespole Szkół w Słońsku.
 2. Budowa kortu tenisowego i boiska do koszykówki w miejscowości Słońsk.
- Zadania w zakresie komunikacji i transportu:
 1. Stworzenie regionalnego planu rozwoju infrastruktury turystycznej dróg wodnych.

Tabela 1

Wybrane wielkości i wskaźniki w gminie SŁOŃSK

Wyszczególnienie	1976 r	1988 r.	1991 r.	1997 r.	1998 r.	2009 r.
1	2	3	4	6	7	8
powierzchnia gminy	159 km ²					158,64 km ²
ludność ogółem	4.750	4.720	4.772	4.699	4.682	4.809
zaludnienie na km ²	29,87	29,69	30,01	30	29	30
przyrost naturalny (na 1000 Mk)	16,9	12,8	6,8	2,9	4,8	0,4
saldo migracji	+24	-66	-46	- 36		-4
wiek:						
przedprodukcyjny	b.d.	1.524	b.d.	1.383	b.d.	1.044
produkcyjny	b.d.	2.582	2.426	2.581	b.d.	3.126
poprodukcyjny	b.d.	613	^ b.d.	735	b.d.	639
ludność w wieku nieprod. na 100 osób produkcyjnych	b.d.	82,8	96,7 [^]	83,6	b.d.	53,8
bezrobocie	--	--	381 [^]	203	195	193
stopa % bezrobocia	--	--	15,7%	8,6%	--	6,2%
zatrudnienie w gospodarce narodowej	b.d.	894	939	777*	893*	761
ilość jednostek REGON	--	--	--	191	229	378
ilość jednostek REGON na 1000 Mk	--	--	--	40,64	48,91	78,6
spółki Joint-Ventures	--	--	--	4**	b.d.	b.d.
ilość oddanych do użytku mieszkań:						
izb:	54 162	3 18	-- --	6 33	7 41	19 115
abonenci telefoniczni na 1000 mieszkańców	19,8	43,0	48,0	100,4	151,4	b.d.

1	2	3	4	6	7	8
ilość obiektów	b.d.	1	1	1	2	3
ilość miejsc noclegowych	--	25	25	11	23	308
korzystający z noclegów	--	52	70	85	462	3740
udzielone noclegi	--	202	70	341	812	7274
średni pobyt	--	3,9	1,0	4,0	1,8	1,9

*wg miejsca pracy bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz zakładów o zatrudnieniu mniej niż 5 osób.

**dane na rok 1996

-brak zjawiska -

dane z poł. 1994

b.d. -brak danych

^ -dane z

Wojewódzkiego

Biura Pracy

Tabela 2

Rozmieszczenie ludności w GMINIE SŁOŃSK

Wyszczególnienie	procesy w latach 1980-88	stan 1988 r.	stan 1999r.	% wzrostu /spadku w stosunku do 1988 r.	proces w latach 1988-99	Stan wg UG 2009 r.	% wzrostu /spadku w stosunku do 1988 r.
1	2	3	4	5	6		
Ogółem	stagnacja	4.699	4.965	104,2	stagnacja	4912	105
Obręby: ludność zameldowana czasowo i na stałe							
Budzigniew	regres	83	83	100,0	stagnacja	77	93
Chartów	regres	79	80	101,3	stagnacja	93	118
Gluchowo	regres	187	196	104,8	stagnacja	198	106
Grodzisk	regres	120	97	80,8	duży regres	100	83
Jamno	regres	147	148	100,7	stagnacja	154	105
Lemierzyce	regres	604	669	110,8	rozwój	629	104
Lemierzycko	Rozwój	60	56	93,3	regres	49	82
Ownice	regres	303	287	87,0	duży regres	306	101
Połne	regres	100	86	86,0	duży regres	78	78
Przyborów	stagnacja	209	208	99,5	stagnacja	196	94
Słońsk	rozwój	2.807	3.055	108,8	rozwój	3032	108

Tabela 3

Użytkowanie gruntów w gminie SŁOŃSK

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem w ha	w tym :													
		Razem	%	użytki rolne				grunty pod lasami i zadrzewieniami		grunty pod wodami	użytki kopalniane	tereny komunikacyjne	tereny osiedlowe	tereny różne	nieużytki i pow. wyrów-
				grunty orne	sady	łąki	pastwiska	obszar	%						
1989 r.	15.886	6.479	40,8	2.885	3	2.788	803	6.994	43,8	497	2	392	254	70	1.228
1997 r.	15.886	6.382	40,2	2.827	3	2.786	766	7.073	44,5	497	--	389	248	74	1.223
2010 r.*	15.832	10.502	66,3	2.934	3	6.344	744	3.720	23,5	392	0	369	253	58	750

*) dane wg powierzchni ewidencyjnej

Tabela 3a

Struktura władania użytkami rolnymi w gminie SŁOŃSK

Wyszczególnienie (na koniec roku)	Powierzchnia użytków rolnych w ha	w tym :					
		AWRSP / ANR		komunalne nadające się do zagospodarowania		prywatne	
		obszar	%	obszar	%	obszar	%
1997 r.	6.382	3.139	49,2	273	4,3	2.970	46,5
2010 r.	10.502	1.791	17,1	107	1,0	8.604	81,9

Obiekty podlegające ochronie w gminie SŁOŃSK

I. Park narodowy (1):

Nazwa	Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:	Pow. pod ochroną:	Właściciel, zarządzający	Opis przedmiotu poddianego ochronie:	plan ochrony
2	3	6	7	9	
<p>Park narodowy „Ujście Warty”</p>	<p>utworzony 1 lipca 2001 roku rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie utworzenia Parku Narodowego „Ujście Warty” (Dz.U. Nr 67, poz. 681)</p>	<p>7.955,86 ha + 10.453,99 ha otuliny</p>	<p>Siedziba dyrekcji parku znajduje się w <u>Chyrzynie</u> koło <u>Kostrzyna</u> nad <u>Odrą</u>.</p>	<p>Powstał z połączenia rezerwatu Słońsk i części Parku Krajobrazowego Ujście Warty, obejmuje rozlewiska u ujścia rzeki <u>Warty</u> do <u>Odry</u>, wytworzone w dużej mierze przez rzekę <u>Postomię</u>. Park został założony dla ochrony unikalnych terenów podmokłych, rozległych łąk i pastwisk, które są jedną z najważniejszych w Polsce ostoją ptaków wodnych i błotnych. Na terenie Parku stwierdzono obecność 245 gatunków ptaków, w tym 174 lęgowych. Az 26 z nich należy do gatunków ginących w skali światowej. Są to m.in. <u>wodniczka</u>, <u>derkacz</u>, <u>rycyk</u>, <u>żuraw</u>, <u>bak</u>, <u>bączek</u>, <u>rybitwa czarna</u>. Tutaj znajduje się największe w Polsce zimowisko arktycznego gatunku <u>labedzia krzykliwego</u>, a także około 50 <u>bielików</u>.</p>	<p>Zarządzeniem nr 3 Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2014 r. ustanowiono zadania ochronne na 2014- 2018 dla Parku Narodowego „Ujście Warty”.</p>

II. Rezerwy przyrody (2):

Nr rej. woj.	Nazwa	Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:	RODZAJ Typ /podtyp	Gmina Obr. Ewid. Dz. nr	Pow. pod ochroną:	Właściciel, zarządzający	Cel ochrony:	Opis przedmiotu poddanego ochronie:	plan ochrony
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
17	Rezerwat przyrody LEMIERZYCE	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Lemierzyce”	LEŚNY EL (leśny i borowy) <i>Imn</i> (<i>fasów mieszanych h nizinnych</i>)	Słotisk Lemierzyce Nr 34-315	3,32 ha	Skarb Państwa, N-cwo Osno Lubuskie	Zachowanie ze względów dydaktycznych, naukowych fragmentu lasu mieszanego o naturalnym charakterze.	Rezerwat graniczy od północy z rzeką Postomią i bagnem, od zachodu z powierzchnią leśną, od południa z gruntami innymi i osadą N-cwia oraz na długości 90 m z gruntami wsi Lemierzyce. Rezerwat stanowi fragment naturalnego lasu mieszanego, porastającego strome zbocze. Drzewostan jest wielopiętrowy, w łszym piętrze występuje Ol, Bk, w wieku około 175 lat. WII-gim piętrze występuje Jw, Wz, Gb, Lq, Lp, Ol, Js, Brz, KJ, Md w wieku około 120 lat. Zmieszanie kępowe i jednostkowe. W rezerwacie występuje szereg drzew o charakterze pomnikowym. Podszycie tworzy bez czarny, buk, tawuła, czeremcha, berberys, leszczyna sporadycznie cis. W runie: konwalia, zawilec, fiolek, glistnik, jaskółcze ziele, narecznica, kokoryzka, niecierpek, jastrzębiec, trawy. Znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 pn. „Ujście Warty”/PLC080001 uznanego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 229 z 2004 r., poz. 2313)	Rozporządzenie Nr 16 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody o nazwie „Lemierzyce” - (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 25 z 22.04.2004 r., poz. 446)
52	Rezerwat przyrody DOLINA POSTOMI	Rozporządzenie Nr 1 Wojewody Lubuskiego z dnia 6 stycznia 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 2 z dnia 17 stycznia 2005 r., poz. 25)	LEŚNY EL (leśny i borowy) <i>Im</i> (leśny i nizinnych)	Słotisk Lemierzyce Nr 314 Nr 318 - Nr 836 - Nr 840 - Nr 842 - Nr 844 - Nr 846 - Nr 848 - Nr 850 - Nr 852 - Nr 854 - Nr 856 -	3,32,30 ha 3,8157 ha 7,2390 ha 2,3307 ha 5,5619 ha 7,0979 ha 10,6921 ha 12,8455 ha 4,4307 ha 1,3477 ha 2,3916 ha 7,5807 ha RAZEM: 68,6524 ha 65,3335 ha	Skarb Państwa, N-cwo Osno Lubuskie	Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych i nieleśnych	„Dolina Postomii” obejmuje południową krawędź i dno doliny Postomii, stanowiącej jednocześnie krawędź szerokiej pradoliny Warty. Dno doliny zajmują zbiorowiska szuwarowe i fajkowe. Graniczą one przestronnie z wąskimi pasem łęgów olszowo-jesionowych. Na wyższych terenach i stromych krawędziach doliny zachowały się bardzo dobrze wykształcone fragmenty lasów gradowych i olbrów acydofilnych. Rezerwat jest ostoją szeregu ginących i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, przede wszystkim płasków i owadów. Występuje tu m.in.: bluszcz pospolity, cis pospolity, czerniec gronkowy, drzewnek przoskwiolistny, kokorycz wąjła, konwalia majowa, paprotka zwyczajna, przyłuszczka pospolita, anierzyca przebieśnięt, zankiel zwyczajny. Zlokalizowano tutaj około 80 drzew o wymiarach pomnikowych. W grupie chrząszczy kółkowatych stwierdzono 32 gatunki, w tym rzadkie i ginące. Awifauna łęgowa rezerwatu liczy 50 gatunków ptaków. Znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 o nazwie „Ujście Warty” (nr PLC080001)	-

III. Park Krajobrazowy (1) – „Ujście Warty”

Nr rej. woj.	Nazwa	Data i akt prawny obejmujący ochroną:	POŁOŻENIE:	Areal objęty ochroną:	Opis przedmiotu podlegającego ochronie:
1	2	3	4	5	6
6	<p>Park krajobrazowy „UJSCIE WARTY”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozporządzenie Wojewody Gorzowskiego Nr 7 z dnia 18 grudnia 1996 roku w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” / Dz. Urz. woj. gorzowskiego Nr 1 z 14 lutego 1997 r./. - Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 4 czerwca 2002 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Nr 7 Wojewody Gorzowskiego z dnia 18 grudnia 1996 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego p. n. „Ujście Warty” / Dz. Urz. z 2002 r. nr 61, poz. 768/. - Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Lubuskiego z dnia 15 listopada 2004 r. o zmianie rozporządzenia Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 4 czerwca 2002 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 91 poz. 1357). 	<p>POŁOŻENIE:</p> <p>szerokość geograficzna x = 520 – 32” – 00” długość geograficzna y = 140 – 40’ – 00” - powierzchnia parku ogólnie: • województwa zachodniopomorskiego: - gm. Boleszkowice • województwa lubuskiego: - gm. Włtnica - gm. Górzycza - gm. Słońsk - m. Kostzyn</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 20.532,46 ha - 17.788,49 ha - 1.798,49 ha - 18.733,97 ha - 4.369,74 ha - 7.150,94 ha - 6.152,67 ha - 1.060,72 ha 	<p>Opis przedmiotu podlegającego ochronie:</p> <p>Utworzony Park Krajobrazowy to jeden z najcenniejszych pod względem ornitologicznym obszarów kraju. Powołano go dla ochrony rezerwalu przyrody „Słońsk”, obejmując rozlewiska Warty w jej dolnym biegu, kserotermiczne skarpy doliny Odry jak również wiele cennych zabytków kulturowych.</p> <p>Park obejmuje inne formy chronione Rezerwaty przyrody: „Lemierzycze” – 3,32 ha, „Dolina Postomii” – 66,65 65,33 ha w gm. Słońsk</p> <p>Park podlega ochronie w zakresie międzynarodowego prawa ochrony przyrody: Obszar Natura 2000 PLC080001 pn. „Ujście Warty”</p>

III. Park krajobrazowy (1) – „Ujście Warty”

<u>Nazwa</u>	<u>Data i akt prawny obejmujący ochroną</u>	<u>Położenie i powierzchnia w ha</u>	<u>Cel ochrony</u>
<p><u>Park krajobrazowy „Ujście Warty”</u></p>	<p><u>Rozporządzenie Wojewody Gorzowskiego Nr 7 z dnia 18.12.1996 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” / Dz. Urz. woj. gorzowskiego Nr 1 z 14 lutego 1997 r./ ze zmianami:</u> <u>- Uchwała Nr XLIII/647/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 30 marca 2018 r., poz. 828).</u></p>	<p><u>obejmuje obszar o powierzchni 17697,89 ha w województwie lubuskim, położony w gminach: Kostrzyn nad Odrą (863,98 ha), Witnica (4087,79 ha) w powiecie gorzowskim, Górzycza (7171,67) w powiecie ślubickim, Słońsk (5574,45 ha) w powiecie sulecińskim³¹.</u> <u>Park zlokalizowany jest tak na terenie województwa zachodniopomorskiego, w gminach: Boleszkowice i Mieszkowice</u></p>	<p><u>1) ochrona wartości przyrodniczych, w tym:</u> <u>a) biocenozy o charakterze naturalnym lub półnaturalnym pogranicza mezoregionów Równiny Gorzowskiej, Kotliny Freienwaldzkiej i Gorzowskiej, Pojezierza Łagowskiego oraz Lubuskiego Przełomu Odry,</u> <u>b) zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, w tym łęgowych,</u> <u>c) muraw kserotermicznych, łąk i starorzeczy,</u> <u>d) gatunków zwierząt i ich siedlisk; utrzymanie lub wzmacnianie różnorodności gatunkowej zwierząt w naturalnych miejscach ich bytowania, tworzenie ostoi dla zwierząt przez ograniczanie aktywności turystycznej i innych form użytkowania na obszarach szczególnie cennych pod względem przyrodniczym;</u> <u>2) ochrona wartości historycznych i kulturowych, w tym:</u> <u>a) tradycyjnego modelu gospodarowania rolnego, w szczególności utrzymanie łąk kośnych i wypasu bydła,</u> <u>b) zachowanie obiektów historycznego budownictwa i układów ruralistycznych,</u> <u>c) kompleksu Starego Miasta i Twierdzy w Kostrzynie nad Odrą w zakresie terenów objętych ochroną konserwatorską zabytków,</u> <u>d) stanowisk archeologicznych;</u> <u>3) walorów krajobrazowych, w tym:</u> <u>a) nadodrzańskich i nadwarciańskich krajobrazów z otwarciami widokowymi na zakola i meandry wraz z ich źródnicowanymi brzegami,</u> <u>b) układów zieleni komponowanej, w szczególności założenia parkowych i cmentarnych.</u></p>

³¹ Dane: Uchwała NR XLIII/647/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”

IV. Pomniki przyrody(4)

Lp.	Wg rej RDOS	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość	Obręb ewid.	Nr działki ewid.	Położenie geograficzne (długość geograficzna, szerokość geograficzna)			Opis lokalizacji	Forma własności	Rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór	Ochrona w zakresie prawa międrzyn.
										stopnie [°]	minuty [']	sekund ["]					
1			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
640		Głaz narzutowy	R. WL Nr 46 z 19 maja 2006 r. Dz.U. Wg. Lub. Nr 38 poz. 846 z dn. 5.06.2006 r./	Głaz narzutowy	1120 cm	2 m	Lemierzycze	obr. ewid. Lemierzycze os 32	dz. nr 839	53 14	0 54	4324 28	N-cтво Оśно Lubuskie, obr. Jeśny Оśно Lubuskie, L-cтво Lemierzycze, oddz. 4 h.	własność: Skarb Państwa w zarządzie N-cтва Оśно Lubuskie	Ls	N-cтво Оśно Lub.	Tak
641		Topolia czarna / Populus nigra/	R. WL Nr 41 z 19 maja 2006 r. Dz.U. Wg. Lub. Nr 38 poz. 841 z dn. 5.06.2006 r./	Topolia czarna / Populus nigra/	600 cm	ok. 25 m	Słońsk	obr. ewid. 37	dz. nr 184	52 14	35 49	652 1525	Rośnie przy budynku przepompowni w Przyjezowia.	własność: Skarb Państwa w zarządzie WZMIUW Oddz. w Gorzowie Wlkp	Tr	Wójt Gminy Słońsk	Tak
642		Dąb szypułkowy / Quercus robur/	R. WL Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U. Wg. Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006r	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	460 cm	ok. 28 m	Słońsk	obr. ewid. 37	dz. nr 1592/3	52 14	33 48	4701 988	Rośnie w parku wiejskim.	własność: Gmina Słońsk	Bz	Wójt Gminy Słońsk	Nie
643		Lipa szerokolistna / Tilia platyphyllos/	R. WL Nr 14 z 28 lutego 2006. Dz.U. Wg. Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006r	Lipa szerokolistna / Tilia platyphyllos/	380 cm	ok. 24 m	Słońsk	obr. ewid. Słońsk 37	dz. nr 1412/1	52 14	34 48	1407 2337	własność: Gmina Słońsk. Rośnie na placu zamkowym.	własność: Gmina Słońsk	B-RV	Wójt Gminy Słońsk	Nie

V. Użytki ekologiczne (1)

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Data utworzenia	Pow. [ha]	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Obręb ewkl.	Nr działek ewidencyjnych	Opis lokalizacji	Forma własności, rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór nad obszarem	Opis	Ochrona w zakresie prawa między-narod.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
313/1	NAD POSTOMIĄ	03.05.2002 r.	0,25	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U.Woj.Lub. Nr 44, poz. 554)	Lemleżyce	12	N-ctwo Ośno Lub. oddz. 12a	Skarb Państwa N-ctwo Ośno Lub.	N-ctwo Ośno Lub.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	-

VI.

VI. Obszary chronionego krajobrazu

Lp. Wyk.	Nazwa	Położenie administracyjne:	Pow. [ha]	5	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
1	2	3	4	5	
6.	5-Gorzowsko-Krzyszczka Dolina Warty	Powierzchnia całkowita: W gminach: - Bogdaniec - Deszczno - Krzeszyce - Lubiszyn - Słońsk - Witnica	15 086 ha 7.660 ha 343 ha, 6.028 ha 7 ha 221 ha, 827 ha		Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu /Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego z 2006 r. Nr 24 poz. 1189; Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego z 2008 r. Nr 91 poz. 2373; Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego z 2009 r. Nr 4 poz. 99; Uchwała Nr LXV/579/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 października 2010 r. zmieniająca rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu /Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 113 poz. 1820 z dn. 10.12.2010 r./
13.	11A-Ośnińska Rwana z Jeziołem Radachowskim	Powierzchnia całkowita: W gminach: - Ośno Lub. - Słońsk	14.223 ha 150 ha, 2.073 ha		j.w.

VII. Obszary Natura 2000

Kod obszaru	Nazwa	Pow. [ha]	Typ obszaru	Położenie środka
1	2	3	4	5
PLC080001	Ujście Warty	Powierzchnia całkowita: 33 297,4	C (powierzchnia wydzielonego OSO – obszaru specjalnej ochrony ptaków odpowiadającego wydziałonemu SOO- specjalnemu obszarowi ochrony siedlisk)	Diługość geograficzna: E 14 52 27 Szerokość geograficzna: N 52 36 13

Obszary chronionego krajobrazu

<u>Nazwa</u>	<u>Data i akt prawny obejmujący ochroną</u>	<u>Położenie i powierzchnia w ha</u>
<u>5- Gorzowsko – Krzeszycka Dolina Warty</u>	<u>Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu /Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zmianami/</u>	<u>powierzchnia całkowita 16 669³² ha w gminach: Gorzów Wlkp. Bogdaniec, Deszczno, Krzeszyce, Lubiszyn, Witnica i Słońsk na powierzchni 6.152,57 ha (w rejonie Lemierzyc)</u>
<u>11A- Ośniańska Rynna z Jeziorem Radachowskim</u>	<u>Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu /Dz. Urzędowy Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zmianami/</u>	<u>powierzchnię całkowitą: 2.223³³ ha w gminach: Ośno Lub. i Słońsk na powierzchni 2.073 ha (w rejonie Ownic i Chartowa).</u>

³²Dane – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.OCHK.516.pdf>, data dostępu 11.01.2023 r.,)

³³Dane: [rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu](#)

Tabela - Zał. 5a

**Obiekty o wartościach archeologicznych
w gminie Słońsk**

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska	Chronolog ia	Nr Rejestru Zabytków
47-08	Budzigniew	1	2	śląd osadniczy	PR	
47-08	Budzigniew	2	17	śląd osadniczy	PR	
47-08	Budzigniew	3	18	śląd osadniczy	EK	
47-08	Budzigniew	4	29	wieś	NOW	
47-08	Czaplin	1	11	śląd osadniczy	KŁ	
47-08	Czaplin	2	12	śląd osadniczy	PR	
47-08	Czaplin	3	13	śląd osadniczy	PR	
47-08	Czaplin	4	14	osada	KPL	
47-08	Czaplin	5	15	śląd osadniczy	WŚ	
47-08	Czaplin	6	30	wieś	NOW	
47-08	Jamno	1	16	śląd osadniczy	PR	
47-08	Polne	1	1	śląd osadniczy	N?	
48-07	Przyborów	1	1	skarb - monety srebne	WŚ	
48-07	Przyborów	2	2	cmentarzysko	WŚ (faza D)	
48-07	Przyborów	3	3	osada	PR, WŚ, PŚ, NOW	
48-07	Przyborów	4	4	osada	EK, OWR, WŚ, PŚ	
48-07	Przyborów	5	5	osada	OWR, PŚ	rej.zab. L- 3/2000 z dn. 24.03.2000
48-07	Przyborów	6	6	śląd osadniczy	PŚ	
48-07	Przyborów	7	7	osada	PŚ	
48-07	Przyborów	8	8	śląd osadniczy	PŚ	
48-07	Przyborów	9	9	śląd osadniczy	PŚ, NOW	
48-07	Przyborów	10	10	cmentarzysko	KŁ-EB	
48-08	Jamno	6	1	śląd osadniczy	EK	
48-08	Jamno	2	2	osada	WŚ (faza D)	
48-08	Jamno	3	3	śląd osadniczy	EK	
48-08	Jamno	4	4	śląd osadniczy	EK	
48-08	Jamno	5	5	śląd osadniczy	EK	
48-08	Gluchowo	1	6	osada/ śląd osadniczy	PŚ/ EK	
48-08	Gluchowo	2	7	śląd osadniczy	EK, PR	
48-08	Gluchowo	3	8	śląd osadniczy	EK	
48-08	Gluchowo	4	9	śląd osadniczy	EK	
48-08	Gluchowo	5	10	śląd osadniczy	EK	
48-08	Lemierzyce	1	11	osada/ śląd osadniczy	N-KPL/ młodszy M	
48-08	Słońsk	1	12	cmentarzysko ciałopalne	I w. p.n.e.	

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr Rejestru Zabytków
48-08	Słońsk	2	13	śląd osadniczy	WŚ	
48-08	Słońsk	3	14	cmentarzysko ciałopalne/ cmentarzysko szkieletowe	KŁ - Ha/ ?	
48-08	Słońsk	4	15	cmentarzysko ciałopalne	KŁ	
48-08	Słońsk	5	16	cmentarzysko ciałopalne	późny OWR - II-IV w.	
48-08	Słońsk	6	17	śląd osadniczy	N	
48-08	Słońsk	7	18	osada	WŚ	
48-08	Słońsk	8	19	śląd osadniczy	PR, NOW	
48-08	Słońsk	9	20	osada	PR	
48-08	Słońsk	10	21	śląd osadniczy	PR	
48-08	Słońsk	11	22	śląd osadniczy	PR, PŚ	
48-08	Słońsk	12	23	osada/ śląd osadniczy	PR/ WŚ	
48-08	Słońsk	13	24	osada/ śląd osadniczy	PR/ WŚ	
48-08	Słońsk	14	25	osada	PR	
48-08	Słońsk	15	26	osada	PŚ, NOW	
48-08	Słońsk	16	27	osada	EK	
48-08	Słońsk	17	28	śląd osadniczy	PR	
48-08	Słońsk	18	29	śląd osadniczy	EK	
48-09	Głuchowo	6	30	obozowisko/ osada/ śląd osadniczy	MN/ WŚ/ NOW	
48-09	Głuchowo	7	31	obozowisko/ śląd osadniczy	MN/ WŚ	
48-09	Głuchowo	8	32	obozowisko/ śląd osadniczy	N?/NOW	
48-09	Głuchowo	9	33	osada/ śląd osadniczy	KPL/ ŚR, NOW	
48-09	Głuchowo	10	34	śląd osadniczy	MN, NOW	
48-09	Grodzisk	1	29	?	?	
48-09	Grodzisk	2	35	śląd osadniczy	MN, NOW	
48-09	Grodzisk	3	36	osada/ śląd osadniczy	WŚ?/ NOW	
48-09	Grodzisk	4	37	śląd osadniczy	ST, NOW	
48-09	Grodzisk	5	38	śląd osadniczy	ST, NOW	
48-09	Grodzisk	6	39	śląd osadniczy	N?	
48-09	Lemierzyce	1	1	grodzisko/ osada?	WŚ/ KŁ	
48-09	Lemierzyce	2	2	osada	KŁ, KPL	
48-09	Lemierzyce	3	3	osada?/śląd osadniczy	KP/ ST, ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	4	4	osada	WŚ	
48-09	Lemierzyce	5	5	osada	WŚ	
48-09	Lemierzyce	6	6	śląd osadniczy	KŁ	

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr Rejestru Zabytków
48-09	Lemierzyce	7	9	śląd osadniczy	XVII-XIX w.	
48-09	Lemierzyce	8	10	śląd osadniczy	KŁ?	
48-09	Lemierzyce	9	11	śląd osadniczy	ST	
48-09	Lemierzyce	10	12	osada	KŁ	
48-09	Lemierzyce	11	13	obozowisko/ osada/ śląd osadniczy	MN/ WŚ/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	12	14	obozowisko/ osada/ śląd osadniczy	M/ KPL?, WŚ/ PŚ	
48-09	Lemierzyce	13	15	obozowisko/ śląd osadniczy	M?/ NOW	
48-09	Lemierzyce	14	16	śląd osadniczy	MN	
48-09	Lemierzyce	15	17	obozowisko/ śląd osadniczy	KPL?/ NOW	
48-09	Lemierzyce	16	18	obozowisko?/ śląd osadniczy	N/ NOW	
48-09	Lemierzyce	17	19	osada/ śląd osadniczy	KPL, WŚ/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	18	20	śląd osadniczy	N	
48-09	Lemierzyce	19	21	osada/ śląd osadniczy	KPL/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	20	22	osada/ śląd osadniczy	KPL, WŚ/ NOW	
48-09	Lemierzyce	21	23	osada	KPL	
48-09	Lemierzyce	22	24	śląd osadniczy	N?	
48-09	Lemierzyce	23	25	obozowisko/ śląd osadniczy	M?/ NOW	
48-09	Lemierzyce	24	26	osada/ śląd osadniczy	N/ NOW	
48-09	Lemierzyce	25	27	obozowisko	MN	
48-09	Lemierzyce	26	28	obozowisko/ śląd osadniczy	MN/ NOW	
48-09	Lemierzyce	27	41	osada/ śląd osadniczy	N, OWR?, WŚ/ NOW	
48-09	Lemierzyce	28	42	osada/ śląd osadniczy	KPL, OWR, WŚ?/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	29	43	stanowisko przetwarzania krzemienia/ osada/ śląd osadniczy	MN/ WŚ?/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	30	44	śląd osadniczy	MN	
48-09	Lemierzyce	31	45	śląd osadniczy	ST	
48-09	Lemierzyce	32	46	śląd osadniczy	ST	
48-09	Lemierzyce	33	47	śląd osadniczy	N?	
48-09	Lemierzyce	34	48	śląd osadniczy	MN, WŚ?, NOW	

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr Rejestru Zabytków
48-09	Lemierzyce	35	49	osada/ ślad osadniczy	KPL?/ NOW	
48-09	Lemierzyce	36	50	ślad obozowiska/ ślad osadniczy	M?/ NOW	
48-09	Lemierzyce	37	51	stanowisko przetwarzania krzemienia/ ślad osadniczy	MN/ NOW	
48-09	Lemierzyce	38	52	osada/ ślad osadniczy	KPL, WŚ/ NOW	
48-09	Lemierzyce	39	53	osada/ ślad osadniczy	KPL, WŚ/ NOW	
48-09	Lemierzyce	40	54	osada?/ślad osadniczy	WŚ/ NOW	
48-09	Lemierzyce	41	55	osada/ ślad osadniczy	WŚ/ N, ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	42	56	ślad osadniczy	N?, WŚ, ŚR	
48-09	Lemierzyce	43	57	ślad osadniczy	ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	44	58	osada/ ślad osadniczy	KPL?, Kł, WŚ/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	45	59	osada/ ślad osadniczy	N?, WŚ/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	46	60	ślad osadniczy	MN, NOW	
48-09	Lemierzyce	47	61	stanowisko przetwarzania krzemienia/ osada/ ślad osadniczy	MN/ Kł/ ŚR, NOW	
48-09	Lemierzyce	48	62	osada/ ślad osadniczy	N/ NOW	
48-09	Lemierzyce	49	63	osada?	KPL?	
48-09	Lemierzyce	50	64	stanowisko przetwarzania krzemienia/ osada/ ślad osadniczy	MN/ ST/ NOW	
48-09	Lemierzyce	51	65	ślad osadniczy	KPL?, NOW	
48-09	Lemierzyce	52	66	stanowisko przetwarzania krzemienia	N?	
48-09	Lemierzyce	53	67	ślad osadniczy	ST, ŚR	
48-09	Lemierzyce	54	68	ślad osadniczy	ST	
48-09	Lemierzyce	56	138	ślad osadniczy	N (KCW?)	
48-09	Lemierzyce	57	139	ślad osadniczy	N (KCW)	
48-09	Lemierzyce	58	140	ślad osadniczy	N (KCW)	
48-09	Lemierzyce	59	141	ślad osadniczy	N (KCS?)	
48-09	Lemierzyce	60	142	ślad osadniczy	N (KCS?)	
48-09	Lemierzyce	61	143	ślad osadniczy	N (KCS)	
48-09	Lemierzyce	62	144	ślad osadniczy	1695 r.	

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr Rejestru Zabytków
48-09	Lemierzyce	63	145	śląd osadniczy	1872 r.	
48-09	Lemierzyce	64	147	śląd osadniczy	po 1621 r.	
48-09	Lemierzycko	1	40	śląd osadniczy	ST, NOW	
49-07	Słońsk	19	36	śląd osadniczy	PŚ-NOW	
49-07	Słońsk	20	37	śląd osadniczy	PŚ	
49-08	Chartów	1	25	śląd osadniczy	EK	
49-08	Chartów	2	26	śląd osadniczy	EK	
49-08	Chartów	3	27	śląd osadniczy	N, ST, PŚ-NOW	
49-08	Chartów	4	28	śląd osadniczy	PŚ-NOW	
49-08	Ownice	1	1	cmentarzysko ciałopalne	V OEB- Ha C (Kł.)	
49-08	Ownice	2	2	cmentarzysko ciałopalne	Kł-EB	
49-08	Ownice	3	3	grodzisko	?	
49-08	Ownice	4	4	śląd osadniczy	?	
49-08	Ownice	5	5	śląd osadniczy	ST	
49-08	Ownice	6	6	śląd osadniczy	EK, ST, NOW	
49-08	Ownice	7	7	śląd osadniczy/ punkt osadniczy	EK, NOW/ ST	
49-08	Ownice	8	8	osada/ ślad osadniczy	OWR/ EK, NOW	
49-08	Ownice	9	9	śląd osadniczy	EK	
49-08	Ownice	10	10	śląd osadniczy	ST, NOW	
49-08	Ownice	11	11	śląd osadniczy	EK, OWR	
49-08	Ownice	12	12	punkt osadniczy	KP (OLA C-D), PŚ-NOW	
49-08	Ownice	13	13	śląd osadniczy	ST, PŚ	
49-08	Ownice	14	14	śląd osadniczy/ punkt osadniczy	NOW/ OWR	
49-08	Ownice	15	15	śląd osadniczy	EK	
49-08	Ownice	16	16	śląd osadniczy/ punkt osadniczy	EK/ OWR?	
49-08	Ownice	17	17	śląd osadniczy/ punkt osadniczy	EK, NOW/ ST	
49-08	Ownice	18	18	śląd osadniczy/ punkt osadniczy	NOW/ ST	
49-08	Ownice	19	19	śląd osadniczy	NOW	
49-08	Ownice	20	20	śląd osadniczy	EK, ST, NOW	
49-08	Ownice	21	21	śląd osadniczy	EK, ST, PŚ-NOW	
49-08	Ownice	22	22	śląd osadniczy	PŚ-NOW	
49-08	Słońsk	1	29	osada	Kł (IV-V OEB)	
49-08	Słońsk	21	30	śląd osadniczy	EK, NOW	
49-08	Słońsk	22	31	śląd osadniczy	N-EB, NOW	
49-08	Słońsk	23	32	śląd osadniczy	WŚ, NOW	
49-08	Słońsk	24	33	śląd osadniczy	N-EB, NOW	

AZP	Miejscowość	Nr stan. w miejs.	Nr stan. na ob.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr Rejestru Zabytków
49-08	Słońsk	25	34	śląd osadniczy	EK, OWR, NOW	
49-08	Ownice	23	35	2 ślad, pkt osadn.	EK, KŁ?, NOW	
49-08	Ownice	24	36	śląd osadn.	OWR	
49-08	Ownice	25	37	śląd osadn.	KŁ, OWR	
49-08	Ownice	26	38	śląd osadn, osada produkcyjna	KCW, KŁ?- EB	

Tabela - Zał. 5b

**WYKAZ ZABYTKÓW NIEMUCHOMYCH ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY SŁOŃSK
WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW**

Obiekt	Miejscowość	Powiat	Adres	Numer rejestru zabytków	Data wydania decyzji/zawiadomienia
Cmentarz katolicki, dawny ewangelicki	Słońsk	sulęciński	Lipowa	KOK-I-353/91	05.04.1991
Cmentarz wojenny	Słońsk	sulęciński		KOK-I-349/91	05.04.1991
Kościół paraf. pw. MB Częstochowskiej	Słońsk	sulęciński		220; KOK-I-34/76	27.03.1961 25.10.1976
D. plebania protestancka, ob. budynek plebanii Parafii Rzym.-Kat. pw. Matki Bożej Częstochowskiej	Słońsk	sulęciński	Plac Wolności 1	L-204/A	28.03.2006
Zamek i park	Słońsk	sulęciński		39 KOK-I-255/79	30.10.1953 04.06.1979
Budynek d. poczty, ob. Urząd Gminy	Słońsk	sulęciński	Sikorskiego 15	L-125/A	20.01.2004
Kamienica mieszczkańska	Słońsk	sulęciński	ul. WOP- u 1	L-304/A	12.01.2009

Tabela 5c

**WYKAZ ZABYTKÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY SŁOŃSK
UJĘTYCH W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
I PROPONOWANYCH DO UJĘCIA W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW**

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Budzigniew	obora	3	mur., k. XIXw.
Budzigniew	dom	5	mur./szach., k. XIXw.
Budzigniew	stajnia	5	mur., k. XIX w.
Budzigniew	obora	11	mur., pocz. XX w.
Budzigniew	dom	11	szach., I poł. XIX w.
Budzigniew	dom	12	szach., I poł. XIX w.
Budzigniew	dom	13	szach., I poł. XIX w.
Budzigniew	stodoła	13	szach., 3 ćw. XIX w.
Budzigniew	obora	14	mur., pocz. XX w.
Budzigniew	dom	14	szach./mur. I poł. XIX w.
Budzigniew	stajnia	15	szach., I poł. XIX w.
Budzigniew	stodoła	15	szach., I poł. XIX w.
Budzigniew	dom	15	szach., I poł. XIX w.
Budzigniew	dom	20	szach., ok. poł. XIX w.
Budzigniew	dom	22	mur., k. XIX w.
Budzigniew	dom	23	mur., pocz. XX w.
Budzigniew	dom	24	szach., ok. poł. XIX w.
Budzigniew	obora	24	mur., pocz. XX w.
Budzigniew	Szkoła Podstawowa		mur., 1913 r.
Budzigniew	Budynek inwentarski	21	1 poł. XIX w.
Budzigniew	dom	17	poł. XIX w.
Budzigniew	wieś, ulicówka		średniowiecze
Chartów	dom	1	mur., ok. 1880 r.
Chartów	dom	2	mur., ok. 1980 r.
Chartów	dom	3	mur., ok. 1880 r.
Chartów	dom	4	mur., 1887 r.
Chartów	stajnia	4	mur., ok. 1910 r.
Chartów	dom	5	mur., 1891 r.
Chartów	stajnia	5	mur., 1891 r.
Chartów	dom	6	mur., ok. 1980 r.
Chartów	obora	6	mur., 1934 r.
Chartów	dom	7	mur., ok. 1870 r.
Chartów	dom	8	mur., ok. 1980 r.
Chartów	dom	12	mur., XIX /XX w.
Chartów	dom	13	mur., k. XIX w.
Chartów	dom	14	mur., pocz. XX w.

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Chartów	dom	21	mur., pocz. XX w.
Chartów	dom	22	mur., 1903 r.
Chartów	dom	25	mur., 3 ćw. XIX w.
Chartów	stajnia	25	mur., 3 ćw. XIX w.
Chartów	dom	26	mur., ok. 1880 r.
Chartów	obora	26	mur., ok. 1880 r.
Chartów	dom	28	mur., pocz. XX w.
Chartów	obora	28	mur., ok. 1910 r.
Chartów	stajnia	31	mur., szach. Ok. 1910 r.
Chartów	sklep PSP		mur., ok. 1910 r.
Chartów	cmentarz		poł. XIX w.
Chartów	Kościół filial.p.w. Przemienienia Pańskiego		1828 r.
Chartów	wieś słowiańska,		średniowiecze
Głuchowo	Klub Rolnika	ul. Lemierzycka	mur., I poł. XIX w.
Głuchowo	dom	ul. Lemierzycka 1	mur., ok. 1930 r.
Głuchowo	stodoła	ul. Lemierzycka 6	mur., ok. 1930 r.
Głuchowo	dom	ul. Lemierzycka 7	mur., ok. 1925 r.
Głuchowo	stodoła	ul. Lemierzycka 7	mur., ok. 1890 r.
Głuchowo	dom	ul. Lemierzycka 8	mur., ok. 1925 r.
Głuchowo	sklep PSP	ul. Lemierzycka 11	mur., ok. 1910 r.
Głuchowo	magazyn/ remiza	ul. Lemierzycka 13	mur., ok. 1911 r.
Głuchowo	Stodoła	ul. Lemierzycka 15	mur., k. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 18	mur., XIX/XXw.
Głuchowo	Obora	ul. Lemierzycka 20	mur., ok. 1910 r.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 21	mur./szach., I poł. XIXw.
Głuchowo	Obora	ul. Lemierzycka 20	mur., ok. 1910 r.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 21	mur./szach. I poł. XIX w.
Głuchowo	Stodoła	ul. Lemierzycka 21	mur., ok. 1920 r.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 29	szach./mur., 3 ćw. XIX w. - pocz. XX w.
Głuchowo	Stajnia	ul. Lemierzycka 29	mur., 3 ćw. XIX w.
Głuchowo	Stodoła	ul. Lemierzycka 29	mur., pocz. XX w.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 31	mur., pocz. XX w.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 33	mur., k. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 35	mur., k. XIX w.
Głuchowo	Stajnia	ul. Lemierzycka 35	mur., k. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Lemierzycka 41	mur., ok. 1925 r.
Głuchowo	Stodoła	ul. Lemierzycka 41	mur./szach.drewno, k. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 11	mur./szach. Ok. 1880 r.
Głuchowo	Stodoła	ul. Słoneczna 11	szach., 3 ćw. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 12	szach., mur., I poł. XIX w.

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Głuchowo	Stodoła	ul. Słoneczna 12	szach., I poł. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 14	mur., ok. 1880 r.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 15	mur., pocz. XX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 16	mur., ok. 1880 r.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 17	szach./mur. I poł. XX w.
Głuchowo	Obora	ul. Słoneczna 17	mur., ok. 1880 r.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 23	szach./mur. I poł. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 25	mur., k. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 27	mur., 3 ćw. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 39/41	mur., ok. 1880 r.
Głuchowo	Obora	ul. Słoneczna 39	mur., k. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 47	mur., 3 ćw. XIX w.
Głuchowo	d. dom	ul. Słoneczna 47	mur., k. XIX w.
Głuchowo	Dom	ul. Słoneczna 49	mur., ok. 1925 r.
Głuchowo	Szkoła Podstawowa	ul. Słoneczna	mur., ok. 1910 r.
Głuchowo	Pomnik poległych w I wojnie		mur., ok. 1920 r.
Głuchowo	kościół fil. p.w. MB Szkaplerznej		mur., 1870 r.
Głuchowo	cmentarz przykościelny		poł. XIX w.
Głuchowo	wieś		średniowiecze (?)
Grodzisk	dom	39	szach./mur. I poł. XIX w.
Grodzisk	obora	38	mur., 1923 r.
Grodzisk	dom	38	szach., I poł. XIX w.
Grodzisk	dom	35	mur., ok. 1925 r.
Grodzisk	dom	31	szach., ok. poł. XIX w.
Grodzisk	stodoła	27	szach., ok. XIX w.
Grodzisk	dom	27	szach., I ćw. XIX w.
Grodzisk	dom	26	mur., ok. 1880 r.
Grodzisk	obora	25	mur., 1905 r.
Grodzisk	dom	25	szach., I poł. XIX w.
Grodzisk	dom	24	mur., 1856 r.
Grodzisk	dom	23	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	obora	21	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	dom	21	mur., k. XIX w.
Grodzisk	obora	20	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	stajnia	20	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	dom	20	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	obora	18	mur., 1922 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Grodzisk	stodoła	18	szach., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	dom	18	szach., I poł. XIX w.
Grodzisk	stodoła	15	szach., I poł. XIX w.
Grodzisk	dom	14	szach., ok. poł. XIX w.
Grodzisk	stodoła	14	szach., ok. poł. XIX w.
Grodzisk	obora	12	szach., ok. poł. XIX w.

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Grodzisk	stodoła	12	szach., ok. poł. XIX w.
Grodzisk	dom	12	szach/mur., ok. poł. XIX w.
Grodzisk	sklep d. szkoła	10	mur., ok. 1935 r.
Grodzisk	drewutnia k. szkoły		mur., ok. 1910 r.
Grodzisk	dom	9	mur., k. XIX w.
Grodzisk	dom	7	mur., ok. 1880 r.
Grodzisk	dom	6	szach., I poł. XIX w.
Grodzisk	obora	3	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	dom	3	mur., k. XIX w.
Grodzisk	dom	2	mur., pocz. XX w.
Grodzisk	obora	1	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	dom	1	mur., 3 ćw. XIX w.
Grodzisk	Stodoła	2	kon. XIX w.
Grodzisk	Karczma nr 36 ob. magazyn	17	2-ga poł. XIX w.
Grodzisk	Stodoła	41	kon. XIX w.
Grodzisk	wieś kolonialna, skolonizowana przez joannitów ze Słońska, rządówka		XVIII w.
Jamno	dom	3	szach., I poł. XIX w.
Jamno	stajnia	6	mur., k. XIX w.
Jamno	dom	6	szach./mur. I poł. XIX w.
Jamno	obora	6	mur., k. XIX w.
Jamno	obora	7	mur., 1896 r.
Jamno	stajnia	7	mur., 1872 r.
Jamno	dom	7	mur., ok. 1870 r.
Jamno	dom	12	mur., 3 ćw. XIX w.
Jamno	drewutnia	12	szach., 3 ćw. XIX w.
Jamno	D. szkoła (Klub Rolnika)	20	mur., ok. 1910 r.
Jamno	dom	28	szach., I poł. XIX w.
Jamno	stajnia	28	mur., 1918 r.
Jamno	dom	37	szach., I poł. XIX w.
Jamno	obora	37	mur., k. XIX w.
Jamno	stodoła	37	mur./drewno, k. XIX w.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Jamno	Budynek inwentarski	12	kon. XIX w.
Jamno	Stodoła	23	kon. XIX w.
Jamno	wieś kolonialna, skolonizowana przez joannitów ze Słońska, ulicówka		XVIII w.
Karsznica	park szpitalny		
Lemierzyce	Stodoła	ul. Boczna 2	4 ćw. XIX w.
Lemierzyce	cmentarz komunalny		poł. XIX w.

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Lemierzyce	kościół paraf. p.w. św. Piotra i Pawła		mur., II poł. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 14	mur., ok. 1930 r.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 15	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	obora	ul. Boczna 15	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Boczna 24	szach., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 20	mur., ok. 1925 r.
Lemierzyce	stacja pomp	ul. Boczna	mur., ok. 1930 r.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 27	mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	d. szkoła	ul. Boczna 6	mur. XIX/XX w.
Lemierzyce	przedszkole	ul. Boczna 8	mur., ok. 1930 r.
Lemierzyce	szkoła	ul. Boczna 10	mur., ok. 1910 r.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 11	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 13	mur./szach. I poł. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Boczna 13	szach. I poł. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 16	szach. 1818 r.
Lemierzyce	stajnia	ul. Boczna 16	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 17	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	wozownia	ul. Boczna 17	mur., ok. 1925 r.
Lemierzyce	obora	ul. Boczna 17	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Boczna 17	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Boczna 18	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Boczna 18	mur./szach. I poł. XIX w. pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Ciesielska 1	mur., ok. 1935 r.
Lemierzyce	dom	ul. Ciesielska 3	mur., ok. 1935 r.
Lemierzyce	dom	ul. Ciesielska 4	mur., ok. 1935 r.
Lemierzyce	sklep	ul. Dworcowa 1	mur., XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 2	szach., I poł. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 5	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 6	szach./mur. pocz. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 8	szach./mur. I poł. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Dworcowa 8	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Dworcowa 10	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 11	mur., ok. 1925 r.
Lemierzyce	obora	ul. Dworcowa 10	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Dworcowa 12	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 13	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 14	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Dworcowa 16	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 17	szach./mur. I poł. XIX w. - pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 25	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 26	mur., XIX/XX w.

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Lemierzyce	stajnia	ul. Dworcowa 26	mur. XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 27	mur., XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 28	mur., XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 29	mur., XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 31	mur., XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Dworcowa 35	mur., ok. 1910 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 1	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 2	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 2	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 2	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 3	mur., ok. 1980 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 5	mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 5	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 7	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 7	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 11	mur., 1904 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 11	mur., 1904 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 15	szach./mur., ok. poł. XIX w.
Lemierzyce	stajnia	ul. Kościuszki 15	mur., ok. 1870 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 16	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 16	mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 16	szach. 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 18	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 19	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 19	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	Poczta	ul. Kościuszki 22	mur., ok. 1910 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 23	mur., ok. 1930 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 24	mur./szach., ok. 1850 r.- pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 25	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	stajnia	ul. Kościuszki 28	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	drewutnia	ul. Kościuszki 26	kon. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 30	szach., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 31	mur., ok. 1925 r.
Lemierzyce	magazyn/ remiza	ul. Kościuszki 31	mur., ok. 1925 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 33	mur., ok. 1870 r.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 33	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 34	szach., I poł. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 35	mur., 1925 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 38	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 39	szach./mur., ok. poł. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 40	mur., ok. 1880 r.

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 41	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 41	mur., ok. 1890 r.
Lemierzyce	stajnia	ul. Kościuszki 41	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	budynek gospodarczy nadleśnictwa	ul. Kościuszki 42	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 43	szach., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 44	mur., ok. 1905 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 45	mur., ok. 1890 r.
Lemierzyce	dom	ul. Kościuszki 46	mur., 1906 r.
Lemierzyce	obora	ul. Kościuszki 47	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	Leśniczówka	ul. Kościuszki 48	mur., 1880 r.
Lemierzyce	studnia	ul. Kościuszki 48	mur., 1880 r.
Lemierzyce	stajnia	ul. Kościuszki 48	mur., 1880 r.
Lemierzyce	aleja do d. nadleśnictwa		II poł. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 48	mur., 1880 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 55	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	stajnia	ul. Kościuszki 57	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 61	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Kościuszki 63	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 1	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 2	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Krzywa 2	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Krzywa 2	mur./szach. K. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Krzywa 4	4 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 5	mur., XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 7	mur., ok. 1890 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Krzywa 7	mur., 1897 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Krzywa 8	XIX/XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 9	mur., I ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 15	szach., I poł. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 16	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Krzywa 16	mur., 1894 r.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 17	szach./mur., I poł. XIX w.
Lemierzyce	stajnia	ul. Krzywa 17	szach./mur. 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Krzywa 18	szach. I poł. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Krzywa 18	szach., I poł. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Krzywa 18	mur., XIX/XX w.
Lemierzyce	obora	ul. Krzywa 20	mur., 1904 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Krzywa 23	szach., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Polna 1	mur., ok. 1890 r.
Lemierzyce	obora	ul. Polna 1	mur., ok. 1890 r.
Lemierzyce	dom	ul. Polna 2	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Polna 5	szach. 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	stajnia	ul. Polna 5	mur., k. XIX w.

Lemierzyce	dom	ul. Polna 6	szach., 3 ćw. XIX w.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Lemierzyce	stodoła	ul. Polna 6	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Polna 7	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Polna 8	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Polna 8	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Polna 8	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Polna 9	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Polna 9	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 1	szach., ok. poł. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Śródmiejska 1	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 3	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Śródmiejska 3	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 4	mur./szach. 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 5	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	stajnia	ul. Śródmiejska 5	mur., ok. 1925 r.
Lemierzyce	obora	ul. Śródmiejska 5	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 6	szach., I poł. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 8	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 10	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 11	mur./szach., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 15	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Śródmiejska 15	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 16	szach., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Śródmiejska 16	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Śródmiejska 17	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Śródmiejska 17	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	obora	ul. Śródmiejska 17	mur., k. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Wodna 1	mur., ok. 1870 r.
Lemierzyce	stodoła	ul. Wodna 1	szach./mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Wodna 3	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Wodna 4	szach., 1 ćw. XIX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Wodna 4	szach., I poł. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Wodna 5	szach., I ćw. XIX w.
Lemierzyce	stajnia	ul. Wodna 5	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	dom	ul. Wodna 6	mur., pocz. XX w.
Lemierzyce	stodoła	ul. Wodna 6	szach., 1 ćw. XIX w.
Lemierzyce	dom	ul. Wodna 7	mur., ok. 1880 r.
Lemierzyce	dom	ul. Wodna 8	mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	Stacja kolejowa Lemierzyce	ul. Dworcowa 37	1906
Lemierzyce	stodoła	ul. Wodna 8	szach., 3 ćw. XIX w.
Lemierzyce	wieś, od 1410 r. dobra biskupstwa lubuskiego, od 1426 r. własność zakonu joannitów w Słońsku, wielodrożnica		XIII w.

Lemierzyce- Gaj	magazyny PZZ		mur., ok. 1935 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Lemierzyce- Gaj	magazyny PZZ		mur., ok. 1935 r.
Lemierzyce- Gaj	ogrodzenie cmentarza		mur., II poł. XIX w.
Lemierzycko	dom	1	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzycko	stodoła	1	mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzycko	stodoła	2	szach., 3 cw. XIX w.
Lemierzycko	stajnia	2	mur., 3 ćw. XIX w.
Lemierzycko	dom	4	szach., ok. poł. XIX w.
Lemierzycko	obora	4	mur., ok. 1880 r.
Lemierzycko	stajnia	4	mur., ok. 1880 r.
Lemierzycko	dom	6	szach., I poł., - 3 ć. XIX w.
Lemierzycko	piec chlebowy	6	mur., k. XIX w.
Lemierzycko	dom	7	mur., k. XIX w.
Lemierzycko	dom	9	szach./mur., I poł. - 3 ćw. XIX w.
Lemierzycko	obora	9	mur., ok. 1880 r.
Lemierzycko	dom	11	szach., I poł. - 3 ćw. XIX w.
Lemierzycko	obora	11	mur., 1896 r.
Lemierzycko	stajnia	11	mur., I poł. -3 ćw. XIX w.
Lemierzycko	obora	12	mur., ok. 1880 r.
Lemierzycko	stajnia	12	mur., ok. 1880 r.
Lemierzycko	drewutnia	12	mur., ok. 1880 r.
Lemierzycko	obora	13	mur., k. XIX w.
Ownice	Kościół filial. p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP		1867 r.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 2	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 3	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 6	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 7	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 9/11	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 10	mur., ok. 1880 r.
Ownice	stajnia	ul. Lemierzycka 10	mur., ok. 1880 r.
Ownice	stodoła	ul. Lemierzycka 12	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 14	mur., k. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Lemierzycka 14	szach., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 17	mur., ok. 1870 r.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 19	mur., XIX/XX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 21	szach./mur. 3 cw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 23	szach., I poł. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 25	szach./mur., ok. poł. XIX w.
Ownice	dom	ul. Lemierzycka 27	mur., ok. 1890 r.
Ownice	dom	ul. Młyńska 1	mur. 3 ćw. XIX w.

Ownice	stodoła	ul. Młyńska 1	mur., ok. 1880 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Ownice	obora	ul. Młyńska 1	mur., ok. 1880 r.
Ownice	stajnia	ul. Młyńska 4	mur., pocz. XX w.
Ownice	dom	ul. Młyńska 6	mur., ok. 1890 r.
Ownice	dom	ul. Młyńska 7	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	obora	ul. Młyńska 8	mur., ok. 1925 r.
Ownice	dom	ul. Młyńska 10	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Młyńska 12	mur., k. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Młyńska 12	szach., k. XIX w.
Ownice	obora	ul. Młyńska 12	mur., k. XIX w.
Ownice	d. świetlica	ul. Młyńska	mur., ok. 1925 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 1	mur., ok. 1910 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 7	szach./mur., I poł. XIX w.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 9	mur., ok. 1880 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 10	szach., ok. poł. XIX w.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 11	mur., k. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Ogrodowa 11	szach., ok. 1880 r.
Ownice	stodoła	ul. Ogrodowa 12	szach., ok. 1880 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 13	szach., ok. poł. XIX w.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 15	szach., 3 ćw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 17	mur., ok. 1880 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 19	mur., ok. 1890 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 20	mur./szach. I poł. XIX- k. XX w.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 26	mur., ok. 1910 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 30	mur., ok. 1925 r.
Ownice	dom	ul. Ogrodowa 32	mur., k. XIX w.
Ownice	obora	ul. Ogrodowa 32	mur., k. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Ogrodowa 32	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 3	mur., ok. 1925 r.
Ownice	stodoła	ul. Słoneczna 3	szach./mur., ok. 1880 r.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 4	mur., ok. 1910 r.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 5	mur., ok. 1880 r.
Ownice	obora	ul. Słoneczna 5	mur., ok. 1925 r.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 6	mur., XIX/XX w.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 7	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 8	szach., 2 ćw. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Słoneczna 8	mur., ok. 1890 r.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 9	mur., ok. 1880 r.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 10	mur., ok. 1890 r.
Ownice	dom	ul. Słoneczna 11	mur., pocz. XX w.
Ownice	Budynek inwentarsko-stodolny	ul. Słoneczna 12	Budynek inwentarsko-stodolny
Ownice	dom	ul. Wolności 3	mur., ok. 1880 r.

Ownice	dom	ul. Wolności 4	szach./mur. 2 ćw. XIX w.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Ownice	dom	ul. Wolności 5	mur., ok. 1870 r.
Ownice	Stodoła	ul. Wolności 7	2-ga poł. XIX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 7	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 8	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 9	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	obora	ul. Wolności 10	mur., ok. 1880 r.
Ownice	dom	ul. Wolności 15/17	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Wolności 15	szach., 3 ćw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 16	mur., 1887 r.
Ownice	stodoła	ul. Wolności 16	mur., pocz. XX w.
Ownice	obora i stodoła	ul. Wolności 17	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 24	mur., k. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Wolności 24	szach., XIX/XX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 26	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	obora	ul. Wolności 26	mur., k. XIX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 27	szach./mur. I poł. XIX w.
Ownice	stodoła	ul. Wolności 27	mur., ok. 1890 r.
Ownice	dom	ul. Wolności 28	mur., pocz. XX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 29	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 30	mur., pocz. XX w.
Ownice	dom	ul. Wolności 32	mur., XIX/XX w.
Ownice	obora	ul. Wolności 32	mur., 1914 r.
Ownice	stajnia	ul. Wolności 32	mur., pocz. XX w.
Ownice	piec chlebowy	ul. Wolności 32	kon. XIX w.
Ownice	Szkoła Podstawowa	ul. Wolności 33	mur., ok. 1910 r.
Ownice	dom	ul. Wolności 38	mur., 1918 r.
Ownice	obora	ul. Wolności 40	mur., 1914 r.
Ownice	dom	ul. Wolności 41	mur., 3 ćw. XIX w.
Ownice	obora	ul. Wolności 41	mur., 1927 r.
Ownice	Remiza OSP		mur., ok. 1910 r.
Ownice	cmentarz		poł. XIX w.
Ownice	cmentarz komunalny		pocz. XX w.
Ownice	wieś, terenu historycznej Ziemi Lubuskiej, owalnica		poł. XIII w., wz. 1351 r.
Polne	dom	1	szach., ok. poł. XIX w.
Polne	dom	3	szach., I poł. XIX w.
Polne	dom	10	szach./mur. Ok. 1880 r.
Polne	stodoła	10	szach., ok. 1880 r.
Polne	dom	12	szach., ok. poł. XIX w.
Polne	obora	15	mur., ok. 1925 r.
Polne	stodoła	15	szach., I poł. XIX w.
Polne	dom	17	szach., ok. poł. XIX w.
Polne	dom	18	mur., 1886 r.

Polne	stajnia	18	mur., ok. 1885 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Polne	dom	19	mur., ok. 1890 r.
Polne	dom	20	szach., I poł. XIX w.
Polne	dom	21	szach., ok. poł. XIX w.
Polne	obora	21	mur., ok. 1925 r.
Polne	obora	23	mur., ok. 1935 r.
Polne	stodoła	23	mur., ok. 1935 r.
Polne	dom	24	szach., 1846 r. ?
Polne	obora	24	mur., k. XIX w.
Polne	dom	27	szach./mur., ok. poł. XIX w.
Polne	obora	27	mur., 1900 r.
Polne	dom	28	szach., I poł. XIX w.
Polne	stajnia	28	mur., k. XIX w.
Polne	d. szkoła	36	mur., ok. 1910 r.
Polne	wieś kolonialna, skolonizowana przez joannitów ze Słońska, ulicówka		1783 r.
Przyborów	dom	3	szach./mur. Ok. 1850 r.
Przyborów	dom	4	mur., ok. 1925 r.
Przyborów	dom	5	mur., XIX/XX w.
Przyborów	stodoła	5	szach., I poł. XIX w.
Przyborów	dom	7	mur., pocz. XX w.
Przyborów	dom	8	mur., pocz. XX w.
Przyborów	dom	10	mur., ok. 1935 r.
Przyborów	dom	12	mur./szach. 3 ćw. XIX w.
Przyborów	obora	12	mur., ok. 1880 r.
Przyborów	dom	13	mur., pocz. XX w.
Przyborów	dom	14	mur., ok. 1925 r.
Przyborów	dom	15	mur., ok. 1910 r.
Przyborów	stajnia	16	mur., 1882 r.
Przyborów	obora	16	mur., 1882 r.
Przyborów	stajnia	18	mur., 1875 r.
Przyborów	dom	19	mur., pocz. XX w.
Przyborów	dom	20	mur./szach., XIX/XX w.
Przyborów	dom	25	mur., 3 ćw. XIX w.
Przyborów	dom	27	mur., ok. 1930 r.
Przyborów	obora	27	mur., ok. 1930 r.
Przyborów	dom	28	mur., pocz. XX w.
Przyborów	dom	29	mur., 1908 r.
Przyborów	stodoła	29	mur., 1910 r.
Przyborów	dom	30	mur., k. XIX w.
Przyborów	dom	31	mur./szach., 3 ćw. XIX w.

Przyborów	dom	32	mur./szach., 3 ćw. XIX w., pocz. XX w.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Przyborów	dom	33	mur., k. XIX w.
Przyborów	szopa	33	szach., ok. 1880 r.
Przyborów	dom	34	mur., ok. 1930 r.
Przyborów	stodoła	37	szach., 1880 r.
Przyborów	dom	38	mur., ok. 1880 r.
Przyborów	stodoła	k. 38	mur./szach., ok. 1880 r.
Przyborów	dom	40	szach./mur., 3 ćw. XIX w.
Przyborów	dom	41	mur., ok. 1870 r.
Przyborów	dom	43	mur., ok. 1925 r.
Przyborów	dom	44	mur., k. XIX w.
Przyborów	dom	46	mur., 1931 r.
Przyborów	sklep		mur., ok. 1910 r.
Słońsk	Słońsk, wieś słowiańska, rybacka, dobra zakonne joannitów ze Słońska		wz. 1354 r.
Słońsk	kościół parafialny p.w. MB Częstochowskiej		mur., 1475-1522, pocz. XVII, XIX w.
Słońsk	cmentarz	ul. Lipowa	poł. XIX w.
Słońsk	cmentarz obozowy	ul. Winna	poł. XIX w.
Słońsk	cmentarz katolicki	ul. Lipowa	pocz. XX w.
Słońsk	cmentarz	ul. Parkowa	pocz. XX w.
Słońsk	cmentarz przyszpitalny	Słońsk - Karsznica	pocz. XIX w.
Słońsk	miejsce pamięci narodowej	ul. Gorzowska	po 1945 r.
Słońsk	cmentarz jeniecki - miejsce pamięci narodowej		poł. XIX w., od 1945 jeniecki
Słońsk	cmentarz żydowski	ul. Tkacka	pocz. XIX w.
Słońsk	zamek Joannitów wraz z parkiem		mur., XVI, XVII, XIX w.
Słońsk	dom	ul. Bieruta (ob. ul. Lipowa) 3	mur., 1930
Słońsk	dom	ul. Bieruta 5	mur., 1930
Słońsk	dom	ul. Bieruta 6	mur., ok. 1925
Słońsk	dom	ul. Bieruta 10	mur., ok. 1925
Słońsk	dom	ul. Bieruta 20	mur., ok. 1925
Słońsk	dom	ul. Bieruta 24/26	mur., ok. 1925
Słońsk	dom	ul. Bieruta 28	mur., 1930
Słońsk	przedszkole	ul. Bieruta	mur., ok. 1925
Słońsk	brama cmentarna	ul. Bieruta	k. XXI w.
Słońsk	pozostałość ogrodzenia cmentarza	ul. Bieruta	II poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Ciesielska 1	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Ciesielska 2	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Ciesielska 8	mur., ok. 1880 r.
Słońsk	dom	ul. Chopina 1	mur., ok. 1930

Słońsk	dom	ul. Chopina 4	mur., 1925
Słońsk	stodoła	ul. Chopina 10	mur., pocz. XX w.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Słońsk	stodoła	ul. Chopina 13	mur., ok. 1930
Słońsk	dom	ul. Kolejowa 3	mur., 1929r.
Słońsk	dom	ul. Kolejowa 4	mur., ok. 1930
Słońsk	dom	ul. Kolejowa 6	mur., 1929r.
Słońsk	stacja kolejowa PKP	ul. Kolejowa	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Lenina (ob. Słoneczna) 1	mur., ok. 1890 r.
Słońsk	dom	ul. Lenina 3	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Lenina 7	mur., ok. 1890 r.
Słońsk	dom	ul. Lenina 11	mur., 1 poł. XIX w.
Słońsk	obora	ul. Lenina 11	szach., mur., 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Lenina 12	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Lenina 13	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Lenina 15	mur., ok. 1925
Słońsk	stodoła	ul. Lenina 15	mur., ok. 1930
Słońsk	dom	ul. Lenina 19	mur., ok.. 1920 r.
Słońsk	dom	ul. Lenina 23	mur., ok.. 1920 r.
Słońsk	dom	ul. Lenina 25	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Lenina 27	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Lenina 29	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Lenina 31/33	mur., ok.. 1890
Słońsk	dom	ul. Lenina 35	mur., ok. 1925
Słońsk	dom	ul. Lenina 37	mur., ok. 1925
Słońsk	stodoła	ul. Lenina 41	mur., pocz. XX w.
Słońsk	stajnia	ul. Lenina 41	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Leśna 1	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Leśna 2	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Leśna 3	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Leśna 4	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Leśna 9	mur., ok. 1925
Słońsk	dom	ul. Leśna 11	mur., ok. 1930
Słońsk	dom	ul. Leśna 15	mur., ok. 1930
Słońsk	dom	ul. Mała 2	mur., przełom XIX / XX w.
Słońsk	dom	ul. Mała 4	mur., ok.. 1880r.
Słońsk	dom	ul. Matejki 2	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. Matejki 4	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. Mickiewicza 1	mur., kon. XIX w., pocz XX w.
Słońsk	stodoła	ul. Mickiewicza 2	szach., drew., kon XIX w.
Słońsk	dom	ul. Mickiewicza 13	mur., pocz. XX w.
Słońsk	stajnia	ul. Mickiewicza 13	mur., pocz. XX w.

Stońsk	dom	ul. Morska 1	mur., ok. 1925 r.
Stońsk	dom	ul. Morska 2	mur., ok. 1930 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Stońsk	dom	ul. Ogrodowa 1	mur., ok. 1935 r.
Stońsk	dom	ul. Ogrodowa 2	mur., ok. 3 ćw. XIX w.
Stońsk	stodoła	ul. Ogrodowa 2	mur., kon. XIX w.
Stońsk	dom	ul. Ogrodowa 12	mur., ok. 1935 r.
Stońsk	dom	ul. Ogrodowa 14	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Ogrodowa 16	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	stodoła	ul. Ogrodowa 16	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Ogrodowa 18	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Paderewskiego 4	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Paderewskiego 10	mur., pocz. XX w.
Stońsk	dom	ul. Paderewskiego 12	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Piastowska 1	mur., ok. 1935 r.
Stońsk	dom	ul. Piastowska 2	mur., ok. 1935 r.
Stońsk	dom	ul. Piękna 4	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Piękna 7	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Piękna 8	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Piękna 9	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Piękna 10	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Piękna 12	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	D. plebania protestancka, ob. budynek plebanii Parafii Rzym.-Kat. p.w. Matki Bożej Częstochowskiej	Plac Wolności 1	mur., kon. XIX w.
Stońsk	dom	Pl. Zamkowy 2	mur., ok. 1925 r.
Stońsk	dom	Pl. Zamkowy 2	mur., 4 ćw. XIX w.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 1	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 3	szach./mur. ok. poł XIX w.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 5	mur., ok. 1880 r.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 6	szach., 1 poł. XIX w.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 8	szach./mur. ok. poł XIX w.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 9	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 10	mur., ok. 1925 r.
Stońsk	stodoła	ul. Poniatowskiego 11	mur., ok. 1925 r.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 14	szach./mur. ok. 1870 r.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 15	szach., 3 ćw. XIX w.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 16	mur., XIX/XX w.
Stońsk	dom	ul. Poniatowskiego 17	mur., 1925 r.
Stońsk	obora	ul. Poniatowskiego 17	mur., 1925 r.
Stońsk	dom	ul. Prosta 4	mur., kon. XIX w.
Stońsk	dom	ul. Prosta 7	szach., 3 ćw XIX w.
Stońsk	dom	ul. Prosta 8	mur., ok. 1930 r.
Stońsk	dom	ul. Prosta 14	mur., kon. XIX w.
Stońsk	dom	ul. Puszkina 4	szach. 1 poł. XIX w.

Słońsk	stodoła	ul. Puszkina 4	mur., ok. 1935 r.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 5	szach./ mur 3 ćw. XIX w.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Słońsk	dom	ul. Puszkina 6	mur., ok. 1880 r.
Słońsk	stodoła	ul. Puszkina 6	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 8	mur., 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 10	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 11	mur., szach., ok. 1 poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 13	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 14	mur., ok. 1910r
Słońsk	dom	ul. Puszkina 17	szach., 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 18	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 19	mur./szach. 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 20	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 23	mur./szach. 3 ćw. XIX w.
Słońsk	ośrodek zdrowia	ul. Puszkina 24	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 25	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 26	mur., 1 poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 28	mur., 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 29	szach./ mur. ok. 1850 r
Słońsk	dom	ul. Puszkina 30	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 32	mur., 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 37	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 39	mur., 1 poł. XIX w.
Słońsk	stodoła	ul. Puszkina 39	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 40	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 42	szach., 1 poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 46	szach., ok. 1850 r.
Słońsk	stodoła	ul. Puszkina 46	mur., ok. 1870 r.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 52	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 58	mur. Pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 60	mur. Ok. 1890
Słońsk	magazyn	ul. Puszkina	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 62	szach., ok. poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Puszkina 64	szach, ok. poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Rybacka 4	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Rybacka 5	mur., ok. 1925
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 2	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 3	mur. pocz. XX w.
Słońsk	stajnia	ul. Rokossowskiego 3	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 4	mur./szach. Ok. 1880 r.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 5	mur./szach. Kon. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 6	szach. 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 7	szach. 3 ćw. XIX w.

Słońsk	stodoła	ul. Rokossowskiego 7	mur. XIX -XX w.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 8	mur./szach. ok. 1870 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 11	mur./szach. Kon. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 12	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 14	szach., mur. Kon. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 16	szach. 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 17	mur. Ok. 1880 r.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 18	szach., mur. Kon. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 20	szach., mur. Kon. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 21	szach., mur. 3 ćw. XIX w
Słońsk	stajnia	ul. Rokossowskiego 24	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 25	szach., mur. 3 ćw. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 27	szach., mur. 3 ćw. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 28	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 30	mur. pocz. XX w.
Słońsk	stodoła	ul. Rokossowskiego 30	szach., mur. Kon. XIX w
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 32	mur. pocz. XX w.
Słońsk	stodoła	ul. Rokossowskiego 35	mur., ok. 1920 r.
Słońsk	dom	ul. Rokossowskiego 35	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Sienkiewicza 1	mur., ok. 1920 r.
Słońsk	stodoła	ul. Sienkiewicza 1	szach., mur. Kon. XIX w
Słońsk	stodoła	ul. Sienkiewicza 1	mur. pocz. XX w.
Słońsk	stodoła	ul. Sienkiewicza 7	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sienkiewicza 9	mur. pocz. XX w.
Słońsk	posterunek policji	ul. Sikorskiego	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 1	mur., XIX/XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 2	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 3	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 4	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 6/8	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	poczta ob. urząd gminy	ul. Sikorskiego 15	mur., XIX/XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 11	mur., ok. 1920 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 16	mur. pocz. XX w.

Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 17	mur., szach., 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 18	mur., ok. 1920 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 22	mur., ok. 1880 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 23	mur., ok. 1911 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 28	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 29	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 30	mur., ok. 1920 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 31	mur., ok. poł XIX
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 34	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 35	mur., ok. 1920 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 36	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 37	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 38	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 39	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 41	mur., XIX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 42	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 43	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 47	mur. 3 ćw. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 49	mur., XIX / XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 50	mur., 1 poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 51	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	magazyn	ul. Sikorskiego 53	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Sikorskiego 53	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. Tkacka 6	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. Tkacka 7	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. Topolowa 2	mur./szach., ok 1935 r
Słońsk	dom	ul. Topolowa 5	mur./szach., ok 1935 r
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 1	mur. pocz. XX w.
Słońsk	biura PGR	ul. 3-go Lutego 2	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 16	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 21	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 23	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 37	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 39	mur., ok. 1929 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 52	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 62	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 68	mur., XIX / XX w.
Słońsk	dom ob. Hotel pod Cesarską Koroną	ul. 3-go Lutego 70	mur.
Słońsk	dom	ul. 3-go Lutego 86	mur., ok. 1935 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Maja 2	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Maja 4	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. 3-go Maja 7	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	stodoła	ul. 3-go Maja 7	szach., mur., ok. 1925 r.

Słońsk	drewutnia	ul. 3-go Maja 8	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. 3-go Maja 9	mur., ok. 1925 r.
Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Słońsk	dom	ul. 3-go Maja 13	mur. pocz. XX w.
Słońsk	stajnia	ul. 3-go Maja 13	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. 3-go Maja 15	mur., ok. 1925 r.
Słońsk	dom	ul. Wiejska 3	mur. pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Wiejska 5	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Wiejska 9	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Wiejska 15	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom	ul. Winna 2	mur., XIX/XX w.
Słońsk	dom	ul. Winna 3	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Winna 4	mur., XIX/XX w.
Słońsk	dom	ul. Winna 6	mur., XIX/XX w.
Słońsk	stodoła	ul. Winna 8	szach., kon. XIX w.
Słońsk	stodoła	ul. Winna 10	mur., kon. XIX w.
Słońsk	Kamienica mieszczańska	ul. WOP 1	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. WOP 3	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. WOP 4	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. WOP 5	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. WOP 6	
Słońsk	dom	ul. WOP 7	mur., 1 poł. XIX w.
Słońsk	dom	ul. WOP 10	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	dom	ul. WOP 11	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. WOP 13	mur., XIX w.
Słońsk	dom	ul. WOP 15	mur., ok. 1910 r.
Słońsk	dom oficyna	ul. WOP 15	mur., ok. 1920 r.
Słońsk	dom	ul. Zielona 1	mur., pocz. XX w.
Słońsk	obora	ul. Zielona 1	mur., pocz. XX w.
Słońsk	dom	ul. Zielona 2	mur., 3 ćw. XIX w. - 1925r.
Słońsk	dom	ul. Zielona 4	mur., kon. XIX w.
Słońsk	dom	ul. Zielona 5	mur., ok. 1880 r.
Słońsk	dom	ul. Zielona 6	mur., ok. 1880 r.
Słońsk	dom	ul. Zielona 8	mur., ok. 1880 r.
Słońsk	dom	ul. Zielona 10	szach., ok. 1880 r.
Słońsk	stajnia	ul. Zielona 10	szach., ok. 1890 r.
Słońsk	stodoła	ul. Zielona 10	szach., ok. 1890 r.
Słońsk	kino	ul. Zielona	mur., ok. 1930 r.
Słońsk	Młyn wodno - elektryczny	ul. Moniuszki 5	2 poł. XIX w.
Słońsk	Pompownia wody	Stacja Pomp w Słońsku	ok. 1910
Słońsk	park zamkowy		
Słońsk	Brama - pomnik	Cmentarz Więzienia Sonnenburg w Słońsku	1994-1995
Słońsk	Pomnik Żołnierzy Armii Radzieckiej	ul. Poznańska	

Słońsk	Pomnik "Ku czci ofiar obozu"	ul. Gorzowska	1966
--------	------------------------------	---------------	------

Miejscowość	Obiekt	Adres	Data powstania
Słońsk	Pomnik "MUZEUM MARTYROLOGII"	ul. Gorzowska	1966r
Słońsk	Tablice pamiątkowe 3 szt.	Cmentarz ofiar Obozu ul. Poznańska	1970r.
Słońsk	Tablica Pamiątkowa	Muzeum Martyrologii ul. Gorzowska	
Słońsk	Obelisk	ul. Poznańska	1945
Słońsk	Mogily zbiorowe	ul. Poznańska	1945
Słońsk	Obóz koncentracyjny Sonnenburg		
Słońsk	Cmentarz i pomnik ofiar obozu koncentracyjnego		
Słońsk	wieś, siedziba gminny, d. miasto, średniowieczny gród i chyża rybacka, do 1312 r. siedziba klasztoru rycerskiego templariuszy, od. XV w. (1426) siedziba baliwatu brandenburskiego zakonu joannitów, 1808 - prawa miejskie		wz. 1295 r.

Zasady i standardy zagospodarowania dla obszarów o umiarkowanej koncentracji zabudowy.

Wyszczególnienie Wynieszenie	Intensywność zabudowy	Gabaryty zabudowy w kondygnacjach	Kształtowane zagospodarowania
<p>1</p> <p>1. zabudowa mieszkalna wielokondygnacyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi podstawowe w zakresie handlu i małej gastronomii oraz klubowe zaplecze osiedlowe - drobne usługi z zakresu: opieki, rekreacji, kultury - celei przydomowa i teren osiedlowy / ul / plac / teren sportowo-rekreacyjny co 600 m² - ulice dojazdowe z miejscami parkowania i parkingami, - zespoły garażowe w sąsiedztwie lokalizacji częściowo garaże w budowane w piwnicy lub przylegania, - pełny zakres uzbrojenia z dopuszczeniem własnych ciepłowni w budowanych ze stosowaniem technologii powielających. <p>a) na terenie w rejonie miejscowości Słońsk (oznaczonej nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) wyznacza się obszar o funkcji tekstu zabudowy mieszkaniowej wielokondygnacyjnej oznaczony symbolem MW.</p>	<p>2</p> <p>0,55 do 0,70</p> <p>a) 0,2 – 0,75</p>	<p>4</p> <p>max 3,5 w uzupełnieniu istniejącej zabudowy</p> <p>a) zgodnie z pkt. 3.7 Kryteria, zasady i standardy i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania</p>	<p>5</p> <ul style="list-style-type: none"> - głównie w przekształcaniach istniejącej zabudowy wyjątkowo w Skutsku, - zabudowa mieszkalna szeregowo z aneksami wielokondygnacyjnej - zespoły zabudowy, kunyzy wyodrębnione wewnętrznie izolowane zielenią od zabudowy jednorodzinnej oraz terenów wyjątkowości i usług transportowych - zabudowa mieszkalna usługowa usytuowana obocznie z wnętrza zespołu z zielenią przydomową i osiedlową, - ulice dojazdowe parkingi i garaże usytuowane obocznie, - zabudowa mieszkalno-usługowa usytuowana obocznie z wnętrza zespołu z zielenią przydomową i osiedlową, - nacięcia dachów do wnętrza zespołu zabudowy, - usługi w budowane lub dobudowane z dopuszczeniem woli usługujących, - dachy dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia 35-45° o pokryciu w fakturze i kolorystyce dachów ceramicznej, - nadbudowyw termie wyszkich cactów do 3 kondygnacji budynków zrealizowanych po 1945 roku w tym budynków usługowych z wprowadzeniem funkcji mieszkalnej na wyższych kondygnacjach, <p>a) zgodnie z pkt. 3.7 Kryteria, zasady i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania</p>
<p>2</p> <p>2. zabudowa mieszkalna jednorodzinna wolnostojąca i bliźniacza</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólnie tereny zieleni uzasadnionej, - dopuszcza się zabudowę mieszkalną usługową w zakresie usług podstawowych i zamieszkałości w dostosowaniu do występujących potrzeb, - system kanalizacji zbiorczej. 	<p>wolnostojąca do 0,3 bliźniacza do 0,4</p>	<p>1,5</p> <p>zagospodarowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ilość działek w zespołe zabudowy 20 do 40, we wnętrzu krajozastrowym do 20, - wielkość działki w zabudowie wolnostojącej, minimum 800 m², zabudowa 1000m², bliźniaczej minimum 800m², zabudowa 700m², - lokalizacja w ośrodkach podstawowych systemu obsługi, - izolowane zielenią zimozieloną zespoły zabudowy, - powierzchnia zabudowy: od 80 m² do 150 m² - jednolite kształty budynków w zespołe zabudowy, - dopuszczenie wolnostojącej zabudowy towarzyszącej, - dachy dwuspadowe o kącie nachylenia 35-45° z pokryciem w fakturze kolorystyce dachów ceramicznej, - dopuszczenie wolnostojącej zabudowy gospodarzej z ograniczaniem tej ekspozycji w krajobrazie.

1	2	4	5
<p>3. zabudowa mieszkalna szeregową:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi i garaże wbudowane, dobudowane lub zblokowane i szeregowo 	do 0,5	1,5 do 2,5	<ul style="list-style-type: none"> - dopuszczenie lokalizacji zabudowy szeregowej wyłącznie w obszarze usług koncentrowanych lub usług z zielenią towarzyszącą, ośrodka gminnego, ilość działek: w zespole zabudowy do 16 (do 8 w szeregu), - wielkość działki min. 450 m², - powierzchnia zabudowy: od 80 m² do 150 m², - dachy dwuspadowe o kącie nachylenia 35-45° z pokryciem w fakturze i kolorystyce dachówki ceramicznej, - zespoły zabudowy w ośrodkach podsiławowych w terenach o dobrej dostępności komunikacyjnej oraz w terenach obsługi motoryzacji, - ograniczenie uciążliwości do granic własnej działki, (liczba działek: w zespole zabudowy do 10 do 20, - wielkość działki min. 1100 m², - powierzchnia zabudowy bez ograniczeń w dostosowaniu do potrzeb i warunków lokalizacji, - zalecane ujednolicenie kształtu budynków w zespole zabudowy, - dachy dwuspadowe o kącie nachylenia 35-45° z pokryciem w fakturze i kolorystyce dachówki ceramicznej, - dopuszczenie wolnostojącej zabudowy gospodarczej z ograniczeniem jej ekspozycji w krajobrazie, - zalecane zapewnienie izolacji zielenią zimozieloną terenów mieszkalnych od terenów usługowo-wytwórczych w granicach działki
<p>4. zabudowa mieszkalno-usługowa w tym mieszkalno-warsztatowa, mieszkalno-magazynowa (hurtownia),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólne tereny zieleni urządzonej, - stanowiska parkowania w liniach rozgraniczenia dróg, ulic i na własnej działce - system kanalizacji zbiorczej. 	do 0,5	1,5 do 2,5	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja w terenach o walorach krajobrazowych, - ilość działek: w zespole zabudowy 10 do 16, - minimalna wielkość działki w zabudowie: rezydencjonalnej 2000 m², willowej 1200 m², - zespół działek tworzy wyodrębnione wnętrze krajobrazowe izolowane zielenią zimozieloną od przyległych terenów, - powierzchnia zabudowy willowej do 300 m², rezydencjonalnej 500 m² w dostosowaniu do warunków lokalizacji, - dachy dwuspadowe lub wielopłocowe o kącie nachylenia 35-45° - pomocnicza zabudowa wbudowana lub powiązana z budynkiem głównym, z dachami jak nad budynkiem głównym, - indywidualne kształtowanie zabudowy przy izolowaniu zielenią towarzyszącą od sąsiedniej zabudowy.
<p>5. zabudowa rezydencjonalna i willowa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się tworzenie małych zbiorników wodnych z zielenią urządzonej jako terenów wspólnie użytkowanych, - zieleni urządzonej i obiekty rekreacyjne w ramach działki, - system kanalizacji zbiorczej lub miejscowy system dla obsługi terenów zespołu oparty o oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne o sprawności powyżej 90%, - parkowanie w ramach działki. 	do 0,35	1,5 do 2,5	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja w terenach o walorach krajobrazowych, - ilość działek: w zespole zabudowy 10 do 16, - minimalna wielkość działki w zabudowie: rezydencjonalnej 2000 m², willowej 1200 m², - zespół działek tworzy wyodrębnione wnętrze krajobrazowe izolowane zielenią zimozieloną od przyległych terenów, - powierzchnia zabudowy willowej do 300 m², rezydencjonalnej 500 m² w dostosowaniu do warunków lokalizacji, - dachy dwuspadowe lub wielopłocowe o kącie nachylenia 35-45° - pomocnicza zabudowa wbudowana lub powiązana z budynkiem głównym, z dachami jak nad budynkiem głównym, - indywidualne kształtowanie zabudowy przy izolowaniu zielenią towarzyszącą od sąsiedniej zabudowy.

1	2	4	5
<p>6. zabudowa pensjonatowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - część nodgegowa całoroczna lub sezonowa, pokoje nodgegowe z zapleczem klubowym, węzłem sanitarnym, zieleni urzędzona i parkowanie w ramach działki, - system kanalizacji zbiorczej lub miejscowy system dla obsługi terenów zespołu oparty o oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną o sprawności powyżej 90%, 	do 0,3	1,5 do 2,5	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja w terenach o walorach krajobrazowych i turystycznych, - ilość działek 1 - 2 w ramach zespołu zabudowy willowej, rezydencjonalnej lub letniskowej, - wielkość działki minimum 800 m²+ 30 m²/1 pensjonariusza, - zasady jak przy zabudowie rezydencjonalnej i willowej, - zalecana lokalizacja przy terenach zieleni urzędzonej ww. zespołu, - powierzchnia zabudowy bez ograniczeń w dostosowaniu do potrzeb i warunków lokalizacji, - zwiększenie powierzchni działki do 50 m²/1 pensjonariusza przy własnych urządzeniach sportowo-rekreacyjnych
<p>7. zabudowa letniskowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się: do 5 działek mieszkalnych, - wspólne tereny zieleni urzędzonej, - małe zbiorniki wodne, - system kanalizacji zbiorczej lub miejscowy dla obsługi terenów zespołu, oparty o oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną o sprawności powyżej 90%, - zalecane sąsiedztwo zabudowy mieszkalnej, - mieszkalno-usługowej, zagrodowej i mieszkalno-ogrodniczej (1-2działek). 	do 0,2	1,5	<ul style="list-style-type: none"> - ilość działek: w zespole zabudowy do 60, we wnętrzu krajobrazowym do 20, - wielkość działki minimum 800 m², - powierzchnia zabudowy: do 100 m², - rzut prostokątny wydłużony, dach dwuspadowy o nachyleniu połaci 35 - 45° lub wielopołaciowy, - dopuszczenie pomocniczej zabudowy gospodarczo-garazowej powiązanej z budynkiem głównym.
<p>8. zabudowa mieszkalno-ogrodnicza</p> <ul style="list-style-type: none"> - parkowanie w ramach własnej działki, - system kanalizacji zbiorczej. 	do 0,2	do 1,5	<p>Lokalizacja w sąsiedztwie zabudowy istniejącej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość działek: w zespole zabudowy 15 do 30, we wnętrzu krajobrazowym do 20, - wielkość działki minimum 1200 m² - powierzchnia zabudowy: od 80 m² do 150 m² - dachy dwuspadowe lub wielopołaciowe o kącie nachylenia 35-45°
<p>9. campingowe ogrody działkowe</p> <ul style="list-style-type: none"> - tereny urządzeń sportowo-rekreacyjnych z placami zabaw dla dzieci i ewentualnie małym zbiornikiem wodnym, - kanalizacja zbiorcza lub miejscowy system kanalizacyjny, - zalecane sąsiedztwo zabudowy mieszkalnej, - mieszkalno-usługowej, zagrodowej i mieszkalno-ogrodniczej (1-2działek). 	0,11	do 1,5	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja w obszarach rolniczych - ilość działek: w zespole zabudowy 30 do 80, - wielkość działki od 450 m² do 600 m², - powierzchnia zabudowy: do 50 m², - preferowane dachy dwuspadowe o kącie nachylenia do 45° , - dopuszcza się dachy jednospadowe i płaskie przy przesłanianiu budynku z zielenią zimozieloną z towarzyszącymi elementami małej architektury.

1	2	4	5
<p><u>10. pola trailerowe.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólne tereny zieleni urządzonej wyposażone w urządzenia sportowo-rekreacyjne, - zbiorcze pawilony sanitarne i kuchnie letnie ww. terenie, - system kanalizacji zbiorczej lub miejscowy z oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną o sprawności powyżej 90%, - zalecane sąsiedztwo zabudowy mieszkalnej lub warsztatowej w zakresie obsługi motoryzacji (1-2 działek). 	-	do 1,5	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja w sąsiedztwie drogi krajowej - izolowane zielenią zimozieloną zespoły - ilość działek: w zespole zabudowy 20 do 50, - wielkość stanowiska parkowania 150 do 250 m² (w tym tereny wspólnego użytkowania), - wprowadzanie elementów małej architektury jak pergole, zadaszenia, ścianki zielone, z przesłanianiem zielenią zimozieloną, - ujednolicenie ww. elementów małej architektury w ramach zespołu, - zieleni towarzysząca.
<p><u>11. zespoły letniskowe o niskim standardzie (kontenery i barakowozy):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pod warunkiem wprowadzenia elementów małej architektury, - zalecane sąsiedztwo zabudowy mieszkalnej (1-2 działek). - wspólne tereny zieleni urządzonej 	-	1	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja w sąsiedztwie niewielkich zbiorników wodnych lub starorzeczy i kanałów, - ilość działek: w zespole zabudowy do 30, - wielkość działki 300 do 400 m², - wprowadzanie elementów małej architektury jak pergole, zadaszenia, - ścianki zielone, z przesłanianiem zielenią zimozieloną, - ujednolicenie ww. elementów małej architektury w ramach zespołu
<p><u>12. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa usługowa (M1)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - infrastruktura techniczna, - wspólne tereny zieleni urządzonej, - budoynki mieszkalne, - zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, - obiekty usługowe, które nie powodują konfliktów z funkcją mieszkaniową, z dopuszczeniem wydzielenia samodzielnych obiektów lub działek budowlanych o charakterze usługowym, 	0,1 do 0,6	do 2 z dopuszczeniem kondygnacji podziemnej	<p>parametry i wskaźniki nowoprojektowanej zabudowy należy określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy, zaleca się uwzględnienie poniższych zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia biologicznie czynna – do 50% - powierzchnia zabudowy – do 30% - dachy dowolne o kącie nachylenia do 45° - powierzchnia działki – min. 1.000 m², - miejsca postojowe do ustalenia w miejscowym planie lub decyzji o warunkach zabudowy.

<ul style="list-style-type: none"> - obiekty budowlane towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej; - układy komunikacyjne, 	<p><u>13. teren zabudowy letniskowej oraz zabudowy usług i turystyki (M2):</u></p>	<p>0,05 do 0,6</p>	<p>do 2 z dopuszczeniem m kondygnacji podziemnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej, która nie powoduje konfliktów z funkcją turystyczną i letniskową, z dopuszczeniem wydzielenia samodzielnych obiektów lub działek budowlanych o charakterze usługowym, - zabudowie turystycznej i letniskowej powinny towarzyszyć zieleni urządzonej oraz obiekty i zagospodarowanie sportowo-rekreacyjne, - tereny skupionej zabudowy turystycznej i letniskowej powinny objęte zostać opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym określone zostaną szczegółowe parametry w zakresie wielkości działek, powierzchni i wysokości zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, przy czym wskaźniki powinny kształtować się na następującym poziomie: <ul style="list-style-type: none"> a) dachy dowolne o kącie nachylenia do 45° , b) powierzchnia działki nie powinna być mniejsza niż 300m², c) powierzchnia zabudowy nie powinna przekraczać 30% powierzchni działek budowlanych, d) powierzchnia biologicznie czynna minimum 50%. e) miejsca postojowe do ustalenia w miejscowym planie i decyzji o warunkach zabudowy. - na wybranych terenach zieleni proponuje się wyznaczyć i zaprojektować urządzone przestrzenie i miejsca o charakterze publicznym, ogólnodostępnym np. amfiteatr z widownią, plac spotkań, miejsce wystaw plenerowych,
<ul style="list-style-type: none"> - obiekty budowlane towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej; - układy komunikacyjne, 	<p><u>14. teren sportu i rekreacji (US1)</u></p>	<p>0,00 do 0,25</p>	<p>do 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dla terenów przeznaczonych pod usługi turystyczne – wycieczkowe należy opracować plany zagospodarowania przestrzennego i zasady wyposażania w infrastrukturę techniczną, - dla terenów rozwoju usług sportu i rekreacji ustala się następujące zasady projektowe: <ul style="list-style-type: none"> a) zakres oraz sposób zagospodarowania terenów rekreacyjnych należy dostosować do indywidualnych,

			<p>lokalnych potrzeb,</p> <p>b) dopuszcza się łączenie funkcji sportowo-rekreacyjnej z innymi usługami, z wyłączeniem funkcji negatywnie oddziaływujących na środowisko,</p> <p>- zabudowę należy realizować w oparciu o poniższe zalecenia:</p> <p>a) maksymalna wysokość nowych budynków nie powinna przekraczać 8 m,</p> <p>- parametr dotyczący liczby miejsc postojowych oraz wielkości działek budowlanych – do ustalenia w planach miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy, stosownie do planowanej funkcji terenów,</p> <p>- parametry w zakresie wielkości działek, powierzchni zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej określa zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ze szczególnym naciskiem na zachowanie dużej powierzchni biologicznie czynnej, przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań przyrodniczych.</p>
--	--	--	---

Zasady i standardy zagospodarowania dla terenów rozproszonej zabudowy.

Kategoria użytkowania terenu Wyposażenie działki	wielkość działki	powierzchnia zabudowy	gabaryty zabudowy w kondygnacjach	kształtowanie zagospodarowania
<p>1) zabudowa zagrodowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - siedlisko rolniczego gospodarstwa rodzinnego z zespołem budynków i obiektów związanych z prowadzeniem działalności rolniczej i funkcjami mieszkalnymi, - osadnik bezodpływowy lub indywidualne urządzenie neutralizacji ścieków (oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna). 	<p>3</p> <p>min. 2500 m²</p>	<p>4</p> <p>w dostosowaniu do potrzeb</p>	<p>5</p> <p>1,5</p>	<p>6</p> <ul style="list-style-type: none"> - dachy dwuspadowe o kącie nachylenia 35-45°, - budynki o wydłużonym prostokątnym rzucie, - dopuszcza się zabudowę produkcyjno-gospodarczą o dachach płaskich z ograniczeniem ekspozycji w otwartym krajobrazie.
<p>2) leśniczówka -osada leśna</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabudowa mieszkalno-gospodarcza związana z w/w przeznaczeniem, - towarzysząca zabudowa produkcyjno-gospodarcza związana z funkcjami rolniczymi. - osadnik bezodpływowy lub indywidualne urządzenie neutralizacji ścieków (oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna). 	<p>min. 1500 m²</p>	<p>w dostosowaniu do potrzeb</p>	<p>1,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jak dla zabudowy zagrodowej

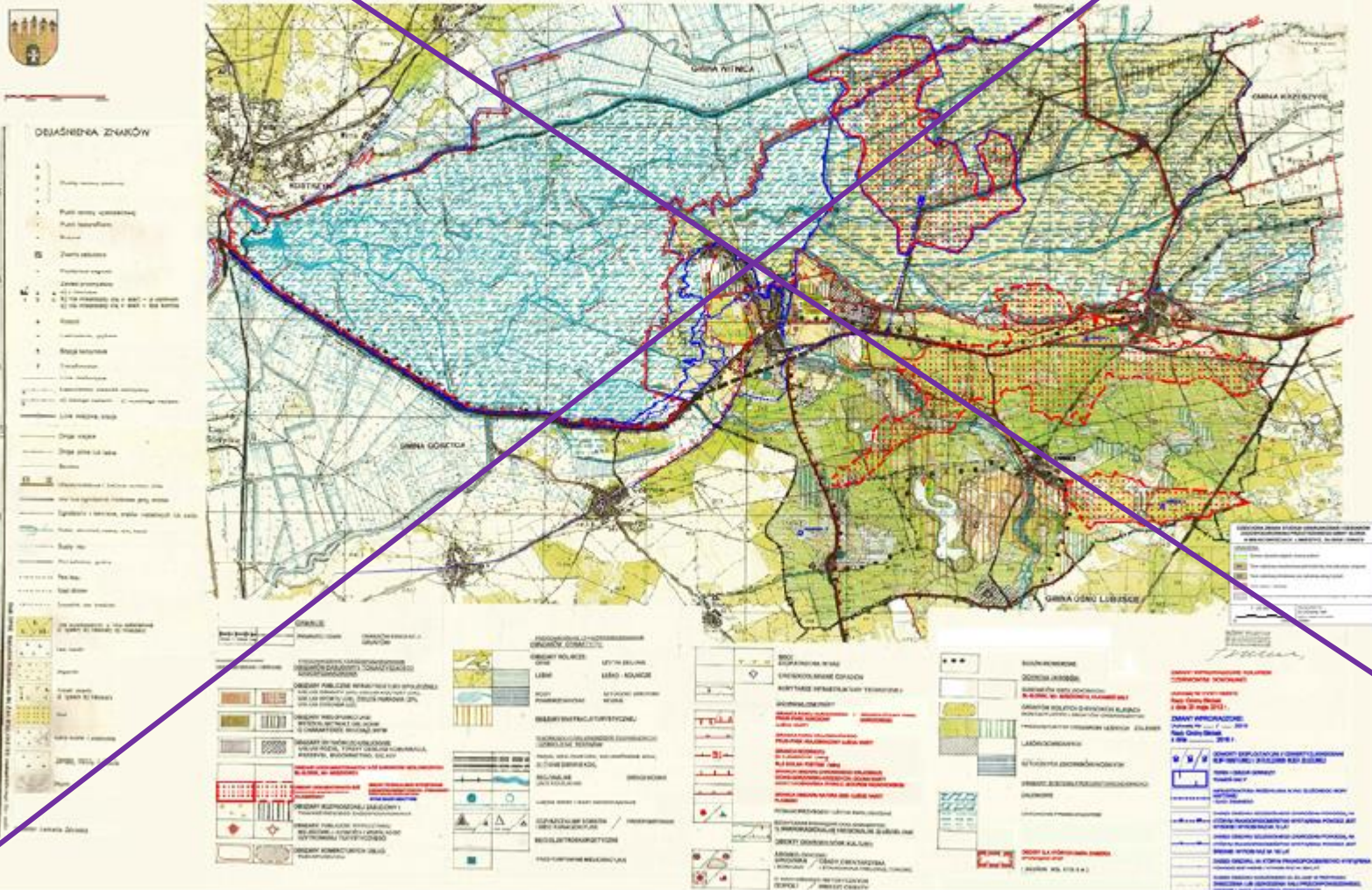
1	3	4	5	6
<p>3) gospodarstwo rolniczo-turystyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - siedlisko rolnicze, -pokoje gościnne, pensjonat lub zespół domków campingowych do 40 miejsc noclegowych, - parking, - ewentualnie punkt handlowo-gastronomiczny, - tereny zieleni urządzonej sportowo-rekreacyjnej, - osadnik bezodpływowy lub indywidualne urządzenia neutralizacji ścieków (oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna). 	<p>min. 2500 m²</p>	<p>w dostosowaniu do potrzeb</p>	<p>1,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacje pilotażowe w oparciu o siedliska rolnicze położone w obszarach o dużych walorach krajobrazowych, - dla budynków o rozczłonkowanym rzucie dachy wielopłociowe, - oddzielenie terenów turystycznych od siedliska rolniczego zielenią zimozieloną izolacyjną i przesłaniającą
<p>4) gospodarstwo leśno-turystyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - leśniczówka - baza recepcyjna w następujących formach do wielkości granicznej 40 miejsc: - pokoje noclegowe, - punkt biwakowy do 10 namiotów z obiektami towarzyszącymi, - parking, - ewentualnie punkt handlowo-gastronomiczny, - zieleni urządzonej sportowo-rekreacyjnej, - urządzenia neutralizacji ścieków mechaniczno-biologicznego 	<p>min. 1500 m² +60 m²/1 miejsce w bazie recepcyjnej</p>	<p>w dostosowaniu do potrzeb</p>	<p>1,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jak dla gospodarstwa rolniczo-turystycznego

1	3	4	5	6
5) <u>zabudowa mieszkalno-ogrodnicza</u> - budynek mieszkalny, - pomocnicza zabudowa gospodarza, - ogród owocowo-warzywny, - osadnik bezodpływowy,	min. 1500 m ²	w dostosowaniu do potrzeb zalecane ograniczenie powierzchni zabudowy do 150 m ²	1,5	- zalecane łączenie z zespołami zabudowy turystycznej (1-2 działki w zespole) - dopuszcza się zabudowę produkcyjno-gospodarczą o dachach płaskich z ograniczeniem ekspozycji w otwartym krajobrazie.
6) <u>ośrodek produkcji ogrodniczej</u> - budynek mieszkalny, - pomocnicza zabudowa gospodarczą - osadnik bezodpływowy - szklarnie, tunele foliowe, - użytkowanie terenu w dostosowaniu do profilu ośrodka (sad , uprawy warzywne, szkółka)	min. 5000 m ²	bez ograniczeń	1,5	- zasady jak dla zabudowy zagrodowej.
7) <u>zabudowa rezydencjonalna</u> - dopuszcza się tworzenie małych zbiorników wodnych z zielenią urządzonej jako terenów wspólnie użytkowanych - zieleń urządzonej i obiekty rekreacyjne - osadnik bezodpływowy lub indywidualne urządzenia neutralizacji ścieków (oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna)	min. 3000 m ²	bez ograniczeń	1,5 do 2,5	- lokalizacja w terenach o wysokich walorach krajobrazowych - wzbogacanie walorów przyrodniczych poprzez realizację małych zbiorników wodnych w ramach działki - zasady zagospodarowania wg tab. Nr 1.

1	3	4	5	6
<p>8) zabudowa willowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopuszcza się tworzenie małych zbiorników wodnych z zielenią urządzonej - zieleni urządzonej i obiekty rekreacyjne - osadnik bezodpływowy lub indywidualne urządzenia neutralizacji ścieków (oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna) 	<p>min. 2500 m²</p>	<p>bez ograniczeń</p>	<p>1,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tereny o wysokich walorach krajobrazowych - wzbogacanie walorów przyrodniczych poprzez realizację małych zbiorników wodnych w ramach działki - zasady zagospodarowania wg tab. Nr 1
<p>9) zabudowa pensjonatowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - część noclegowa całoroczna lub sezonowa, pokoje noclegowe z zapleczem klubowym, węzłem sanitarnym - punkt handlowo-gastronomiczny, - zieleni urządzonej - indywidualne urządzenia neutralizacji ścieków (oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna) 	<p>min. 2500 m²</p>	<p>bez ograniczeń</p>	<p>1.5 do 2,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tereny o wysokich walorach krajobrazowych - wzbogacanie walorów przyrodniczych poprzez realizację małych zbiorników wodnych w ramach działki - zasady zagospodarowania wg tab. Nr 1.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXVIII/204/2021
Rady Gminy Słońsk
z dnia 5 listopada 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA RYS PRZESTRZENNEGO GMINY SŁOŃSK SKALA 1:25000 5

~~Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXVIII/204/2021
Rady Gminy Słońsk
z dnia 5 listopada 2021 r.~~

**ANALIZA UWARUNKOWAŃ WYNIKAJĄCYCH
Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU
GMINY SŁOŃSK**

~~ANALIZA DO ZMIANY~~ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SŁOŃSK

CZEŚĆ II

**ANALIZA DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SŁOŃSK**

Spis treści:

1.	Podstawa opracowania.....	3
2.	Ogólne założenia przyjęte do sporządzenia dokumentu.....	4
3.	Analiza demograficzna	5
4.	Analiza środowiskowa.....	10
5.	Analiza społeczna.....	16
6.	Analiza ekonomiczna	19
7.	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	26
7.1.	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę.....	26
7.2.	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.....	29
<u>7.4 7.3.</u>	Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.....	31
8.	Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy	32
9.	Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.....	33

1. Podstawa opracowania

Podstawę opracowania analizy i oceny uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego na etapie sporządzania studium lub jego zmiany, w tym opracowania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, stanowi art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ([t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 Dz. U. z 2024 r., poz. 1130.](#)) [w związku z art. 65 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw \(Dz. U. z 2023 r., poz. 1688\).](#) Zgodnie z przepisami ustawy w studium określa się uwarunkowania wynikające w szczególności z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:

- 1) *analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne;*
- 2) *prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego;*
- 3) *możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy;*
- 4) *bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.*

Rozwinięcie art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest art. 10 ust. 5 niniejszej ustawy, zgodnie z którym:

- 1) *formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a-c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 2) *szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 3) *szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 4) *porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:*
 - a) *nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,*

b) *przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;*

5) *określa się:*

a) *możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,*

b) *potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami;*

6) *w przypadku gdy potrzeby inwestycyjne, o których mowa w pkt 5 lit. b, przekraczają możliwości finansowania, o których mowa w pkt 5 lit. a, dokonuje się zmian w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.*

Zgodnie z art. 10 ust. 7 ustawy określając zapotrzebowanie na nową za budowę, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, bierze się pod uwagę:

1) *perspektywę nie dłuższą niż 30 lat;*

2) *niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.*

2. Ogólne założenia przyjęte do sporządzenia dokumentu

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę odnosi się do kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk. Bilans stanowi podstawę do możliwości dokonania zmian w strategicznym, pod względem zagospodarowania przestrzennego, dokumencie jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie wyznaczania nowych terenów przewidzianych do zabudowy lub braku takiej możliwości.

Dla opracowania bilansu przyjęto założenia i wskaźniki dostosowane do niniejszego dokumentu. Niniejsze opracowanie obejmuje następujące elementy, które zostały uwzględnione przy ocenie oceny uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy:

1) *analiza ekonomiczna określa wielkość i strukturę dochodów i wydatków budżetu gminy, z uwzględnieniem wpływów z podatków od nieruchomości oraz wydatków bieżących i inwestycyjnych;*

2) *analiza środowiskowa obejmuje elementy środowiska przyrodniczego, w szczególności obszary podlegające ochronie oraz ograniczenia z nich wynikające;*

3) *analiza społeczna określa strukturę demograficzną gminy;*

- 4) prognoza demograficzna przedstawia liczbę ludności w perspektywie kilkudziesięciu lat;
- 5) ocena możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy;
- 6) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę obejmujący:
 - a) określenie maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę na podstawie następujących założeń:
 - jako podstawę obliczeń przyjęto zasięgi terenów aktualnie zainwestowanych - zainwestowanie wynikające z przeznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz kierunkach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk,
 - tereny aktualnie zainwestowane podzielono, wg sposobu zagospodarowania, użytkowania i przeznaczenia terenów, na tereny związane z zabudową mieszkaniową oraz zabudową zagrodową, usługami, przemysłem i terenami sportu i rekreacji,
 - dla określenia powierzchni użytkowej istniejącej zabudowy przyjęto wskaźniki dostępne w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
 - dla nowej zabudowy przyjęto docelową powierzchnię użytkową na poziomie średniej powierzchni użytkowej w krajach Unii Europejskiej z roku 2017, tj. 45 m² powierzchni użytkowej na osobę,
 - dla określenia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę przyjęto perspektywę 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych poprzez zwiększenie zapotrzebowania o 30% w stosunku do powyższych założeń sformułowanych na podstawie wyników analiz,
 - b) oszacowanie chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych na podstawie następującego założenia - jako obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach istniejących jednostek osadniczych zakwalifikowano tereny zurbanizowane, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne, dostęp do infrastruktury technicznej i społecznej nie wymaga nowych nakładów finansowych,
 - c) oszacowanie chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę na podstawie następującego założenia - jako obszary objęte planami miejscowymi uznano tereny położone w granicach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z podziałem na funkcje zabudowy,
 - d) porównano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz sum powierzchni użytkowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz na terenach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę,
 - e) określono możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy;

7) określono potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych i na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz poza tymi obszarami.

3. Analiza demograficzna

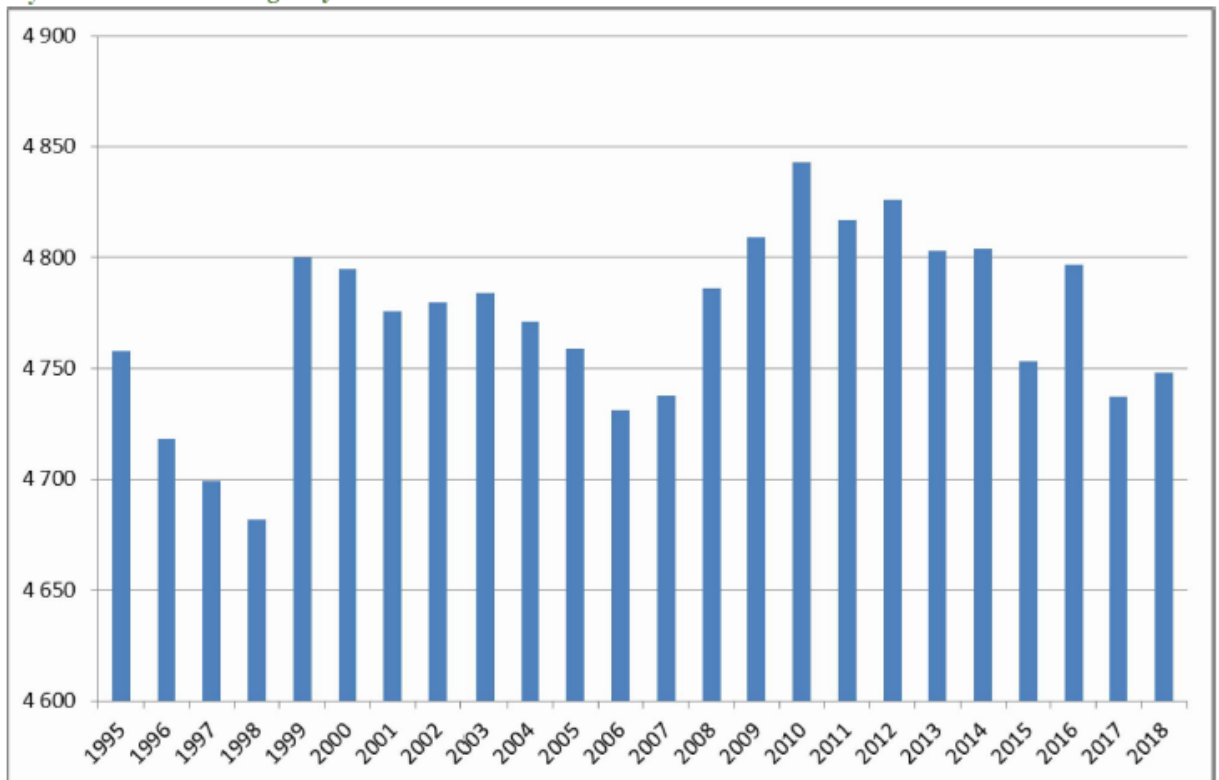
Analizę demograficzną przeprowadzono w oparciu o dane Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Gmina Słońsk, jest wiejską gminą powiatu sulęcińskiego, którą na koniec 2018 roku zamieszkiwały 4748 osoby, z czego 50,94% stanowili mężczyźni, a 49,06% kobiety natomiast wg stanu z 31.12.2021 r. (dane Bank Danych Lokalnych GUS) liczba ludności w gminie wynosiła 4700 osób z czego ok 51 % stanowili mężczyźni, a kobiety ok. 49%. Na podstawie dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, Słońsk w 2017 r. zajmował 1 miejsce pod względem liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn w powiecie sulęcińskim i 5 w województwie lubuskim. Gęstość zaludnienia utrzymywała się na zbliżonym do siebie poziomie: w roku 2015 na 1 km² przypadało średnio 30 mieszkańców gminy Słońsk. W latach 2015 i 2016 wskaźnik ten wynosił również 30 osób na 1 km². Gęstość zaludnienia, stawiała gminę Słońsk na 2 miejscu w powiecie i 63 w województwie.

Liczba ludności gminy Słońsk ulega nieznacznemu zmniejszeniu. Na podstawie danych dostępnych od roku 1995 do 2018 stwierdzono, że w analizowanym okresie liczba ludności uległa zmniejszeniu o 10 osób natomiast do końca roku 2021 – aż o 58 osób. W poszczególnych latach następował wzrost liczby ludności, w kolejnych jej zmniejszenie. Liczba ludności zmniejszała się od roku 1995, kiedy odnotowano 4758 mieszkańców, aż do 1998 r., w którym było 4682 osób na terenie gminy. Kolejny rok, 1999 odznaczał się znacznym wzrostem liczby ludności, aby w kolejnych latach liczba mieszkańców Słońska ulegała stopniowemu zmniejszeniu, aż do roku 2006, kiedy to gminę zamieszkiwało 4731 osób. Kolejne lata odznaczają się wzrostem, a dalej znów spadkiem liczby ludności. W analizowanym okresie, największa liczba ludności na obszarze gminy odnotowana została w roku 2010 - 4843 osób.

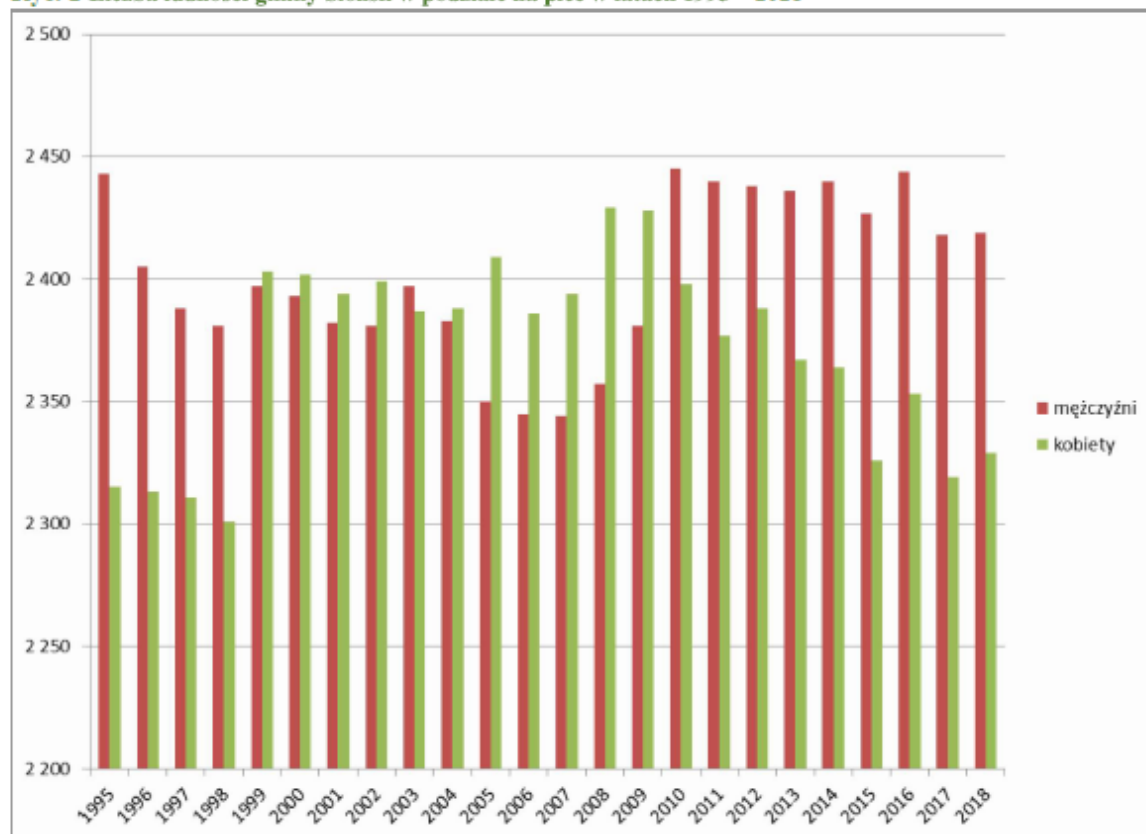
Wpływ na spadek i wzrost liczby mieszkańców gminy Słońsk mają m.in. migracje, których saldo, poza rokiem 1999, 2000, 2005, 2007, 2010, 2015 i 2018, było ujemne w skali badanego okresu 1995 - 2018. Największe ujemne saldo migracji odnotowano w 1997 r., tj. -36 osób. Największe dodatnie saldo migracji, z badanego okresu, odnotowano w roku 1999 - 13 osób.

Ryc. 1 Liczba ludności gminy Słońsk w latach 1995 – 2018

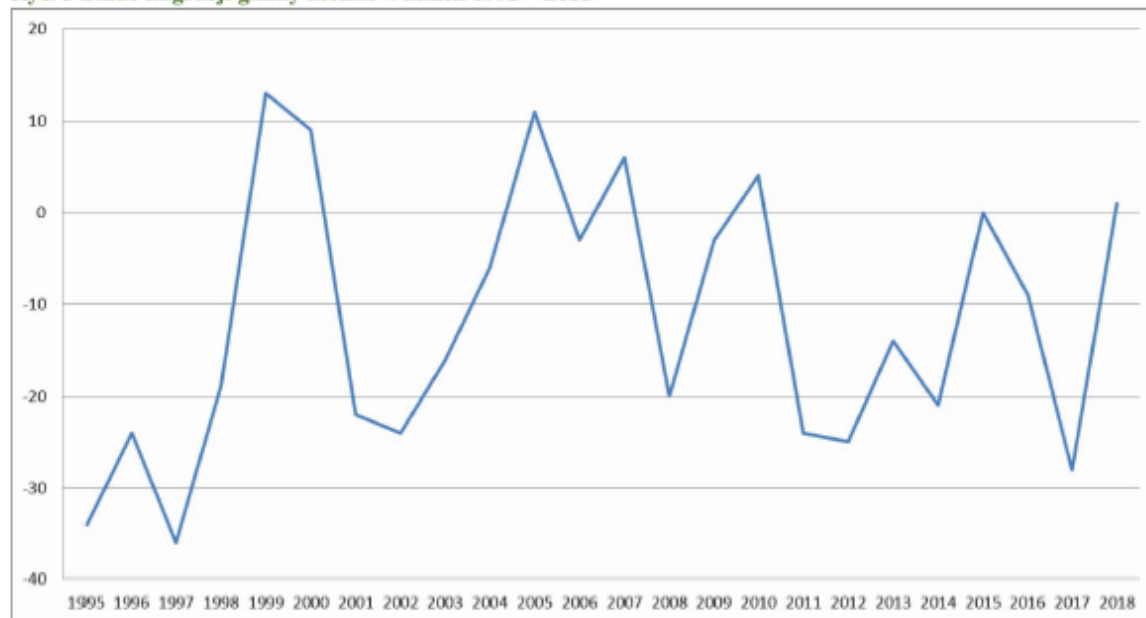
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Ryc. 2 Liczba ludności gminy Słońsk w podziale na płeć w latach 1995 – 2018

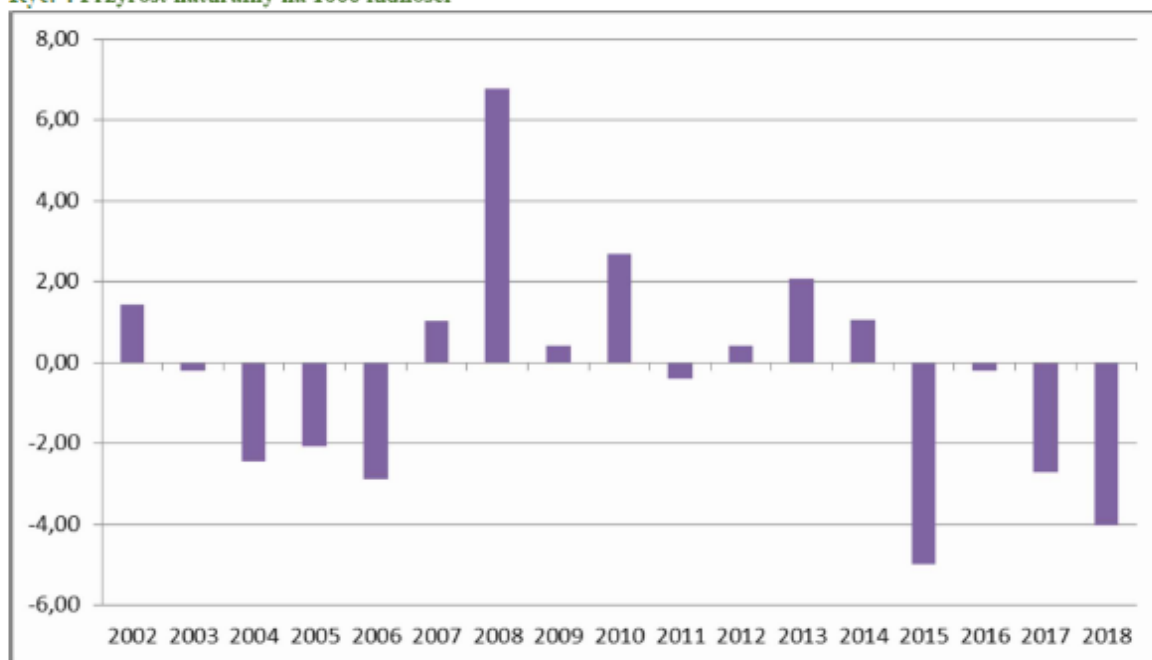
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Ryc. 3 Saldo migracji gminy Słońsk w latach 1995 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Ryc. 4 Przyrost naturalny na 1000 ludności

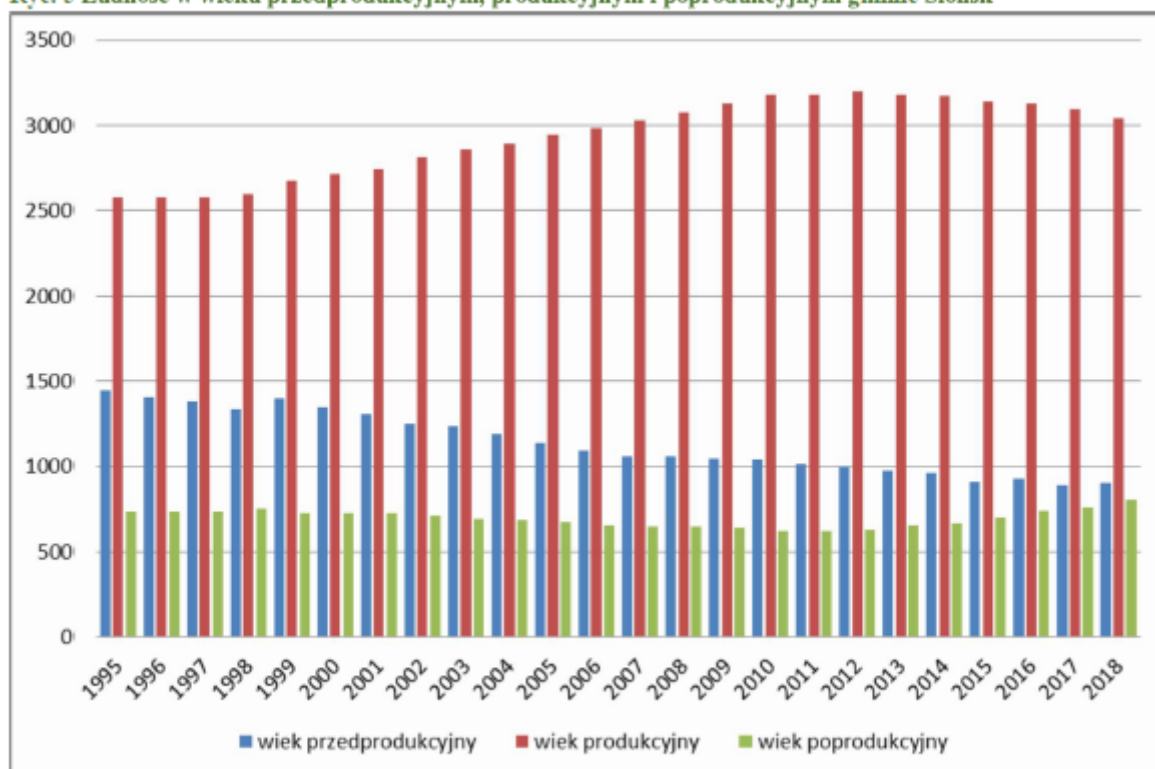
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Za zmiany liczby ludności gminy Słońsk odpowiedzialny jest także przyrost naturalny. Z dostępnych danych za lata 2002 – 2018 [a także na koniec 2021 r.](#) bilans przyrostu naturalnego na 1000 ludności gminy Słońsk jest ujemny. W 2008 roku odnotowano największy dodatni przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy w liczbie 6,77. Największy ujemny przyrost naturalny odnotowany został w roku 2015 w liczbie -5,00, [natomiast wg stanu na 31.12.2021 r -7,2.](#)

W ostatnich latach w całej Polsce zauważalna jest tendencja spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Wzrasta natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Na koniec 2018 r. ludność w wieku przedprodukcyjnym w gminie Słońsk wynosiła 900 osób i stanowiła 19,95% ogółu populacji. Ludność w wieku poprodukcyjnym w liczbie 802 stanowiła 16,89% populacji. Ludność w wieku przedprodukcyjnym w ostatnich latach ustabilizowała się na poziomie ca. 900 osób. [Natomiast wg stanu na 31.12.2021 \(dane Bank Danych Lokalnych GUS\) ludność w wieku przedprodukcyjnym 838, produkcyjnym 3004, poprodukcyjnym 858.](#) W latach wcześniejszych osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły większy odsetek w ogólnej liczbie ludności, niż jest to aktualnie. Na początku badanego okresu tj. w roku 1995 osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 30,41% populacji Słońska. W kolejnych latach liczba ta ulegała stopniowemu zmniejszeniu. W roku 2000 wynosiła 28,13% populacji gminy, w roku 2005 - 23,97% i w roku 2010 - 21,49%. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym ulegała w badanym okresie zmniejszeniu, do roku 2010 W roku 1995 wynosiła 15,42% populacji Słońska, w roku 2000 -15,20%, w roku 2005 - 14,09%, a w roku 2010 - 12,78%. W kolejnych latach można zauważyć odwrotny trend tej grupy ludności. W 2015 roku osoby

w wieku poprodukcyjnym stanowiły 14,72% populacji. Natomiast na koniec badanego okresu, w 2018 roku, grupa ta stanowiła 16,89% w ogólnej liczbie ludności Słońska.

Ryc. 5 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym gminie Słońsk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Powyższy wykres świadczy jednoznacznie o pogłębiającym się procesie starzenia się społeczeństwa: wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a maleje liczba osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym. Zjawisko to występuje w większości krajów europejskich. Największy wpływ na dynamikę i poziom starzenia się społeczeństwa ma niska liczba urodzeń. Na zjawisko starzenia się ludności pośrednio mają również wpływ czynniki takie jak: poziom zamożności społeczeństwa, obowiązujący model rodziny, aktywność zawodowa kobiet, poziom pomocy społecznej i ochrony zdrowia, polityka społeczna państwa, a także wykształcenie społeczeństwa. Na liczbę ludności wpływ mają również przedstawione w niniejszym rozdziale migracje i przyrost naturalny.

Zgodnie z prognozami GUS wskaźnik obciążenia demograficznego ogółem, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, w najbliższych latach będzie się stale zwiększała. Oznacza to, że zmiany demograficzne powinny w istotny sposób wpływać na kształt polityki społeczno-gospodarczej gminy. Zachodzące zmiany mogą przysporzyć problemy w dziedzinie systemu edukacji, rynku pracy, systemów zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia oraz rozwoju regionalnego. Zmniejszanie się liczebności młodszych roczników oznaczać będzie mniejsze obciążenie systemu edukacji a następnie niedobór osób na rynku pracy. Zmniejszy się potencjał populacji osób młodych.

Starzenie się ludności w wieku produkcyjnym oznaczać będzie konieczność prowadzenia odpowiedniej polityki w zakresie kształcenia ustawicznego, aktywizującej osoby w wieku 45 lat i więcej do podtrzymywania aktywności zawodowej i społecznej. Wzrost liczby osób starszych spowoduje

zwiększenie obciążenia systemów zabezpieczenia społecznego (emerytalno-rentowego, ale również pomocy społecznej) i świadczeń zdrowotnych.

Przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny prognoza liczby ludności dla Polski na okres 2013 - 2050 przewiduje spadek liczby ludności o ponad 11,8%. Zmniejszenie się liczby ludności dotyczy wszystkich województw.

Dla województwa lubuskiego prognozowany spadek liczby ludności wynosi aż 13,98% pomiędzy rokiem 2013 a 2050 i jest prognozą negatywną, w porównaniu do prognozy dla pozostałej części kraju³⁴.

Główny Urząd Statystyczny przygotował także tablice prognostyczne przedstawiające zmiany liczby ludności dla okresu 2017 - 2030 w poszczególnych gminach. Według GUS, przewidywany jest spadek liczby ludności gminy Słońsk o zaledwie 0,72% w porównaniu lat 2016 - 2030. Na podstawie danych statystycznych za okres 23 lat, pomiędzy rokiem 1995 a 2018, liczba ludności w Słońsku uległa zmniejszeniu o 0,21%. **Przyjąć można, że tendencję spadkową liczby ludności pomiędzy prognozami GUS a danymi rzeczywistymi z poprzednich lat.** Wówczas wynosić ona będzie ca. -0,46% i utrzyma się w analizowanym okresie do roku 2049.

W prognozowanej liczbie ludności gminy Słońsk przyjęto spadek liczby ludności w okresie 20-letnim o 0,46% pomiędzy okresem 2019 - 2039, co jest wynikiem średniej podanej powyżej. Okres 10-letni, pomiędzy rokiem 2039 a 2049 obliczono przyjmując spadek liczby ludności również o 0,46% w perspektywie kolejnego 20-lecia. Lata pomiędzy zakładanymi dwoma okresami zostały uzupełnione o średnią wartość o jaką przewidywany jest spadek liczby ludności w okresach 5-letnich.

Tab. 1 Prognozowana liczba ludności

Lata	Prognozowana liczba ludności
2019 r.	4796 ² – okres początkowy
2024 r.	4790 (-6)
2029 r.	4785 – okres 10letni (-5)
2034 r.	4779 (-6)
2039 r.	4774 – okres 20-letni (-5)
2044 r.	4768 (-6)
2049 r.	4763 (-5)

Źródło: Opracowanie własne

35

Jednakże należy podkreślić, iż wg stanu z 31.12.2021 r. (dane Bank Danych Lokalnych GUS) liczba ludności w gminie wynosiła 4700 osób

4. Analiza środowiskowa

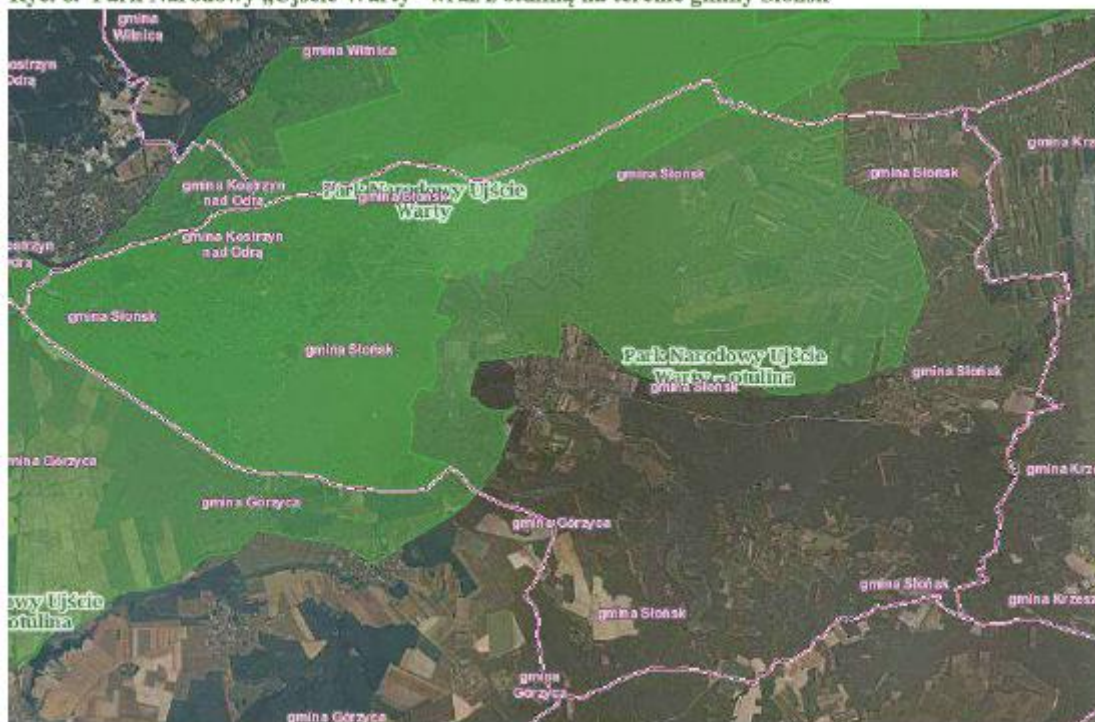
Na terenie gminy Słońsk znajduje się, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zmianami Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.)

³⁴ Prognoza ludności na lata 2014 - 2050, GUS.

³⁵ ²Wartość początkowa przyjęta za rok 2019 na podstawie Prognozy ludności gminy 2017-2030 GUS

Park Narodowy Ujście Warty wraz z otuliną, utworzony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2001 w sprawie utworzenia Parku Narodowego „Ujście Warty” (Dz. U. z 2001 r., Nr 67, poz. 681 z dnia 29 czerwca 2001 r.). Obszar Parku Narodowego „Ujście Warty” zajmuje łącznie 7955,86 ha, otuliną Parku objęto obszar o powierzchni 10453,99 ha. W obszarze Parku znajduje się zachodnia oraz fragment północnej części gminy Słońsk. Otulina Parku obejmuje zachodnią, północną i centralną część gminy. Park stanowi obszar podlegający ścisłej ochronie przyrody i zwierząt m.in. z zakazem polowania, rybołówstwa, zmiany sposobu użytkowania gleby, ruchu pieszego i rowerowego, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, czy wprowadzania gatunków roślin lub zwierząt poza ich naturalnym miejscem występowania. W roku 2005 Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 lipca 2005 r. ustanowiono strefę ochronną zwierząt łownych w otulinie Parku Narodowego „Ujście Warty” (Dz. U. z 2005 r., Nr 139, poz. 1171 z dnia 27 lipca 2005 r.). Zadaniem utworzonej strefy ochronnej jest utrzymanie właściwej liczebności i struktury populacji poszczególnych gatunków zwierząt łownych. W 2013 r. Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 lutego 2013 r. nadano statut Parkowi Narodowemu „Ujście Warty” z siedzibą w Chyrzynie (Dz. U. z 2013 r., poz. 295 z dnia 5 marca 2013 r.). Rozporządzenie to nadało organizację wewnętrzną Parku ustanawiając komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy.

Ryc. 6. Park Narodowy „Ujście Warty” wraz z otuliną na terenie gminy Słońsk

Źródło: Geoserwis Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

Po południowej stronie otuliny Parku Narodowego „Ujście Warty”, w centralnej części gminy, utworzono Rezerwat przyrody „Dolina Postonii”, na podstawie Rozporządzenia Nr 1 Wojewody Lubuskiego z dnia 6 stycznia 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. z 2005 r., Nr 2, poz. 25 z dnia 17 stycznia 2005 r.). Rezerwat zajmuje powierzchnię 68,6574 ha i jest rezerwatem rodzaju leśnego z typem ekosystemu: leśny i borowy, podtyp: lasów nizinnych. Celem utworzonego rezerwatu jest zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych i nieleśnych. Zarządzeniem Nr 1/2016 Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 stycznia 2016 r. wyznaczono szlak pieszy w rezerwacie przyrody "Dolina Postomii". Jest to ścieżka edukacyjno-przyrodnicza, której wyznaczenie ukierunkowało ruch pieszy ograniczając penetrację cennych przyrodniczo siedlisk i chronionych gatunków roślin i zwierząt.

Ryc. 7. Rezerwat przyrody „Dolina Postomii” na terenie gminy Słońsk

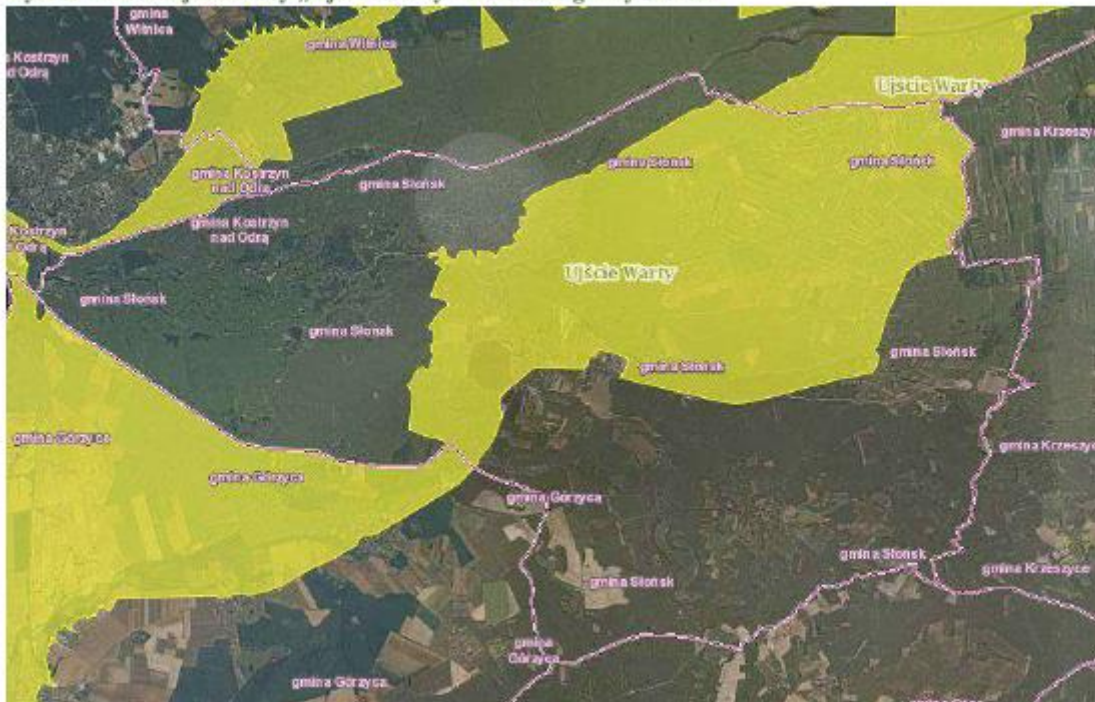

Źródło: Geoserwis Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

W granicach m.in. otuliny Parku Narodowego „Ujście Warty” Rozporządzeniem nr 7 Wojewody Gorzowskiego z dnia 18 grudnia 1996 r. utworzono Park Krajobrazowy p.n. „Ujście Warty” (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego nr 1, poz. 1 z dnia 14 lutego 1997 r.). PK „Ujście Warty” zajmuje obszar centralnej części gminy Słońsk o powierzchni [6452,57–5574,45](#) ha. Pierwotne Rozporządzenie w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” zostało zmienione Rozporządzeniem Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 4 czerwca 2002 r. (Dz. Urz. Z 2002 r., Nr 61, poz. 768 z dnia 1 lipca 2002 r.). Rozporządzenie z 2002 r. wprowadziło w granicach Parku szereg obostrzeń, m.in.: zakaz lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zakaz likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, zakaz lokalizacji ośrodków chowu, hodowli - posługujących się metodą bezściółkową, czy też zakaz likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. W roku 2004 Wojewoda Lubuski wydał Rozporządzenie Nr 21 z dnia 15 listopada 2004 r. o zmianie rozporządzenia Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 4 czerwca 2002r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego "Ujście Warty". Zmianie uległy zapisy dotyczące zakazów na terenie parku, które otrzymały nowe brzmienie. Kolejne rozporządzenie dotyczące Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” zostało wydane przez Wojewodę Zachodniopomorskiego (Nr 16/2005 z dnia 27 lipca 2005 r.) lecz jego treść dotyczyła obszaru znajdującego się w województwie zachodniopomorskim. Z kolei w 2018 roku Sejmik Województwa Lubuskiego Uchwałą Nr XLIII/647/18 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście

Warty" utworzył Park Krajobrazowy „Ujście Warty” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z dnia 30 marca 2018 r., poz. 828).

Ryc. 8. Park Krajobrazowy „Ujście Warty” na terenie gminy Słońsk

Źródło: Geoserwis Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

W południowej części gminy Słońsk na obszarze ~~2073 ha (łączy obszar 2223 ha)~~ 2.223³⁶ ha w gminach: Ośno Lub. i Słońsk - na powierzchni 2.073 ha (w rejonie Ownic i Chartowa) wyznaczony został Rozporządzeniem Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa lubuskiego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z dnia 25 lipca 2003 r., Nr 47, poz. 820) Obszar chronionego krajobrazu „Ośniańska Rynna z Jeziorem Radachowskim". Do m.in. ww. obszaru chronionego krajobrazu wydane zostały w późniejszym czasie jeszcze trzy rozporządzenia i podjęte zostały dwie uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego. W wyznaczonym obszarze czynnej ochronie polegają ekosystemy przyrodnicze.

We fragmencie gminy po jej wschodniej stronie znajduje się Obszar chronionego krajobrazu „Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty", którego łączna powierzchnia wynosi 15086 ha (na terenie gminy Słońsk – 221 ha) 16 669³⁷ ha w gminach: Gorzów Wlkp. Bogdaniec, Deszczno, Krzeszyce, Lubiszyn, Witnica i Słońsk - na powierzchni 6.152,57 ha (w rejonie Lemierzyc), a który utworzony został Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z dnia 28 lutego 2005 r., Nr 9, poz.

³⁶ Dane: rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu

³⁷ Dane – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/download/pdf/PL.ZIPOP.1393.OCHK.516.pdf>, data dostępu 11.01.2023 r.,)

172). Podobnie jak obszar chronionego krajobrazu wymieniony powyżej, obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Ryc. 9. Obszary chronionego krajobrazu na terenie gminy Słońsk

Źródło: Geoserwis Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

Na terenie gminy utworzony został w ramach obszarów ptasich rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r., Nr 229, poz. 2313 z dnia 21 października 2004 r.), obszar specjalnej ochrony Natura 2000 - Ujście Warty (obszar PLC080001), o łącznej powierzchni 33297,4 ha (na terenie gminy Słońsk 10635,3 ha). Z granicą obszaru specjalnej ochrony Natura 2000 - Ujście Warty (obszar PLC080001) pokrywa się wyznaczony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE), siedliskowy obszar specjalnej ochrony Natura 2000 - Ujście Warty (PLC080001).

Obszar obejmuje terasę zalewową Warty, przy jej ujściu do Odry, wraz z Kostrzyńskim Zbiornikiem Retencyjnym i fragmentem doliny Odry, poprzecinaną licznymi odnogami cieków, starorzeczami i kanałami. Na terenach zalewowych dominują okresowo zalewane łąki i pastwiska, szuwary, zarośla wierzb i łęgi wierzbowe. Prawie co roku około 1/3 obszaru jest zalewana przez wodę, roczne wahania jej poziomu dochodzą do 3,5 m, a najwyższy poziom wody występuje przeważnie w marcu lub kwietniu. Zdarzają się ponadto silne wahania poziomu wód pomiędzy wczesną wiosną i późną jesienią. Na obszarze poza wałami dominują ekstensywnie użytkowane łąki i pola orne. Na krawędzi dolin wykształciły się płyty muraw kserotermicznych. W obszarze występują chronione siedliska przyrodnicze, łącznie 11 typów, reprezentowanych przez 14 podtypów, reprezentujące dobrze zachowane fragmenty dolin dużych

rzek i ich krawędzi, ze starorzeczami, okresowo zalewanymi łąkami i pastwiskami, lasami łągowymi, grądami i murawami kserotermicznymi. Łączna powierzchnia siedlisk chronionych na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG wynosi ponad 7% powierzchni obszaru. Część ostoi - dawny rezerwat Słońsk, obecnie część Parku Narodowego Ujście Warty jest jednym z najcenniejszych obszarów wodno-błotnych w Europie środkowej. Przy północno-zachodniej granicy obszaru znajduje się system umocnień obronnych, które są miejscem zimowania dla dużej kolonii nietoperzy (do 500 os.).³

Ryc. 10. Obszary Natura 2000 na terenie gminy Słońsk

Źródło: Geoserwis Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

Formami ochrony przyrody są również pomniki przyrody. Na terenie gminy Słońsk w wykazie pomników przyrody znajdują się 4 obiekty:

- gład narzutowy, ustanowiony jako pomnik przyrody 24.03.1966 r.; podstawa prawna: Decyzja Nr 86/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze z dnia 24 marca 1966 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody twórców przyrody ożywionej i nieożywionej (Dz. Urz. WRN w Zielonej Górze nr 2, poz. 26 z 1966 r. z dnia 1 stycznia 1966 r.), Rozporządzenie Nr 46 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 38, poz. 846 z dnia 5 czerwca 2006 r.);

³Standardowy formularz danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOS

- topola czarna, ustanowiona jako pomnik przyrody 01.07.1989 r.; wysokość 29 m; pierśnica 213; podstawa prawna: Zarządzenie Nr 34 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 11, poz. 194 z dnia 16 czerwca 1989 r.), Rozporządzenie Nr 41 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 38, poz. 841 z dnia 5 czerwca 2006 r.);

- lipa szerokolistna, ustanowiona jako pomnik przyrody 18.12.1990 r.; wysokość 21 m; pierśnica 144 cm; podstawa prawna: Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 27, poz. 229 z dnia 3 grudnia 1990 r.), Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 14, poz. 338 z dnia 7 marca 2006 r.);

- dąb szypułkowy, ustanowiony jako pomnik przyrody 18.12.1990 r.; wysokość 25 m; pierśnica 162 cm; podstawa prawna: Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 27, poz. 229 z dnia 3 grudnia 1990 r.), Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 14, poz. 338 z dnia 7 marca 2006 r.).

Na wschód od wsi Słońsk znajduje się jedyny w gminie użytek ekologiczny - siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków „Nad Postomią” położony na skarpie rzecznej. Powierzchnia użytku wynosi 0,25 ha, a ustanowiony został Rozporządzeniem nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 44, poz. 554 z dnia 19 kwietnia 2002 r.).

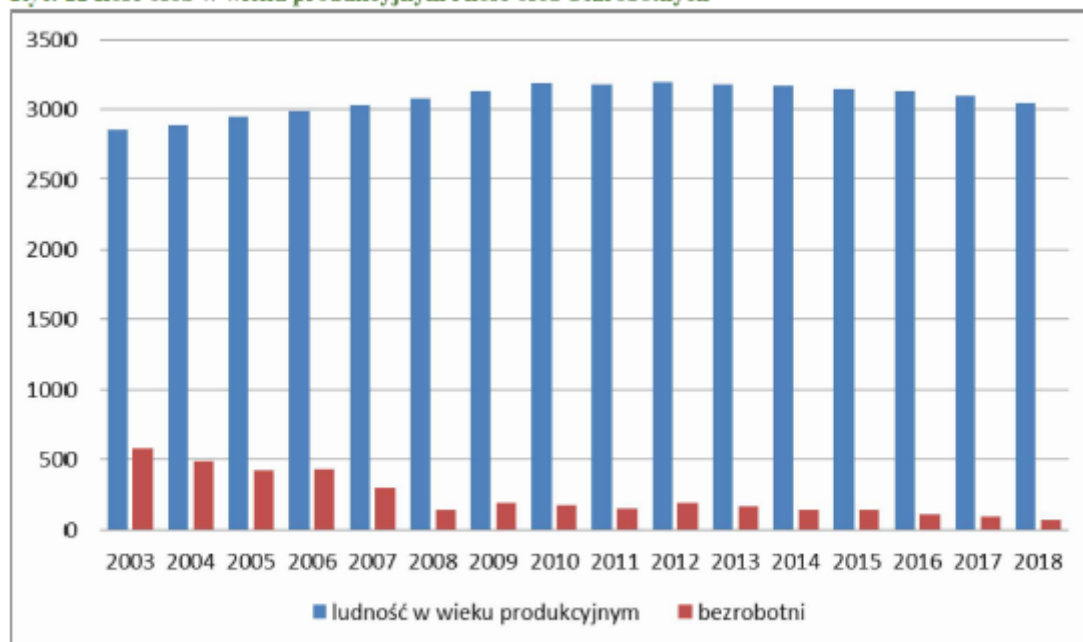
Gmina Słońsk bogata jest w tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, które objęte są ochroną prawną. Daje to możliwość wykorzystania terenów, w granicach prawa, do promocji i rozwoju turystyki, ale jednocześnie wprowadza ograniczenia dotyczące wykorzystania tych obszarów na cele urbanizacji.

5. Analiza społeczna

Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Słońsku wynosił 2,2% w roku 2018 i był mniejszy w porównaniu do lat 2016 i 2017 *gdzie* wskaźnik ten wynosił odpowiednio 3,4% i 2,8%. Wg stanu na dzień 31.12.2021 r. – w gminie Słońsk na 1000 mieszkańców pracowała 121 z czego ogółem wszystkich pracujących stanowiły kobiety – 47,4 % i mężczyźni 52,6%, natomiast wskaźnik bezrobocia rejestrowanego wyniósł 3,0% (z czego 4,7% wśród kobiet i 1,5 % wśród mężczyzn)³⁸. W porównaniu do lat wcześniejszych bezrobocie w gminie Słońsk ulegała zmniejszeniu. Jeszcze w roku 2003 udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym wynosił ponad 20,4%. Kolejne lata, wg danych statystycznych, pokazują spadek bezrobocia. W pojedynczych latach procent osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym nieznacznie wzrastał, ale tendencja tego wskaźnika w latach 2003 - 2018 jest spadkowa. Otwarcie granic Unii Europejskiej na pracowników z krajów „nowej” Unii sprawiło, że poziom bezrobocia w okresie 15 lat, nie tylko w Słońsku, ale w całym kraju, spadł.

³⁸ Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk#infoPrac1k (data dostępu 16.01.2023r.)

Ryc. 11 Ilość osób w wieku produkcyjnym i ilość osób bezrobotnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Od lat 90-tych XX wieku zwiększa się liczba przedsiębiorców w gminie Słońsk. Na koniec 2018 r. na terenie gminy Słońsk funkcjonowało 444 podmioty gospodarcze wg działalności PKD, wpisane do rejestru REGON. Rok wcześniej było o siedemnaście przedsiębiorców mniej. Natomiast w roku 2016 funkcjonowało 434 podmiotów gospodarczych. Najwięcej podmiotów gospodarczych było zarejestrowanych w 2014 r. - 459. Firmy z branży przemysłu i budownictwa stanowiły w 2018 r. 25% wszystkich podmiotów gospodarczych. Ponad 8,5% stanowiły firmy związane z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Jest to najmniejszy udział procentowy w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych wg rodzajów działalności z lat 2009 – 2018. Natomiast wg stanu na dzień 31.12.2021 r. – w gminie Słońsk było łącznie 517 podmiotów z czego: 498 mikroprzedsiębiorstw (0-9 zatrudnionych), 16 małych przedsiębiorstw (10-49 zatrudnionych), 3 średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych)³⁹

³⁹Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk#infoPrac1k (data dostępu 16.01.2023r.)

Tab. 2 Podmioty gospodarcze wg rodzajów działalności w latach 2009-2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ogółem	378	392	397	432	449	459	471	434	427	444
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	46	43	43	45	41	40	43	42	42	38
Przemysł i budownictwo	76	84	80	89	91	89	97	90	92	111
Pozostała działalność	256	265	274	298	317	330	331	302	293	295

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Niemal 99,6% mieszkańców gminy Słońsk w 2018 r. posiadało dostęp do sieci wodociągowej przyczym wg stanu na 31.12.2020 r. – 97%⁴⁰. Jest to wynik, który utrzymuje się od roku 2014. Do sieci kanalizacji sanitarnej miało dostęp prawie 62% mieszkańców gminy. Współczynnik ten nieznacznie wzrasta od roku 2001, kiedy to 60,7% mieszkańców miało dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie Słońsk był większy od średniego wskaźnika dla powiatu w 2017 r., który wynosił 92,5%. Wskaźnik dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej był mniejszy od średniego wskaźnika dla powiatu, który wynosił 66,5%. Gmina ma bardzo niski poziom gazyfikacji. W roku 2018 wynosił zaledwie 7,3% osób korzystających z sieci gazowej. We wcześniejszych latach - 2016 i 2017 - wskaźnik ten był na poziomie 6,5% i 6,9% a wg stanu na 31.12.2020 r. – 8,28 % mieszkań w gminie było wyposażone w instalacje gazowe⁴¹. Gazyfikacja w gminie została rozpoczęta w roku 2006 r., gdy została położona pierwsza sieć gazowa i zostało to odnotowane w danych GUS na poziomie 2,1% ludności posiadających dostęp do sieci gazowej.

40 Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk#infoPrac1k (data dostępu 16.01.2023r.)

41 Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk#infoPrac1k (data dostępu 16.01.2023r.)

Tab. 3 Długość sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
dostęp do sieci wodociągowej (%)	97,60	97,60	97,60	97,60	97,60	97,60	99,60	99,60	99,60	99,60	99,60
długość sieci rozdzielczej wodociągowej (km)	57,6	57,9	59,9	61,2	61,9	63,2	64,3	64,3	64,3	64,3	69,3
dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej (%)	61,10	61,10	61,10	61,60	61,70	61,90	61,90	61,60	62,00	62,10	62,00
długość sieci kanalizacji sanitarnej (km)	25,0	25,6	26,1	27,2	27,8	27,8	27,8	27,9	27,9	27,9	27,9
Dostęp do sieci gazowej (%)	2,20	4,20	4,50	4,50	5,10	5,30	5,90	6,20	6,50	6,90	7,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Tab. 4 Zasoby mieszkaniowe w gminie Słońsk

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba budynków mieszkalnych	1 066	1 082	1 103	1 061	1 070	1 076	1 088	1 103	1 109	1 120	1 133
Liczba mieszkań	1 487	1 506	1 397	1 408	1 417	1 424	1 439	1 454	1 460	1 471	1 488
Powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	121 838	124 642	120 423	122 116	123 454	124 327	126 110	128 145	128 928	130 851	132 796
Średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	81,9	82,8	86,2	86,7	87,1	87,3	87,6	88,1	88,3	89,0	89,2
Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	25,5	25,9	24,9	25,4	25,6	25,9	26,3	27,0	26,9	27,6	28,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Zabudowa mieszkaniowa na koniec 2018 r. liczyła 1133 budynki mieszkalne. W roku 2017 było mniej o 13 budynków mieszkalnych. W ciągu dekady liczba budynków mieszkalnych wzrosła o 51. Wzrosła także ilość mieszkań o 17 między 2017 i 2018 rokiem. Przeciętna powierzchnia mieszkania w roku 2018 wynosiła 89,2 m² i była większa o 0,2 m² i 0,9 m² w porównaniu do lat 2016 i 2017 a wg stanu na 31.12.2020 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 89,60 m² ⁴².. Jest. W 2018 r. był to wynik poniżej średniej krajowej, która w 2018 r. wyniosła 90,2 m² na koniec 2020 r. wynik ten plasował się powyżej średniej krajowej wynoszącej wówczas 74,50 m² ⁴³.. Wg dostępnych danych średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie Słońsk wzrosła o 7,3 m² w stosunku do roku 2008. Na jednego mieszkańca powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 28,0 m² w 2018 r. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na jednego mieszkańca wzrastała stopniowo od 2008 r., kiedy to wynosiła 25,5 m².

42 Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk#infoPrac1k (data dostępu 16.01.2023r.)

43 Dane: Gmina Słońsk w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk#infoPrac1k (data dostępu 16.01.2023r.)

Mieszkańcy gminy Słońsk posiadają dostęp do dwóch publicznych placówek oświatowych w ramach Zespołu Szkół w Słońsku, podlegających pod Urząd Gminy w Słońsku.⁴⁴:

- Szkoła Podstawowa im. Przyjaźni Narodów w Słońsku,
- Przedszkole Samorządowe w Słońsku.

Ponadto, w dziedzinie kultury, na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Słońsku, Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Lemierzycach oraz Muzeum Martyrologii w Słońsku.

W ramach opieki zdrowotnej w Słońsku funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nasze Zdrowie”, Punkt Felczerski w Głuchowie.

Pomoc społeczna realizowana jest na terenie gminy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Na jakość życia wpływ ma również możliwość szybkiego i łatwego sposobu na komunikowanie się. W Słońsku jest dobrze rozwinięta sieć komórkowa - na jakość usług wpływ ma również sąsiedztwo Kostrzyna nad Odrą, gdzie znajduje się przejście graniczne z Niemcami. Mieszkańcy gminy Słońsk do przemieszczania się mogą korzystać z układu drogowego, którego podstawę stanowi droga krajowa nr 22 relacji Kostrzyn nad Odrą -Elbląg, co daje doskonałe z oddalonym o 80 km Berlinem. Sieć dróg gminnych w Słońsku i całej gminie wynosi łącznie 132,67 km.

Osoby nie posiadające własnego środka transportu mogą korzystać z komunikacji autobusowej - PKS, która obsługuje połączenia wojewódzkie.

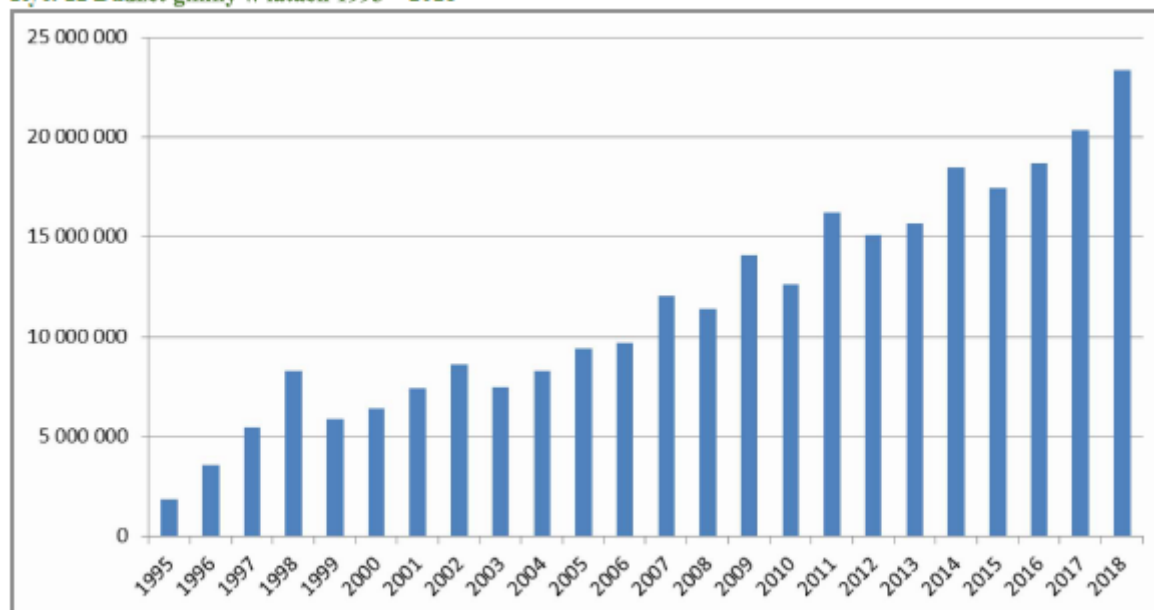
6. Analiza ekonomiczna

Finanse gminy stanowią ważny element realizacji zadań stawianych przed gminą na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ([t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zmianami Dz. U. z 2023 r., poz. 40](#)).

W 2018 r. gmina Słońsk zamknęła rok budżetowy z dochodami w kwocie 23.365.268,45 zł. W 2018 r. budżet Słońska wzrósł o ponad 14,8% w porównaniu do roku 2017 oraz o ponad 25,1% w porównaniu do roku 2016. W szerszej perspektywie budżet miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat wzrósł z ponad 9,2 mln zł. Analizując ostatnią dekadę, stwierdzić należy, że w latach 2010, 2012 i 2015 budżet gminy był mniejszy w porównaniu do roku go poprzedzającego. Ponad trzecią część budżetu gminy stanowią dochody własne -w 2018 roku stanowiły one 34,8% budżetu, w kwocie 8.136.619,06 zł. W 2017 roku dochody własne stanowiły ponad 33,5% wpływów do budżetu, a w 2016 r. było to ponad 36,3%. Ważnym elementem składowym dochodów własnych jest podatek od nieruchomości, który stanowił 25,7% dochodów własnych. W roku 2017 udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych był mniejszy o 0,6% w porównaniu do roku 2018, natomiast w 2017 r. stanowił 24% w dochodach własnych.

44 Źródło: www.slonsk.pl

Ryc. 12 Budżet gminy w latach 1995 – 2018

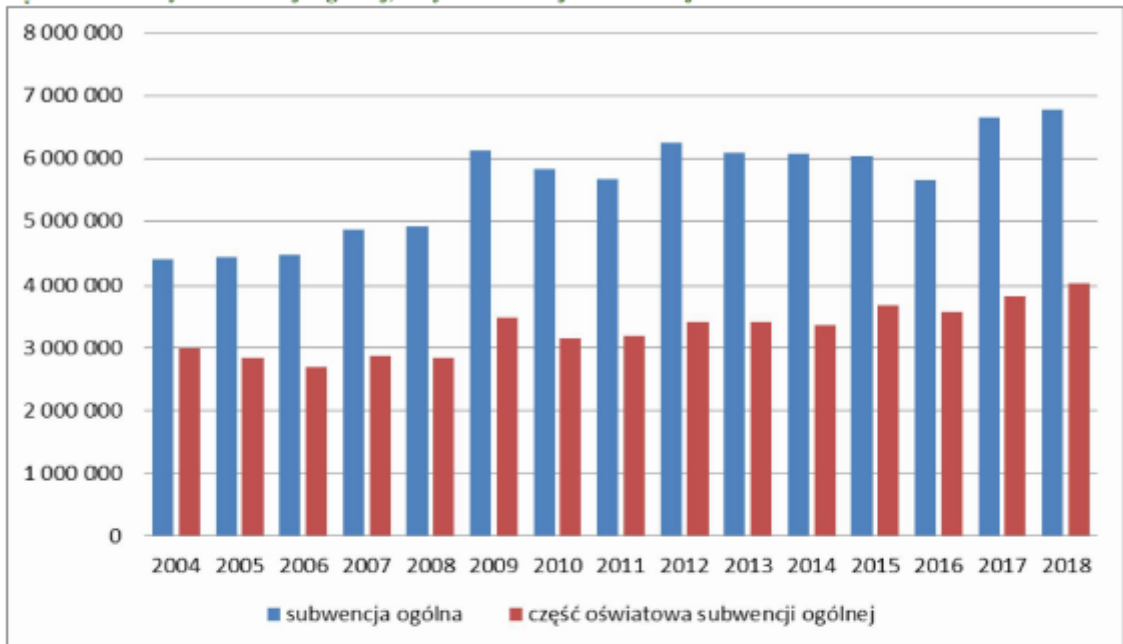

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Również dużą część dochodów gminy stanowiła subwencja z budżetu państwa, której wartość ogólna w 2018 r. wyniosła ponad 6,7 mln zł, z czego ponad 4 mln zł stanowiła subwencja oświatowa. Subwencja ogólna od dekady, poza rokiem 2010, 2011 i 2016 wynosiła ponad 6 mln zł. Dochody w poszczególnych latach z subwencji z budżetu państwa malały lub wzrastały - wg danych statystycznych nie ma tendencji spadkowej lub wzrostowej. Podobnie wygląda sprawa dochodów z części oświatowej w subwencji ogólnej. W 2018 roku jej kwota przekroczyła 4 mln zł. W latach wcześniejszych wynosiła ponad 3 mln zł.

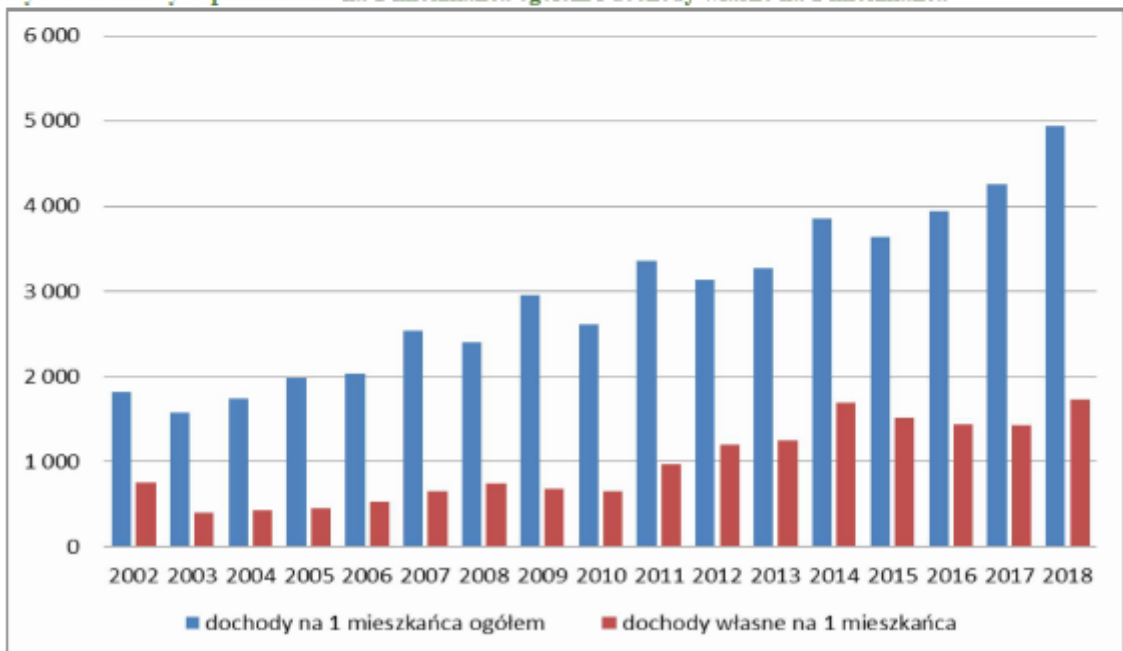
Dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyraźnie wzrosły od roku 2002. W roku 2018 wynosiły 4.945,03 na osobę. Jeszcze tylko w roku 2017 kwota ta wynosiła ponad 4 tys. zł w przeliczeniu na osobę. Lata wcześniejsze od 2011 roku to kwota ponad 3 tys. zł na osobę. Przed rokiem 2011 były to kwoty poniżej 3 tys. zł. Dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły, podobnie jak dochody ogółem, największe były w roku 2018 i wynosiły ponad 1,7 tys. zł. Równie wysokie dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca uzyskano w 2014 roku - 1.695,52 zł. W pozostałych latach warto odnotować rok 2015, 2016 i 2017, gdzie odpowiednio osiągnięto 1.507,80 zł, 1.433,97 zł i 1.428,78 zł w przeliczeniu na osobę. Lata wcześniejsze to zdecydowanie mniejsze dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca, w stosunku do dochodów własnych ogółem. Widać to wyraźnie na zamieszczonym powyżej wykresie.

Ryc. 13 Dochody z subwencji ogólnej, w tym subwencji oświatowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Ryc. 14 Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca ogółem i dochody własne na 1 mieszkańca

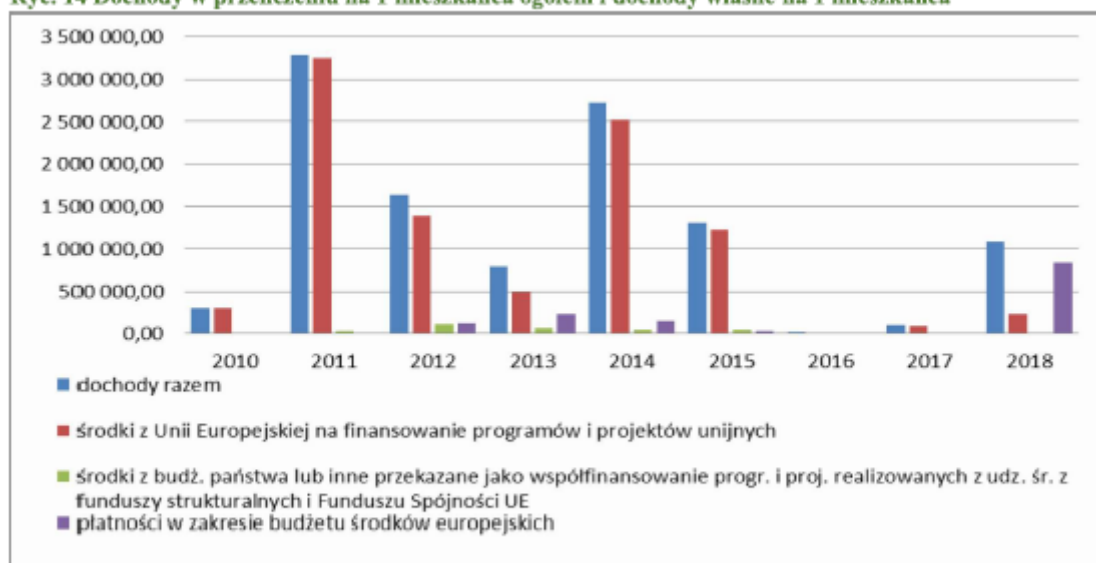
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Środki zewnętrzne jakie gmina pozyskała w ramach dofinansowania programów i projektów unijnych oraz środków z budżetu państwa lub innych przekazanych jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej wynosiły w 2018 r. 1.089.117,06 zł. Najwięcej środków w ramach dofinansowania programów i projektów, gmina Słońsk pozyskała w roku 2011 - 3.277.790,80 zł. Wyróżnić można jeszcze rok 2014, w którym gmina pozyskała ponad 2,7 mln zł. Z

przeprowadzonych w ostatnich latach inwestycji współfinansowanych ze środków zewnętrznych wyróżnić należy:

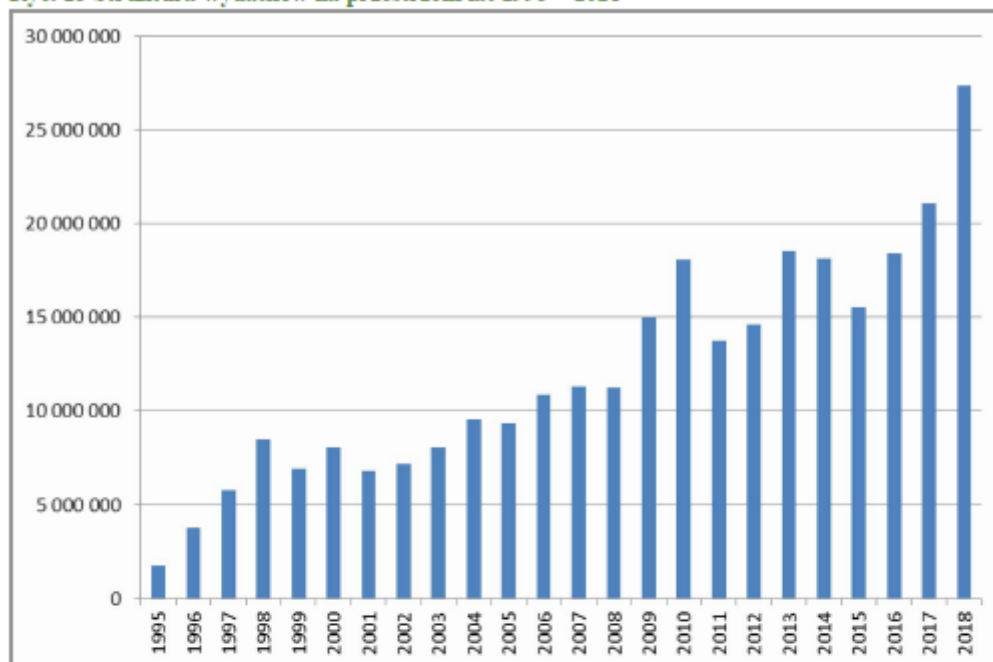
- „Budowę sieci przesyłowej wodociągowej relacji Lemierzyce - Krępiny” - wartość inwestycji 1 428 159,53 zł (dofinansowanie 683 399,00 zł),
- „Przebudowę drogi gminnej ul. Puskina w Słońsku polegająca na przebudowie istniejącej jezdni oraz chodników wraz ze zjazdami do indywidualnych posesji” - wartość inwestycji 1 882 013,08 zł (dofinansowanie 845 774,00 zł),
- „Budowę boiska do piłki nożnej plażowej i boiska do piłki siatkowej plażowej” - wartość inwestycji 239 076,15 zł (dofinansowanie 149 842,00 zł),
- „Przebudowę ul. Sikorskiego i części ul. Paderewskiego w Słońsku” - wartość inwestycji 3 549 858,76 zł (dofinansowanie 1 992 484,00 zł).

Ryc. 14 Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca ogółem i dochody własne na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

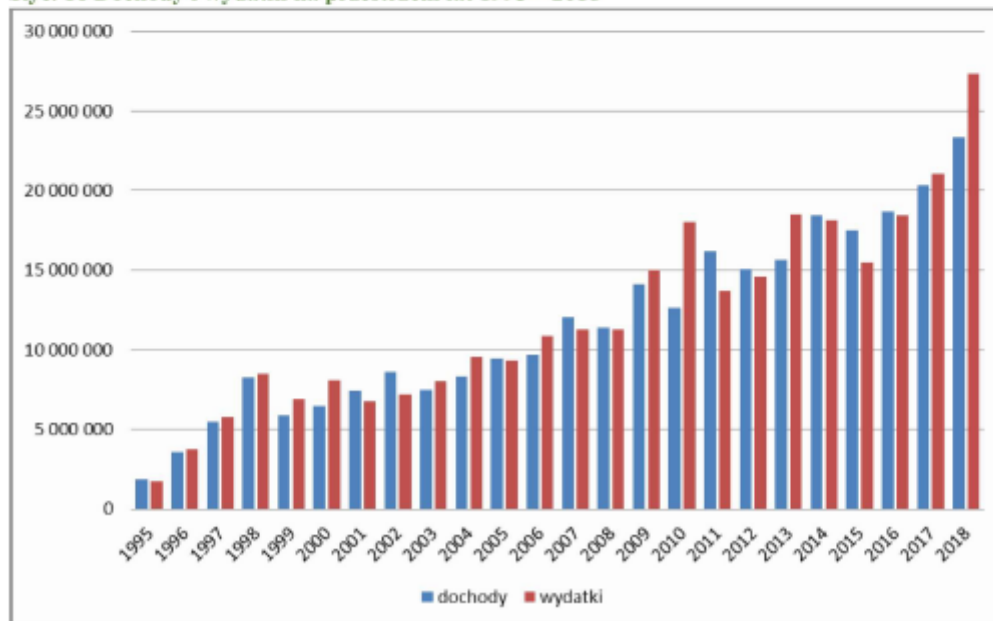
Ryc. 15 Struktura wydatków na przestrzeni lat 1995 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Rok 2018 i 2017 to zdecydowanie wyższe wydatki z budżetu gminy, niż wpływy do niego. W latach wcześniejszych, kilkakrotnie wydatki z budżetu przekraczały dochody. W minionej dekadzie taki stan rzeczy był w roku 2009, 2010 i 2013. Relację dochodów i wydatków przedstawia poniżej zamieszczony wykres.

Ryc. 16 Dochody i wydatki na przestrzeni lat 1995 – 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

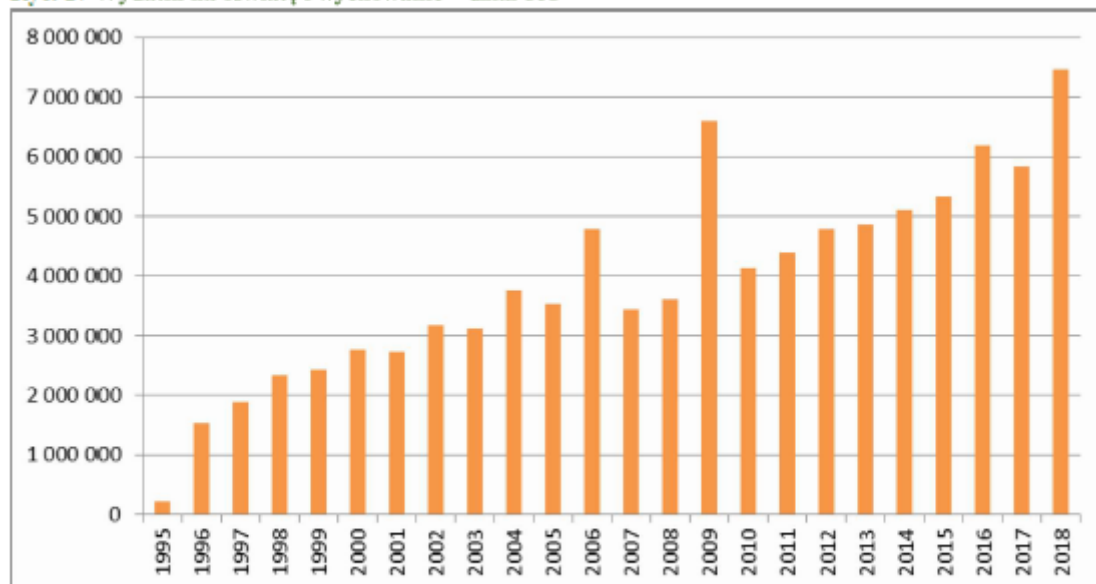
Istotną częścią wydatków każdej gminy są wydatki związane z oświatą. Również w Słońsku wydatki na oświatę stanowią znaczną część budżetu. W roku 2018 wydatkowano na oświatę kwotę większą niż było to w latach wcześniejszych. Zwiększanie się nakładów na oświatę związane jest z podnoszeniem płac nauczycielom oraz podnoszeniem się poziomu placówek oświatowych pod

względem ich wyposażenia i jakości. W roku 2018 nakłady na oświatę i wychowanie z działu 801 budżetu wyniosło ponad 7,4 mln zł. Rok wcześniej była to kwota ponad 5,8 mln zł, natomiast w 2016 roku - 6,1 mln zł. Warto zwrócić uwagę na kwotę ponad 6,5 mln zł, która była wydatkowana w roku 2009.

Wydatki związane z gospodarką mieszkaniową w okresie lat 2001 - 2018 były nieregularne. Najwięcej w tym okresie wydatkowano w roku 2012, 2016 i 2017 -odpowiednio ponad 291 tys. zł, 376 tys. zł i 395 tys. zł.

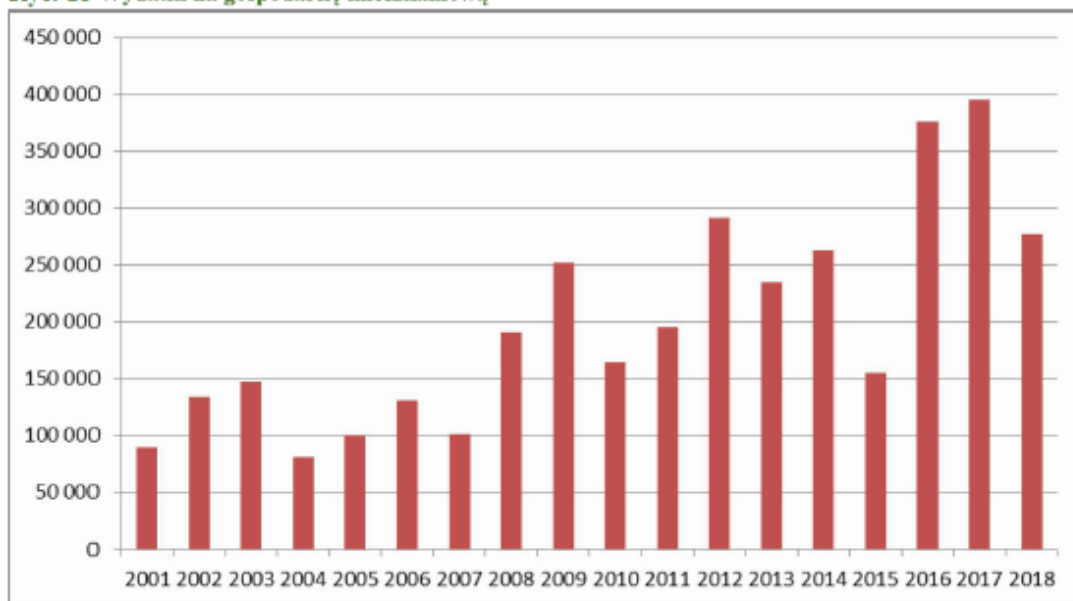
Wydatki gminy Słońsk w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2018 r wynosiły 5.786,03 zł i były najwyższe z okresu 2002 - 2018. Najmniejsza kwota wydatkowana w przeliczeniu na *jednego* mieszkańca była na początku badanego okresu tj. w roku 2002 -1.505 zł. W przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, na oświatę w 2018 roku wydatkowano 1.580,62 zł. Jest to najwyższa kwota w przeliczeniu na jednego mieszkańca z okresu lat 2002 - 2018.

Ryc. 17 Wydatki na oświatę i wychowanie – dział 801

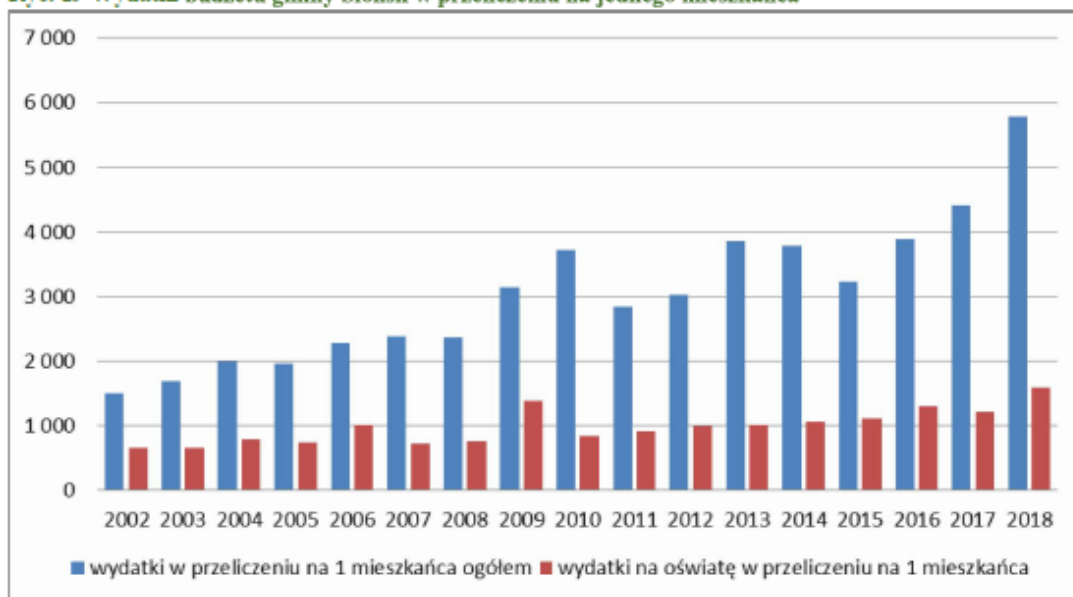
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Ryc. 18 Wydatki na gospodarkę mieszkaniową

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Ryc. 19 Wydatki budżetu gminy Słońsk w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Ważnym elementem wydatków budżetu gminy Słońsk jest dział 600 – Transport i łączność oraz dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. **W ramach** transportu i łączności ujęte są wydatki związane z komunikacją i inwestycjami. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska to m.in. zasoby mieszkaniowe będące własnością samorządu. W roku 2018 na łączność i transport wydatkowano środki w wysokości ponad **2,6** mln zł, natomiast na ochronę środowiska i gospodarkę komunalną ponad 4,3 mln zł. Środki w tych działach są ściśle powiązane z inwestycjami jakie gmina przeprowadzała na swoim terenie. Wśród inwestycji ostatnich lat, finansowanych wyłącznie z budżetu gminy wyróżnić należy:

- „Przebudowa nawierzchni drogi ul. Bocznej w Lemierzycach” - wartość inwestycji 245 244,78 zł,
- „Rozbudowa i przebudowa przedszkola w Słońsku” - wartość inwestycji 1 136 494,93 zł,

- „Remont elewacji budynku zespołu szkół w Słońsku" - wartość inwestycji 407 483,68 zł,
- „Przebudowa nawierzchni dróg gminnych" - wartość inwestycji 392 930,16 zł,
- „Remont przepompowni ścieków komunalnych w Przyborowie gmina Słońsk" - wartość inwestycji 288 533,40 zł.

Zgodnie z Uchwałą Nr 111/14/2018 Rady Gminy Słońsk z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Słońsk na 2019 rok, planowane dochody mają być na poziomie ponad 25,7 mln zł, natomiast wydatki ponad 30 mln zł. Przewidywane są dochody z podatków w kwocie ponad 6,7 mln zł, a także ponad 4,2 mln zł z części oświatowej subwencji ogólnej. W wydatkach gminy Słońsk na rok 2019 zaplanowano prawie 2,7 mln zł na transport i łączność, w tym ponad 2,3 mln zł na gminne drogi publiczne. Oświata i wychowanie na rok 2019 ma pochłonąć środki finansowe w kwocie ponad 6,3 mln zł, natomiast gospodarka komunalna to wydatki na ponad 2 mln zł.

7. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

7.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę w skali gminy oszacowano na podstawie:

- analizy ekonomicznej przedstawiającej poziom dochodów i wydatków gminy, ze szczególnym uwzględnieniem wydatków inwestycyjnych służących podwyższaniu standardu życia mieszkańców, dostępu do infrastruktury technicznej i zakresu usług oraz szeroko rozumianemu rozwojowi jednostki samorządu terytorialnego,
- analizy środowiskowej uwzględniającej ograniczenia wynikające z obszarów podlegających ochronie na terenie gminy i lokalizacji na nich nowej zabudowy,
- analizy społecznej obrazującej stan i strukturę demograficzną społeczności gminy, z uwzględnieniem ruchu naturalnego, migracji, rynku pracy i warunków mieszkaniowych, stanowiącej podstawę dla racjonalnego kształtowania docelowej struktury przestrzennej gminy,
- prognozy demograficznej gminy zakładającej spadek liczby ludności w założonej perspektywie planistycznej do 2049 r. (o 0,69% w stosunku do 2019 roku), stanowiącej podstawę dla określania kierunków zmian w zakresie wyznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową,
- oceny możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnego poziomu wydatków inwestycyjnych w zakresie transportu i łączności oraz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oświaty i istotnych elementów z punktu widzenia jej rozwoju społeczno-gospodarczego,
- ustaleń dokumentów planistycznych, w tym przede wszystkim struktury przestrzennej gminy i przeznaczeniu terenów wynikających z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przedstawiających faktyczne potrzeby inwestycyjne mieszkańców i inwestorów,
- prognozowanego wzrostu przeciętnej powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej w zakładanej perspektywie planistycznej w stosunku do 2017 roku, na podstawie analizy zmian w latach 2008 - 2018,

W celu oszacowania zapotrzebowania na nową zabudowę przyjęto następujące założenia:

- wzrost powierzchni użytkowej na mieszkańca do 45 m², która zostanie osiągnięta w gminie Słońsk w 2049 r., przyjęto założenie iż średnia europejska powierzchnia użytkowa z 2017 r. na poziomie 45 m² na osobę, będzie możliwa do osiągnięcia w Słońsk w roku 2049,
- 20% istniejących zabudowań mieszkalnych ze względu na stan techniczny zostanie zastąpiona nowym budownictwem mieszkaniowym - jest to założenie przyjęte w wyniku badań Instytutu Rozwoju Miast, przeprowadzonych w 19 miastach różnej wielkości, zgodnie z którymi stan techniczny 28% budynków mieszkalnych należących do gmin jest bardzo zły, około 22% wymaga remontu kapitalnego, a ponad 6% kwalifikuje się do natychmiastowego wyburzenia oraz Raportu o stanie polskich miast, opracowanym przez Obserwatorium Polityki Miejskiej IRMiR, zgodnie z którym odsetek pustostanów w Polsce wzrasta i w chwili obecnej sięga około 5% ogółu mieszkań. Biorąc pod uwagę powyższe informacje, w tym zaawansowany wiek mieszkań, związany bezpośrednio ze złym stanem, a także analizę urbanistyczną w terenie oraz analizę demograficzną, założono iż powyższe czynniki wpłyną na zwiększenie udziału mieszkań w złym i bardzo złym stanie technicznym. Powyższe czynniki, wpłyną również na zwiększenie liczby pustostanów, które w związku z brakiem regularnych remontów również będą musiały zostać zastąpione nową zabudową,
- zmiany w strukturze ludności polegać będą na zaniku wielopokoleniowych rodzin na rzecz modelu rodziny małej, a tym samym spadku liczby osób przypadających na gospodarstwo domowe. Na podstawie analizy Głównego Urzędu Statystycznego⁴⁵ na lata 2016 - 2050 w roku 2011 w Polsce gospodarstwo domowe zamieszkiwane było średnio przez 3,40 osoby na terenie wiejskim i 2,54 osoby na terenie miast (średnia 2,82 osoby/gospodarstwo domowe), w roku 2016 liczba ta zmalała do 3,26 osób na 1 gospodarstwo domowe na wsi i 2,43 osoby w mieście (średnia 2,71 osoby/gospodarstwo domowe); perspektywa oszacowana na rok 2050 wynosi 2,92 osoby/gospodarstwo domowe na wsi i 2,24 w mieście (średnia 2,5 osoby/gospodarstwo domowe),
- zmiana w strukturze ludności w gminie Słońsk - na podstawie danych, w roku 2017 było 1279 gospodarstw domowych⁴⁶, co przekładało się na 3,7 osoby na gospodarstwo domowe, dla Słońska przyjęto wariant optymistyczny w porównaniu do Polski na poziomie 3 osób/gospodarstwo domowe w 2049 r.,
- nie brano pod uwagę niepewnej i skomplikowanej sytuacji związanej z migracją do Polski znacznej liczby ludności z Europy Wschodniej, szczególnie z Ukrainy. Migracje zewnętrzne mogą w sposób niezwykle istotny wpłynąć na zmiany w liczbie ludności Polski i Europy,
- pod uwagę wzięto przemieszanie funkcji zabudowy mieszkaniowej i zabudowy zagrodowej na terenie całej gminy, przez co należy przyjąć średnią powierzchnię działki budowlanej na poziomie 0,35 ha,
- rozwój terenu przygranicznego w zakresie zabudowy przemysłowej i przede wszystkim usługowej wykorzystującej walory przyrodnicze gminy,

45 Prognoza gospodarstw Domowych na lata 2016 - 2050, GUS, czerwiec 2016 r.

46 Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018 r. - na podstawie danych dotyczących zbierania odpadów komunalnych, w tym gospodarstw domowych.

- rozwój zabudowy mieszkaniowej, ze względu na bliskość Berlina i łatwy dostęp do stolicy Niemiec poprzez sieć dróg krajowych i autostrad,
- należy mieć na uwadze, że studium wyznacza powierzchnię terenów przeznaczonych pod szeroko pojętą zabudowę, co oznacza, że tylko część powierzchni zajmowanych przez daną funkcję terenu będzie przeznaczona pod zabudowę. Reszta terenu będzie z reguły stanowiła obejście gospodarskie lub tereny zielone towarzyszące zabudowie. W przypadku zabudowy usługowej lub przemysłowej tereny wolne od zabudowy mogą być wykorzystywane do składowania materiałów, na parkingi lub komunikację,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego pociągać będzie za sobą zapotrzebowanie na obszary sportu i rekreacji - zakłada się, że powierzchnia użytkowa dla usług sportu wynosić będzie 40% powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej; założenie to wynika z faktu, że tereny sportowe jak boiska, place zabaw nie wymagają realizacji zabudowy, przez co powierzchnia użytkowa może być traktowana jako powierzchnia terenu.

Przyjmując powyżej przedstawione analizy i prognozy, zapotrzebowanie na nową zabudowę w skali miasta i gminy dla poszczególnych terenów przedstawia się następująco:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej przyjmuje się zapotrzebowanie na nową zabudowę na poziomie 108 397 m² powierzchni użytkowej na podstawie wzrostu powierzchni użytkowej na mieszkańca, częściowej wymiany istniejącej zabudowy na nową, przewidywanych zmian w strukturze ludności oraz zakładanego przez władze Gminy osiągnięcia standardu europejskiego z roku 2017,
- dla terenów zabudowy usługowej przyjmuje się zapotrzebowanie na nową zabudowę na poziomie 32 519 m² powierzchni użytkowej, na podstawie analizy dotychczasowego rozwoju funkcji usługowej. Ww. tereny wykorzystane zostaną dla obsługi zabudowy mieszkaniowej jako usługi komercyjne, ale również oświatowe i kulturalne, powierzchnia ta stanowi 30% powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- dla terenów zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów przyjmuje się zapotrzebowanie na nową zabudowę na poziomie 21 679 m² powierzchni użytkowej, na podstawie analizy dotychczasowego rozwoju funkcji produkcyjnej; powierzchnia ta stanowi 20% powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz uwzględnia położenie gminy w obszarze transgranicznym ze szczególnym uwzględnieniem ograniczeń środowiskowych, komunikację drogową, bliskość stolicy Niemiec oraz mniejsze koszty pracy i życia po stronie polskiej;
- dla terenów zabudowy usług sportu i rekreacji przyjmuje się zapotrzebowanie na nową zabudowę na poziomie 54 199 m² powierzchni użytkowej, na podstawie zakładanego rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowych na obszarze gminy, bogatej w walory przyrodnicze, w tym w szczególności usług turystyki i rekreacji, zakłada się, że powierzchnia użytkowa dla usług sportu wynosić będzie 40% powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej. Założenie to wynika z faktu, że tereny sportowe jak boiska, place zabaw nie wymagają realizacji zabudowy, przez co powierzchnia użytkowa może być traktowana jako powierzchnia terenu. Funkcja usług sportu i rekreacji rozwijać się będzie przede wszystkim w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Usługi turystyki i sportu rozwijać się będą jako funkcja towarzysząca, służąca obsłudze funkcji mieszkaniowej.

W stosunku do powyższych założeń sformułowanych na podstawie wyników analiz, wyniki uwzględniające te parametry przedstawia się następująco:

Tab. 5 Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę

Kategoria terenu przeznaczonego pod zabudowę	Powierzchnia użytkowa (m ²)
Tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej	108 397
Tereny zabudowy usługowej	32 519
Tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów	21 679
Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	54 199
Suma:	216 794

Źródło: Opracowanie własne

Obliczenie zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową zmiany nr 4 studium⁴⁷

rok	Liczba ludności w gminie	Nowe budynki mieszkalne na 1000 ludności	Średnia powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania	Zasoby mieszkaniowe	Całkowita powierzchnia użytkowa nieruchomości
2020	4700	3,2	89,6 m ²	1 174	105 190 m ²

POWIERZCHNIA OBSZARU OZNACZONYCH NA RYSUNKU ZMIANY NR 4 STUDIUM SYMBOLEM MW – OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ

Nr obszaru	Powierzchnia w ha
3	12,974

7.2. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

Chłonność obszarów, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, określono na podstawie analizy zagospodarowania i zabudowy na **obszarach** o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach istniejących jednostek osadniczych. Poniżej przedstawiono chłonność obszarów dla lokalizacji nowej zabudowy określoną w powierzchni użytkowej zabudowy według poszczególnych kategorii zabudowy.

⁴⁷Dane:

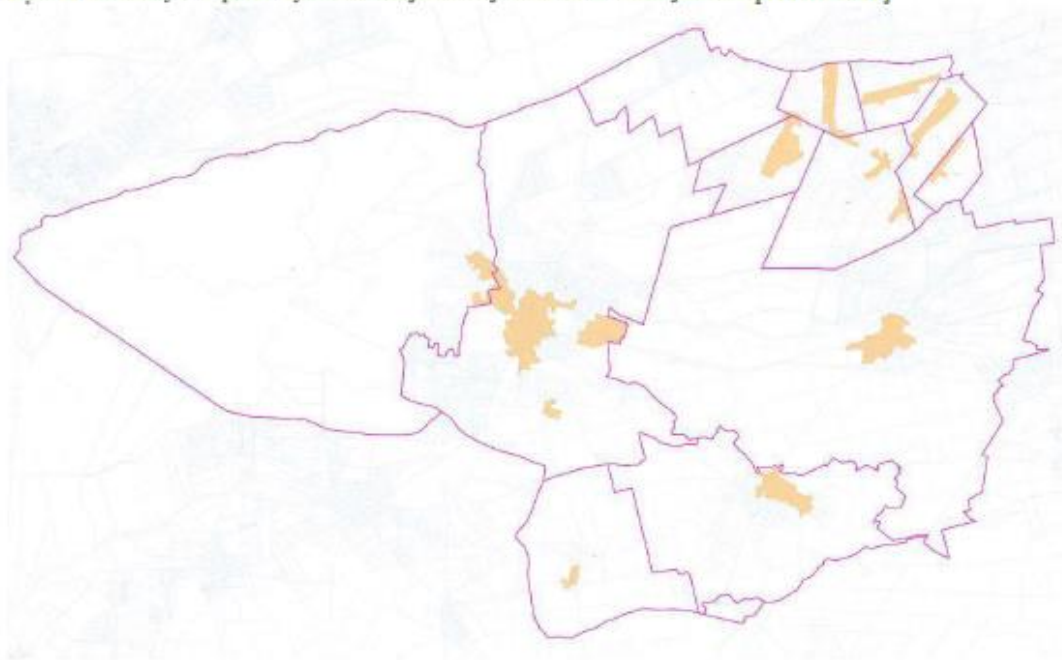
– Bank Danych Lokalnych stan na 31.12.2020 r. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica> (data dostępu 19.01.2023 r.), Gmina Słońsk w liczbach https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slonsk (data dostępu 19.01.2023 r.), <https://slonsk.geoportal-krajowy.pl/statystyki-gus> (data dostępu 19.01.2023 r.)

Tab. 6 Chłonność obszarów miejscowości na obszarze gminy Słońsk

Miejscowość	Tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej (m ²)	Tereny zabudowy usługowej (m ²)	Tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów (m ²)	Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji (m ²)
Budzigniew	1 334	1 709	0	3 746
Chartów	144	355	0	778
Czaplin	0	44	0	97
Głuchowo	1 362	1 509	0	3 308
Grodzisk	3 034	1 798	0	3 941
Jamno	4 065	1 775	0	3 892
Lemierzyce	1 413	2 685	70	5 887
Lubomierzyczo	467	865	0	1 898
Ownice	1 109	2 219	0	4 865
Połne	2 062	1 687	0	3 698
Przyborów	1 712	1 132	320	2 481
Słońsk	4 435	6 413	2 776	14 061
Suma:	21 137	22 192	3 165	48 654

Źródło: Opracowanie własne

Ryc. 20 Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Źródło: Opracowanie własne

7.3. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę

Chłonność obszarów, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, określono na podstawie analizy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących tereny położone poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach istniejących jednostek osadniczych. Poniżej przedstawiono chłonność obszarów dla lokalizacji nowej zabudowy określoną w powierzchni użytkowej zabudowy według poszczególnych kategorii zabudowy.

Tab. 7 Chłonność obszarów w planach miejscowych

Kategoria terenu przeznaczonego pod zabudowę	Powierzchnia użytkowa (m²)
Tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej	2 970
Tereny zabudowy usługowej	0
Tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów	0
Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	1 933
Suma:	4 903

Źródło: Opracowanie własne

7.4. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę

Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością terenów położonych na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę ma na celu wykazanie priorytetów w zakresie wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. W poniższych tabelach przedstawiono wyniki przeprowadzonej analizy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy formułuje się następujące wytyczne do określania kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

- 1) dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, dopuszcza się kształtowanie nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę o maksymalnej powierzchni użytkowej zabudowy równej 109 577 m², wynikającej z przeprowadzonego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- 2) dla terenów zabudowy usługowej, dopuszcza się kształtowanie nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę o maksymalnej powierzchni użytkowej zabudowy równej 13 425 m², wynikającej z przeprowadzonego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- 3) dla terenów zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów, dopuszcza się kształtowanie nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę o maksymalnej powierzchni użytkowej zabudowy równej 24 068 m², wynikającej z przeprowadzonego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- 4) dla terenów zabudowy usług sportu i rekreacji, dopuszcza się kształtowanie nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny usług sportu i rekreacji o maksymalnej powierzchni użytkowej zabudowy równej 3 612 m², wynikające z przeprowadzonego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Tab. 8 Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów na terenie gminy Słońsk, wyrażona w powierzchni użytkowej

Kategoria terenu przeznaczonego pod zabudowę	Zapotrzebowanie na nową zabudowę (m ²)	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (m ²)	Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę (m ²)	Porównanie (m ²)	Porównanie zwiększone o 30% (m ²)
Tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej	108 397	21 137	2 970	84 290	109 577
Tereny zabudowy usługowej	32 519	22 192	0	10 327	13 425
Tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów	21 679	3 165	0	18 514	24 068
Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	54 199	48 654	1 933	3 612	4 696
Suma:	216 794	95 148	4 903	116 743	151 766

Źródło: Opracowanie własne

8. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Realizacja inwestycji związanych z wykonaniem sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy zostanie sfinansowana ze środków własnych samorządu w zależności od zaplanowanych w budżecie gminy środków finansowych oraz innych źródeł finansowania zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

Gmina Słońsk jak większość gmin na terenie kraju działa w oparciu o sporządzany corocznie budżet. Na cele inwestycyjne zabezpiecza i pozyskuje się środki zgodnie z przyjmowanymi co roku planami inwestycyjnymi, które wykonywane są sukcesywnie w zależności od potrzeb. Nie jest możliwym określenie dokładnych środków finansowych przeznaczonych w przyszłych latach na budowę infrastruktury. Poziom tych środków zależy bowiem od wielu czynników, jest uzależniony m.in. od pozyskania środków zewnętrznych np. z funduszy unijnych w poszczególnych okresach finansowania. Obecny okres finansowania to lata 2014-2020. Trudno jest jednak określić jaki będzie poziom finansowania po roku 2020 i jak to wpłynie na możliwości inwestycyjne gminy. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że samo złożenie wniosku o dofinansowanie nie jest równoznaczne z tym, że takie dofinansowanie będzie przyznane.

Nie można zakładać, iż wszystkie zaplanowane inwestycje zostaną wykonane jednocześnie, z tego też względu zasadne jest umożliwienie realizacji inwestycji zgodnie z maksymalnym zapotrzebowaniem wynikającym z wykonanego bilansu terenów, a nie z prognozowanych możliwości finansowych gminy.

Sieć istniejących ulic i dróg wewnętrznych, które można wykorzystać przy projektowaniu nowych terenów, ma znaczący wpływ na koszty poniesione przez gminę umożliwienia realizacji budownictwa mieszkaniowego. W ten sposób osiągnięte są znaczne oszczędności nakładów inwestycyjnych.

Podobnie przedstawia się sprawa istniejącego uzbrojenia terenu. Istotne jest czy przez rozpatrywany teren lub w jego pobliżu przebiegają sieci infrastruktury technicznej (w przypadku gminy Słońsk istotne są zwłaszcza sieci wodociągowe i kanalizacyjne). Konieczność wykonania sieci znacznie podnosi koszty inwestycji, a więc tereny położone w zasięgu istniejących można uznać za korzystniejsze.

9. Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy

Analiza potrzeb inwestycyjnych w świetle wyznaczonych długookresowych celów rozwoju w Studium:

- opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w szczególności przy istniejącej infrastrukturze technicznej i drogowej,
- przygotowanie uzbrojenia terenów inwestycyjnych wyznaczonych w studium i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- modernizacja/budowa/przebudowa dróg gminnych,
- rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- inne inwestycje, których realizacja może okazać się niezbędna przy jednoczesnej realizacji zabudowy mieszkaniowej, jednak nie ma możliwości ich dokładnego ustalenia oraz sprecyzowania dla tak odległych ram czasowych. Będą to inwestycje realizowane w zależności od zapotrzebowania i są to m.in.: budowa ogólnodostępnych parkingów, wykonanie placów zabaw, terenów sportowych, realizacja obszarów przestrzeni publicznej.

Proces wieloletniego programowania inwestycyjnego, poprzez opracowane i zastosowane rozwiązania metodyczne, pozwoli na optymalizację zakresu rzeczowych potrzeb inwestycyjnych wobec możliwości finansowych gminy. Służy temu przewidywanie zasobów wolnych środków na zadania inwestycyjne w perspektywie kilku lat, wynikające m.in. z Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Projektowanie nowych obszarów pod zabudowę mieszkaniową, oraz uzbrajanie ich w niezbędną infrastrukturę techniczną należy potraktować jako inwestycję gminy, która będzie procentować w przyszłości w postaci podatków płaconych do budżetu przez mieszkańców.

Tereny pod zainwestowanie związane z działalnością gospodarczą należy zaprojektować w obszarach wolnych od zabudowy lub z zabudową ekstensywną, aby nie powodować konfliktów społecznych i aby ich lokalizacja nie wpływała negatywnie na walory krajobrazowe regionu.

~~Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXVIII/204/2021
Rady Gminy Słońsk
z dnia 5 listopada 2021 r.~~

~~**Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium**~~

~~Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.) Rada Gminy Słońsk stwierdza, że podczas wyłożenia projektu zmiany studium do publicznego wglądu, w wyznaczonym terminie nie wniesiono żadnych uwag, w związku z czym nie zachodzi konieczność rozstrzygnięcia o sposobie ich rozpatrzenia.~~

Uzasadnienie

1. Granice obszaru objętego zmianą „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk” dotyczą terenów położonych w miejscowościach Słońsk, Lemierzyce i Ownice.
2. III zmiana dokonana została w zakresie ograniczonym uchwałą Nr VIII/52/2019 Rady Gminy Słońsk z dnia 13 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk w miejscowościach: Słońsk, Lemierzyce i Ownice.

Zakres objęty III zmianą pozwoli na rozwój nowych terenów mieszkaniowych wraz z usługami, oznaczonych symbolem M1, szeroko rozumianych terenów lotniskowych wraz z zabudową usług turystycznych, oznaczonych symbolem M2 oraz terenów sportu i rekreacji, oznaczonych symbolem US1.

Zmiana studium nie ingeruje w politykę przyjętą w dotychczasowym dokumencie i jest zgodna z potrzebami i możliwościami rozwoju gminy oraz bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę, sporządzonym zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.).

Zgodnie z art. 9 ust. 3a zmiana studium dla części obszaru wymaga dokonania w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust.1. Zatem przy obecnej edycji zmiany studium uwzględnione zostały ustalenia Studium, które zachowały aktualność, natomiast nowy zaktualizowany tekst oznaczono w dokumencie czcionką kolor zielonego. Rysunek Studium zawierający kierunki zostały zaktualizowane - zgodnie z przedmiotem zmiany Studium.
3. Dla projektu zmiany Studium, stosownie do wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także zgodnie z przepisami odrębnymi, opracowano prognozę oddziaływania na środowisko. Zachowane w projekcie zmiany Studium zapisy i rozwiązania obowiązującego Studium wyznaczają ogólne zasady i kierunki kształtowania zabudowy, ładu przestrzennego, ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów, ochrony dziedzictwa kulturowego, na podstawie których, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy wprowadzać rozwiązania bardziej szczegółowe, odnoszące się do poszczególnych terenów, zróżnicowanych pod względem uwarunkowań przestrzennych, środowiskowych i kulturowych.
4. W przedmiotowej zmianie studium uwzględniano wnioski i zalecenia złożone w toku procedury przez instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium, w tym jego zmian. Natomiast nie wpłynął w wyznaczonym terminie żaden wniosek od osób fizycznych i jednostek prawnych.

5. Projekt zmiany Studium uzyskał wymagane przepisami opinie i niezbędne uzgodnienia.
6. Projekt zmiany Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko był był wyłożony do publicznego wglądu.
7. Na etapie wyłożenia projektu studium do publicznego wglądu, w wyznaczonym terminie nie wpłynęła żadna uwaga.
8. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk” jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Kierunki jej rozwoju określone w Studium stanowią będą wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
9. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Synteza i Uzasadnienie zmiany nr 4 studium zawierające objaśnienia przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wpływu uwarunkowań, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, oraz bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę na te kierunki

Opracowanie zmiany nr 4 Studium wykonano m.in. w oparciu o następujące obowiązujące dokumenty i materiały:

- Wnioski właściwych instancji, organów i przedsiębiorstw branżowych działających na terenie województwa lubuskiego oraz osób fizycznych,
- Dokumenty planistyczne obowiązujące na terenie województwa lubuskiego sporządzone na szczeblu krajowym i wojewódzkim, w tym m.in.
 - ✓ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.,
 - ✓ Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 - uchwała Nr XXVIII/397/21 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 lutego 2021 roku,
 - ✓ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego wraz z planami zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp., - uchwała Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 2 maja 2018 r. poz. 1163),
 - ✓ Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Słońsk na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024
 - ✓ Analiza stanu realizacji Strategii Energetyki Województwa Lubuskiego wraz z prognozą rozwoju sektora energetycznego na terenie województwa lubuskiego do 2030 roku – uchwała nr XLVI/726/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 18

czerwca 2018 roku.

- ✓ Program ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych - uchwała Nr XXII/323/20 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 7 września 2020 r.,

Przedmiotowa zmiana studium polega głównie na wprowadzeniu ustaleń umożliwiających:

- 1) na terenie miejscowości Słońsk (oznaczonym nr 1 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) wyznaczenie obszaru o funkcji terenu górnictwa i wydobywania z dopuszczeniem lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych,
- 2) na terenie miejscowości Słońsk (oznaczonym nr 2 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) wyznaczenie obszaru o funkcji terenu produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz lokalizacji obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych,
- 3) na terenie miejscowości Słońsk (oznaczonym nr 3 na załączniku graficznym stanowiącym rysunek 5) wyznaczenie obszaru o funkcji terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Istniejąca struktura funkcjonalno-przestrzenna obszaru gminy Słońsk można ocenić jako zadowalająca oraz zgodną z przeanalizowanymi w toku prac planistycznych generalnymi uwarunkowaniami (predyspozycjami) przyrodniczymi. Planowane zagospodarowania w sposób racjonalny wykorzystuje walory i zasoby przyrodnicze zlokalizowane na terenach objętych zmianą nr 4 studium.

W określeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego dążono do optymalizacji przyjętej polityki przestrzennej gminy poprzez wprowadzenie nowych funkcji terenów, zgodnych przy tym także z koncepcją zrównoważonego rozwoju. W pracach projektowych wzięto również pod uwagę zagadnienia dotyczące ochrony ładu przestrzennego. W wypracowanych rozwiązaniach przestrzennych kierowano się zasadą ograniczania rozpraszania się nowych terenów inwestycyjnych poza rejon głównej jednostki osadniczej gminy – tj. miejscowości Słońsk. W związku z czym ukształtowany plan rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej, poprzez wprowadzenie nowych terenów o funkcjach: zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz terenów górniczych opiera się w głównej mierze o uzupełniania istniejącej struktury osadniczej gminy, przy uwzględnieniu także potrzeb jej rozwoju. Ponadto zmiana nr 4 studium wprowadza nowe ustalenia wynikające z uwzględniania złożonych uwag i wniosków do projektu dokumentu przez właściwe instytucje, organy i przedsiębiorstwa branżowe działające na terenie gminy.

Jednocześnie w ustaleniach zmiany nr 4 studium wzięto pod uwagę zagadnienia związane z transformacją energetyczną. W obliczu obecnej sytuacji geopolitycznej związanej z wojną w Ukrainie, a także w perspektywie grożącej nam katastrofy klimatycznej, w zmianie nr 4 studium

wprowadzono rozwiązania mające na celu umożliwienie na terenach produkcji przemysłowej z dopuszczeniem lokalizacji składów i magazynów, usług handlu oraz górniczych lokalizację także obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii stanowiących zespoły elektrowni fotowoltaicznych

Ustalenie ww. funkcji nastąpiło w wyniku kompleksowych analiz m.in. przestrzennych i środowiskowych w obszarach objętych przedmiotową zmianą studium, w wyniku których ustalano, że spełniają one wymogi nałożone przez przepisy odrębne w tym zakresie, w tym w szczególności ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130). Ponadto przy wyznaczaniu ww. terenów pod zainwestowanie uwzględniono wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Sformułowane ustalenia dokumentu stanowią podstawę do sporządzania i uszczegółowienia danych zamierzeń planistycznych i inwestycyjnych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego .

Przyjęte Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Słońsk pozwoli władzom gminnym na opracowanie i wyznaczenie strategicznych celów rozwojowych realizowanych w ramach szeroko rozumianej gospodarki przestrzennej.